

УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК
ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ МОВИ

МАТЕРІАЛИ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ
ТА НОМЕНКЛАТУРИ — ТОМ XIII

П. ГОРЕЦЬКИЙ

СЛОВНИК
ТЕРМІНІВ ПЕДАГОГІКИ,
ПСИХОЛОГІЇ ТА ШКІЛЬНОГО
АДМІНІСТРУВАННЯ

(ПРОЄКТ)

ВСЕУКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ МОВОНАВСТВА
ВІДДІЛ ТЕРМІНОЛОГІЇ ТА НОМЕНКЛАТУРИ

МАТЕРІАЛИ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ТА НОМЕНКЛАТУРИ

ТОМ II

Гри. Інж. П. ВАСИЛЕНКО та Інж. ІВ. ШЕЛУДЬКО

СЛОВНИК
ГІРНИЧОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

УКРАЇНСЬКА
ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ НАУК
UKRAINISCHE AKADEMIE
INSTITUT DER UKRAINISCHEN

СЛОВНИК
ЗООЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

М. ША...

ОДЕСЬКЕ НАУКОВЕ ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ АКАДЕМІЇ НАУК ТОВАРИСТВО
СЕКЦІЯ МЕДИЧНА

Д-р В. Ф. КИСІЛЬОВ

МЕДИЧНИЙ
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ
СЛОВНИК

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО

ВСЕУКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК
Інститут Наук про Мову, Лінгвістичний Відділ

Матеріали до української природничої термінології
Materialien zur ukrainischen naturwissenschaftlichen Terminologie

Том II

Академик П. А. ТУТКО

СЛОВНИК
ГЕОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

(ПРОЄКТ)

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО
КИЇВ—1923

ВСЕУКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ВІДДІЛ ТЕРМІНОЛОГІЇ ТА НОМЕНКЛАТУРИ

СЕРІЯ ПРАКТИЧНИХ
ВИПУСК

Інж. ШЕЛУДЬКО

ПРАКТИЧНИЙ СЛОВНИК
ВИРОБНИЧОЇ
ТЕРМІНОЛОГІЇ

ДВОУ

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО „РАДЯНСЬКА ШКОЛА“

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО УКРАЇНИ

СЛОВНИК
МУЗИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

(ПРОЄКТ)

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО УКРАЇНИ

АКАДЕМІЯ НАУК
ІНСТИТУТ МОВОНАВСТВА
ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ НАУК
ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ НАУК
ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ НАУК

СЛОВНИК

ФІЗИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

(ПРОЄКТ)

ЗРЕДАГУВАВ
В. В. ФАВОРСЬКИЙ

УКРАЇНСЬКА РАДЯНСЬКА ЕНЦІКЛОПЕДІЯ

Зв словникової
спадщини

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЕНЦИКЛОПЕДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

ІЗ СЛОВНИКОВОЇ СПАДЩИНИ
Вип. 3

Д-р В. Ф. КИСІЛЬОВ

**МЕДИЧНИЙ
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ
СЛОВНИК**

Відтворення видання 1928 року

КИЇВ-2008

УДК [37+159.9+371.1] (38)
ББК 74 я21+33я21+74.204я21
С 48

Затверджено до друку вченою радою Інституту
енциклопедичних досліджень НАН України.
Протокол № 9 від 25 вересня 2008 р.

Інститут енциклопедичних досліджень НАН України започаткував книжкову серію «Із словникової спадщини», покликану здійснити перевидання українських термінологічних словників, створених на початку 20 століття, що нині стали раритетними, а в радянські часи були заборонені й вилучені з ужитку. Оскільки ці словники й донині зберігають наукове та практичне значення, вони сприятимуть виробленню розумних компромісів між прихильниками різних українських термінологічних систем. Це є надзвичайно актуальним в умовах становлення термінологічної системи української мови, очищення її від русизмів, штамів, нехарактерних для її природи форм та зворотів.

Нині читачеві пропонується 3-й випуск серії – «Медичний російсько-український словник» д-ра В. Ф. Кисільова.

Видання здійснено у рамках підготовки Енциклопедії Сучасної України

ISBN 978-966-02-5067-3 (серія)
ISBN 978-966-02-5071-0

© Інститут енциклопедичних досліджень
НАН України, 2008
© Ідея та назва серії «Із словникової спад-
щини» І. М. Дзюба, М. Г. Железняк

ОДЕСЬКЕ НАУКОВЕ ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ
АКАДЕМІЇ НАУК ТОВАРИСТВО
СЕКЦІЯ МЕДИЧНА

Д-р В. Ф. КИСІЛЬОВ

МЕДИЧНИЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК

РЕДАКТОРИ:

Д-р мед. О. І. ВОЛЯНСЬКИЙ
Проф. М. М. ЗАЄВЛОШИН
Проф. М. М. СЕМЕНІВ

*Медична Секція Природничого Відділу Інституту Української
Наукової мови до друку ухвалила*

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО УКРАЇНИ
1928

ПЕРЕДНЄ СЛОВО.

Потреба практичного російсько-українського медичного словника конечна так для наших медичних ВУЗ'ів, що українізуються, як і для лікарів у повсякденній їхній праці. Російсько-український медичний словник Галина не може задовольнити медика, по-перше, через те, що з часу його видання ввійшло в ужиток чимало нових медичних термінів, яких у тому словнику немає; по-друге – чимало термінів, що є в словнику Галина, у життя не ввійшли, замість них уживаються інші. Академічний же медичний словник, що має задовольнити потребу в медичних термінах, певне, ще не так скоро вийде. Ось причина виходу в світ цього практичного медичного словника. Хоч у цьому словнику безперечно знайдеться чимало хиб, хоч у ньому ще не все гаразд упорядковано, але нагальна потреба все ж вимагає видати його.

Матеріал, що ми його зібрали, гадаємо, стане в пригоді медикам до виходу в світ академічного словника.

Складаючи цього словника, ми користувалися з таких праць:

1. Російсько-український медичний словник д-ра Галина. Київ. 1920 р.
2. Nomina anatomica ucrainica. Держ. Вид. Укр. 1925.
3. Латинсько-Український словник акад. Корчака-Чепурківського.
4. Словник ембріологічної термінології проф. Черняхівського.
5. “Українські Медичні Вісті”. Київ. Вид. Медінституту.
6. Записки Київського Ветеринарного Зоотехнічного Інституту.
7. “Український Медичний Вістник”. Прага. 1923 – 1925.
8. “Лікарський Вістник”. Вид. Україн. лікарського т-ва у Львові.
9. Російсько-Український словник. Видання Всеукраїнської Академії Наук. Т. I, III.
10. Російсько-Український словник М. Уманця й Спілки.
11. Словник українсько-російський Б. Грінченка.
12. Російсько-український словник С. Іваницького й Ф. Шумлянського.
13. Технічний словник Дубровського.
14. Словник хемічної термінології О. Курило.
15. Медичний латинсько-український словник д-ра Галина. Прага. 1926.

Упорядник.

Одеса, 1927 року.

ПОЯСНЕННЯ СКОРОЧЕНЬ:

Гал. – словник Галина.

Гр., Грін., Грінч. – словник Грінченка Б.

Див. – дивись.

мед. – медичний.

мн. – множина (множ. число).

н., нар. – народній (вираз).

р., род. – родовий відмінок.

соб., собир. – собирательный.

сов. – совершенный.

Фіз. – фізичний.

Ум. – уменьшительный.

Фр. – французький.

A

Аа = ana – рівними частинами, нарівно.

абазия (abasia) – нездатність ходити.

абдукция (abductio) – абдукція, відведення, відхилення.

аберрация (aberratio) – аберація, одхил, збóчення.

ablatio retinae – відставання (відлущення) сітківки.

ablatio placentae praecox – передчасне відставання місця (посліду, ложиська).

аблактация (ablactatio) – аблактація, відлучення дитини (від грудей).

аблефария (ablepharia) – аблефарія, відсутність вій.

аборт (abortus) – абóрт, -ту; викидень, -дня; викидок, -дка; **(ранний)** – виливок; вибрудок.

абортивный – абóртівний; уривний, викидний; **абортивные яйца** – абóртівні (недорозвинені) яйця.

abrasio – вис[ш]крібання, вискромáдження.

абсорбция (absorbatio) – абсóрбція, всмо́ктування.

абсолютный – абсолю́тний, безумóвний.

абсцесс (abscessus) – абсцёс, -су; гнойовик; гноя́к, -ка́; **абсцесс созрел** – г. на́брáвся; abscessus calidus – г. гаря́чий; abscessus circumscriptus – г. обме́жений; abscessus congestivus – г. запли́вний; abscessus frigidus – г. холо́дний; abscessus incapsulatus – г. ока́пшучений; abscessus cavi nasi – г. носово́ї дуплі́ни; abscessus cavi Hyghmori – г. Га́йморово́ї дуплі́ни; abscessus cerebri – г. мо́зку, г. мозко́вий; abscessus cutaneus – г. шку́ровий; abscessus hepatis – г. печі́нко́вий, г. у печі́нці; abscessus inguinalis – г. пахви́нний; abscessus labii majoris et minoris – г. (со́ромітної) губи́ вели́кої й малóї; abscessus mammae – г. груде́й, г. на гру́дях; abscessus mammae puerperalis – г. груде́й поро́довий; abscessus pelvis – г. ми́ски; abscessus perinealis – г. пере́міжжя, г. межни́ковий; abscessus perirenalis – г. [нав]коло́нирко́вий; abscessus periurethralis – г. [нав]коло́сечі́внико́вий; abscessus periuteris – г. [нав]колоу́разо́вий; abscessus prostatae – г. пере́дсечни́ка, г. пере́дсечни́ковий; abscessus puerperalis – г. поро́довий; abscessus pulmonalis – г. ле́генів, г. легене́вий; abscessus recti – г. ку́тні, ку́тні́чний (г. ку́тні, ку́тне́вий); abscessus retropharyngealis – г. позаго́рло́вий; abscessus retroperitonealis – г. поза́-

оче́ревний; abscessus scrophulosus – г. жо́в-не́вий; abscessus sinus frontalis – г. чоло́во́ї (лобо́вої) за́токи; abscessus sinus sphenoidalis – г. кли́нкува́тої за́токи; abscessus spatii Douglasi – г. Ду́гла́сового пере́міжжя (о́бширу); abscessus subaxillaris – г. під-пахо́вий; abscessus subdiaphragmaticus – г. піддіафрагмо́вий; abscessus tonsillae – г. ми́гда́лика, ми́гда́лико́вий.

абулия (abulia) – абу́лія, безві́лля.

авитаминоз (avitaminosis) – авіта́міно́за, голо́днеча́ на віта́міни, бра́к віта́мінів.

автогипноз (autohypnosis) – автогі́пно́за, самогі́пно́за.

автодигестия (autodigestia) – автодиге́стія, само́перетра́влення.

автоинокуляция (autoinoculatio) – автоіно́куля́ція, само́вщепле́ння.

автоинтоксикация (autointoxicatio) – автоінто́ксика́ція, самоотру́єння.

автоинфекция (autoinfectio) – автоінфе́кція, самоуза́рэння.

автолиз (autolysis) – автолі́за, само́тра́влення.

автомат – автома́т.

автоматический – автома́тичний, мимові́льний.

автопластика (autoplastica) – автопла́стика; штукува́ння з вля́сної шкі́ри хво́рого.

автопсия (autopsia) – автопсі́я, ро́зтин тру́пу.

автосеротерапия (autoserothetapia) – а́вто-сероте́рапія; лі́кува́ння вля́сною сирова́тою.

автостерилизация – автостерилі́зація, самозне́плідне́ння.

автотрансфузия (autotransfusio) – автотрансфу́зія; пере́лива́ння хво́рому його́ вля́сної кро́ви.

автотуберкулинизация (autotuberculinisatio) – автотуберкулі́ніза́ція; лі́кува́ння туберкулі́ном, зго́товани́м з туберкулю́зних ба́цил хво́рого.

автофагия (autophagia) – самопо́їда́ння, автофа́гія.

автоскопия (autoscopia) – автоско́пія, само́о́гляд.

агалактия (agalactia) – ага́лакті́я, безмоло́ччя.

агар-агар (agar-agar) – ага́р-ага́р.

агастрия (agastria) – ага́стрі́я; в́ро́джена відсу́тність шлу́нку.

агевзия (ageusia) – бра́к сма́ку, безсма́ччя, аге́взія.

аглобулия (aglobulia) – аглобу́лія; зме́ншен-ня кі́лькості черво́нокрі́вців.

аглосия (aglossia) – аглю́сі́я, без'язи́ччя.

аглютинация – аглю́тина́ція, зці́плення.

аглютинирующий – аглю́тинати́вний.

агония (agonia) – агонія, конання, часування.
агонизировать – агонізувати, доходити, конати, часувати.

аграфия (agraphia) – аграфія, втрата здібності писати.

Адамово яблоко (prominentia laryngea) – борлак, горлянковий ви́пин; кади́к, -ка.

адамантин (adamantium) – адамантін, зубна полі́ва; зубна ема́ля; substantia adamantina – полі́ва, ема́ля.

адвентиция (adventitia vasorum) – адвенті́ція, ожі́лля; зовні́шня оболонка жил.

adde – дода́й.

Аддисонова болезнь (morbus Addisoni) – брónзова хвороба (Адісо́нова).

аддуктор (adductor) – притяга́ч, адду́ктор (мускул).

аддукция (adductio) – адду́кція, притяга́ння.

aden – жо́вно, па́сокова за́лоза.

аденектомия (adenectomy) – аденекто́мія; ви́тин за́лоз.

адения (adenia) – адені́я, псевдолейкемі́я (неправди́ве білокрі́в'я).

аденит (adenitis) – адені́т, -ту́; жовни́ця, залозни́ця; adenitis glandularum salivarum – запале́ння сли́нних за́лоз, з. сли́нвок, жовни́ця сли́нвок; adenitis inguinalis – запале́ння пахви́нних за́лоз; жовни́ця пахви́нна; adenitis leucaemica – жовни́ця білокрі́в'яна́; adenitis lymphatica – жовни́ця лімфати́чна (па́сокова); adenitis subaxillaris – жовни́ця підпахво́ва; adenitis sublingualis – жовни́ця під'язико́ва; adenitis submaxillaris – жовни́ця підще́лепова.

аденоиды (adenoides) – адено́їди; adenoides cavi pharyngonasalis – адено́їди горлово́-носово́ї дуплі́ни.

аденокарцинома (adenocarcinoma) – аде́нокарцино́ма; за́лозовий пі́стр'як.

аденома (adenoma) – жовня́к, -ка́; адено́ма, залозня́к.

аденомиома (adenomyoma) – жовном'яса́к, аденоміо́ма, за́лозовий м'яса́к.

аденоофтальмия (adenophthalmia) – аде́ноофтальмі́я; запале́ння Мейбо́мієвих або слезови́х за́лоз.

аденопатия (adenopathia) – беззалоз́зя, брак жо́вен (при білокрі́в'ї), аденопаті́я.

аденосаркома (adenosarcoma) – аденосарко́ма; за́лозовий м'яса́к.

аденотомия (adenotomy) – аденотомі́я; ро́з-тин за́лози.

адермия (adermia) – адермі́я; безшкі́р'я.

адинамия (adinamia) – знеси́лля, безси́лля; адинамі́я; adinamia congenita neonatorum – безси́лля приро́джене наро́дженців.

adipositas universalis – зажи́рілість за́гальна, опásiстість, -тости.

адипоцеле (adipoccele) – товще́ва кила́; ади-поце́ле.

адонис (Adonis vernalis) – горі́цвіт, -ту.

адреналин (adrenalinum) – адреналі́н, -ну.

адский камень (ляпис) (argentum nitricum) – ля́пис, пекельни́й ка́мінь.

азооспермия (azoospermia) – азооспермі́я, брак на́сінників, безна́сінниччя, безна́сін-ників'я.

азот – азо́т, -ту.

азотный – азото́вий.

азотистый – азо́тистий.

азотная кислота (acidum nitricum) – азото́ва кислотá, азото́вий квас.

азотная кислота дымящая (acidum nitricum fumans) – диму́ча азото́ва кислотá. Дим-ля́чий азото́вий квас.

азотистая кислота – азо́тиста кислотá, азо-та́вий квас.

азотурия (azotouria) – азотосе́ччя, збі́ль-шення азо́ту в се́чі, азотури́я.

acarus – кліщ, -щá; acarus scabiei – кліщ коро́стявий, коро́стяний; acarus folliculo-rum – к. голі́вково́лосяни́й.

акклиматизация – акліматиза́ція, акліма-тизува́ння.

акклиматизировать – акліматизува́ти, при-на́ту́рювати; -и́рованны́й – закліматизо́-ваний, прина́ту́рений.

аккомодация (accomodatio) – акомодáція, пристосува́ння, пристосо́ваність, -ности зо́ру.

acne mentagra – шкіряні при́щики й гно-яночки́ (вугрі́) в боро́ді; acne rosacea – шкіряні при́щики й гнояночки́ на но́сі й навкру́г нього; acne simplex – шкіряни́й прищ (вуго́р); acne syphilitica – вугрі́ пран-цьові́, шкіряні гноянкі́ пранцьові́; acne varioliformis – вугрі́ (гноянкі́) віспува́ті (поді́бні до віспи); acne vulgaris – вуго́р, шкіряни́й при́щ зви́чайний.

аконит (Aconitum Napellus) – аконі́т; боро́ць, касáтка, цар-зі́лля.

акрания (acrania) – безчере́п'я; уро́дженний брак чере́па, акрані́я.

акромегалия (acromegalia) – акромега́лія, велетенський рі́ст кінці́вок.

акромион (acromion) – ба́рковий па́росток.

акрофобия (acrophobia) – акрофо́бія; о́страх до височи́н; жах височи́н.

axilla – пахва́; axillaris – пахвови́й; linea axil-laris – пахвова́ лі́нія; fossa axillaris – пах-вова́ загли́бина.

активный – акти́вний, чинни́й, дія́льний.

активность – активність, чинність, діяльність, -ности.

актиномикоз (actinomycosis) – актиномікоза, промінясто-грибова мікоза (хвороба).

актиномицеты (actinomyces) – промінясті гриби, плісня.

акушер – акушер, -ра; **-ка** – акушерка, -ки.

акушерский – акушерський.

акушерство – акушерство; акушерування.

акушерствовать – акушерувати.

акцент – акцент, -ту, наголос, -су.

акцентуация (accentuatio) – акцентуація, наголошування.

алалия (alalia) – безмовність, -ности; алалія.

алгезия (algesia) – алгезія; надмірне відчуження болю.

александрийский лист (folia sennae) – сенес, -су.

алебастр – алебастр, -стру.

алебастровый – алебастровий.

алкоголь (alcohol) – алкоголь, -лю; спирт, -ту.

алкоголизм (alcoholismus) – алкоголізм, -му; alcoholismus acutus – алкоголізм гострий, спиртове отруєння гостре; alcoholismus chronicus – алкоголізм хронічний, пияцтво звичке.

алкоголик – алкогोलік, -ка.

алкоголизация – алкогोलізація, -ії.

алкоголический – алкогोलічний.

аллантаис (allantois) – алантоїс, -са; сечовий мішок.

аллоритмия (allorhythmia) – періодична зміна ритму живчика; алоритмія.

алопеция (alopecia) – алопеція, лисіння; alopecia areata – алопеція кругляста; alopecia congenita – алопеція вроджена; alopecia syphilitica – алопеція пранцюва (сифілітична).

алоэ (aloë) – алої, сабур.

алтей (althea officinalis) – калачики; проскурки, проскурина; собача рожка.

альбинизм (albinismus) – альбінізм, -му; вроджена відсутність пігменту (шкіри, волосся).

альбумин (albuminum) – альбумін, -ну; білковина, білок.

альбуминурия (albuminuria) – білкосеччя; альбумінурія; albuminuria puerperalis – альбумінурія породова; білкосеччя породове.

альвеола – альвеола, дучка; чарунка.

альвеолярный (alveolaris) – альвеолярний, дучковий; periosteum alveolare – дучковé окістя; processus alveolaris – дучковий па́росток.

альвеолы (pulmonum) – альвеолі, дучки легенів.

альгидный период – альгідна доба, доба конання.

алькалитерапия (alcalitheraapia) – луголікування, алькалітерапія.

алюминий – алюміній; глинець, -нця.

алюминиевые квасцы – галун алюмінійний (алюмінія); галун глинецьвий (глинця).

амавроз (amaurosis) – амавроза, темна вода; чорна полуда; amaurosis congenita – амавроза вроджена.

амальгама – амальгама.

амальгамировать – амальгамувати.

амальгамный – амальгамовий.

амальгамация – амальгамація, амальгамування.

амастия (amastia) – амастія, безгруддя, відсутність грудних залоз.

амблиафия (ambliaphia) – знечулення дотику; притуплення дотику, амбліафія.

амблиопия (amblyopia) – амбліопія, слабозорість, слабозоркість, -кости; amblyopia congenita – амбліопія уроджена; a. rotatorum – амбліопія у п'яниць; a. toxica – амбліопія отруйна, амбліопія від отрути.

амбоцептор – амбоцептор, -ра.

амбулатория – амбулаторія; **амбулаторный** – амбулаторний.

амеба (amoeba) – амёба, одноклітинна тварина.

аме́норея (amenorrhoea) – аменорéя, відсутність місячки, безмісяччя, безплав'я.

аме́нция (amentia) – аме́нція, безум; гостре божевілля, шаленство.

аметрия (ametria) – відсутність уразу; аметрія.

амигдалит (amygdalitis) – амигдаліт; запалення мигдалика.

амигдалотом (amygdalotom) – мигдалорозтинач; амігдалотом.

амидокислоты – амідокислоти, амідокваси.

амиды – аміди, -ів.

амиловый – аміловий.

амилоид – амілоїд, -ду.

амины – аміни.

амимия (amimia) – брак виразу на обличчі, амімія.

амиокардия (amyocardia) – кволість серцевого м'язу; аміокардія.

амиостения (amyosthenia) – кволість м'язів; аміостенія.

амитозис (amitosis) – аміто́за; прости́й по́діл клі́тин.

амиотрофия (amyotrophia) – заника́ння м'язів; аміотрофія.

амиэлия (amyelia) – аміелія; недорозвиток спинного мозку.

аммиак – амоніак, -ку; амоняк, -ку.

аммиачный – амоніаківий; **а. вода** – амоніакіа вода.

аммоний (ammonium) – амоній.

аммониевый – амонійний.

амнезия (amnesia) – амнезія, забуття.

амниотический – оплідний, амніотичний.

амнион (amnion) – амніон; водяна (водна) оболонка плоду.

аморфный – аморфний; безформний.

аморфность – аморфність; безформність, -ности.

амплитуда – амплітуда; різмах, -ху.

ампула – ампула.

ампутация (amputation) – ампутація; відтин (чогб), утин, утинання.

ампутировать – ампутувати; відтинати (ушкоджений або заражений орган).

ампутированный – ампутований, відтятий.

амфиартроз (amphiarthrosis) – малорухливий суглоб; амфіартроза.

амфибии (amphibia) – амфібії; землеводні тварини.

амфорический шум – амфоричний шум.

анаболия (anabolia) – відрігування страви, анаболія.

анаденія (anadenia) – анаденія, беззалоззя, відсутність залоз, зник[ання] залоз.

анализ – аналіз, розклад, розбір, -бору; розслід, -ду.

анализировать – аналізувати, (сов.) – заналізувати.

анализированный – аналізований, заналізований.

анализ объемный – аналіз об'ємна.

аналитика – аналітика; **аналитический** – аналітичний.

аналогия – аналогія, подібність, -ности.

аналогический и **аналогичный** – аналогічний, подібний, схожий.

анальное отверстие (anus) – відхідник, -ка; анус, -са.

анамнез (anamnesis) – анамнеза, розпит.

анасарка (anasarca) – водяний набряк; anasarca neonatorum – водяний набряк у народжених.

анастомоз – анастомоза, сполучення; **а. кишечный** – анастомоза кишкова, сполучення кишків; **а. сосудистый** – зжилення; **гастро-энтеростомоз** (gastro-enterostomosis) – гастро-ентеростомоза, шлунково-кишкове сполучення.

анатом – анатом, -ма.

анатомирование – анатомування, розтинання.

анатомированный – анатомований.

анатомировать – анатомувати, розтинати.

анатомический – анатомічний; **-мический театр** – анатомічний театр; трупарня.

анатомия – анатомія.

анафилаксия (anaphylaxis) – надвразливість, -вости; надмірна вразливість; анафілаксія.

анаэробы (anaerobes) – анаероби, безкисенці.

ангина (angina) – ангіна, жаба; angina catarrhalis – жаба катаральна.

angina cruposa – жаба волокниста (горляница волокниста); angina diphtherica – жаба обкладова, обклад; angina phlegmonosa – жаба бехова (флегмонозна); angina follicularis – жаба фолікулярна, мигдалика фолікулярна; angina Ludovici – бех Людовіків; angina pectoris – дава грудна; жаба грудна; angina scarlatinosa – жаба шкарлатинна; angina syphilitica – жаба пранцової (сифілітична).

ангиограф (angiograph) – ангиограф; прилад для записування кривої живчика.

ангиома (angioma) – жильняк, жильяк, ангиома, angioma racemosa – жильняк гронуватий; angioma cirsoidea – жильняк гудзуватий; angioma cavernosa – жильняк печерний (печеристий).

ангиокератома (angiokeratoma) – ангиокератома; жировий новоутвір роівки.

ангионевроз (angioneurosis) – кровожильна невроза, ангионевроза.

ангионевротический (angioneuroticus) – жилонервовий, ангионевротичний.

angiorhexis – розрив жил.

ангиосаркома (angiosarcoma) – жилов'яса, жиловий м'яса, ангиосаркома.

ангиосклероз (angiosclerosis) – жиловств'єрдення; склероза жил.

ангиоспазм (angiospasmus) – жиловскорч; жиловий скорч.

ангиостеноз (angiosstenosis) – ангиостеноза; жиловзвуження.

ангиотриптор (angiothryptor) – ангиотриптор; жиловтискач.

ангиофиброма (angiofibroma) – ангиофіброма; жиловолокняк.

angiocholitis – запалення жовчопроводів, (жовчопровідниця).

ангиэктазия (angiectasia) – ангиэктазія, жиловширення.

английская болезнь (rachitis) – рахіт, -ту; відміна.

английская соль – гірка сіль.

аневризма (aneurysma) – аневрізма, місцеве розширення артерії; aneurysma dissecans – аневрізма розсічена; aneurysma cirsoidea – аневрізма гудзувата; aneurysma racemosa – аневрізма гронувата.

анемия (anaemia) – анемія, недокр[і]вність, малокрівність, -ности; недокрів'я, -в'я; anaemia cerebri – недокрів'я мозкове, недокрів'я мозку; anaemia idiopathica – недокрів'я ідіопатичне; anaemia lymphatica – недокрів'я пасокове; anaemia progressiva – недокрів'я поступове, злосливе (згубливе, злісне); anaemia splenica – недокрів'я косове (селезінкове).

анемический (anaemicus) – анемічний, малокровний, недокрівний.

анемометр – анемометр, -ру; вітромір.

анестезировать – анестезувати; **-зирований** – анестезований.

анестезирующий – анестезний, анестезійний.

анестезия (anaesthesia) – анестезія, занечулення, заморювання, знечулення.

аниридия (aniridia) – аніридія; відсутність весілки.

анис (anisum officinalis) – ганус; **анисовый** – ганусовий.

ангидрит – ангідріт, -ту; безводник, -ка.

ангиобласты – ангиобласти; зародкові жи́локомірки.

ангидроз (anhidrosis) – ангідро́за, безпотіння.

анизокория (anisocoria) – нерівність зіниць, анізокорія.

анилиновый – аніліновий.

анкилоблефарон (ankyloblefaron) – прирощення повіки, анкілоблефарон.

анкилоз (ankylosis) – анкіло́за, нерухомість суглобів (від зрощення кісток суглобових поверхнів).

анкилохилия (ankylochilia) – анкилохілія, зрощення губ.

ankyloglossa – прирослий язик.

ankylokolpos – зрощення піхви.

ankylophthalmus – зрощення ока з повіками.

ankylostomum duodenale – зростовустець, чужоїд дванадцятипалої кишки (дванадцятки).

аноксигемия (anoxaemia) – аноксигемія, недостача кисню в крові.

аномалия (anomalía) – аномалія; збóчення, відхилення від норми; ненормальність.

анонихия (anonychia) – аноні́хія, відсутність нігтів.

anopheles – комарі, що переносять пропасницю.

анорексия (anorexia) – анорексія, відсут-

ність апетиту; a. hysterica – анорексія гістерична; відмовлення від їжі.

анормальный – анормальний.

анорхия (anorchia s. anorchismus) – анорхія, відсутність яєць у калітці.

антагонизм – антагоні́зм, -му; супротивність, суперечність, -ности.

антагонист – антагоні́ст, -ста; супротивник, -ка.

anteflexio uteri – заги́н ура́зу впе́ред.

antepositio uteri – переміщення ура́зу напе́ред.

antversio uteri – на́хил ура́зу впе́ред.

antidotum (антидот) – протиотру́та; антидот, -ту.

антипатия – антипа́тія, не́хить (р. -хоти) до чо́го.

антипирин (antipyrinum) – антипірі́н, -ну.

антисептика (antiseptica) – антисе́птика; протизара́знення.

антитоксин (antitoxinum) – антитоксі́н, -ну, протиотру́та.

антисептический – антисепти́чний, протизара́зний; протигні́льний.

антифермент – антиферме́нт, -ту.

Антонов огонь (gangraena) – вогне́ць, -ця, гангрене́, мертви́ця. Див. “гангрена”.

антракозис (anthracosis pulmonum) – антрако́за легене́ва (вуглелегенни́ця), загоро́шення леге́нів вугле́м.

антракс (anthrax) – телі́й, -ія; сибі́рка.

антропология (anthropologia) – антропо́логія, нау́ка про люди́ну.

антропометрия (anthropometria) – антропо́метрія, вче́ння про ви́міри людсько́го ті́ла.

антропофобия (antrophobia) – о́страх до люди́й; жах люди́й; антропофо́бія.

антрум (antrum) – на́дро, -ра.

анурия (anuria) – ану́рія, безсе́ччя.

anus praeternaturalis – відту́лина відхо́дова протинатура́льна.

анхлоргидрия – anchlorhydria (subaciditas) – анхлоргі́дрія (зме́ншення кисло́тності).

aorta – аор́та; aorta ascendens – догі́рня аор́та; bulbus aortae – аор́това бу́льба; sinus aortae (Valsalvae) – зато́ка аор́това (Вальса́львова); arcus aortae – дуга́ аор́това; isthmus aortae – вузи́на аор́това; aorta descendens – доді́льна аор́та; ramus descendens posterior – за́дня доді́льна гі́лка; ramus circumflexus – оби́жна гі́лка; ramus descendens anterior – пе́редня доді́льна гі́лка.

aortitis (аортит) – запале́ння аор́ти; аор́ти́ця, аортит, -ту; aortitis acuta – го́стре запале́ння аор́ти, го́стрий аорті́т.

апатия (arathia) – апатія, байдужність, -жно-сти; апатичність, -ности.

апатичный – апатичний; байдужий.

апельсин – помаранча, -чі.

апепсия (apepsia) – апепсія, нетравлення.

апертура (apertura) – відтулина; apertura superior canaliculi tympanici – верхня (горішня) відтулина бубонцевого провідця.

apicitis – запалення верхівки (-вок) легеневої (-их); верхівниця.

апирексия (аругехіа) – апірексія, безгарячковий стан.

арпоё – апное, відсутність дихання.

апоневроз (aroneurosis) – апоневроза, розтяг, -гу.

апоневротический (aroneuroticus) – апоневротичний (розтяжний); galea aroneurotica – апоневротичний шолом (р. -ма).

апоплексия (арорплексія) – апоплексія, грець, -ця; aroplexia cerebri – апоплексія мозкова, грець, -ця; ар. cerebri alcoholica – апоплексія алкоголева, п'яницька; aroplexia neonatorum – апоплексія народженців; ар. spinalis – апоплексія хребтова.

апоплектический (арорплектический) – апоплектичний; **-тический удар** – грець, -ця.

аппарат – апарат, -ту; прилад; пристрій, -рою.

аппендикс (appendix) – додаток, паросток; processus vermiformis – хробаковий паросток.

аппендицит (appendicitis) – апендицит, -ту; запалення хробакового паростка; хробаковіця.

аппетит – апетит; хить, охота на їжу, до їжі; **сильный аппетит** – жадоба; **болезненный аппетит** – їстівець, -вця; **с аппетитом** – усмак.

аппетитный – смачний, ласий, апетитний.

аптека – аптека; **аптекарский** – аптекарський.

аптечный – аптєчний.

аптекарь, -ша – аптєкар; аптєкарка.

Arantii ductus venosus – венозний (вєнний) прохід Арантіїв.

argentum – див. “серебро”.

аргирия (arguria) – аргірія, засріблення (шкіри чи тканини після вживання препаратів срібла).

ареометр – ареометр; вовчок, -чка.

аритмия (arhythmia) – аритмія, безладдя серцевого бою (чи живчика), безритмів'я, -в'я.

arcus palatini – піднебінні дуги (луки).

аромат – аромат; пах, запах, дух, -ху; **издавать аромат** – дихати, віддаватися ароматом, запахом.

ароматический и ароматный – ароматичний, ароматний, запахний, запахистий, пахучий, духовитий.

ароматические вещества – пахощі, ароматичне надіб'я.

арса (juniperus communis) – яловець (р. ялівця).

артезианский – артезійський.

артериальный (arterialis) – артерійний; червоножилый.

arteriae – артерії; а. pulmonalis – легенева артерія; aorta – аорта; art. coronaria cordis – вінцева артерія серця; а. anonyma – артерія безіменна; а. carotis communis – артерія сонна загальна; а. carotis externa – артерія сонна надвирня (зовнішня); а. thyreoidea superior – артерія верхня (горішня) борлакова; а. pharyngea ascendens – артерія горлова догирня; а. lingualis – артерія язикова; а. maxillaris externa – артерія щелепова надвирня (зовнішня); а. sternocleidomastoidea – артерія груднінно-дужково-пипкова; а. occipitalis – артерія потилична; а. auricularis posterior – артерія вушна задня; а. temporalis superficialis – артерія вискова поверхнева; а. maxillaris interna – артерія щелепова внутрішня; а. carotis interna – артерія сонна внутрішня; а. ophthalmica – артерія очна; а. cerebri – артерія мозкова; а. subclavia – артерія піддужкова; а. basilaris – артерія основна; а. mammaria interna – артерія грудна внутрішня; truncus thyrocervicalis – борлаково (щитово)-шийний стовбур; а. thyreoidea inferior – артерія нижня (долішня) борлакова (щитова); а. laryngea inferior – артерія нижня (долішня) горлянкова; а. cervicalis ascendens – артерія догирня шийна; а. cervicalis superficialis – артерія шийна поверхнева; а. transversa scapulae – артерія поперечна лопаткова; truncus costo-cervicalis – реброво-шийний стовбур; а. transversa colli – артерія поперечна шийна; а. axillaris – артерія пахова; а. thoracalis suprema – артерія огрудна найвища; а. thoracoacromialis – артерія огрудно баркова; а. thoracalis lateralis – артерія огрудна бічна; а. subscapularis – артерія підлопаткова; а. brachialis – артерія плечева; а. profunda brachii – артерія глибока плечева; а. collateralis ulnaris superior – артерія верхня (горішня) ліктева бічна; а. collateralis ulnaris inferior – артерія нижня (долішня) ліктева бічна; а. radialis – артерія радіальна (промінева); а. ulnaris – артерія ліктева; aorta thoracalis – огрудна аорта; aorta abdominalis – черевна

аорта; ar. phrenica inferior – нижня (долішня) діафрагмальна артерія; a. lumbalis – поперекова артерія; a. coeliaca – нутряна артерія; a. lienalis – косова артерія (селезінкова); a. mesenterica superior – верхня (горішня) артерія оточини; a. mesenterica inferior – нижня (долішня) артерія оточини; a. renalis – ниркова артерія; a. spermatica interna – внутрішня (середова) сім'яна артерія; a. testicularis – (шуляткова) яєчкова артерія; a. iliaca communis – загально клубова артерія; a. ileolumbalis – артерія клубово-поперекова; a. sacralis lateralis – бічна крижова артерія; a. obturatoria – затульна артерія; a. glutaеа superior – верхня (горішня) сіднична артерія; a. glutaеа inferior – нижня (долішня) сіднична артерія; a. umbilicalis – пупова артерія; a. vesicalis inferior – нижня (долішня) міхурова артерія; a. deferentialis – артерія одвідного проходу; a. uterina – уразова артерія; a. haemorrhoidalis media – середня гемороїдальна артерія; a. pudenda interna – внутрішня (середова) соромітна артерія; a. iliaca externa – надвірна (зовнішня) клубова артерія; a. circumflexa ilei profunda – глибока клубова обіжна артерія; a. femoralis – стегова артерія; a. profunda femoris – глибока стегова артерія; a. genu suprema – найвища колінна артерія; a. poplitea – підколінна артерія; a. tibialis anterior – передня великогомілкова артерія; a. tibialis posterior – задня великогомілкова артерія; a. peronea – малогомілкова артерія; a. plantaris medialis – бічна підощ'яна артерія; arcus plantaris – підощ'яна дуга; a. a. metatarsae plantares – підощ'яні пліснлові артерії.

артериит (arteriitis) – артеріїт, -ту; червоножилця.

артериосклероз (arteriosclerosis) – артеріосклероза, стверднення артерій (червоножил).

артериосклеротический – артеріосклеротичний.

arteriorrhexis – розрив артерій.

артериотомия (arteriotomia) – артеріотомія, розтин артерій.

артериектазия (arteriectasia) – артеріектазія, поширення червоножил, поширення артерії.

артефакт (artefactus) – артефакт, -ту; штучність, -ности.

артефициальный – штучний, рблений.

артрит (arthritis) – артрит, -ту, суглобця; peri-arthritis – осуглобця; arthritis acuta –

суглобця гостра; arthritis chronica – суглобця хронічна; ar. deformans – суглобця нівечна, (нівечлива); arthritis fungosa – суглобця грибчаста; arthritis gonorrhoeica – суглобця збурова, гоноройна; arthritis nodosa – суглобця вузлувата; arthritis reumatica – суглобця ломцева (ревматична); arthritis sicca – суглобця суха; arthritis syphilitica – суглобця пранцьова; arthritis tuberculosa, – суглобця горбоковична; arthritis urica – суглобця сечова, подігра.

артритизм (arthritis) – артритизм, улومی.

arthropyosis – гнойоскупчення в суглобів дупліні.

arthroxerosis – суглобова сұхість, -хости.

артронеуралгия (arthroneuralgia) – артронеуралгія, нервовий біль у суглобі.

артропластика (arthroplastica) – артропластика, штукування суглобу.

артротомия (arthrotomia) – артротомія, розтин суглобу.

артрэктомия (arthrectomia) (резекція) – артрэктомія, суглобовитин, резекція суглоба.

асистолия (asystolia) – асистолія, слабобійність сєрця, сєрцевá нестáткість.

ascaris lumbricoides – гострюк, -ка.

асептика (aseptica) – асептика, відзарáзнення, унезарáзнення.

асептический (asepticus) – асептичний, відзарáзний.

asomnia – безсоння, нічніці (*p.* -ніць); **напала бессонница** – нічніці напали.

аспараг (asparagus) – шпарага, зáячий холодок.

аспермия (aspermia) – аспермія, безнасіння.

аспиратор (aspirator) – аспіра́тор, -ра; висмо́ктувач, -ча.

аспирационный (aspirans) – аспіраційний, витягівий, висмо́ктуючий.

аспирация (aspiratio) – аспіра́ція; висмо́ктування.

аспирин (aspirinum) – аспірін, -ну.

ассиметрия (assimetria) – асиметрія.

ассанация (assanatio) – асанация, уздорóвлення.

ассиметрический (assimetricus) – асиметри́чний.

ассимилировать – асимілюва́ти, приподобля́ти до чо́го.

ассимиляция (assimilatio) – асиміля́ція, асимілюва́ння, уподібнення, засвоєння.

ассистент – асистент.

ассоциация (*в психологии*) – асоція́ція, по́в'язь, -зи; зв'язо́к, -зку́; (*в обществе*) – асоція́ція, спілка, товариство.

астенический (asthenicus) – астенічний, зне-
сільений, кволий.

астения (asthenia) – астенія, безсільість, -ло-
сти; **a. senilis** – астенія (безсільість) стареча.

астенопия (asthenopia) – астенопія; знесіль-
нення зору.

астеноспермия (asthenospermia) – астено-
спермія; насіння з недорозвиненими за-
плідниками.

астигматизм (astigmatismus) – астигматизм,
-му.

астматик – астматик, ядушливий, дихавіч-
ний.

астматический (asthmaticus) – астматичний,
дихавічний, задушливий.

астма (asthma) – астма, ядуха, задуха; *asthma bronchiale* – астма (ядуха) бронхова; *asthma cardiacum* – астма серцева; *asthma diabeticum* – астма цукрівнича; *asthma dispepticum* – астма від нетравності, від
неотравлення.

астрафобия (astraphobia) – астрафобія, страх
перед блискавкою.

асфальт – асфальт, -ту; земляна смола.

асфиктичный (asphycticus) – асфіктичний,
з удушенням.

асфиксия (asphyxia) – асфіксія, задушення.

асфиксия механическая – механічна асфік-
сія (з механічних причин).

асфиксия химическая – асфіксія (зaduшення)
хемічна (з хемічних причин); *asphyxia per strangulationem* – асфіксія від зовніш-
нього здавлювання; *asphyxia accidentalis* –
асфіксія (зaduшення) випадкова (нена-
вмисна).

асцит (ascites) – водянка, асцит, -ту; *ascites tuberculosum* – водянка горбковична (ту-
беркульозна).

атавизм (atavismus) – атавізм, поворот ді-
дівських прикмет.

атаксия (ataxia) – атаксія, рухове безладдя,
(розладдя); *ataxia alcoholica* – атаксія
п'яницька, рухове безладдя п'яницьке;
ataxia hereditaria – атаксія спадкова; *ataxie locomotrice progressive* (фр.) – рухова атак-
сія поступова.

атактический (atacticus) – атактичний, не-
доладний.

ателектаз (atelectasis) – ателектаза, спадання
легенів; *at. neonatorum* – ателектаза у наро-
джених; *atelectasis congenita* – ателектаза
вроджена; *atelectasis e compressione* – ате-
лектаза від стискування; *atelectasis ex obtu-
ratione* – ателектаза обтураційна (затупна).

атерозис (atherosis) – атероза, стверднення
артерій.

атерома (atheroma) – атерома, лойовик, -ка.

атероматоз (atheromatosis) – атероматоза, за-
лойовлення; *atheromatosis aortae* – ате-
роматоза аорти.

атероматозный (atheromatosis) – атерома-
тозний, залойовлений, лойовиковий.

athyreosis – атиреоза, відсутність борлако-
вої залози.

атипичный – атипічний.

атлант (atlas) – атлант, -нта; перший ший-
ний хребець.

атмосфера – атмосфера.

атмосферный и **атмосферический** – атмо-
сферовий, атмосферічний.

атмосферные осадки – атмосферові опади,
-ів.

атом – атом, -му.

атомический, атомистический – атомічний,
атомістичний.

атомность – атомність, -ности.

атомный – атомовий; **a. вес** – атомова вага.

атонический – атонічний, кволий.

атония (atonia) – атонія, кволість, -лос-
ти; *atonia intestinorum* – атонія, кволість
кишок (кишкова кволість руху); *atonia ventriculi* – атонія шлункова (шлунку),
кволість перистальтики; *atonia uteri* –
атонія, кволість уразу (уразова).

атрезия (atresia) – атрезія, зарощення; *atre-
sia ani congenita* – атрезія (зарощення) від-
ходової відтулини вроджена; *atresia hyme-
nis congenita* – атрезія дівинки (дівочої
перетинки) природжена; *atresia recti* –
атрезія кутні; *atresia uteri* – атрезія уразу;
atresia vaginae – атрезія піхви.

atrium – див. “предсердіє”.

atropinum (атропин) – атропін, -ну.

атрофированный – атрофований.

атрофироваться – атрофуватися, заникати.

атрофия (atrophia) – атрофія, зник, -ку; *atro-
phia hepatis acuta flava* – атрофія печінки
гостра жовта (печінкозаник жовтий); *atro-
phia hepatis* – атрофія печінки; *atrophia mus-
culorum progressiva* – атрофія поступова
м'яснів; *atrophia nervi optici* – атрофія зо-
рового нерву; *atrophia pancreatis* – атрофія
підшлункової залози; *atrophia uteri* – атро-
фія уразу (уразова); *atrophia uteri conge-
nita* – атрофія уразу природжена, вроджена.

аудитория – аудиторія.

аура (aura) – авра; передчуття (при епілепсії,
зaduсі).

аускультация (auscultatio) – вислухування;
обслухування, авскультація.

аутопсия (autopsia) – автопсія, розтин, роз-
тинання трупу.

афазия (aphasia) – афазія, безмов'я, безмовність, втрата мови.

афония (arphonia) – афонія, безголосся, втрата голосу.

афты (aphtae) – афти, виспльавкі; stomatitis aphtosa – виспльавіця, стоматит афтозний; aphtae epizooticae – афти скотинячі, у худоби; виспльавка.

аффект (affectus) – афект, запал (душевний).

ахилия (achylia) – ахілія, безсбччя; a. gastrica – ахілія (безсбччя) шлункова.

ахиллово сухожилие (tendo Achillis) – ступаковий сухожілок (Ахіллів).

ахолия (acholia) – ахолія, безжовчя, -чя.

ацетилён – ацетилён, -ну.

ацетон – ацетон, -ну.

ацетонурія (acetonuria) – ацетонурія, ацетоносёччя.

ацетабула (acetabulum) – панівка, кульшовá влоговина.

азремия (aëraemia) – аеремія, повітря в крові.

азробы (aërobes) – аероби, кісенці.

аэрофобия (aërophobia) – аерофобія, óстрах повітря, жах перед повітрям.

аэроцеле (aërocele) – аероцэле, повітряна килá.

Б

Бабка повивальная – повитуха, бабка.

багровый – багрянний, багровий.

бадьян (Illicium) – бодян; **б. дикий** – ломініс, -носа.

база – база, підстава, підвалина, основа, грунт.

Базедова болезнь (morbus Basedowi) – Базедова х[в]ороба.

базиллярный (basilaris) – базиллярний (основний); meningitis basilaris tuberculosa – менингіт базиллярний туберкульозний; запалення мозкової оболони туберкульозне (горбковичне).

бактериологический – бактеріологічний.

бактериоскопия – бактеріорозглядання, бактеріоскопія.

бактерия – бактерія; **бактериология** – бактеріологія.

бактериотерапия (bacteriotherapia) – бактеріотерапія, лікування бактеріями.

бактериофаг (bacteriophage) – бактеріофаг; клітина, що поїдає бактерії.

бактериурия (bacteriuria) – бактеріурія; бактерії в сечі.

бактеризмия (bacteriaemia) – бактеріемія, бактерії в крові.

бактерии аэробные – бактерії кісенці,

бактерії аеробні; **анаэробные** – бактерії безкісенці, бактерії анаеробні.

бальзам – бальзам, -му; **канадский б-зам** – канадський бальзам.

бальзамирование – бальзамування; **бальзамировать** – бальзамувати; **набальзамированный** – бальзамований, набальзамований.

бальзамический – бальзамистий.

бальнеология – бальнеологія, наука про водолікування.

бальнеотерапия (balneotherapia) – бальнеотерапія, водолікування, водоліки.

белянит (balanitis) – беляніт, жолудніця, прутнёвошкуріця, жолудевошкуріця.

бандаж – бандаж; **бандажист** – бандажіст.

банка – слобік, -ка; **банка**; **ставит сухие банки** – скидати (прикладати) банки.

баня – лазня; **банный** – лазневий.

барабан (tympanus) – бубон, барабан.

барабанный (tympanicus) – бубонцевий, барабанний; **-ная полость** (cavum tympani) – бубонцева дупліна; **барабанная перепонка** (membrana tympani) – бубонцева оболонка (перетинка), барабанна перетинка.

барак – барак, -ка; **барачная система** – барачна система, барачний уклад.

Баугинева заслонка (valvula Bauhinii) – Бавгінєва заслінка.

барий (barium) – барій, -ія.

бартолинит (bartholinitis) – бартолініт, -ту, запалення бартолінової залози; bartholinitis purulenta – бартолініт гноєвий.

бассейн – басейн, водойма, водозбір.

бахрома (fimbria) – торочка; **бахромчатый** (fimbriatus) – торочкуватий, fimbriae tubae uterinae – трубові торочки уразові.

бацилла (bacillus) – баціла.

бацилярный (bacillaris) – баціловий.

бедерный или **бедренный** (femoralis) – стегновий; стегенний; **бедренная грыжа** (hernia femoralis) – стегова килá, гилá; **бедренный канал** (canalis cruralis) – канал стеговий; **тазобедерный сустав** (articulatio coxae) – кульшовий суглоб.

бедерчатый – стегна[й]стий, клубастий, кульшастий.

бедро (femur) – стегно (ум. стегенце), клуби; **с кривыми бедрами** – кривоклубий; **с плохо развитыми б.** – безклубий; caput femoris – голова стегна; collum femoris – шия стегна; trochanter major et minor – велика й малá овороть; fossa trochanterica – оворотня заглибина; linea aspera – шерстка лінія; linea pectinea – гребінна лінія; tuberositas glutea – сіднична горбкуватість;

planum popliteum – підколінна пліща; condylus – віросток; epicondylus – надвіросток.

бедреная кость (os femoris) – див. “**бедро**”.

безбелковый – безбілковий.

безбрачие – безшлюбність, безжёнство, безшлюб’я.

безбровый (aciliaris) – безбрóвий, голобрóвий.

безвлажный – безво́гкий, безво́логий.

безвкусице, безвкусица – безсмак, несмак, безсмако́вця.

безвкусный – несма́чний.

безводие – **безводица** – безві́ддя, безпі́ття.

безводный – безво́дий, безво́[і]дний; **безводная местность** – безві́ддя.

безвоздушный – безпо́вітряний.

безволие (abulia) – безві́лля.

безволосый (calvus) – безво́лосий; голомо́зий, гі́ржавий, голомші́вий.

безвредный – нешко[і]длі́вий, невадлі́вий, незава́дливий.

безвредность – нешко[і]длі́вість, нева́да; **-но** – нешко[і]длі́во, нева́дно, не шко́дить, не ва́дить.

безглазый (anophthalmus) – безо́кий.

безглавый – безго́ловий.

безгласие (aphonia) – безго́лосся, брак го́лосу, афо́нія.

безгнилостный метод, асептика (aseptica) – спóсіб відза́ра́знення, унеза́ра́знення, асепти́чний спóсіб.

безгнилостный (asepticus) – безгни́лявий, відза́ра́зний, асепти́чний.

бездетность – безді́тство; безді́тність, -ности.

бездеятельный – безді́яльний, безді́льний.

бездыханный – безду́шний, неживи́й.

безжизненный – безду́шний, безжи́вний, неживи́й.

беззубый – беззу́бий.

безлихорадочный (apyreticus) – безга́рячний, безга́рячко́вий, безпропа́сний.

безмозгий – безмо́зкий.

безмозглый – пусто́мо́зкий, безглу́здий, не-тяму́щий.

безнадежно больной – смерте́нний, безна-ді́йно хо́рий, трупáнь.

безобразить (deformare) – знекра́шувати, знекра́шати, нівечити.

безопасность – безпе́ка, безпе́чність, -ности; **безопасный** – безпе́чний.

безостный (aspinosus) – безостюко́вий, не-ості́стий.

безразличие (apathia) – байдужі́сть, -жости; апáтія.

безрассудство – нерозсу́дливість, безглу́здя, безглу́здість, -дости.

безумие (amentia) – аме́нція, безу́мство, безу́мність, безум, божеві́лля, божеві́льність, навіже́нство.

безумный – безрозу́мний, безу́мний, божеві́льний, навіже́ний, навісний, навіс-ноголо́вий, безтя́мний.

безумец – безумець, безумень, божеві́льник, шале́нець, шале́ний, навіже́ний.

безумствовать и безуметь – безу́мствовати, навісні́ти, шалі́ти.

безучастный – байдужий.

безымянный (anonymus) – безі́менний;

безымянный палец (digitus annularis, s. digitus IV) – каблукóвий па́лець, під-мизі́нний па́лець; **безымянная артерия** (arteria anonyma) – безі́менна арте́рія.

безъядерный – без’ядро́вий, беззерно́вий.

безязычный (aglossus) – без’язи́кий.

белая горячка (delirium tremens) – запі́йне мая́чіння, бі́ла га́рячка, верзі́ння п’яни́ць-ке з тремті́нням. Див. “**бред**”.

белена (Hyoscyamus niger) – блеко́та, бле́кіт (-оту); бле́кіть (-коти), німі́ця.

белены объесться – обелені́ти, блеко́ти на-ї́стися.

бели (fluor albus, leucorrhoea) – упла́ви, бі́лотеч́ця, бі́лі; бі́лий цві́т, бі́лячка.

белила свинцовые (plumbum oxydatum) – бле́йвас, -су.

белковина (albumen) – бі́лкови́на, бі́лок, -лка́.

белковый (albuminatus) – бі́лковий; **белко-вая оболочка** – бі́лкова оболóнка, бі́лко-ви́ця.

белладона (atropa belladonna) – беладо́на, матрига́н.

белок (albumin) – бі́лок, -лка́; **с большими белками в глазах** – бі́лка́тий.

белоокровие (leucaemia) – бі́локрі́в’я, бі́ла́чка; leucaemia lymphatica – бі́локрі́в’я лі́мфати́чне (па́сокове); leucaemia myelogenica – бі́локрі́в’я кі́с[т]номозко́ве.

белочная оболочка глаза (sclera) – скле́ра, бі́лкова о́чна оболóнка, бі́лча́нка; scleritis – бі́лочні́ця; запáлення бі́лочні́, скле́ріт.

белые кровяные шарики (лейкоциты) – бі́локрі́вці, левкоці́ти.

белье – бі́лізна; **б. постельное** – бі́лізна лі́жкова́.

белье (lintea) **носылное** – бі́лізна носі́льна;

женские панталоны – жіно́чі панталóни;

косынка – хусти́на; **кофта** – ко́фта; **нос-**

ки – ша́рпéтки; **подштанники** – спі́дні (шта́ні); **чулки** – панчо́хи; **одеяло** – ко́в-

дра, укривáло; **простыня** – простира́ло.

бельмо (leucoma) – бі́льмо́, лу́да, налу́да, полу́да; **имеющий бельмо** – бі́льма́к, бі́ль-

- мáч; leucoma adhaerens – косі́ці (**н**); **глаз с бельмом** – бі́льмовé око.
- бензин** – бензі́на, -ни.
- бензойная кислота** (acidum benzoicum) – бензо́лова кислотá; бензо́ловий квас.
- бергамотное масло** (oleum bergamoti) – бергамо́това олі́я.
- беременеть** (gravidare) – вагі́тніти, ваготі́ти, черевáтіти, на дити́ну захо́дити, захо́дити в тяж.
- беременная** (gravida) – вагі́тна, тягі́тна, важка́, гру́ба, черевáта; **быть беременной** – бу́ти у тяжі́, бу́ти у вазі́.
- беременность** (gravitas) – вагі́тність, -ности; ваготá, graviditas abdominalis – вагі́тність черевна́; graviditas extrauterina – позау́рзова вагі́тність; graviditas tubaria – вагі́тність трубовá; graviditas ovarialis – яйнико́ва вагі́тність.
- beri-beri = polineuritis epidemica** – бе́ри-бе́ри, поліневрит вло́днений авіта́мінного похóдження.
- берлинская лазурь** – берлі́нський блакі́т, -ту.
- бертолетовая соль** – бертоле́това сі́ль.
- берцо** (tibia) – го́мілка, го́лінка; **берцовый** – го́мілковий, го́лінковий.
- берцовые кости: большая берцовая** – (tibia) вели́ка го́мілка; condylus medialis – сере́динний ві́росток; eminentia intercondyloidea – міжви́ростко́ве згі́р'я; tuberositas tibiae – горбкува́тість вели́кої го́мілки; linea poplitea – підко́лінна лі́нія; malleolus tibiae – коло́дочка вели́кої го́мілки; **малая берцовая кость** (fibula) – ма́ла го́мілка. Див. “малая берцовая кость”.
- бескогтевый** – безпазу́рий.
- бескостный** (anosseus) – безко́стий, безкі́стковий.
- бескровный** – безкро́вний.
- бесноватый** – біснубáтий; одержі́мий, причі́нний.
- бесноваться** – біснубáтися, скаже́ніти, шалі́ти, мордува́тися.
- беспалый** – безпа́льчий, безпа́лько, безпа́лок.
- беспамятность** (amnesia) – непáм'ятли́вість, безпа́м'яття, забу́тливі́сть, -вості; забу́ття, амнезі́я.
- беспамятство** – неприто́мність, безтя́мність, нетя́ма; **в беспамятстве** – неприто́мним бу́вши, безтя́мно.
- бесплодие, бесплодность** (sterilitas) – неплі́дність, -ности; **бесплодная** (sterilis) **женщина** – неплі́дна, неплі́дниця, нерóда.
- беспозвоночный** (avertebralis) – безхребе́тний (безхребе́тні тварі́ни).
- беспокойный** – неспо́кійний, неспо́кійний, турбо́тний, невгамóнний.
- беспокойство** – нев[с]по́кій, турбо́та, турбува́ння, кло́піт (*р.* -пóту); **причинять беспокойство кому** – клопо́тáти, закло́почувати ко́го; завда́вати кло́пóту ко́му.
- бесполоый** (asexualis) (*о поле мужчины или женщины*) – безсна́стий; **бесполое существо** – безсна́ста істо́та.
- беспомощность** – безпора́дність, безра́дність, безпомі́чність, -ности.
- беспомощный** – безпора́дний, безра́дний, безпомі́чний.
- беспрерывный** – безупі́нний, неупі́нний, безугáвний.
- беспризорный** – бездогля́дний, безприту́льний.
- бессемянный** (aspermaticus) – безнасі́нний.
- бессилеть** – занепа́дати на сі́лу (на сі́лах), знесі́люватися.
- бессилие** – несі́ла, безсі́лля, немі́ч (*р.* -мочи); немі́чність.
- бессильный** – безсі́лий, сла́бий, немі́чний.
- бессмысленность** – безглу́здя, нісені́тниця, недорéчність, -ности.
- бессознательный** – 1) неприто́мний; **бессознательное состояние** – неприто́мний стан; **впасть в бессознательное состояние** – знеприто́мніти, зомлі́ти; **находящийся в бессознательном состоянии** – неприто́мний, нетя́мний; 2) несвідо́мий (напр. **поступок**).
- бессонница** (insomnia) – безсо́ння, ні́чнийця, неспля́чка; (*у детей*) – неспля́чки.
- бессолнечный** – несóнячний, без со́нця.
- бесстрастие** (apathia) – 1) безстра́сність; 2) апаті́чність, байдужі́сть; нечу́лість, -лості.
- бесстыдство** – безсти́дство, безсти́дність, безсорóмність, -ности.
- бесцветный** – безба́рвний, безко́лірний.
- бесформенный** (amorphus) – безфо́рмний, нефо́рмний, амóрфний.
- бесчувствие** (stupor) – нечу́тливі́сть, нечу́лість, безду́шність, -ности; **приводит в бесчувствие анестезию** – заморя́ти, заморі́ти.
- бесчувственный** – 1) нечу́тливий, нечу́лий, безчу́тте́вий, безду́шний; 2) безтя́мний, неприто́мний, безприто́мний.
- безшумный** – безгу́чний, нечу́тний, нега́слівий.
- бетон** – бето́н, -ну.
- бешеник, -ца** (Cicuta virosa) – бех, ве́ха, воми́га, блéкіт, соба́ча блекотá.
- бешенство** (furor) – лю́ть, шал, шальга́; **бе-**

шенство матки – шальга уразу (уразова), хоробліва полова draжлівість жінок.
бешенство (lyssa, rabies, hydrophobia) – сказ, каз, скаженість, шаленість, -ности; водожа́х, -ху; **яд бешенства** – скаженіна.
бешеный – скажений, шалений; навіжений, лютий.
бивень (dens canina) – ікло, клик, -ка.
бигамия (bigamia) – двоженство, бігамія.
биение (pulsatio) – биття, бій, калатання, сту́кання, стукотіння, то́хкання, токотіння.
биливердин (biliverdinum) – білівердін, жовчова зéлень, жовчозéлень.
билирубин (bilirubinum) – білірубін, жовчова чéрвінь, жовчочéрвінь.
билицианин (bilicyaninum) – біліціанін, жовчосинéць, -нця.
бинокулярный (binocularis) – бінокулярний, дво́чний; **бинокулярное зрение** – дво́чний зір.
бинт – бинт, повива́ч, обв’язка.
бинтование, -товка – бинтува́ння, оповива́ння, завива́ння.
бинтовать – бинтува́ти, оповива́ти, завива́ти, обв’язувати.
биологический – біологічний.
биология (biologia) – біоло́гія, нау́ка про життя́.
биохимия (biochemia) – біохе́мія; хе́мія живих істо́т.
бисмут (bismuthum) – бісмут, -та.
биться (*в лихорадке, в судорогах*) – тіпатися, тріпатися; (*о сердце, пульсе*) – бітися, калата́ти, колоті́тися, кі́датися, тіпатися, те́нькати, то́хкати, токоті́ти.
бифуркация (bifurcatio) – роздво́єння, дві́чатість, двогалу́зність, -ности; біфу́ркація; bifurcatio tracheae – роздво́єння трахе́йне.
благоприобретенный – придба́ний, на́дба́ний, набу́тий, нажи́тий.
бластема (blastema) – бласте́ма, перві́сне тво́риво (за́родко́ве).
бластомицеты – бластоміце́ти, перві́сні плі́снякі́.
блевание (vomitus) – блюва́ння, блюва́чка, рига́чка.
блевать (vomitare) – блюва́ти, рига́ти, кі́дати з себе́.
бледная немочь (chlorosis) – блідни́ця, бліда́чка, біла не́міч, хлоро́за.
бледность – блідість, -дости; блідо́та.
бледнеть – бліднути, блідніша́ти, полотні́ти.
блекота – бо́ліголі́в, блекота́.
бленноррея (blennorrhoea) – бленоре́я, спійни́ця гоноройна (збу́рова); blennorrhoea alveolaris – бленоре́я дучко́ва, за́па́лення

ду́чки гнойове́; blen. neonatorum – бленоре́я наро́дженців, спійни́ця гоноройна (бленоройна) наро́дженців; blen. sacculacrisimalis – бленоре́я слі́зного мі́шка; гоноройне (збу́рове) за́па́лення слі́зного мі́шка.
блестящий – блиску́чий.
блефарит (blepharitis) – війни́ця, за́па́лення кра́єчків пові́к; блефарі́т, -ту; blepharitis marginalis (ciliaris) – блефарі́т крайко́вий (війко́вий), війни́ця; blepharitis ulcerosa – блефарі́т виразко́вий, війни́ця виразко́ва; blepharitis squamosa – блефарі́т лускува́тий, війни́ця лускува́та.
блефаропластика (blepharoplastica) – шту́чне пові́коутво́рення, пові́коштукува́ння, блефаропла́стика.
блефароплегия (blepharoplegia) – блефаропле́гія, пові́копара́ліч, пові́копара́ліза.
блефароптоз (blepharoptosis) – блефаропто́за; опу́щення пові́ки.
блефароспазм (blepharospasmus) – блефароспа́зм, -му; судо́ма пові́кова, пові́ко-спа́зм, ко́рчі пові́к.
блефарофимоз (blepharophimosis) – блефарофі́моза, зву́зіння пові́ково́ї щі́лини.
близнецы (gemelli) – близня́та, дві́йня́та; **близнец** – близню́к, близня́к, близня́; musculus gemellus superior – близнюко́вий ве́рхній (го́рішній) му́скул.
близорукость (myopia) – короткозо́рість, низькоо́кість, близькоо́кість, -кости.
близорукий (myopus) – короткозо́рий, близькоо́кий, низькоо́кий.
блок (trochlea) – блок, ко́ліща́, бара́нець, -нця́; trochlea phalangis – маслачко́ве ко́ліща́ (бара́нець); trochlea humeri – ко́ліща́ пле́ча (пле́чеве́), бара́нець пле́ча (пле́чевий).
блоковидный (trochlearis) – блокува́тий, ко́ліща́тий; **блоковидный сустав** (articulatio trochlearis) – ко́ліща́тий сугло́б; **блоковидный отросток** (processus trochlearis) – ко́ліща́тий па́росток.
блондин, -ка – біля́вець, -ка; біля́вий, руся́вий; біля́нка, біля́вка, руся́ва.
блоха (pulex irritans) – блоха́; (ум. – блі́шка).
блуд (stuprum) – блу́дство, розпу́ство, розпу́ста, блудо́дійство.
блудливый – блудлі́вий, розпу́с[т]ний.
блуждающий – блука́ючий, блудни́й, блуде́нний, мандрі́вний; **блуждающая почка** (ren mobilis) – мандрі́вна ні́рка; **блуждающий нерв** (nervus vagus) – блудни́й нерв.
бляшка – ця́тка; бля́шка; **Пейеровы бляшки** – Пе́йєрові ця́ткі.
боб (faba) – бі́б, боба́; **бобовидный, бобовобразный** – бі́бча́стий.

бодрость – бадьорість, жвавість, -вости; **бодрый** – бадьорий, жвавий.

бодрствование (рачение) – пильнування, дбання, доглядання; (**бодрствование**) – неспання, невисипуість, -щости.

бок (latus) – бік, -оку; **лечь на бок** – збо-читися, лягти (покластися) на бік.

бокал – келіх, бокал, чара; **бокаловидный** – келишастий, бокалуватий.

боковой (lateralis) – бічний, боковий, побічний, збічний; **боковые отростки позвонка** (proces. later. vertebrae) – бічні паростки хребтові.

болевым (dolorosus) – болючий; **болевы точки** – болючі місця, боляки.

болезненный (morbosus) – слабовитий, хворобливий, хоровитий, кволій, недужий, нездужалий, боліс[з]ний, хірий, хирявий, слабовікий; (*свойственный болезни*) – боліс[з]ний, болючий, хворобливий; (*причиняющий боль*) – болючий, боліс[з]ний.

болезненность (morbositas) – хворобливість, хорість, болючість, кволість, слабовитість, -тости.

болезнетворный – хвороботворчий.

болезнь (боление) – слабування, х[в]орування, нездужання.

болезнь (morbus) – слабість, х[в]ороба, хворість, недуга, недуг, нєміч; **эпидемия**, **повальная болезнь** – пошєсть, помірок, помір; **истощенный болезнью** – вїснажений чєрез хоробу, схорований; **болезнь затягивается** – хороба проволікається; **б. перенести** – перебути хоробу; **б. внутренних органов** – внутрішні (середові) хороби; хороба осередніх органів: **б. английская** (rachitis) – відміна; рахіт, кривуха; **болезнь инфекционная** – хвороба чіпка, пошєсна, заразна; **болезнь душевная** (psychosis) – х. душевна, психоза.

болеть – нездужати, слабувати, хорувати, боліти, недугувати, недужати, хиріти, кволіти, лежати на що; (*о частях тела*) – боліти когó, що (боліть мене голова).

болеутоляющий (narcoticus) – заспокійливий на біль, протиболющий; **болеутоляющее средство** – більгамуючі засоби.

боли спазматические в животе (gastralgia) – сонячниця, чемір (Гр.).

болиголов (Conium maculatum) – болиголова, болиголів.

болотный – болотний, болотяний, багновий; **болотная лихорадка** (malaria) – пропасниця.

болотный газ – багонний газ, болотяний газ.

болотистый – багністий, багнуватий, каложний, мочаруватий.

боль – біль (р. болю); **от боли** – з болю.

больница – лікарня, лічниця, шпиталь (р. -лю); **б-ца для умалишенных (дом)** – лікарня для божевільних, божевільня.

больно (*физически*) – боляче; дошкульно; (*душевно*) – боляче, боліс[з]но, уразливо, тяжко; **больно** (*физич. и морально*) **кому отчего** – боліть когó що.

больной – слабій, хворий, недужний, болящий, нємічний; **тяжело больной** – трудний; **безнадежно больной** – смертєнний; **больной куриной слепотой** – лунавий; **больной фистулой** – норикуватий; **больного поднять на ноги** – відходити, відволати, вігоїти.

большеглазый (macrophthalmicus) – окатий, великоокий, зіркатий, окань.

большеголовый (macrocephalus) – голова-тий, великоголовий, головань, головко, головач.

большая берцовая кость (tibia) – велика гомілка. Див. “берцовые кости”.

большой круг кровообращения – велике коло кровообігу; великий кровообіг; великий крововорот.

борная кислота (acidum boricum) – борова кислота, борний квас.

бородавка (verruca) – бородавка; гүзка; **бородавочка** – бородавочка.

бородавчатый (verrucosus) – бородавистий, бородавчатий.

борозда (sulcus) – ривчак, -ка; **борозда странгуляционная** – странгуляційна смуга, зашморгова.

борозда (gyrus) – завій, борозна; **борозды головного мозга** (gyri) – закрутки мізку (мізкові); gyrus frontalis superior – верхня чолова закрутка; gyri cerebri – мозкові закрутки.

бороздчатый – борозністий.

ботаника (botanica) – ботаніка, наука про рослини.

Botriocephalus latus – діна (глиста).

ботулизм (botulismus) – ботулізм, -му; отруїння ковбасною отрутою.

бочкообразный – бочкуватий, барилюк-ватий; **бочкообразная грудь** – бочкувате огруддя.

боязнь (phobia) – óстрах перед чим і до чого; страх, -ху, боясть, -сти; бояння.

брадикардия (bradycardia) – брадикардія, повільне биття серця, серцезабарливість, -вости.

brachycephalus – короткоголовий.

брахиотомия (brachiotomia) – брахіотомія; утін ручки (при пологах).

бред (delirium) – маячіння, маячня, верзіння, маячення; **буйный бред** (delirium furibundum) – шалєнство, лють, маячний шал; delirium acutum – маячіння раптове; delirium alcoholicum – маячіння алкоголеве, маячіння п'яницьке, верзіння алкоголеве; delirium tremens s. potatorum – маячіння п'яницьке; біла гарячка; верзіння п'яницьке з тремтінням; delirium periodicum – маячіння періодичне, зворотне; delirium persecutionis – маячня переслідування.

бредить (delirare) – маячити, блудити словами; говорити (верзти) у нестямі; **он бредит** – він маячить, верзе не зна що.

бредовой (delirius) – маячний.

брезгливость – гребування, гидування, огидливість, бридливість, -вості.

брить – бритва.

бровь (supercilium) – брова, (ум. – брівка).

бродильный – квасильний.

бродить (*о тесте*) – кваснути, кіснути; (*о вине, пиве, квасе* и т. д.) – гра́ти, шумува́ти, мусува́ти.

брожение (fermentatio) – шумування, мусування, ферментація.

бром (bromum) – бром, -му.

бромистый натрий (natrium bromatum) – бромак со́ду (со́довий); бромід на́трія (натрі́йний).

бромистый калий (kalium bromatum) – бромак по́тасу (по́тасовий); бромід ка́лія (калі́йний).

бромный – бро́мовий.

бромоводород (hydrogenium bromatum) – бромово́день, -дня.

бромформ (bromoformium) – бромофо́рм, -му.

бронзовая болезнь (morbus Addisonii) – брoнзова х[в]орoба, брoнзова недyга.

бронх (bronchus dexter et sinister) – бронх, -ху (пра́вий і лі́вий); дішка, -ки; rami bronchiales – бронхіа́льні гілкі.

бронхиальный (bronchialis) – бронхіа́льний, брoнховий, дішковий; catarrhus bronchialis – бронхіа́льний, дішковий ка́тар; дішковий не́жить; **бронхиальные железы** (glandulae bronchiales) – брoнхові (бронхіа́льні) за́лози; **бронхиальная астма** (asthma bronchiale) – а́стма (заду́ха) брoнхова.

бронхиоли (bronchioli) – бронхіо́лі, -ів; дишечкі, -чок; bronchioli respiratorii – бронхіо́лі (дішечкі) дішні (діхальні).

бронхиолит (bronchiolitis) – бронхіо́літ, -ту; дішечни́ця; b. asthmatica – бронхіо́літ астматичний, дішечни́ця заду́шлива, д. заду́хова; b. exudativa – бронхіо́літ ексуда́тйвий, дішечни́ця просо́чна.

бронхит (bronchitis) – бронхі́т, -ту, діши́ця, -ці; запáлення дишо́к; bronchitis acuta – го́стрый бронхі́т, го́стра діши́ця; bronchitis catarrhalis chronicus – бронхі́т катара́льний хро́нічний; діши́ця катара́льна хро́нічна, довготрива́ла; bronchitis capillaris – бронхі́т капіля́ровий; діши́ця капіля́рова, д. волоснико́ва; bronchitis cruposa – бронхі́т крúповий, діши́ця волокни́нна, волокня́ста; bronchitis fibrinosa – бронхі́т фібри́новий, діши́ця волокня́на, д. волокня́ста; bronchitis foetida s. putrida – бронхі́т воню́чий, діши́ця воню́ча, гидка́; бронхі́т гниля́вий, гни́лий; bronchitis grip-posa – бронхі́т гри́повий, діши́ця гри́пова; bronchitis pseudomembranacea – бронхі́т несправжневолокня́стий, діши́ця несправжневолокня́ста, д. позірноволокня́ста; bronchitis purulenta – бронхі́т гно́йовий, діши́ця гно́йова́; bronchitis tuberculosa (caseosa) – бронхі́т туберкульо́зний, діши́ця горбо́ковична.

бронхоленноррея (bronchoblennorrhoea) – бронхо́леноре́я, гноєте́ча ди́шкова́.

бронходилятатор (bronchodilatator) – бронхо́диліа́тор; дишкопоши́рювач.

бронхопневмония (bronchopneumonia) – бронхо́пневмо́нія, дишколегє́нниця; b. grip-posa – бронхо́пневмо́нія гри́пова, дишколегє́нниця гри́пова; b. tuberculosa – бронхо́пневмо́нія туберкульо́зна, горбо́ковична.

бронхоскопия (bronchosopia) – бронхо́скопія, о́гляд дишо́к.

бронхоспазм (bronchospasmus) – бронхо́скорч; ко́рчі дишо́к, бронхо́спазм.

бронхостеноз (bronchostenosis) – бронхо́стенoза, зву́зіння брoнху, бронхо́ззву́зіння, зву́зіння дишо́к.

бронхотомия (bronchotomia) – бронхото́мія; ро́зтин дішки.

бронхофония (bronchophonia) – бронхо́фонія; змі́цнення го́лосу (при вислу́хуванні легє́нів).

бронхоэктазия (bronchoectasia) – бронхо́ектазія, дишкопоши́рення, дишкопоши́р.

брюшина (peritoneum) – очерє́вина, підчерє́вина; peritoneum parietale – присті́нна очерє́вина; peritoneum viscerale – вісчера́льна (осерє́дня) очерє́вина; cavum peritonei – ду́пліна очерє́вини.

брыжеечный (mesentericus) – ото́чинний.

брыжейка (mesenterium) – оточина, бріжі; mesenterium commune – загальна оточина; mesocolon – оточина товстої кишки; mesocolon transversum – оточина поперечної товстої кишки; mesocolon ascendens – оточина догірної товстої кишки; mesocolon descendens – оточина додільної товстої кишки; mesocolon sigmoideum – оточина сигмуватої кишки; mesorectum – оточина кутниці; mesenteriolum processus vermiformis – оточинка хробакового паростка; mesogastrium – шлункова оточина; omentum minus – малий чепець; omentum majus – великий чепець; mesorchium – яєчкова оточина; mesometrium – уразова оточина; mesosalpinx – трубова оточина; mesovarium – яєчникова оточина.

брюшко – черевце, пузце.

брюшной (abdominalis) – черевний; **брюшная полость** – черевна нутрovina (нутрина); **брюшной тиф** (typhus abdominalis) – черевний тиф.

бубон (bubo) – бубон, -ну; жовниця; b. inguinalis – бубон пахвинний, жовниця пахвинна; **бубонная чума** (pestis) – бубонна чума, залозова чума; bubo maligna – бубон злосливий, жовниця злослива; bubo syphilitica – бубон пранцовий (сифілітичний), жовниця пранцова; bubo d'emblée (фр.) – бубон раптовий, бубон, що виникає “зразу ж”, бубон “несподіваний”.

бугорок (tuberculum) – горбок, -бка; tuberculum obturatorium – затульний горбок; tuberculum miliare – просяний, мілярний горбок; tuberculum solitare – солітарний (поодинокий горбок).

бугорковый, бугорчатый (tuberculosus) – горбковий.

бугорчатка (tuberculosis) – горбковіця; tub. miliaris universalis – горбковіця загальна, просяна. Див. “**туберкулез**” – **чахотка**.

бугристость (tuberositas) – горбкуватість, пагірчатість, -гости; tuberositas sacralis – горбкуватість крижова; tuberositas coracoidea claviculae – вороняча (дзюбувата) горбкуватість дужки.

бугристый (tuberosus) – горбастий, горбкуватий, горбуватий, пагірчастий.

буж (candela) – поширювач, розширювач; буж, -жа; **б. эластический** – пружний поширювач, буж еластичний.

бузина (Sambucus niger) – бузина; **бузинный** – бузинний.

буйство – шал, шаленство, несамовитість; буйння, бешкет.

буйный – буйний, бешкетний; **буйное по-**

мешательство – шалене (бешкетне) божевілля.

букардия (bucardia) – букардія, поширення серця.

булавочный (clavatus) – шпильковий.

булавчатый – шпилькуватий.

bul bus oculi – див. “**глазное яблоко**”.

булимия (bulimia) – булімія, хобліва не-нажерливість, вівчий апетит.

бульбарный прогрессивный паралич (paralysis bulbaris progressiva) – бульбарна поступова параліза (параліч).

бульон – бульйон, -ну.

бумага (писчая) – папір, -пéру: **хлопчатая** – бавовна; **бавина**; **восчаяная** (charta cerata) – п. вощаний; **пропускная** – п. промокальний.

буфthalmус, -су (buphthalmus) – волоокість, -кости; волóв'ячі очі.

бура (natrium biboricum) – бурá, -рі.

bursa – кишéня, -ні; вóрочок, -чка; bursa mucosa subcutanea – слизова підшкурна кишéня; bursa mucosa subfascialis – слизова підфасційна кишéня; bursa tendinis calcanei (Achillis) – сухожилькова (тяглова) ступакóва (Ахіллова) кишéня; bursa musculi poplitei – кишéня підколінного мýскула.

бурсит (bursitis) – бурсіт, -ту; запáлення капсули, кишéні; капшукóвиця, капшúчиця, капсуліця.

бурый – рудий, бúрий.

бутирометр (butyrometer) – бутирометр; вимірювач жиру в молоці.

бутыль – сулія, -ії.

бюретка – бюрётка, -ки.

butyrum – мáсло.

В

Вагина (vagina) – вагіна, піхва; **вагинальный** (vaginalis) – вагінальний, піхвовий, піхвяний.

вагинит (vaginitis) – вагініт; запáлення піхви.

вагинизм (vaginismus) – вагінізм, скорч піхви; підвищена draжливiсть піхви.

вазодилататоры (vasodilatores) – жилопоширні нерви, жилопоширники, жилопоширювачі; вазодилататори.

вазоконстрикторы (vasoconstrictores) – жилостискуючі нерви, жилостискачі; вазоконстриктори.

вазомоторы (vasomotores) – жилопорушники, жилопорушуючі нерви; вазомотори.

вазелин (vaselinum) – вазелін, -ну.

вакуоля (vacuola) – вакуоля, порожнявка.

вакцина (vaccina) – вакціна: **коровья** – корів'яча віспа; **телячья** – теляча віспа, віспянка.

вакцинация (vaccinatio) – вакцинація, вакцинощепіння, вакцинощеплення, щеплення віспянки.

вакцинировать – вакцинувати, щепити (прищеплювати) вакціну.

вакциноterapia (vaccinothetapia) – вакцинолікування; лікування щепленням; вакцинотерапія.

валериана (Valeriana officinalis) – валеріяна; **настойка из валерианы** – валеріанка.

валик (vallum) – валок; **-ком окруженный** (circumvallatum) – обвалькований.

ванна (balneum) – ванна; купіль, -лю; купеля; **серные ванны** – сірчані купелі; **грязевые ванны** – грязьові купелі; **минеральная ванна** – мінеральна купіль.

ванна (сосуд) – купільник, купільниця; ванна.

вапоризация (vaporisatio) – припікання паром; вапоризація.

варенец (вид простокваши) – ряжанка, пряжанка, колотуха.

варикозный (varicosus) – жиляковий, варикозний.

varicocele – жиляк сім'яного мотузка.

variola – віспа. Див. “оспа”.

varix, -ces – жиляк, жиляк; varices haemorrhoidales – жиляк гемороїдальні, оходові.

васкуляризация (vascularisatio) – васкуляризація, проростання жилами.

вата (gossypium) – вата, бавовна; **g. haemostaticum** – вата кровтаму́юча.

ватный или **ваточный** – ватяний, бавовняний.

введение (напр., инструмента) – запровадження, впровадження.

вворачивание – ввертання, впи́хання, вко́чування, всо́вування.

вдавление (impressio) – втіснення, втіснення, втиск.

вдавленный – втіснутий, втіснений.

вдавливать, вдавить – вдавлювати, втіскувати; втісну́ти, вда́вити.

вдох (inspiratio) – вдих, удіх, вдихання.

вдувание (inflatio) – вдимання, вдм́хування, надування.

вдыхание (inspiratio) – вдихання, на́дих, -ху.

вегетативный (vegetativus) – вегетаційний, живќий (у зв'язку з ро́стом).

везикофиксация (vesicofixatio) – везикофіксація; пришивання міхура до передньої черевної стінки.

везиоцеле (vesicocoele) – везиоце́ле, міху́рова кіла́.

везикула (vesicula) – пухире́ць, пухи́рчик, міху́рець; вези́кула: **v. germinalis** – п. за́родко́вий; **v. seminalis** – п. сім'я́ний, на́сінно́вий.

везикулярный (vesicularis) – пухирце́вий; везикуля́рний.

веко (palpebra) – пові́ка, -ки.

векодержатель – повікотримач.

векоподъемник – повікопідіймач, -ча́.

величина (magnitudo) – вели́кість, -кості; ро́змір, -ру; (**огромная**) – величи́нь, -іні́.

вена (vena) – ве́на, синьожи́ла; **v. azygos** – непáриста ве́на; **bulbus v. jugularis** – бу́льба яре́мної ве́ни; **v. cava** – ду́пла́ва ве́на; **v. palmaris** – доло́нна ве́на; **v. portae** – воро́тяна ве́на; **v. saphena** – ве́на сафе́на (схо́вана). Див. “артерия”.

венерический (venericus) – венери́чний.

венесекция (venaesection) – венесе́кція, кро́вопускання; скида́ння кро́ви (жи́льне).

венечный (coronarius) – вінце́вий, віне́чний; **sulcus coronarius** – вінце́вий рі́вчачо́к.

венозный (venosus) – вено́зний, жи́льний, синьожи́льний.

вентиль – ве́нтиль, кля́па.

вентилятор – вентиля́тор, ду́шник, про́вітрювач; ві́трогін, -го́ну.

вентрофиксация (матки), ventrofixatio (uteri) – вентрофікса́ція (ура́зу); пришива́ння ура́зового ті́ла до пе́редньої чере́вної сті́нки.

венчик (areola) – віне́ць, -нця́; кружа́льце; ві́нчик; areola mammae – гру́дні кружа́льце.

веред (furunculus) – чиря́к, чі́рка, бо́лячка; **в. созревает** – ч. вистига́є. Див. “фурункул”.

веретенообразный (fusiformis) – верете́нистий, веретенува́тий; musculus fusiformis – веретенува́тий му́скул.

вертел (trochanter) – о́вороть (-ро́ти).

вертикальный (verticalis) – вертика́льний, сто́рчовий, простові́сний; **-кально** – верти́кально, простові́сно, сто́рч.

вертлужная впадина (acetabulum) – па́ні́вка, кульшо́ва вло́говина; кульші́вка.

верхушка (apex) – ве́рх, ве́рхівка, ве́рхів'я, ве́ршо́к (напр., ле́гких), apex pulmonis – ве́ршо́к легене́вий.

верхушечный – ве́ршковий; **в. процесс** (apicitis) – ве́рхівни́ця; за́па́лення ве́рхівки легене́вої.

вес – ва́га; **удельный вес** – пи́то́ма ва́га.

веселящий газ (nitrogenium oxydatum) – азо́товий недо́кис.

веснушки (ephelides) – весня́нки, (соб.) лас́тові́ння; **веснущатый** – весня́нкува́тий, ласта́тий.

весомый – ваго́мий.

vestibulum – при́сінок; vestibulum oris – ро-
товий при́сінок.

весы – вага́; (*мн.*) ваги́; терези; **пружинные
весы** – кантар; **большие базарные** –
важніця; **аптечные** – шалькі́ (*дословно:*
чашки весов).

ветвление – розгалу́ження, розгалу́жування.

ветвь, веточка (ramus) – гілка, гілля́ка,
га́лузь, га́лузка; rami bronchiales – брон-
хіа́льні гілкі́.

вещество (substantia) – субста́нція, мате́-
рія, твóriво, речовина́, наді́б'я; **ядовитое
вещество** – отру́тне наді́б'я; **взрывчатое
в.** – вибухо́ве н.

взаимодействие – взаємоді́ання, взаємоді́я.

взбалтывать, взболтнуть, взболтать – ко-
лоті́ти, сколоті́ти, сколотну́ти; збо́вту-
вати, збо́втати, збива́ти, збі́ти.

взболтанный – сколо́чений, збі́тий, з[по]-
бо́втаний, перебо́втаний.

взвешивать, взвесить – ва́жити, зва́жити.

взволнованный – схви́льований, звору́-
шений, збу́рений, зру́шений.

взгляд – по́гляд, -ду; по́зір, -ру.

вздых – зі́дхання; (**дыхание**) – ві́ддих, -ху; **ис-
пускать, испустить последний вздох** –
кона́ти, скона́ти.

вздрагивание – здрига́ння, струсі́ння.

вздуться, вздуться – обди́матися, обду́-
тися, здува́тися, зду́тися; (*от побоев*) –
наб́ряснути; (*пузырями*) – зні́матися (зня́-
тися) пу́хирями, пу́зири́тися, спу́зири́[і]
ти; (*о коже на теле*) – здува́тися, зду́тися;
кожу́шітися, скожу́шітися.

вздутие (inflatio) – наді́м, -му; надува́ння;
-тие живота – дму́чка.

вздутый (inflatus) – наду́тий, спу́хнутий.

вздуться – зду́тися, обду́тися, наду́тися,
наб́ряснути (**ноги, лицо**).

вдыхать, вдохнуть – зі́дхати, зі́дхну́ти; дих-
ну́ти, передихну́ти; **вдыхать, выдохнуть
полной грудью** – дихну́ти на по́вні груди.

взор (зрение) – зі́р (*р.* зо́ру); по́гляд; **по-
туплять взор** – вту́піти о́чі в зе́млю,
спусти́ти о́чі.

врезывать, врезать – розрі́зувати, врі́зу-
вати, врі́зати.

взрослый – дорос́лий, змужні́лий.

взрыв – ви́бух; **-чатый** – вибухо́вий.

взрывать, взорваться – вибуха́ти, вибухну́ти.

вибрация (vibratio) – вібра́ція, дрижа́ння,
колива́ння.

вибрион (vibrio) – вібрио́н, -ну.

вибрировать – вібрува́ти, дрижа́ти, коли-
ва́тися, хвилюва́ти.

вивисекция (vivisectio) – ві́вісе́кція, ро́з-
тин живо́ї тварі́ни.

видоизменение (transformatio) – видозмі́на,
відмі́на, пере́міна.

викарный (vicarius) – віка́рний, заступни́й;
emhysema vicar. – віка́рна (заступна́) емфі-
зе́ма.

виллообразный (dychotomus) – вилкува́тий,
вилча́стий.

виноградный сахар – виногра́дний цу́кор.

виннокаменный (tartaricus) – виннокам'я-
ни́й, виннико́вий.

винный камень (odontolith) – ві́нник, зуб-
ни́й ка́мінь.

винтообразный (spiralis) – гвинтува́тий.

винный – ві́нний.

вирулентность – віруле́нтність, трі́йли-
вість, -вості; заразли́вість; **-нтный** – ві-
руле́нтний, заразли́вий, трі́йливи́й.

висмут (bismutum) – бі́смут, -га.

висок (tempus) – скро́ня, висо́к.

височный (temporalis) – виско́вий, скроне́-
вий.

висцеральный (visceralis) – ві́сцеральни́й,
нутроще́вий, нутря́ний.

vitium cordis – ва́да се́рця (серцева́).

вихрь идей (fuga idearum) – ві́хор іде́й.

вкладывание (impositio) – вкла́дання, вкла́-
дування; **вкладывать** – вкла́дати, вту́ля-
ти, вту́лити.

включатель (inductor) – вмика́ч, змика́ч.

включение (inductio) – вклю́чення, вклю-
чі́ння, вмика́ння, змика́ння.

вколачивание – вбива́ння, забива́ння; **вко-
лачивать кому в голову** – утовкма́чувати
кому́ що.

вкось – нав[с]ко́сі, на́вскіс, на́вкісь, скі́сно.

вкус (gustus) – смак; **испорченный вкус** –
зі́псований смак; **неприятный вкус** –
не́смак; **чувство вкуса** – чу́ття сма́ку.

вкусовой (gustativus) – смако́вий; **-овые со-
сочки** – смако́ві пипкі́.

влага, влажный (humor) – во́гкість, воло́га,
ві́льга; **влагу притягующий** – ві́льгі́вний,
всмо́ктуючий ві́льгу.

влагалище (vagina) – пі́хва; fornix vag. –
скле́піння пі́хвяне́; introitus v. – поро́ги;
hymen – дівоча пере́тинка; carunculae
hum. – пі́птики дівочо́ї пере́т.; rugae va-
gin. – пі́хвяні зго́ртки; columna rugarum –
стовпі́; carina urethralis – ві́пин сечі́в-
нико́вий.

вагинальный (vaginalis) – пі́хвови́й; **в.
отросток** (processus vaginalis peritonei) –
пі́хвови́й па́росток оче́ревіни.

влажный (humidus) – во́гкий, ві́льгий, во́глий,

вільготний; **-ным делаться** – во́гкнути, воло́гнути, відволо́жуватися.

влечение, побуждение (stimulus) – по́тяг, пори́в, порива́ння, по́ваб до чо́го.

вливание (injectio) – влива́ння, ін'є́кція.

влияние – вплив, -ву; си́ла, ва́га.

вменяемость – осу́дність, всу́дність, -ности; **-мый** – осу́дний, всу́дний.

вменять – всу́джувати; **вменять в обязанность** – ста́вити за обов'язок; **вменять в вину** – ста́вити за вину́; привини́ти ко́му що.

вместилище – вмісти́лище, вмісти́ще; (гесертасу́м) – при́ймище.

вмещать, вместить – вміща́ти, вмісти́ти; **(с трудом вмещать)** – уба́ти.

вместимость, вместительность – місткі́сть; умісти́мість; **(объем)** – о́бсяг, о́бсягу.

вместительный – місткі́й, простори́й, вбиру́щий.

вмешательство – втруча́ння.

вне (extra) – поза; **-брюшинный** – позаочере́вний; **-маточный** – позаура́зовий; **-половой** – позаполо́вий, позапоголі́вний, позастате́вий.

внебрачный – нешлю́бний, позашлю́бний; *(о детях уничтож.)* – байстра́ (-я́ти).

внедрение (invaginatio) – впрова́джування у що, угли́б чо́го; уну́трення (кішки в себе), вко́чення.

внедрение (intususceptio) – уба́гання, загли́блення, вселі́ння.

внешний (externus) – надві́рний, зовні́шний, зве́рхній.

внимание – ува́га; ша́на; **принимать во внимание** – бра́ти до ува́ги, зверну́ти ува́гу; **-тельность** – ува́жність, ува́жливість.

внутренний (internus) – [у]ну́трішній, осере́дний, середо́вий; **-рение болезни** – вну́трішні (середо́ві, осере́дні) хору́би; **-няя медицина** – медици́на осере́дніх (вну́тр.) хору́б.

внутренности (viscera intestinalia) – ну́троси́, требухи́; **повредитъ вн.** – пошко́дити, наді́рвати ну́троси́.

внутренности (*преимуц. брюшн.*) – те́льбу́хи, кельбу́х, бе́бехи; **грудные внутр.** – легку́ша.

внутри (intra) – осере́д, посере́д, сере́дно, сере́динно; **-брюшной** – сере́дно-чере́вний; **-брюшн. давление** – тиск чере́вний; **внутривенный** (intravenosus) – сере́дно-ве́нний, сере́дно-си́ножи́льний; **-сосудистый** (intravascularis) – сере́дно-жи́ловий, інтрава́скуля́рний.

внушение (suggestio) – наві́яння, навію́вання; **словесное внушение** – намо́ва.

внушать, внушить – навіва́ти, навія́ти.

вогнутость (excavatio) – увігну́тість, угну́тість, -тости; **-тый** – увігну́тий, угну́тий.

вода (aqua) – вода́; **питьевая вода** – питна́ вода́; **чистая, свежая** – погóжа вода́; **тепловатая** – літе́пло; **в. кипящая** – окрі́п (-ро́пу); **в. целебная** – [з]цілю́ща вода́.

водный (hydratus) – во́дяний; **водянистый** (aquosus) – во́дявий, во́дяний; **водный раствор** – во́дяний (во́дний) ро́зчин.

водобоязнь – див. **“бешенство”**.

водка – горі́лка; **царская в.** – ца́рська вода́.

водоём – водо́йма, водо́ймище.

водолечебница – водо́лікарня.

водолечение (hydrotherapia) – водо́лікува́ння, гідроте́рапія.

водомер – водо́мір, -ру.

водопровод (aquaeductus) – водо́гін, -го́ну; водо́прові́д, -во́ду.

водород (hydrogenium) – во́день, -дня́; **перекись в.** – пере́кис во́дня.

водоросли – водо́рості.

водоснабжение – водо́постача́ння.

водянистость крови (hydraemia) – водо́крі́в'я, во́дяві́сть кро́ви; гідре́мія.

водянка (hydrops) – во́дянка; во́дяна́ (хору́ба); **водянка общая** (anasarca) – водопі́дткáння; **водянка брюшной полости** (ascites) – во́дянка, водоче́ре́в'я; **водянка груди** (hydrothorax) – водо́груддя.

водяной рак (noma = cancer aquaticus) – водня́к, во́гкий спа́лень облі́ччя.

водяночный (hydropicus) – во́дянкови́й.

возбудимость (excitabilitas) – збуді́мість, вразлі́вість, дражли́вість, -вости; **-димый** – збуді́мий, вразлі́вий, дражли́вий.

возбудить – збуді́ти, звору́шити, роздрату́вати; **возбуждать** – збу́джувати, дра́тувати, дра́жнити, звору́шувати.

возбудитель (stimulus) – звору́шник, побу́дник, збу́дник, збу́джувач, -ча.

возбудительность – збудлі́вість, побу́дність, -ности; **-тельный** – звору́шний, збудлі́вий, дражли́вий, підго́нистий.

возбуждение (emotio) – звору́шення, розвору́шення, дра́тува́ння, роздрату́ва́ння, збу́дження; **половое в.** – роздрочі́ння, розпа́лення, роз'я́трення; **нервов возб.** – звору́шення нерві́в; **-женный** – звору́шений, розпа́лений, роздрочі́ний.

возврат (recidivus) – вороття́, поверта́ння, повер́нення, зворóт.

возвратный (recurrens) – поворо́тний, зворóтний, зворóтний; typhus recurrens – поворо́тний, зворóтний тиф.

возвращаемость – зворóтність, -ности.

возвращаться, -титься – вертáтися, верн́утися; поверн́утися, повертáтися.

возвышение (eminentia) – підв́ищення, в́ипин; **eminentia capitata** – зѓір'я головча́сте.

возвышенность (prominentia) – в́иступ, -пу; зѓір'я.

воздержание – утр́имування, утр́имання, зд́ержування; **-держанность** – зд́ержливість; **(умеренность)** – помі́ркваність, -ности.

воздух (aër) – пові́тря, вóздух (*редко*); **спертый, тяжелый возд.** – зад́у́ха, важкий дух; **без доступа воздуха** – за сп́иненого до́пливу пові́тря.

воздухоносный – пові́трогінний, духопро́відний; **в. путь** (tractus respiratorius) – духопрові́д; -ні шляхі́.

воздушный – пові́тряний; **-ное пространство** – пові́тряна простори́нь; **-ная баня (сушильный шкаф)** – суша́рня; **-ная опухоль** – шкурна́ пові́тряна пухли́на; **-ный насос** – духові́й смок.

воззрение (взгляд) – по́гляд, -ду.

возмужалость (pubertas) – змужні́лість.

возмужать (pubescere, adolescere) – змужні́ти.

возникновение – виника́ння, в́иник, в́иникнення, по[в]ста́ння, на́стання; **(начало)** – поча́ток.

возобновление – відно́влення, поно́влення, відно́ва.

возобновлять, возобновить – поновля́ти, відновля́ти, понові́ти, віднові́ти; **-вленный** – відно́влений, поно́влений.

возраст – ві́к, порá, доба́, літа́.

возрождение (restitutio, regeneratio) – відрóдження, відно́влення.

volvulus – перéкрут кишóк.

волдырь (phyma) – пухі́р, пухі́рчик.

волевой – волю́[е]вий; **-ые движения** – волю́в ру́хи.

волнение (воды) – хвилюва́ння, збу́рення; **душевное в.** – звору́шення, хвилюва́ння, неспóкій, -ко́ю.

волнистый – хвиля́стий, хвилюва́тий; **-нообразный** – хвилі́стий, хвилюва́тий, хвиле́видий.

волноваться (о воде) – хвилюва́тись, бу́ритися; **волноваться (о крови)** – бунтува́тись; бу́ритися.

воловий глаз (buphthalmus) – волоо́кість; бича́че око́.

волокнистый – волокнува́тий, волокня́стий; **(с толстыми волок.)** – лі́куватий; **-тым делаться** – волокнува́тити.

волокнистость – волокнува́тість; **-книстая ткань** – волокнува́та ткані́на, по́ткань.

волокно (fibra) – волокно́, ні́точка; **волокна нервные** – в. нерво́ві; **-на упругие** – в. пружні́; **-кон нервных пучок** – нерво́ве па́смо.

волоконце (fibrilla) – волокні́на, волокні́нка, волоко́нце.

волос (pilum) – во́лос; (*мн.*) воло́сся; **cuticula pili** – оволо́сся зóвнішне й осередне; **stratum medullare** – волосяна́ мезга́, в. се́рце, alopecia – лисі́ння; **canities** – посиві́ння.

волос (pilum) – folliculum p. – волося́ний мі́шечок; **papilla pili** – волосо́ва пі́пка; **radix pili** – волосо́вий корі́нець; **bulbus p.** – вол. бу́льба; **m. m. arrectores pil.** – м'я́сні напруга́чі воло́сся; **flumina pil.** – вол. стру́мки; **vortices pil.** – вол. за́крути.

волосатость (polytrichia) – волоха́тість; **-сатый** – волоха́тий, мохна́тий.

волосистый (capillaceus) – волоса́стий; **с волос. грудью** – космогруді́й.

волоски мерцательные (ciliae) – мигучкі́; блі́маюче, мигтю́че воло́ссячко.

волосной (capillaris) – волосні́й, капіля́рний; **-лосность (физ.)** – во́лосність, капіля́рність, -ности.

волосной, волосяной (pilaris) – волося́ний, волосо́вий.

волчанка (lupus) – во́вчий лишáй (вовча́к); **l. endemicus** – в. місцевопо́шесний.

волчаночный – вовча́тий.

волчий аппетит (bulimia) – во́вчий апеті́т, булі́мія, хоро́бліва ненаже́рливість.

волчья пасть (rictus lupinus) – во́вча па́ща.

вольнопрактикующий врач – лі́кар вільно́ї пра́ктики; вільний лі́кар.

вольт – во́льта.

вонь (foetor) – смóрід, -ро́ду; смерді́ння; пога́ний дух.

вонючий (foetidus) – воню́чий, смердю́чий.

воображение – уя́ва, уя́влення; уяві́ння.

воодушевление (enthusiasmus) – за́пал, за́хо́плення; **-влять** – за́пáлювати, за́хо́плювати, підно́сити ду́ха, за́грівати.

ворвань – лі́й (ло́ю) ри́б'ячий, тюле́нячий тран; (*руссизм*) – во́рвань, -ни.

воронка – лі́йка, лі́чка; **делительная в.** – розді́льна лі́йка.

воронкообразный – лі́йкува́тий; **-зная грудь** – лі́йкува́те огру́ддя.

воротный (portalis) – бра́мний, ворі́тний, воротя́ний; **вена воротная** (vena portae) – воротяна́ ве́на; бра́мна синьожи́ла.

ворсинка (villus) – торочі́нка; (*соб.*) торочкі́; (*у растений*) – ворсі́нки.

ворсинчатый (villosus) – торочкуватий, ворсинкуватий, волохатий.
воск (cera) – віск, (*p.*) вóску.
восковидный (ceroideus, ceratus) – вош́атий, воскуватий; **перерождение восковидное** (degeneratio ceroidea) – воскувате (вош́ате) перерóдження.
восковой (cereus) – восковий.
воспаление (inflammatio) – запáлення, запал, запаління; **рожистое в.** – беші́ха; **воспаление в ранах** – за́йтрення, роз'я́трення ран.
воспаленный – запáлений, розпáлений (запáлені́ очі); роз'я́трений (ра́на).
воспаляться, воспалиться – запáлюватися, запалі́тися; я́трі́тися; за́йтрюватися, роз'я́трюватися.
воспалимость (inflammabilitas) – запалі́мість, на́хил до за́палу.
воспалительный (inflammatorius) – запальний.
воспламеняющийся (inflammabilis) – палкий, запальний, запалі́мий.
воспоминание – зга́дка, зга́дування, спо́мин, спо́минок, спо́минка.
восприимчивость (sensibilitas) – сприня́тливість, -вості; (**чувствительность**) – вразлі́вість, чу́лість.
воспринимать – сприйма́ти, схóплювати, вбира́ти в себе́.
восприятие (perceptio) – сприйма́ння; сприя́ття.
воспроизведение (reproductio) – відтворювання, відтвóрення, репроду́кція.
воспроизводитель – відтвóрник; **воспроизводит** – відтворювати, відтвóрити; репродукува́ти.
восстановитель (restaurator) – відно́влювач, відбудóвник.
восстановление (restitutio) – відно́влення, онов́лення, відбудува́ння; **-вление полное** (restitutio ad integrum) – ці́лковите онов́лення до натур. ста́ну.
восстановить – відно́вити, онові́ти, відбудува́ти.
восходящий (ascendens) – догі́рний; **colon ascendens** – догі́рня ободóва кішка.
вошь (pediculus) – во́ша; (*мн.*) – во́ші; (*собр.*) – ну́жа; *p. pubis* – во́ша лóбикова.
вошанка – вош́анка.
впадина (fovea, cavitas) – запáдина, вло́говина; fovea – я́ма; **тазобедренная впадина** (acetabulum) – пані́вка; **глазная вп.** (orbita) – орбі́та; **впадать** – впада́ти.
впалый – запáлий, запáдистий, ямкува́тий.
впасть в детство – здити́ніти.
впечатление (impressio) – вражі́ння.

впечатлительность (impressibilitas) – вразлі́вість, -вості; **-ный** – вразлі́вий.
впитывание (imbibitio) – вбира́ння, втяга́ння, всмо́ктування.
впитывать (imbibere) – вбира́ти, втяга́ти; всмо́ктувати.
вправимый – заправний, вставний.
вправление (taxis) – в[за]пра́влення, заправля́ння, уста́влення; **в. вывиха** (repositio) – на́прав, уста́влення зві́ху.
управлять, -вить – в[за]пра́вляти, -вити; уста́вляти.
впрыскивание (injection) – впо́рскування; **в. подкожное** – підшкі́рне впо́рскування.
впрыснуть (injecere) – впо́рснути; **-нутый** – впо́рснутий.
впускание (капель) (instillatio) – за[в]ка́пування, закрóплювання.
впускать (injecere) (**капли в глаза**) – впу́скати, запус́кати, вкра́плювати, вка́пувати, за́капувати.
врач (medicus) – лі́кар, до́ктор; **детский врач** (pediater) – лі́кар на дитячі хóроби (недóги); **по внутренним** – лі́кар на вну́трішні хóроби; **глазной** – лі́кар на очні хóроби (недóги), окулі́ст.
врачебный (medicinalis) – лі́карський; **-чебное наблюдение** – л. до́гляд; **в. помощь** – л. допóмога; **в. предписание** – л. при́пис, вказі́вки; **в. управление** – л. упрáва, управлі́ння; **в. участок** – л. уча́сток, ді́льнийця.
врачевание – лі́кування, го́іння; лі́карува́ння.
вращательный (rotativus) – обкружний, коловорóтний, кружальний.
вращение (versio) – кружіння, круті́ння; оберта́ння, поверта́ння.
вред – шко́да, ва́да; **вредитель** – шкідні́к.
вредить (nocere) – шко́дити, ва́дити; шко́ду чині́ти.
вредный (nocens) – шкідлі́вий, шко́дливий, вадлі́вий.
вредоносный (perniciosus) – шкідлі́вий, вадлі́вий, лихій.
врезывание (incisio) – врі́зування, втинáння.
временный (temporalis) – тимчасóвий; **во время** – вча́сно.
врожденный (congenitus) – прирoждéний, врод́жений, прирoджений, прирoдний.
вростать, вросли (incarnare) – вроста́ти, врості́.
вросший (incarnatus) – врослі́й; **вр. ноготь** (unguis incarnatus) – врослі́й ні́готь.
всасывание (absorptio) – всмо́ктування, вбира́ння, втяга́ння; **-тельный** – всиса́льний, [в]смо́ктальний.

всеядный – всеїдний.

вскипание – закипання.

вскипятить (recoquere) – закип'ятити; зокропити; **-пячённый** – закипілий, зокроплений; **вскипятить молоко** – спражити, закип'ятити, спарити.

вскрыть (insecare) – розтинати, розчиняти, поріти, розрізати; **вскрыть** – розтіяти, розчинити, розрізати; (*нарыв*) – розрізувати, розрізати; (*труп*) – розтинати, розтіяти; поріти, розпоріти; розчиняти, розчинити.

вскрытие (sectio) – розтин, розтинання, розчиняння, потребування; – **трупа** (autopsia) – розтин трупа.

вскрытый (*о нарыве*) – розрізаний; (*о трупе*) – розтіятий, розпоротий, розчинений.

всплеск – плюск, плёскіт, -коту.

вспомогательный (adjuvans) – допоміжний, допоміжний, помічний.

вспотеть (sudorifere) – спітніти, упріти.

вспрыскивание (injectio) – впорскування.

вспухание (intumescencia) – спухання; напухання; набрякнення; **вспухать** – пухти, пухнути.

вспухлый (tumidus) – напухлий, набубнявілий.

вспучивание (meteorismus) – обдимання, дмучка.

вспучивать, вспучить – обдимати, -ся; обдуги; **-ченный** – обдугий; **-вае** живот – обдимает живіт.

вспыльчивость – запальність, гарячкуватість, запал, розпал.

вспыльчивый – палахкий, розпалений, запальний, гарячкуватий, запальчастий.

вставление – вставлявання, вставляння.

вставной – вставний, вставляваний, вправляваний; **вставные зубы** – фальшиві, штучні, вставні зуби.

встряхивание – стріпування, струсювання.

втирание (frictiones) – втирання.

вторичный (repetatus, secundarius) – повторний, другоразовий; secundarius – другоступневий, секундарний (вторинний);

в. период – другоступневий період.

втягивание (imbibitio) – втягання, всмоктування, вбирання.

втягивать, втянуть (imbibere) – втягати, вбирати, всмоктувати; втягти, увібрати, всмокотати.

втянутость (concavitas) – вижолобина, увігнутість, угнутість, -тости.

вуалировать – вуалювати.

вульвит (vulvitis) – вульвіт, запалення сиромітні.

vulvovaginitis – вульвовагініт, запалення сиромітні й піхви.

вход (aditus, isthmus); aditus – вхід, входу; **в. в желудок** (cardia) – пришлонок; isthmus faucium – вузлина пелькова.

входящий № – вступний.

вшивать, вшить – вшивати, вшити; **-вание** – вшивання.

вшивый – вошивий; **-вость** (pediculosis) – вошивість; нужа.

выбрасывающий (ejaculatorius) – випорскуючий; ductus ejaculatorius – прохід сир'яного випорскувача.

выветривание – вивітрювання.

вывих (luxatio) – звих, -ху; звихнення; 1. completa – 3. цілковитий; 1. habitualis – 3. звичний; subluxatio – підзвих, звих неповний.

вывихнуть (luxare) – звихнути, вивихнути, вікрутити; вівернути.

вывихнутый (luxatus) – вивихнений, звихнений, вікручений.

выворачивать (ectopere) – вивертати, залуплювати, залупити.

выворот (век) (ectropion) – виворот, -роту повік; вивертання повік.

выгиб (curvatura) – закрут, кривина; curvatura ventriculi – шлункова кривина.

выгибание, выпячивание – вигинання, випинання; **-ваться** – випинатись, вигинатись.

выгнаивать, -ся (suppurare) – згноювати, -ся; згноїти, -ся.

выгребать (exacervare, eruere) – вигрібати, вигортати, вигромаджувати.

выгребная яма – вигрібна яма; яма на смітті, смітнік.

выдавливание (expressio) – видавлювання, видугування, вичавлювання, витискання.

выдаблывать, выдолбить – видобувати; видобати; **-бленный** – видобаний.

выдающийся (eminens, prominens) – випнутий, висталий, виступлений; висунутий; видатний (человек).

выделение (excretio, eliminatio) – віділ, віділення; **в. мокроты, слюны** – відхід, хід; витікання, слизіння; (*мн.*) слизоти; **химич.** – віділення.

выделения слизистые – слизоти; **в. послеродовые** (lochia) – віділення породові, уплави. Див. “**секреция**”.

выделительный (secretorius) – видільний.

выделять, выделить – виділяти, вилучати, віділити; **выделять (слизь, слюну)** – випускати; **в. пар** – парувати; **вы-**

деляется мокрота – харкотіння відхóдить, витікає, слизйть.
выдохнуться, выдыхаться – відихатися; видихатися.
выдувание (inflatio) – видування, видмухування, видимання.
выдыхание, выдох (exspiratio) – видихання, відих; **выдыхать, выдохнуть** – видихати, видихувати, відихнути; **-тельный** (expiratorius) – видиховий, видихальний.
выемка, вырезка (incisura); (**вырезка**) – вірізка; (**выемка**) – рівчачок, жолобок.
выжидать (expectare) – вижидати; чекати когó, що, на когó; вичікувати, очікувати.
выжигание – випалювання, вйпал, випікання; **-гать** – випалювати, випікати; (*о волосах*) – висмалювати.
выжженный – вйпалений, вйпечений, вйсмалений.
выжидание – вичікування, чекання, дождання; **-тельный** – вижидальний, чекальний; **-тельное положение** – станóвище вичікування.
выжимание (exprimatio) – витискання, видавлювання, вичавлювання; **-мание белья** – викрúчування, оджимання.
выжимать, выжать – витискати, вйтиснути; вичавлювати, вигнічувати; видавлювати, видавити.
выжимки (piesma) – вйчавки, видавлини.
выздоровливание (reconvalescentia) – одужування, видужування.
выздоровливать, выздороветь (reconvalescere) – одужувати, видужувати; вичуновати, оздорóвити, одужати, видужати.
выздоровление – оздоровління, одужання.
выкашливать (expectorare) – викашлювати, вихаркувати; **-шлянный** – викашляний, вихаркнутий.
выкалывать, выколоть – викóлювати, вйколоти; виштрйкувати; **-колотый** – вйколоний, виштрикнутий.
выкармливать, выкормить – годувати; вйгодувати; **-мленный** – вйгодуваний, [в]годóваний.
выкатывать, выкатить – викóчувати, вйкотити; **выкачивать глаза** – вивалювати (вйвалити, вйлупити) óчі.
выкидыш (abortus) – вйкидень, вйкидок, вйливок, сплавня; абóрт; **ранний вык.** – вйбрудок, урóвище.
выкидыш иметь – стеряти дитйну; скйнути дитйну; **произвести выкидыш** – зрóбити вйкидень, зрóбити абóрт.
выкидышные средства (abortiva) – уривні, вйкидні засоби.

выкисать, выкиснуть – укисати, укйснути.
выключать, выключить (excludere) – виключати, вилучати, вимикати; вйключити, вйлучити, вймкнути; **-чение** (exclusio) – вйключення, вйлучення; **-ченный** – вйключений, вйлучений, вймкнений.
выключатель – виключник, вилучник; **в. электрический** – вимикач (електрйчні вимикачі).
выкроить, выкраивать (exsecare) – вйкроїти, вйкроювати.
выкрашивать, выкрасить – фарбувати, красйти, вйкрасити, пофарбувати; **-шенный** – покрашений, пофарбóваний, помальóваний.
вылечивать, вылечить – вйлікувати, вйгоювати, вйгоїти; **вылечить рану** – вйгоїти рану.
вылечивание – вйлікування, вйгоювання; **-ченный** – вйлікуваний, вйгоєний, (вйкуруваний).
выливание – вйливання; **-литый** – вйлитий; вйллятий; **-вать** – вйливати.
вылушивать, вылущить (extirpare, exarticulare) – вйлушувати, вйлушити; визёрнювати, вйзернити; **вылущить кому руку, ногу** – вйлушити (рúку, нóгу).
вылушение – вйлушування, вйлузування, визёрнювання.
вымачивание (maceratio) – вимóчування.
вымирение – вймирання; перевóдження; **-рать, -реть** – вймирати, вймерти; **-мерший** – вймерлий.
вымя (uber) – вйм'я; **воспаление в.** – осóвище (Грінч.); **сучье (собачье) в.** – сýче вйм'я (болячка в залóзах під пахвáми).
выносливость (patientia) – витривáлість, -лости; терплячйсть; винóсливйсть.
выпадение (prolapsus) – вйпадіння, вйпад.
выпаривать – вйпарювати; **-енный** – вйпарений.
выпот (exsudatum) – вйпйт, -пóту; вйпóтина; (**лимфа**) – пáсока.
выпотевание (exsudatio) – вйпотівання.
выпотрошить (eviscerare) – вйтельбушити, вйбрати кишкй.
выпрямление, выправление (extensio) – вйпрóстування; вйправляння; **-лять** – вйпрóстувати, вйправляти, вйрівнювати; **выпрямитель** – вйпрóстувач.
выпуклость (convexitas, prominentia) – опúклйсть; вйпнутйсть, горбóвина.
выпуклый (convexus) – опúклий, опúкий, пукáтий, пуклáстий, вйпнутий, горбóватий; **-кло** – опúкло, вйгнуто.

выпуклая часть – опўка; **с выпуклыми глазами** – банька́тий; **выпукло-вогнутый** – опўкло-вгну́тий; опукува́то-вгну́тий; **двойко в.** (convex) – двоопўкий.

выпучивать, выпучить – випина́ти, видима́ти; **вып. глаза** – ви́пулити о́чі, ви́тріщити о́чі; **-ченые глаза** – о́чі вирла́ті, ви́рчені; ви́рла, баньки́.

выпячивание – випина́ння, віддува́ння; ви́пин; (*только о губах*) – відквасювання.

выпячивать – випина́ти; віддува́ти; (*о губах*) – віддима́ти, відду́ти; **выпячивать губы, сжав в одну точку** – ши́лити (зши́лити) гу́би.

выращивать (cultivare) – ви́рощувати, плека́ти.

выражение – ви́раз, -зу.

вырвать (*о рвоте*) (emetare) – ви́блювати, ви́ригнути (*вульгарно*); **вырвало кого** – блюва́в, зблюва́в; рига́в хто.

вырезка (excitio) – ви́різка, ви́різ, -зу; ви́різування.

выродок (degeneratus) – ви́родок, -дка; ви́рід, -роду; **выродиться** – ви́родитися.

вырождаться (degenerare) – ви́ро́джуватися, пере́водитися, зво́дитися; **-ждаться национально** – вина́родовля́тися; **выродившийся** – зви́родни́лий.

вырождение (degeneratio) – ви́ро́дження, ви́ро́джен́ня, пере́рід, -ро́ду; **национальное в.** – вина́родо́влення. Див. “дегенерация”.

вырывать, вырвать – ви́рива́ти, ви́рвати; **в. волосы** – ви́скуба́ти, ви́скубти; **в. зубы** – зу́би бра́ти.

высасыватель (aspirator) – висмо́ктувач; висиса́ч.

высасывать, высосать – висиса́ти, ви́сисати; висмо́ктувати, ви́смокстати.

выскабливание – ви́шкря́бання, ви́шкря́бування, ви́скрома́дження, ви́скриб; ви́скрома́дження; **-ать, выскоблить** – ви́скриба́ти; ви́скребти, ви́скрома́джувати; ви́скрома́дити.

выслушивание (auscultatio) – вислу́хування, ви́слухання, обслу́хування.

выслушивать, выслушать (auscultare) – вислу́хувати, ви́слухати; обслу́хувати, обслу́хати.

высморгаться – ви́сякати́ся; **-сморганный** – ви́сяканий.

выстаивать – ви́стоювати; **-стоянный** – ви́стояний, ви́стоялий.

выстилать (contegere) – ви́стеля́ти, ви́стелювати; ви́мо́щувати; **-стланный** – ви́стелений, ви́мо́щений; **-ние** – ви́стелювання.

выстудить – ви́студити, ви́холодити; **выстуженный** – ви́студжений, ви́холо́джений.

выстукивание (percussio) – ви́сту́кування, обсту́кування; **выстукивать** – ви́сту́кувати, обсту́кувати.

выступающий – ви́стаю́чий; той, те, що сти́рча́ть, стреми́ть.

высыпь (exanthema) – ви́сип, ви́сипка; ви́сипа́ння.

высыпной (exanthematicus) – ви́сипни́й.

высыхание (xerosis) – ви́сиха́ння; (*сов.*) – ви́схнення.

вытачивать – ви́то́чувати, ви́го́стрювати.

вытекать (effluere) – ви́ти́ка́ти, ви́лива́тися, то́чи́тися; (**каплями**) – ка́пати, ска́пувати; **-ние** – ви́ти́ка́ння, ви́плива́ння.

вытеснять, вытеснить – ви́тиска́ти, ви́тисну́ти; ви́пира́ти, ви́перти; ви́пиха́ти, ви́пхати.

вытеснение – ви́пира́ння, ви́тиска́ння, ви́пиха́ння; (*сов.*) – ви́пертя́, ви́тиснення, ви́пхання.

вытравить – ви́тро́їти; (**из утробы плод**) – зга́няти (*сов.*) – зи́гна́ти плід; **в. ядом** – ви́тру́їти.

вытравленный – ви́травлений; (*о плоде*) – зи́гнаний.

вытягивать, вытянуть (extendere) – ви́тяга́ти, ви́тягти; (*нити из ткани*) – со́та́ти; (*в смысле высосать*) – ви́ссати.

вытяжение (tractio) – ви́тяга́ння; тя́гнення.

вытяжка (extractum) – ви́тяжка, екстра́кт.

выхаркивать, выхаркать (exruege) – ви́ха́ркувати, ви́дха́ркувати, ви́харкати, ви́дха́ркати.

выход (exitus) – ви́хід, -ходу.

вычистка – ви́чища́ння, чи́щення; (*мед.*) – ви́с[ш]кря́бання.

вычленение (exarticulatio) – ви́лу́щування, ви́тинання, ви́тин; **вычленять** – ви́лу́щувати, ви́тинати.

вышелушить – ви́лу́щити.

выщелочить – ви́золити, ви́дзолі́ти, ви́лу́жити, ви́лугувати.

выщелоченный (*о белье*) – ви́золений, ви́лужений.

выщипывать, выщипать – ви́щипува́ти; ви́щипати; (*о волосах*) – ви́ску́бувати, ви́скуба́ти, ви́скубти.

выщупать (palpare) – ви́мацати, ви́лапати.

выяснение – ви́яснювання, з’ясува́ння, з’ясо́вування, ви́яснення; **-сняться** – ви́ясня́тися, з’ясо́вуватися.

вяжущий (adstringens) – те́рпкий, в’язкий.

вязкий – ли́пкий, беру́чкий, глеюва́тий; **-зкость** – ли́пкість, гу́стість, гру́зькість, глеюва́тість, -тости.

вязкость жидкости – густість пліну.

вялость (atonia) – млявість, квільсть (р. -лос-ти).

вялый (laxus, torpidus) – млявий, квільий, марудний.

Г

Гаверсовы каналы (canaliculi Haversi) – Гаверсові рурочки; Гаверсові канальчики.

habitus – стать, загальний вигляд будови організму, габітус; habitus scrophulosus – габітус (загальний вигляд) скрофульозний, жовнуватий; h. phtysicus – габітус (вигляд) сухотний.

газокапильный – газожаристий, накарбований газом.

газометр – газомір, газометр.

газообмен – виміна газів, газообмін.

газообразный (aëroides) – газуватий; **газообразность** – газуватість; газівість, -вості.

гайморит (highmoritis) – гайморіця, запалення Гайморової дупліни (Г. надра).

Гайморова полость (antrum Highmori) – Гайморове надро; щелепове надро.

галактостаз (galactostasis) – галактостаз, спин виділення молока.

галакторрея (galactorrhoea) – галакторея, молокотеча.

galacturia – див. “chyluria”.

галактоцеле (galactocoele) – галактоцеле, торбинчак молочної залози.

галлюцинация (hallucinacio) – галюцинація, галюцинування, маня, омана, примара, відиво; **галлюцинация слуха** – слухова омана; **галлюцинация зрения** – зорова омана.

галлюцинировать (hallucinare) – галюцинувати, мати галюцинацію, оману, обмару.

галоппирование – галопування.

галоппирующий (galoppicans) – скачущий, невпінний; pulsus haloppicans – скачущий пульс (живчик); febris haloppicans – скачуща пропасниця.

гальванометр (galvanometer) – гальванометр, гальваномір, -ру.

гальванопунктура (galvanopunctura) – гальванопротин, гальванопунктура, вкол гальванічною голкою.

гальванотерапия (galvanotherapy) – гальванолікування, гальванотерапія, лікування електричністю (електрикою).

ганглиозные клетки – гудзові комірки, клітини гангліозні.

ganglion (узел) – гудз, вузлик, вузол, ганглії; ganglion ciliare, s. ophthalmicum – вузлик війовий (гудз війовий); ganglion coccigeum – гудз (вузлик), ганглії куприковий; ganglion coeliacum, s. solare – ганглії (вузлик) сонячний.

гангрена (gangraena) – гангрена, мертвиця, замёрлість, вогнець, змертвілість, -лості; gangraena cavi buccalis – гангрена ротової дупліни; gangraena herniae – мертвиця килі; gangraena humida – змертвілість мокра, мертвиця мокра, мертвиця гнилява; gangraena pharyngis – мертвиця горляна, м. горлова; gangraena pulmonum – гангрена (мертвиця) легенева; gangraena senilis – мертвиця стареча; gangraena sicca – мертвиця суха; gangraena symmetrica, Raynaudi – мертвиця обопільна, м. Рейнода; gangraena vulvae – мертвиця соромітні; gangraena emphysematosa – гангрена (мертвиця) газова; gangraena nosocomialis – гангрена (шпитальова) шпитальна.

гангренозный (gangraenosus) – гангренозний; **зараженный гангреною** – згангренований.

гастралгия (gastralgia s. cardialgia) – гастралгія, біль шлунковий (нервовий); чемір, -ру; завійна, завійниця.

гастрит (gastritis, s. catarrhus ventriculi) – гастрит, шлунковиця; gastritis phlegmonosa – шлунковиця флегмоно́ва, шлунк. бехова; gastritis submucosa – шлунковиця підслизнівчата; gastritis catarrhalis – шлунковиця катаральна; gastritis chronica – шлунковиця хронічна; gastritis toxica – шлунковиця токсична.

гастрогепатит (gastrohepatitis) – гастрогепатит, -ту; шлунко-печінковіця.

гастродуоденит (gastroduodenitis) – гастродуоденіт, -ту; запалення шлунку й 12-палої кишки.

гастроколит (gastrocolitis = gastroenteritis) – гастроколіт, -ту; шлункоободовиця.

гастромалация (gastromalacia) – розмякшення шлунку.

гастромегалия (gastromegalia) – надмірне збільшення шлунку.

гастропатия (gastropathia) – квільсть шлунку.

гастропексия (gastropexia) – пришивання шлунку до черевної стінки.

гастроптоз (gastroptosis) – гастропто́за, шлункоздвиг, зрушення шлунку (шлункове).

гастроспазм (gastrospasmus) – гастроспазм, -му; шлункоскорч, шлункостіски, скорч шлунковий, стіски шлункові.

гастростомия (gastrostomia) – гастростомія; утворення шлунконоріці.

гастротомия – гастротомія, шлункорозтин.

гастроцеле (gastrocele) – шлункова килá.

гастроэктомия (gastroectomy) – шлунковитин, гастроектомія.

гастроэктазия (gastroectasia s. dilatatio ventriculi) – розтяг шлунковий, розшир шлунковий.

гастроэнтерит (gastroenteritis s. catarrhus gastro-intestinalis) – шлункокишковіця, гастроентерит.

гастроэнтеростомия (gastroenterostomia) – гастроентеростомія, сполучення шлунка з кишкою.

гебефрения (hebeephrenia) – гебефренія; вид юнацького недоумства.

гектический (hecticus) – гектичний, знесилюючий.

helminthiasis – див. “глисты”.

гематобласты (haematoblastes) – зародкові червонокривці, гематобласти.

гематоген (haematogenum) – кровотворник, гематоген.

гематогенный (haematogenus) – кровотворний, гематогенний.

гематома (haematoma) – гемато́ма, кров’як, кров’яний опух (гу́ля); haematocoele – гематоце́ле, кров’яний опух яйця (я́чка); haematochyluria – гематохілу́рія, кровомолочосеччя; haematoma auriculae = othaematoma – кров’яний наростень вуха (вушної скійки), кров’як вуха; haematoma funiculi spermatici – гемато́ма насіннєвого мотузочка, кров’як насіннєвого мотуз., кров’яний наростень насін. мот.; haematoma retrouterina – кров’яний опух [по]зауразовий, кров’як позауразовий; haematoma spontanea – гемато́ма незалежна (безпривідна), кров’яний опух безпривідний (не знать з чо́го); haematoma tunicae vaginalis testis – гемато́ма піхвової (піхвяної оболонки я́чка, гемато́ма піхвівки я́чкової; haematoma vulvae – гемато́ма соромітні.

haematemesis – крова́ва блюво́та.

haematocoele – кров’яна килá.

haematometra – крововилив в уразову дупліну, скупчення місячкової крові в уразовій дупліні.

гематомизлия (haematomyelia) – гематомієлія; крововилив у спинний мозок; апоплексія спинномозкова; грець спинний. Див. “apoplexia spinalis”.

гематопневмоторакс (haematopneumothorax) – гематопневмоторакс, -су; повітря груддя кров’ясте (кров’яне).

гематоррахис (haematorrhachis) – гематорра́хис, -су; крововилив у хребниковий канал.

гематосальпинкс (haematosalpinx) – гематоса́льпінкс, -су; крововилив в уразову трубу́.

гематурия (haematuria) – гематурія, кровосеччя; haematuria renalis – гематурія ниркова, кровосеччя ниркове; haematuria vesicalis – гематурія сечникова, кровосеччя сечникове.

гемералопия (hemeralopia) – куряча сліпотá, лунá (Грінч.), лунáвість; **больной куриной слепотой** – лунáвий.

гемианопсия (hemianopsia) – гемианопсія, півзорчість, -чости; [на]півзорчість.

hemicrania – див. “мигрень”.

гемин (haeminum) – гемін, -ну, кровокриштальник.

гемипарез (hemiparesis) – геміпаре́за, півбічна півпараліза.

гемиплегия (hemiplegia) – геміпле́гія, параліза одної половини тіла, параліза однобічна; hemiplegia spastica infantum – геміпле́гія судомна (скорчова) дитяча, параліза однобічна судомна дитяча; hemiplegia cerebri posthaemorrhagicum – геміпле́гія мозкова після крововиливу; параліза однобічна після крововиливу в головний мозок.

гемоперикардий (haemopericardium) – гемоперика́рдій, кровоосердя; осердя кров’яне, кров’ясте; осердиця кров’яна, кров’яста.

гемоглобин (haemoglobinum) – гемоглобін, -ну; кровокра́сник, кровоба́рвник.

гемоглобиновый (haemoglobinicus) – гемоглобіновий, кровобарвниковий, кровокрасниковий.

гемофилия (haemophilia) – гемофілія, кровотеч[н]ість вроджена.

haemoptysis – кровохаркання, кашель з кров’ю; h. tuberculosa – кровохаркання горбковичне (туберкульозне).

haemoptoe – кровохаркання. Див. “haemoptysis”.

геморрагия (haemorrhagia) – геморагія, крововилив, кровотеча; haemorrhagia ante partum – кровотеча у вагітних, кровотеча дополо́ва; haemorrhagia cerebri – геморагія мозкова, крововилив мозку; haemorrhagia cerebri neonatorum – геморагія(крововилив) мозкова у народженців; haemorrhagia cerebelli – геморагія мозочкова; haemorrhagia conjunctivae – крововилив під сполучню (спійню); haemorrhagia gravidarum – кро-

вотеча у вагітних; haemorrhagia intestinalis – кровотеча з кишківника, к. кишківникова; haemorrhagia medullae spinalis – див. haematomyelia; haemorrhagia retinae – крововилив у сітківку; haemorrhagia traumatica – геморагія від травми, крововилив забійний; haemorrhagia umbilicalis – крововилив у пупець, крововилив пупцевий.

геморрагический (haemorrhagicus) – геморагічний, кровотечний; nephritis haemorrhagicus – геморагічний нефрит (нирковиця).

геморрой (haemorrhoides) – почечуй, геморой, оход, -ду; **геморроидальный женский** (раст.) – гірчак, почечуйник; **геморроидальный** – почечуйний; гемороїдальний; **геморроидальные шишки** – оходові, гемороїдальні жиляки.

гемостаз (haemostasis) – гемостаза, кровоспін.

гемотерапия (haemotherapy) – гемотерапія, лікування кров'ю й кров'яною сироваткою.

генеалогия (genealogia) – родовід, -воду; генеалогія.

генерализация (generalisatio) – узагальнювання, генералізація.

генерация (generatio) – походження; покоління, генерація.

genu valgum – викривлення ніг (ног) коліном всередину; клишоногість, з коліном всередину.

genu varum – викривлення ніг (ног) коліном назовні, клишоногість, з коліном назовні.

genus (род) – рід (роду); порода.

Gentiana cruciata – матерінка, товстуха.

hepar adiposum – зажирілість печінкова; жирна печінка.

гепаталгия (hepatalgia) – гепаталгія, печінкові кольки.

гепатаргия (hepatargia) – гепатаргія; печінкова недостатність, -ности; недостатність печінки.

гепатит (hepatitis) – гепатит; -ту; печінковіця, запалення печінки; hepatitis biliaris – печінковіця жовчова; hepatitis interstitialis chronica = cirrhosis hepatis – гепатит (печінковіця) проміжний, довготривалий; цирроза печінкова; hepatitis interstitialis hypertrophica – печінковіця проміжна буйна, перепісна; hepatitis parenchymatosa (diffusa) acuta – печінковіця м'якушна розпливчаста (розлившаста) гостра (див. atrophia hepatis acuta flava); hepatitis purulenta – печінковіця гнойова, гнойовик печінко-

вий; hepatitis suppurativa – див. hepatitis purulenta; hepatitis syphilitica – печінковіця пранцьова.

гепатизация (hepatisatio) – упечінкування, спечінкування, гепатизація; hepatisatio pulmonis rubra легенева червоне спечінкування; червоне спечінкування легень; hepatisatio pulmonis grisea – сіре спечінкування легень (легенева).

гепатодиния (hepatodynia) – гепатодинія, постійний біль у печінці.

гепатолит (hepatolith) – гепатоліт, жовчевий камінець печінки.

гепатоптоз (hepatoptosis) – гепатоптоза, опущення печінки.

гепатотомия (hepatotomia) – гепатотомія, розтин печінки.

гербарий (herbarium) – гербарій, зільник, травник.

гермафродит (hermaphroditus) – гермафродит, двоснастий; **гермафр. женского рода** – гермафродит-дівчур; hermaphroditismus verus – справжній, правдивий гермафродитизм (двоснастість); hermaphroditismus spurius – несправжній, неправдивий гермафродитизм.

герметический (hermeticus) – герметичний, щільний, щитний.

hernia – кила, гила. Див. “грыжа”.

герниотомия (herniotomia) – килорозтин, -ну; герніотомія.

геронтоксон (gerontoxon, a. arcus senilis) – геронтоксон, -ну; стареча дуга (змутнілість рогівки вузенькою дугою по краю її у старих людей).

герпес (herpes) – герпес; пухирці, пухирчатий лишай.

herpes corneae – герпес рогівки, пухирчатка рогівки.

гетерохилия (heterochylia) – гетерохілія, раптова зміна шлункового соку.

гетеродистрофия (heterodystrophia) – гетеродистрофія, розлад розвитку дитини внаслідок штучного годування.

гетеролизин (heterolysin) – гетеролізін; твориво, що розчиняє клітини тварин инш. роду.

гетерометропия (heterometropia) – гетерометропія, різнозорість, -рости.

гиалиновый (hyalinus) – склістий, прозорий, гіяліновий; **гиалиновые цилиндры** – склісті вальці, гіялінові циліндри; **гиалиновый хрящ** (cartilago hyalinus) – гіяліновий хрящ; **гиалиновое перерождение** (degeneratio hyalinosa) – гіялінове переродження.

гибкий (elasticus) – гнучкий, гинкий, бгачкий, гнучий.
гибкость (flexibilitas) – гнучкість; гнучість, -чости.
гигантизм (gigantismus) – гігантізм, -му; велетєнський зріст.
гигиена (гігієна); **гигиенический** – гігієнічний.
гигрома (hygroma) – гіррома, опух слизового капшукá.
гигрометр (hygrometer) – вогкомір, гігрометр.
гидравлический (hydraulicus) – гідралічний.
гидраденит (hydradenitis) – гідраденіт, запáлення потовіх зáлоз.
гидрат окиси калия – потáсовий водно́кис; гідрáт о́кису кáлію.
гидремичный (hidraemicus) – гідремічний, водокрів'яний, вод'явий.
гидремия (hydraemia) – водокрів'я, гідремія.
гидроартроз (hydroarthrosis) – гідроартроза, суглобова вод'янка.
hydrops – вод'янка, водни́ця. Див. “водянка”.
гидронефроз (hydronephrosis) – гідронефроза, вод'янка ниркови́х місок.
гидротерапия, гидропатия (hydrotherapia) – водолікування, гідропáтія, гідротерапія.
hydrothorax – водогу́ддя, гідротóракс.
гидрофобия (hydrophobia) – водожáх, водобоясть, гідрофобія, скаженівка; сказ, -зу.
гидроцеле (hydrocele) – гідроцєле, вод'яна калиткова килá.
гидроцефалия (hydrocephalia) – водоголів'я, гідроцефалія.
гимен (hymen) – гімен, дівоча перéтинка, дівінка; hymen annularis – гімен (дівоча перéтинка) обру́чкувáтий; hymen cribriformis – гімен ситчáстий (діркувáтий); hymen semilunaris – гімен півмісячний (молоди́ковий).
гименоррафия (hymenorrhaphia) – гімено́рафія, зшивáння дівінки.
гимнастика – гімна́стика; **-стический** – гімнастичний.
гинатрезия (gynatresia) – гінатрезія, зарóщення жіно́чого прирóдження.
gingivitis – ясниця; запáлення ясен; ясневіця, гінгівіт; gingivitis mercurialis – ясн[ев]и́ця живосрі́лово́; ясниця живосрі́бляна́; gingivitis scorbutica – ясн[ев]и́ця скорбу́тна, ясн. гнильцє́ва.
гипералгезия (hyperalgesia) – гіпералгезія, підви́щене почуття́ бо́лю.
гиперемия (hyperaemia) – гіперемія; пере́крóвлення, кровона́плив; **гиперемический** – гіперемічний, пере́крóвлений; hyperaemia conjunctivae chronica – гіперемія

(пере́крóвлення) спо́лучні (спо́лучниці) хро́нічна (довготривáла).
гиперестезия (hyperaesthesia) – надвразли́вість, збі́льшена чу́лість, доткли́вість, гіперестезія.
гиперкератоз (hyperkeratosis) – гіперкератоза, надмі́рний рі́ст ро́гового ша́ру шкіри.
гиперплазия (hyperplasia) – див. “**гипертрофия**”.
гиперсекреция (hypersecretio) – гіперсекре́ція, збі́льшене виді́лювання.
гипертермия (hyperthermia) – гіпертермія, пере́грівáння.
гипертрофия (hypertrophia) – гіпертрофія, пере́ріст, вибу́ялість, ро́зшир; **гипертрофический** – гіпертрофі́чний, вибу́ялий, пере́рощений; **гипертрофия викарная** (hypertrophia vicaria) – гіпертрофія (пере́ріст, вибу́ялість) віка́рна (заступна́); **гипертрофия компенсаторная** – гіпертрофія компенсато́рна.
гиперхлоргидрия (hyperchlorhydria) – гіперхлоргідрія, збі́льшення со́ляної ки́слоти́ в шлу́нку.
гипестезия (hypoesthesia) – гіпестезія; зме́ншена чу́лість, чу́тливість, -вості.
гипноз (hypnosis) – гіпно́за; **гипнотизировать** – гіпнотизува́ти.
гипоазотурия (hypoazoturia) – гіпоазотурія, зме́ншення азóту в сє́чі.
гипоплазия (hypoplasia) – гіпоплазія, недо́розвиток, недорозви́нення.
гипоспадия (fissura uretrae inferior) – сечено́рі́ця до́лішня (ни́жня), гіпоспадія.
гипостаз (hypostasis) – кровоспін, гіпостáза.
гипотеза – гіпóтеза, припу́щення.
гипохилия (hypochylia) – гіпохілія, зме́ншення шлу́нкового со́ку.
гипохлоргидрия (hypochlorhydria) – гіпохлоргідрія, зме́ншення со́ляної ки́слоти́.
гипс (gypsum) – гіпс, -су; **г. жженный** – па́лений гіпс.
гистерэктомия (hysterectomy) – ві́тин у́разу, уразові́тин, гістеректо́мія.
hysteria – гістерія; hysteria traumatica – гістерія травма́тична (забі́йна).
hysterocele – ура́зово-міхуро́ва килá.
гистероцеле (hysterocele) – гістероцє́ле, ура́зова килá.
гистероэпилепсия (hysteroepilepsia) – гістероепіле́псія, бі́рса.
главкома (glaucoma) – главо́ма, зеле́на по́лудá, зеле́ний мо́рок, зеле́на вода́.
гладкий (glaber) – рі́вний, гладє́нький, плавкий; **гладкие мышцы** – гладє́нькі му́скули, м'я́зи.

глаз (oculus) – око; (ум.) очко; (мн.) очі; оченята; **о глазах на выкате** – вірла, банькі, балухи; **в глаза** – в очі, у вічі; **за глаза** – позаочі; **с глаза на глаз** – віч-на-віч, сам-на-сам; **невооруженный гл.** – го́ле, про́сте око; **закрывать гл.** – запліючити очі; **с гноящимися глаз.** – капра́вий; **испортить от напряжения гл.** – відивити очі; **одним глазом** – на одно́ око; **с глазами, веки которых выворочены или растянуты в стороны** – ви́дираний; **глаза закрывши** – сліпма́, о́сліп; **смежить гл.** – замру́жити очі; **туман в гл.** – пріморок, пріма́к в оча́х; **частины ока:** bulbus oculi – о́чна ба́нька; camera anter. – пе́редня ка́мера; canalis lacrimalis – слі́зний кана́л; chorioidea – жи́льна оболо́нка; conjunctiva – спо́лучниця; cornea – ро́гівка; corpus ciliare – ви́йкове ті́ло; corpus hyaloideum – склі́сте ті́ло; dilatator pupillae – зи́нічний розтя́гач; fornix conjunctivae – спо́лучни́чне скле́піння; fovea central. retinae – це́нтра́льна я́мка сі́тківки (ре́тїни); iris – ве́село́ва оболо́нка; lens crystalina – кри́шта́лик, со́чка; nervi ciliares – не́рви ви́йкові; papilla n. optici – пі́пка зоро́вого не́рву; punctum lacrimale – слё́зова́ кра́пка; pupilla – зи́ніця; retina – сі́тківка (ре́тїна); saccus lacrimalis – слі́зний мішо́к; sclera – скле́ра, тве́рда о́чна оболо́нка; sphincter pupillae – за́тягач зи́нічний; zona ciliaris – ви́йковий по́ясо́к; axis oculi – о́чна вісь; macula lutea – жо́вта пля́ма; stratum pigmenti – пі́гме́нтовий ша́р; corpus vitreum – склі́сте ті́ло; supercilium – бро́ва.

глазница (orbita) – орбі́та; о́чна я́мка, за́па́дина.

глазной (orbitalis) – о́чний; **глазное яблоко** (bulbus oculi) – о́чна ба́нька, о́чне я́блуко; **глазной врач** – о́чний лі́кар, окулі́ст; **глазная примочка** – о́чна примо́чка; примо́чка для очей; **глазные операции** – о́чні опера́ції; **enucleatio bulbi** – виби́рання о́ка; **enucleatio lentis** – виби́рання кри́шта́лика, со́чки.

глазные болезни (о́чні хоро́би, недуги); cataracta – катаракта, по́луда о́чна, по́луда на о́ці (на оча́х); chorioiditis – хориої́дит, за́па́лення о́чної оболо́нки (жи́льні), жи́льніця; conjunctivitis – кон'ю́нктиві́т, спо́лучни́ця (спі́йни́ця); див. “**конъюнктивит**”; keratitis – кератит, за́па́лення ро́гівки, ро́гівни́ця; leusoma – бі́льмо ро́гівки; ranophthalmitis – гно́йове за́па́лення о́ка; retinitis – сі́тківни́ця, ре́тині́т; scleritis – скле́рі́т, за́па́лення тве́рдо́ї (зо́вніш-

ньо́ї) о́чної оболо́нки; trachoma – трахо́ма, су́хий во́лос; xerosis – су́хість спо́лучні (спо́лучни́ці).

глазомер – око́мір; **на глазомер** – на око, як о́ком зми́ряти.

глазурь, эмаль (ebur) – по́ліва; по́ліво, глазу́ра, ема́ля.

гланда (amygdala) – мигда́лова за́лоза, мигда́лик; **гланды на шее** – жо́вна.

Глауберова соль – сі́рчано́кислий на́трій; Гла́уберова сі́ль.

гликоген (glycogen) – соло́день, глікоге́н.

гликозурия (glycosuria) – цукросе́ччя, глікозу́рія, глікозо́сече́ччя.

глина (argilla, bolus) – гли́на; **глина фарфоровая** – гли́нка, као́лін; **глина фаянсовая** – му́ла (фая́нсова); **глинистый** – гли́нястий, гли́нкува́тий, глею́ва́тий.

глинобитный – ва́лько́вий, ва́лько́ваний, ля́мпачний.

глинозем (aluminium) – глинозе́м.

глиома (glioma) – гліо́ма, на́росте́нь з нерво́вої злу́чнотка́нини.

Глиссонова капсула (capsula Glyssoni) – Глісо́нова ка́псула, Глісо́нів ка́пшук.

глисты (helminthiasis) – гли́стяна хоро́ба, гли́сті; (един.) гли́ст, гли́стю́к; **taenia echinococcus hepatis** – ехіно́кок, ці́п'я́к пу́хирча́стий, пе́чі́нковий; cestodes – гли́сті, гли́стю́кі смужча́сті; гли́сті стрі́чча́сті, бидча́сті ці́п'я́кі; trematodes – гли́сті, гли́стю́кі ссунці́; nematodes – гли́сті, гли́стю́кі окру́гли; ascaris lumbricoides – гли́стю́к, аска́ри́да лю́дська́; oxyuris vemicularis – гли́стю́чок, гли́ста ди́тя́ча; trichocephalus dispar – во́лосого́ловець; ankylostomum duodenale – ссуне́ць 12-типало́ї кі́шки; distomum hepaticum – ссуне́ць пе́чі́нковий; taenia solium – ці́п'я́к сви́ня́чий, солі́те́р; **ленточная глиста** (taenia) – ці́п'я́к; **taenia mediocanellata s. saginata** – ці́п'я́к во́ло́вий. Див. “**двуустка**”.

глицерин (glycerinum) – гліце́рін.

глобулин (globulinum) – глобулі́н, -ну; **глобулинурия** (globulinuria) – глобулі́н у се́чі, глобуліну́рія.

glossitis – язико́виця, за́па́лення язика́.

глотание (deglutatio) – ко́втання, гліта́ння; **затрудненное глотание** – утру́дливе, су́тужне ко́втання; **глотательный** – ко́втальний; **глотать, глотнуть, проглотить** – ко́вта́ти, ко́втни́ти; гліта́ти, глітну́ти, про́гли[т]-ну́ти.

глотка (pharynx) – про́лиг, го́рло; **глоточный** – го́рловий, про́лико́вий (pharyngeus); isthmus faucium – ву́зина́ пелько́ва

(пéлька); sphyncter pharyngei – затяга́ч горловий (проликостиска́ч); pharyngismus – проликоско́рч; pharyngitis – проликові́ця, фарингі́т.

гло́ток (haustus) – ковто́к, -тка.

глубо́кий (profundus) – глибо́кий.

глу́поватий, глу́пий (stultus) – придуркува́тий, недоу́мнуватий, недо́ум, недоу́мок, прише́лепуватий.

глухо́й (surdus) – глухий; **глухо́й (звук)** – зду́шений, приглу́шений, безгу́чний.

глухота – глухота́, глу́хість, -хости.

глухоне́мой (surdo-mutus) – глухоне́мий.

глюко́за (glucosa) – глюкóза.

гнев – гні́в, гні́вання.

гнездо – гніздо́, ку́боло; **гнезди́ться** – гні́дїтися.

гнезди́ний (ocularis) – огні́ськовий; **гнезди́ние пора́жения** – огні́ськові пошко́дження.

гни́ды (lentes) – гні́ди.

гни́ение (sepsis, putrefactio) – гни́ття; **на́чало гни́ения** – загнива́ння; **гни́ение зу́ба** – спорохня́вїння.

гнилокро́вие (septicaemia) – гнилокрі́в'я, септице́мія.

гнило́стный (septicus) – гниля́вий, гнильни́й, гни́тьвовий; **гнило́стный я́д** – гнилі́зна; гни́ле трі́йло.

гни́ль (putor, saprotes) – гни́ль, гнилі́зна, гниля́тина, гни́лля; **гни́льє** – гни́лля.

гни́ляк (sapræmica) – гнилю́к, гни́лявець.

гни́ючий (putrescens) – гни́ючий; поро́хнявий (зуб); гни́льний.

гно́еви́ца – гни́ла гаря́чка.

гно́екро́вие (pyaemia) – гно́йокрі́в'я, гно́йови́ця, піе́мія.

гно́еро́дный (pyogenicus) – гно́йотво́рчий; гно́ясти́й.

гно́етече́ние (pyorrhoea) – гно́йоте́ча, гно́йоті́к; **гно́етече́ние у́шно́е** – ву́шна́ гно́йоте́ча.

гно́їться (suppurare) – гно́їтися; (*о ране*) – я́трїтися; (*о глазах*) – ка́праві́ти, за́киса́ти.

гно́й (pus) – гні́й, (*р.*) гно́ю; (*из раны, нарыва*) – бру́д; (*из глаз*) – кисля́к; **затяну́ться гно́ем** – засні́тїтися.

гно́й (*при гоноррее*) – збу́р; **заклю́чаючий в себе гно́й** (ichorosus) – гно́яний, гні́йний, гни́лизний; pus bonum et laudabile – гні́й гу́стий, жо́втува́тий.

гно́йли́вость (глаз) (ophthalmopyorrhoea) – ка́праві́сть, -вості.

гно́йник (abscessus) – гно́як, -ка́; гно́янка, гні́йни́ця, абсце́с; a. sudoriparus – a. пі́тно́ї за́лози; **абсце́с вскрыв́ся** – гно́яка́ про́рвало́. Див. “абсце́с”.

гно́йничок (abscessus) – гно́яно́чка.

гно́йный (purulentus) – гно́йови́й, гно́яний, гні́йний; **гно́йное воспа́ление печени** (hepatitis purulenta) – гно́йова́ печі́нкови́ця, гно́йове́ запале́ння печі́нки.

гно́ящийся (suppurativus) – гни́ючий.

гну́сить, гну́сави́ть – гугня́вити, гу́нявити, гугні́ти, гундо́сити; **гну́сли́вый (гну́сави́й)** – гугня́вий, гу́нявий, гундо́сий.

гово́рли́вость – балакли́вість, балаку́чість, говору́чість, -чості.

говя́дина, мя́со – м'я́со; (**коро́вье**) – я́лови́чина; (**воло́вье**) – бичі́на, во́ло́вина.

говя́жий – я́ловичий, во́ло́вий, бича́чий, ко́ров'ячий.

голе́насти́й – циба́тий, голі́на́тий.

голе́нь (crus) – го́мілка, го́лінка.

го́лова (caput) – го́лова́; (*ум.*) го́лівка; **отру́бить ко́му го́лову** – ста́ти ко́му го́лову; ста́нати го́лову; **закру́жилась го́лова у ко́го** – за́паморо́чилась го́лова́; **го́лову ломі́т** – гол. лотóчити.

го́ловасти́к – пу́голо́вок; го́ловань.

го́ловка – го́лівка; capitulum ulnae – го́лівка, лі́ктівки.

го́ловокру́жение (vertigo) – за́паморо́ка; за́ворот у го́лові, за́крут у го́лові.

го́ловча́тый (capitatus) – го́лівча́тий, го́лівкува́тий; os capitatum – го́лівча́ста кі́стка.

голо́д, голо́дание – го́лод, голодува́ння; (**изголо́дание**) – зголо́дні́лість; **голо́дать** – голодува́ти.

голо́совой (vocalis) – го́лосови́й; ligamenta vocalia – го́лосові́ зв'язки, го́лосни́кі; vocalia spuria – го́лосни́кі непра́вди́ві; **го́лосова́ щель** (rima vocalis) – го́лосова́ щі́лі́на; ligamenta vocalia vera – го́лосові́ зв'язки непра́вди́ві; **го́лосове́ дро́жание** (fremitus pectoralis) – го́лосове́ брє́нї́ння.

гона́гра (gonagra) – гона́гра. артриті́зм ко́лі́нного сугло́ба (у́ломи в ко́ліні).

гоні́т (gonitis) – гоні́т, -ту; ко́лі́носугло́би́ця; gonitis gonorrhoeica – ко́лі́носугло́би́ця збу́рова́ (гонорóйна); gonitis rheumatica acuta – ко́лі́носугло́би́ця ломце́ва го́стра; gonitis tuberculosa – ко́лі́носугло́би́ця горбо́кови́чна (туберку́льозна).

гоно́кокк (gonococcus) – збу́рова́ двоку́лька; гоно́ко́к.

гоно́ррея (gonorrhoea) – гоно́рє́я, збу́ри́ця, три́пер; gonorrhoea articulationum – гоно́рє́я, збу́ри́ця сугло́бів; g. conjunctivae – спі́йни́ця (сполучни́ця) збу́рова́; g. endocardii – се́редносе́рди́ця збу́рова́; g. epididymus – над'я́йко́ви́ця збу́рова́; g. testiculii – я́йко́ви́ця збу́рова́; g. urethrae – збу́-

ріця, трипер, сечівниківця збу́рова; g. uteri – ура́зниця збу́рова; g. vaginae – піхво́вця збу́рова, збу́риця піхво́ва; g. vesicae urinae – сечниківця збу́рова; g. vulvae – соромітн[ян]іця збу́рова, збу́риця соромітні (ву́льви); g. glandis penis (balanitis) – жолудніця збу́рова.

гоноройний (gonorrhoeicus) – гоноройний, збу́ровий.

горб (gibbus) – го́рб; **задний г.** (kyphosis) – за́дний горб; **передний** (lordosis) – пе́редній; (*людина*) – малигува́та; горбу́н, горба́нь; горба́ч, горбу́нок.

hordeolum – див. “ячмень”.

гордость (чувство) – го́рдість, гордо́вітість, -тости; (**проявление и предмет гордости**) – го́рдощі; (**надменность**) – пиха́, -хі.

горелка – пальні́к; **гор. газовая Бунзена** – Бу́нзенів га́зовий пальні́к.

горение – горіння, па́лення.

гореть – го́рити, па́шити; **горит во рту** – пече́ в ро́ті; **щека горит** – щока́ па́шить; **рана горит** – ра́на го́рить.

горечавка, горчанка (Gentiana) – терлі́ч, товсту́ха, лихоманні́к, генці́йна.

горечь (*о вкусе*) – гі́ркість, гі́ркота́; **иметь горечь** (**горький вкус**) – го́реніти.

горизонт – о́брій, го́ризонт, видноку́г; **горизонтально** – го́ризонта́льно, по́зе́мно, ле́гма; **горизонтальный** – го́ризонта́льний, по́зе́мний, лежа́чий.

горло, см. глотка; дыхательное горло – трахе́я, ди́хавка; (*ум.*) – ди́хальце, ди́шка.

горловой – го́рловий, го́рляний; **горлосечение** (laryngotomy) – го́рлороз́тин, ла́ринготомі́я.

горный – гі́рський, гі́рний.

гороховидный (pisiformis) – горохува́тий; **гороховидная косточка** (os pisiforme) – горохува́та кістка; го́рошина.

горсть – жме́ня.

гортанный (laryngeus) – го́рта́нний, го́рловий, го́рляний; **гортанная щель** (rima glottidis) – го́рля́нкова щі́лина.

гортань (larynx) – го́рля́нка, го́рта́нь; cartilago arytaenoideae – че́рпако́вий хря́щ; cart. cricoidea – пе́рсне́вий хря́щ; c. thyreoidea – щито́вий х. (бо́рлако́вий); c. triticea – зернува́тий х.; c. epiglottica – надго́рля́нковий х.; laryngoedema – на́бряк го́рля́нки; laryngostenosis – го́рлозвужі́ння, сте́ноза го́рло́ва; laryngospasmus – го́ртано́скорч; laryngitis – го́рта́нниця, ла́рингі́т; laryngotomy – го́рлороз́тин, ла́ринготомі́я.

горчица (sinapis) – гі́рчі́ця; **горчишник**

(sinapismus) – гі́рчі́чник, синапі́з; **горчичный** – гі́рчі́чний.

горшок ночной – ури́нал.

горький (amarus) – гі́ркий; **горьковатый** – по́гіркий, гі́ркува́тий, пригі́рклий, гі́рча́сний.

горючий (материал) – па́лкий, па́льний, го́рючий.

горячечный (delirius) – го́рячко́вий; **горячечный бред** – го́рячко́ве ма́ячення (ма́ячі́ння).

горячка (febris) – го́ря́чка, па́лю́чка, в[о]гне́ви́ця, па́л; **белая горячка** (delirium tremens) – бі́ла го́ря́чка, за́пийне́ (п’яни́цьке) ма́ячі́ння (ма́ячення́); **быть в горячке** – на го́ря́чку лежа́ти; **родильная горячка** (febris puerperalis) – го́ря́чка (па́лю́чка) поро́дова, про́пасни́ця поро́дова; **тифоидная горячка** (febris typhoidea) – го́ря́чка тифопо́дібна, го́ря́чка тифі́ста (ти́фові́ста); **желтая горячка** (febris flava) – жо́вта го́ря́чка, жо́вта про́пасни́ця. Див. “лихора́дка”.

горячность – го́ря́чність, па́лкість, за́пал.

госпиталь (nosocomium) – шпита́ль; **госпитальный** – шпита́льний; **госпитальная гангрена** – шпита́льна ганг्रे́на (шпита́льова г.), во́гнець.

Гофманские капли (guttae Hoffmani) – Го́фманові ка́плі; Г. кра́плі.

градус (gradus) – гра́дус, сту́пінь, (-пе́ня); **градусник** (thermometer) – гра́дусник, те́пломір; **градусный** – гра́дусний, те́пломі́рний.

грам – гра́м, -му.

Граафовы фолликулы [folliculi oophori vesiculosi (Graafi)] – пу́хирча́сті яйни́кові мі́шечки (Граа́фові); theca folliculi – фо́лікуля́рний (мі́шечко́вий) по́криве́ць; liquor folliculi – фо́лікуля́рна рі́дина (пли́н).

граненый – ру́бча́стий, гра́нча́стий.

граничить (demarcare) – ме́жува́ти.

граница – ме́жа; гра́нь, -ни.

гранула (granula) – зе́ре́нце; **грануляции** (granulationes) – гра́нуля́ції, зе́рня́тка; gran. erethicae – г. дра́жливі; **грануляционная ткань** – гра́нуля́ційна, зе́рня́ста тка́нина.

гранулема (granuloma) – зе́рня́к, зе́рня́стий на́росте́нь, гра́нулю́ма; **granuloma fungoides** – гра́нулю́ма гри́бча́ста, мі́коза гри́бча́ста на шку́рі; **granuloma annulare** – гра́нулю́ма ка́блчу́кува́та.

гранулирование (granulatio) – гра́нулюва́ння, зе́рнення́.

гранулировать – гра́нулюва́ти.

грань – гра́нка; гра́нь, -ни; ру́б, пру́г.

графоспазм (graphospasms) – писарський скорч, писарська судома.

graviditas – вагітність, -ности. Див. “беременность”.

ребень (crista) – грєбінь (-беня), грєбінєць; crista galli – г. півня, півньовий грєбінєць, півнячий; crista intertrochantherica – міжоворотний грєбінь.

ребенчатый (pectinatus) – грєбенястий, грєбінчастий.

ребневидный – грєбінястий, грєбнюватий.

гремучий газ – гримучий газ, грємлячий газ.

гримасничать – гримасувати, кривітися, викривлятися; **гримасы** – гримаси, крива міна.

грипп (grippus) – грипа, інфлуєнца.

гроб – труна, домовина; **гробовая крышка** – віко.

гродевидный – [г]гроністий, гронуватий, грончатий.

гродекокк (staphylococcus) – гроняк; гронівік, стафілокок.

гроздь (staphyla) – грóно, грóна, кєтяг, кїтиця.

громко – гóлосно, гúчно; **громкий** – гóлосний, гучний, гомінкий.

грохот – гуркіт (-коту); гуркотання, гуркотнєча.

грудь (mammary) – грúди, грудь; areola mammariae – груднє кружало; ductus lactiferi – молóчні прохóди; gl. sebaceae – сáльні зáлози; lobi mammariae – грудні часткї (ділянкї); papilla m. – грудна піпка; sinus lactiferus – затóка молóчна.

грудница (mastitis) – мастїт, -ту; молóчниця, запáлення молóчної зáлози; mastitis puerperalis – (мастїт) молóчниця породóва.

грудной (pectoralis) – грудний, грудінний, огрудний; **грудная кость** (sternum) – грудніна; **грудная клетка** (thorax) – огруддя; **грудная полость** (cavum thoracis) – огрудна дупліна; **грудной ребенок** – немовлятко, запáзушна дитїна, пригрудча; **грудная жаба** (angina pectoris) – да́ва грудна, жа́ба грудна.

грудно-брюшная преграда (diaphragma) – діяфра́гма, грудінно-черевна перєтинка; **грудно-брюшной нерв** – грудінно-черевний нерв; **грудно-брюшной нарыв** (abscessus subdiaphragmalis) – гнойовік піддіяфрагмальний. Див. “диафрагма”.

грудь (pectus) – грúди, грудїна; **грудь впалая** – запáдисті грúди; **открытая грудь** – відлóнені грúди; **грудь куриная** (pectus saginatum) – кúрячі грúди.

группа – гру́па, гурт, гуртóк.

грустный – сумний, засмúчений, зажúрений.

грушевидный (piriformis) – грушкуватий.

грыжевой (hernialis) – гілавий, кілавий.

грыжа (hernia) – гилá, гилá, килá; hernia abdominalis – черевна к.; hernia acquisita – килá придба́на, здобу́та; hernia adiposa – товщова к.; hernia artificialis – штúчна к.; hernia atypica – атипічна к.; hernia congenitalis – урóджена к.; hernia cruralis – стегновá к.; hernia directa – прóста к.; hernia irreductibilis – незаправна к.; hernia lineae albae – к. білої смúги; hernia meningocelellis – мозкова к.; hernia muscularis – м’язова к.; hernia obturatoria – затульна к.; hernia omentalis – чєпцєва к.; hernia pectoralis – грудінна к.; hernia scrotalis – калиткова к.; hernia traumatica – забійна, травматїчна к.; **hernia umbilicalis** – пупова к.; hernia vesico-urinary – сечниковá к.; **грыжу имеющий** – килúн (киликуватий), кілавий; hernia uteri – килá, гилá урáзова; hernia inguinalis – пахвінна килá; hernia epiploica – чєпцєва килá, гилá; **ущемленная грыжа** (hernia incarcerata) – килá, гилá защємлена.

грыжесечение (herniotomia) – килорóзтин, герніотомія.

гряzelечебница – грязьолікарня; **гряzelечение** – грязьолікування; **грязовые ванны** – грязьові купєлі, ванни.

грязь – грязь, болóто, бруд, нєчисть, кал, грязюка; **грязь потная на теле** – леп, турїця; **грязь на голове у малых детей** – тімениця.

губа (labium) – губá, гúбонька; 1. leporinum – губá зáяча; (**человек с заячей губой**) – трїгуба; **губы отвислые** – ка́пиці, ва́рги; labia pudenda majus et minus – (**большая и малая срамные**) – велі́ка й малá соромітні гúби.

губастый (labiosus) – губатий.

gubernaculum – по́від, стерно́, віжка; gubernaculum Hunteri – Гúнтерів по́від (яйцепо́від).

губка (spongia) – гúбка; **речная губка** – бодя́га.

губчатый, ноздреватый (spongiosus) – губковатий, губча́стий, дірча́стий, ніздрáтий.

gumma syphilitica – гúма пранцьова (сифілі́тична); вузля́стий третне́вий пранцьові́к.

гуммозный (gummosus) (**сифилис**) – гумóзний, третне́вий сїфіліс (прáнци); (**пластырь**) – гúмовий.

гусяная кожа (cutis anserina) – гúсяча шкúра, сїроти.

густой – густий, рясний,

гутаперча – гутапє́рча; **гутаперчевый** – гутапє́рчовий.

Д

Давить, жать – да́вити, гні́тити, ті́снити, ду́шити, ча́вити; **давит грудь** – у гру́дях ті́сне; сті́ски в гру́дях; гру́ди стиска́є.

давление – тиск, ті́снення, на́тиск, по́тиск, на́тискання, на́гніт; (*физич.*) – ті́снення, тиск, гні́т; **внутрибрюшное давление** – тиск черевний; **кровенное давл.** – кро́воті́ск, ті́снення кро́ви.

дакриoadенит (dacryoadenitis) – дакриоаде́ніт, -ту; запале́ння слі́зної (слъзово́ї) за́лози, слі́зніви́ця.

дакриоптоз (dacryoptosis) – дакриопто́за; опу́щення слъзово́ї за́лози.

дакриоцистит (dacryocystitis) – дакриоци́стит, -ту; запале́ння слъзово́го міхурця́ (міше́чка).

дакриоцистобленнорея (dacryocystoblenorrhoea) – гно́стеча́ зі слъзово́го міше́чка; дакриоцистобленоре́я.

дакриоцистэктазия (dacryocystectasia) – розши́рення слъзово́го міше́чка (міхурця́); дакриоцистектазі́я.

дакриоцистостеноз (dacryocystostenosis) – звужі́ння кана́лу слъзово́го міше́чка; дакриоцистостено́за.

дакриоцистоцеле (dacryocystocele) – ви́пин слъзово́го міше́чка.

dacryolith (os) – слъзовий ка́мінець.

дакриопс (dacryops) – дакриопс, -су; міхурча́к слъзопро́воду, слъзово́ї за́лозки.

дальнозоркий (hypermetropus) – дале́козо́рий, дале́коо́кий; **-зоркость** (hypermetropia) – дале́козо́рість, дале́коо́кість, -кости.

дальтонизм (daltonismus) – далто́нізм, -му; ко́льороневі́дячка, слі́пота́ на ко́льори.

дантист – зубний лі́кар; данті́ст, -та.

двигатель – двигу́н, -на́; руші́й, -ія́; мото́р, -ра.

движение – рух, хі́д (*р.* хо́ду); по́рух; **вращательное** – обкру́жний, ко́ловоро́тний, кружа́льний рух, **рефлекторное (невольное)** дв. – ві́друх; **червеобразное дв. кишек (перестальтика)** – перева́лькува́тий рух, клубетува́ння.

движущий – пору́шний.

двоение (в глазах) (diploria) – дво́їння, подво́ювання, роздві́й, -(во́ю).

двоиться – дво́їтися, подво́юватися; (**в глазах**) – дво́їніти, дво́їти(ся) в о́чах.

двойни – близня́та, близню́кі (дві́йня́та); **родить двойни** – поблизні́ти, дві́йня́та приве́стї.

двойной – подві́йний, дві́йча́стий; **двойственность** – дво́їстість, подві́йні́сть, -ности; **двойственный** – дво́їстий, дві́йча́стий. **двор** – дві́р (дво́ру); подві́р'я; **двор – усадьба с постройками** – обі́йстя́; **задний двор** – задві́рок.

двоукоовогнутый (concavus) – дво́яков-вігну́тий; **-выпуклый** (convexus) – дво́яковігну́тий; дво́якоопу́клий, дво́бічно-опу́клий.

двуглавый (biceps) – дво́голо́вий; *m. scapulae biceps brachii* – дво́голо́вий плече́вий му́скул.

двукратный (duplex) – дво́разо́вий.

двупольный – дво́сна́стий.

двураздельный (bifidus) – дві́йча́стий; дво́частко́вий; *spina bifida* – дво́частко́вий (дві́йча́стий) осту́к.

двурогий (bicornus) – дво́ро́гий; *uterus bicornus* – дво́ро́гий у́раз.

двустворчатый (bicuspidalis) – дві́йча́тий; дві́йча́стий; дво́лядо́вий; **двустворчатый клапан (сердца)** (*valvula bicuspidalis cordis*) – дві́йча́ста (дво́лядо́ва) за́слі́нка се́рця (се́рцевá).

двуустка печеночная (distomum hepaticum) – ссу́нець пе́чі́нково́й, дво́ро́тка (дво́у́стка) пе́чі́нкова; *distomum pulmonale* – дво́у́стка (дво́ро́тка) ле́гене́ва; *distomum haematobium* – дво́у́стка (дво́ро́тка) кро́в'яна́ (що живе́ в кро́ві). Див. “гли́сты”.

двуутробный – двоутро́б[і]бний; **двоутробное животное** – то́рба́р.

двухкопытный – дво́копі́т[н]ий; (*зоол.*) – ра́тичний.

двухмесячный – дво́міся́цевий; дво́міся́чний.

двухсторонний – дво́бічний, обо́пі́льний, обо́сто́ро́нний; **двухстороннее воспаление легких** – дво́бі́чне запале́ння ле́гє́нів, дво́бі́чна ле́гє́ни́ця.

debilitas universalis congenita – кво́лість, сла́бість за́гальна, вро́джена; хі́рість за́гальна вро́джена; хі́рість наро́дженців.

девственная плева (hymen) – ді́во́ча перéтинка, гі́мен, ді́ві́нка. Див. “гі́мен”.

девственное размножение (parthenogenesis) – ді́во́цьке (ді́во́че) розплі́днення, партеноге́не́за.

девственность – ді́во́цтво; ді́ві[о́]чість; па́нянство, небла́зні́сть; неві́нність, непо́ро́чність; **лишиться дев-сти** – утере́яти, загубі́ти віно́к; утере́яти неві́нність; **лишить девственность** – ві́дібра́ти па́нянство, розви́ти віно́к, позба́вити ді́во́цтва.

девственник – ді́вич; небла́зний; **-ница** – ді́ва; чи́ста ді́вчина небла́зна, незáймана.

дегенерат – дегенерат, звироднілий, вирожденець, -нця; **дегенеративний** – дегенеративний, звироднілий; **дегенерація** – дегенерація, звироднілість, -лості.

дегенерація (degeneratio) – дегенерація, переродження; degeneratio adiposa hepatis – переродження жирове печінки (печінкове); degeneratio amyloidea hepatis – дегенерація (переродження) амیلідна печінки; переродження крохмалювате печінки; degeneratio amyloidea renum – переродження амیلідне нирок, пер. крохмалювате ниркове; degeneratio cordis – переродження серця; переродження серцеве; degeneratio lipomatodes renum – переродження жирове нирок.

деготь – дьоготь; діготь, -гтю; **дегтярний** – дьогтьовий, дігтярний.

дееспособность – діездатність, -ности.

дежурство – черга, варт; **дежурить** – чергувати, вартувати; **-рний** – черговий.

дезинфектор – дезинфектор.

дезинфекция (desinfectio) – дезинфекція, дезинфікування, відзараження.

дезинфецировать – дезинфікувати, перевести дезинфекцію; (сов.) – подезинфікувати; **-нный** – дезинфікований, подезинфікований.

дезинфекцирующий (desinficiens) – дезинфекційний.

дезодорация – дезодоризація, нищення смороду.

действие – дія, діяння; **как действовало лекарство** – як подіяли ліки; **лекарство оказало хорошее действие** – від ліків допомоглося; ліки мали добру силу.

действующий – діючий, діючий, діє [йо]вий.

декальцинация (decalcination) – обезвапнення, декальцинація.

декапитация (decapitatio) – головостін, головостинання, декапітація.

декапсуляция (decapsulatio) – вилущування, декапсуляція.

декокт (decocum) – декохт, -ту; відвар, вівар, -ру.

decrepitude – стареча кволість, -лості.

декубитус (decubitus) – пролежень, -жня; пролежина, належина, відлежина.

деление – поділ, -лу; **деление клетки прямое и не прямое** – клітинний поділ (прямий і непрямий).

delirium – маячіння, маячення, маячня, верзіння, верзлівість, -вості. Див. “бред”.

дельтовидный, дельтообразный (deltoideus) – дельтуватий; musculus deltoideus – дельтуватий мускул.

демаркационная линия (linea demarcationis) – демаркаційна (відмежувальна) лінія, смуга.

демаркация (demarcatio) – демаркація, відмежування, межа.

деменция (dementia) – недоумство, нетямність, розумова слабкість, -бости; dementia apoplectica – недоумство апоплектичне, недоумство післягрецьке; dementia choreica – недоумство хореїчне; dementia paralytica – недоумство паралізне; загальна поступова параліза (параліч); dementia praecox (primaria) – недоумство, нетямлівість первісна (недоумство ранне); dementia secundaria – недоумство секундарне (вторинне); dementia senilis – недоумство старече, нетям, -ність стареча; dementia congenita – вроджене недоумство.

денатурировать (denaturare) – денатурувати.

денатурированный спирт (spiritus denaturatus) – денатурований спирт, денатурат, недогін (р. -гону); ганжа, -жі.

dens epistrophei – зуб вертуна.

дентагра (dentagra) – зубний біль (род. болю); дентагра.

дентин (substantia eburnea) – зубовина; дентин, -ну; зубина, -ні.

dentitio – прорізування зубів.

депрессия (depressio) – пригноблення, депресія; **депрессивный** – пригноблений, депресивний.

дерганье, подергивание (subsultus) – сіпання, шарпання, смікання; **постоянное дерганье** – сіпанінна; **за волосы дерганье** – скубка, скубання.

дергать, дернуть – сіпати, сіпнути; смікати, смікнути; шарпати, шарпнути; **дергать за ухо, волосы** – скубти, поскубти, чубити, почубити, скубнути.

деревянеть – деревіти, деревеніти, дерев'яніти, дубіти; (о теле) – терпнути; (вульг.) – коцюбіти.

деревянистый – дерев'янистий; **(древовидный)** – деревчатий, деревистий.

дермалгия (dermalgia) – дермалгія, шкірний біль (р. болю); біль шкіри.

дерматит (dermatitis) – дерматит, -ту; шкур [ов]їця; запалення шкіри; dermatitis herpetiformis – шкур [ов]їця на лишай скідна (на лишай скідиста), до лишая подібна; dermatitis scabiosa – шкур [ов]їця коростява.

дерматология (dermatologia) – дерматологія; наука про шкіру.

дерматомикоз (dermatomycosis) – дерматомікоза, шкурогрибчастість, -тости; d. favo-

sa – дерматомікоза парха́ста; шкурогрибча́стість парха́ста (парші́виста) (парші́влива); dermatomycosis furfuracea = pityriasis versicolor – дерматомікоза висівкува́та; шкурогрибча́стість висівкува́та; висівкува́тий лишай; висівкува́тець; dermatomycosis marginata – дерматомікоза оточе́на; (окрайко́вана, обве́дена); шкурогрибча́стість оточе́на (окрайко́вана, обве́дена).

дерматомиозит (dermatomyositis) – дерматоміозит, -ту; шкуром’язови́ця.

дерматопластика – шкуропереще́пле[юва]ння; дермато́пластика.

дерматоспазм (dermatospasmus = cutis anserina) – дерматоспа́зма, гу́сяча шку́ра, сі́роти.

дерматоррагія (dermatorrhagia) – крива́вий пі́т, дерматорагі́я.

дерматосклероз (dermatosclerosis) – стве́рдження шкі́ри; дерматоскле́роза.

дерматотерапія (dermatotherapy) – шкіролікува́ння, дерматоте́рапія.

дерматэкзантема (dermatexanthema) – дерматекза́нтема, шкі́рна ві́сипка.

дермографизм (dermographismus) – дермографі́зм, шкі́рона́пис, -су.

дермоидные кисты, дермоиды (dermoides) – дермо́їди, шкі́рнякі; **д. за ушами** – заву́шники.

descensus – див. “опускание”.

десмургия (desmurgia) – десмургі́я, нау́ка про перев’язки.

десна (gingiva) (*во множ. числе*) – я́сна, я́сла; epulis – я́снове́ць; gingivitis – я́снийця, запале́ння я́сен; odontoma – ко́стяник я́сен; parulis – гно́йови́к я́сен; **десни́чний** – я́сенний; **десни́чний сви́щ** (fistula) – я́сенна, зубова́ норі́ця.

дестиллировать – дестилюва́ти, перега́яти; **дестиллированный** (destillatus) – дестильова́ний, пере́гнаний; **дестилля́ция** (destillatio) – дестилля́ція, пере́гін (-го́ну).

деструктивный, разрушающий (destructivus) – руйну́ючий, руї́ницький; деструкти́вний.

детский – дитя́чий, дити́нячий; **д. возраст** – дити́нство, дитя́чий ві́к; **детские ясли** – дит. за́хисток, охоро́нка; **детский приют** – дитя́чий ді́м, дит. приту́лок; **детское место** (placenta) – зчы́сток, місце, ложі́сько, послі́д. Див. “послед”.

детородный (genitalis) – діторо́дний; **детородные органы** (genitalia) – при́родження, поло́ві о́ргани.

деторождение – діторо́діння, дітопло́діння.

детоубийство – дітогу́бство, дітовби́вство;

детоубийца – дітогу́б, дітогу́бець; дітовби́йник, -ниця.

детрит – детри́т, -ту; **оспennyй детрит** – вісп’я́ний детри́т.

детство – дити́нство, дитя́чий ві́к; **впасть в детство** – здити́нити; на дитя́чий ро́зум пере́йти, ви́старити ро́зум.

decidua – відпа́дна (децидуа́льна) оболо́нка, обру́док; decidua vera – спра́вжній обру́док; decidua basalis – осно́вний обру́док; decidua capsularis – капсуля́рний обру́док; decidua parietalis – паріета́льний (присти́нний) обру́док.

дефекация (defaecatio) – дефека́ція, ви́порожнення.

дефект (defectus) – дефе́кт, недоста́ча, хи́ба, ва́да, ганч.

дефективный – дефе́ктівний, здефе́ктований; (*психич.*) – забу́рений.

дефеминация (defeminatio) – дефеміна́ція, втра́та жі́нкою поло́вого почуття́.

деферентит (deferentitis) – деференти́т, -ту; запале́ння відвідно́го про́воду я́чка; відвіднопро́відниця я́чкова; deferentitis gonorrhoeica – деференти́т збу́ровий, відвіднопро́відниця збу́рова (гоноройна) я́чкова.

дефлорация (defloratio) – дефлора́ція, розті́ння, обезві́нчення; позба́влення діво́цтва, неві́нності.

деформация (deformatio) – деформа́ція, деформува́ння; (**обезображивание**) – по́нівечі́ння, нівечі́ння; **деформированный** (deformans) – здеформова́ний, зні́вечений.

диабет (diabetes) – диябе́т, -ту; цукри́ця, цу́ривниця, цукросе́ччя; diabetes insipidus = diabetes spurius – цукросе́ччя (цу́крівниця) неспра́вжня; diabetes intermittens – цу́крівниця пере́мінна (пере́мінча́ста, пере́ривча́ста); diabetes mellitus – цукросе́ччя, цу́крівниця спра́вжня.

диагноз (diagnosis) – диягно́за; розпізнава́ння хоро́б (неду́г).

диагностика – диягно́стика (нау́ка про розпізнава́ння хоро́б); **диагностировать** – диягностува́ти, розпізнава́ти хоро́бу; **диагностический** – диягності́чний.

диагональ – диягона́ля, коси́на, пере́кут; **диагонально** – диягона́льно, пере́кутом; **диагональный** – диягона́льний, пере́ку́тний.

дiazореакция (diazoreactio) – диязореа́кція; реа́кція, що при ній сече́ва пі́на від хемі́чних реагенти́в черво́ніє.

диаклизма (diaklysmata) – проми́вання з вели́кої кілько́сти води́.

диализ – диялі́за.

діаметр (diameter) – діаметр, поперечник, промір, -ру; прогін, -гону; **поперечний діаметр таза** (diameter transversa pelvis) – поперечний діаметр (промір) мийки; *diameter obliquus* – косий діаметр (промір). **диаплегія** (diaplegia) – цілковита параліза, діаплегія. **диаррея** (diarrhoea) – діярея, бігунка, пронос, розвільнення. **диастатический** – діястатичний; **диастатический фермент** – діястатичний фермент. **диастола** (diastola) – діястола, розтяг, -гу; розтягнення. **диастолический** – діястолічний; **диастолический шум** – діястолічний шум. **диатез** (diathesis) – діатеза; *diathesis haemorrhagica* – діатеза кровотечна, кровотечний уклад, схильність до кровотечі. **диатермія** (diathermia) – диатермія, прогрівання. **диафиз** (diaphysis) – діяфіза, тіло кістки. **диафорез** (diaphoresis) – потіння; діяфореза. **диафрагма** (diaphragma) – діяфрагма, груднінно-черевна перетинка; *pars lumbalis* – поперекова частина; *pars sternalis* – груднінна ч.; *hiatus aorticus* – розтвір аортний; *centrum tendineum* – сухожилковий центр; *foramen venae cavae* – отвір дулавої вени. **diaphragma oris s. m. mylohyoideus** – ротова діяфрагма, або щелепово-під'язиковий м'якул. **диафрагматоцеле** (diaphragmatocele) – кіла груднінно-черевної перетинки. **divergens (косой)** – розбіжний, косий; *divergentio* – розбіжність, -ности. **дивертикул** (diverticulum) – дивертикул, закуток, закамарок; *diverticulum vesicae urinae* (Meckeli) – дивертикул сечового міхура (Мекелів). **дизентерийний** (dysentericus) – дизентерійний, кривавичний. **дизентерія** (dysenteria) – дизентерія; кривавиця; червінка; **вообще сильный понос** – різачка, бігунка; *dysenteria amoebica* – дизентерія (різачка, кривавиця) амёбова; *dysenteria bacillaris* – різачка (кривавиця) бацилярна (паличкова, патичкова). **дизурія** (dysuria) – дизурія, сечовипускове розладдя; розлагоджений сечовипуск; *dysuria spastica* – дизурія спастична (скорчова). **дикое мясо** (caro luxuriens) – діке м'ясо; буйне м'ясо. *Caro luxuriens dentium* – на зубняк, -ка.

дикротизм (dicrotismus) – дикротізм, -му; подвоєння пульсу; **дикротический** (dicroticus) – дикротичний, двобійний, подвоєний. **dilatatio** – дилатація, розширення, поширення, розтяг; *dilatatio ventriculi* – дилатація шлункова, розширення (розтяг) шлунку; *dilatatio vesicae urinariae* – дилатація сечового міхура; розширення (розтяг) сечового міхура. Див. “расширение”. **динамометр** – динамометр; силомір. **диплегія** (diplegia) – обобічна параліза; *diplegia spastica infantum* = *morbus Littli* – спастична диплегія дитяча, судомна параліза дитяча (обобічна). **diploe** – діплове, межипластя. **диплококк** (diplococcus) – диплокок; двокілька. **диплопія** (diplopia) – диплопія; подвійне бачіння, подвоєне бачіння, двобачіння. **дипсоманія** (dipsomania) – дипсоманія; нетерплюче п'янство (періодичне); невтримлива жага до горілки, до трюнків. **диск** (limbus, discus) – кружало; **-ообразный** – кружалуватий. **дислокація** (dislocatio) – здвиг, -гу; зміщення; *dislocatio uteri* – здвиг з місця уразу, зміщення уразу. **дисменоррея** (dysmenorrhoea) – дисменоррея, болючі місячки. **диспазм** (dispasmus) – диспазм, корчі рукі. **диспепсія** (dyspepsia) – диспепсія, нестравлення, лихе травлення; неперетравлення. **диспноэ** (dyspnoe) – задихання, задих; дущність; задуха; невпінне дихання; *диспное; d. cardialis* – серцевий задих. **диспропорція** (disproportio) – диспропорція, непомірність, -ности. **диссимиляція** – диссиміляція, розподоблювання. **диссеминація** – розсівання, розсіювання; розпорощення, розповсюдження. **дисторзія, растяжение** (distorsio) – розтягнення, розтяглість, -лости; напінання. **dysphagia spastica** – скорч (судомна) стравоходу; скорч стравохόδовий. **диссертация** – дисертація. **дистрофія** (dystrophia) – дистрофія, занік живлення; *dystrophia muscularis progressiva* – дистрофія м'язова поступова; занік живлення м'язів поступовий. **дитя** – дитина; дитя (дитяти); **еще в пеленках** – пелюшкова дитина; **не говорящее (грудной младенец)** – немовля, немовлятко; **внебрачное дитя** – нешлюбна дитина; **дитя, больное английской**

болезнью – відмінок; відмінча, -ча́ти; **родить дитя** – привести дитину, породити.
диурез (diuresis) – діуреза, сечовиділення.
дифтерия (diphtheria) – обклад; обкладкі; зава́лки, гу́лі; дифтерія; **дифтерийный** – обкладко́вий, дифтері́йний.
дифференциальный – диференці́йний; **дифференциальный диагноз** – диференці́йна діагно́за.
диффузия – дифу́зія; **диффузионный** – дифузі́йний.
диффундировать – дифундува́ти; прося́кати.
дихотомия (dichotomia) – дихотомі́я, двога́лузність, -ности; **дихотомический** – дихотомі́чний, двога́лузний.
длинноголовый (dolichocephalus) – довгого́ловий, довгого́ловець; **длинноногий** – довгоно́гий, циба́тий, гоміла́тий; **длиннолицый** – довгообра́зий, довгові́дий; **длиннотелый** – довготелес́ий; **длинноухий** – довгову́хий, вуха́тий; **длинношеий** – довгоши́й, довгов’язи́й.
длинный (longus) – до́вгий; musculus abductor pollicis longus – до́вгий палюхо́вий відтяга́ч.
длительный – забарни́й, зага́йний, довгоча́сний, некоро́ткий.
дно (fundus) – дно; (у.м.) де́нце; fundus uteri – дно ура́зове.
добавочный (accessorius) – додатко́вий.
доброкачественный (benignus) – доброто́ний, до́брий, ла́гідний; **д. течение болезни** – ла́гідний перебі́г хороби; (**безупречный**) – бездога́нний; **доброкачественная опухоль** – ла́гідний (доброто́ний) о́пух.
добывание – добува́ння, здобува́ння, добу́т-тя.
Доверов порошок (pulvis Doveri) – До́верів порошо́к.
довесок – дова́жка.
дождемер – дощомі́р, -ру.
доза – до́за; дава́ння, мі́рка.
дозировать – дозува́ти; дава́ти до́зами; **дозировка** – дозува́ння, дава́ння до́зами.
дозревание – дости́гання, вистига́ння, доспі́вання.
дозревать, дозреть – дости́гати, дості́г[ну]-ти, вистига́ти, вісти́г[ну]ти; доспі́вати, доспі́ти.
доказательство – до́від, -воду; до́каз; **доказывать** – дово́дити, довести́; **доказанный** – дове́дений, до́казаний.
доктор медицины – до́ктор медици́ни, до́ктор медични́х нау́к; **женщина доктор** – лі́карка; **послать за доктором** – посла́ти по до́ктора; **врач по внутренним болез-**

ням – лі́кар на вну́трішні х[в]оро́би, не-ду́ги; лі́кар вну́трішніх х[в]оро́б, неду́г.
докторский – до́кторськи́й; лі́карськи́й.
долбить – довба́ти, довбі́ти.
долговременный – довгоча́сний, довготри-ва́лий (**долгопродолжающийся**).
долголетие – довголі́ття, до́вгий ві́к, довго-ві́чність, -ности; **долголетний** – довголі́т-ній, довгові́чний, довгори́чний.
долевой (lobaris) – часткові́й, пайові́й.
долечить, долечивать – долі́кувати, до́гоювати, до́гоїти.
dolores osteocopi (nocturni) – круті́ння в кіс-тка́х (ні́чне).
долото – долото́, довбі́ло; **д. желобоватое** – копе́ць, -пця́; **д. полукруглое** – клюва́к, -ка́; пря́мое – пробі́й, -бо́ю.
долька (lobulus) – ча́сточка; lobuli hepatis – печі́нкові ча́сточкі.
дольчатый (lobularis) – ча́стинкові́й; **дольчатая печень** (hepar lobularis) – ча́стин-кова печі́нка (при hepatitis syphilitica).
доля (lobus) – ча́стка, па́йка, у́діл; lobus superior pulmonis – ве́рхня (го́рішня) ча́стка легене́ва; lobus quadratus – квадра́това ча́стка печі́нки.
дом – ді́м (до́му); буди́нок; **дом для сумасшедших** – божеві́льня, ді́м для бо-жеві́льних; **дом публичный** – ді́м роз-пу́сти; (*зрубо*) – бурде́й.
донашивать, доносить – доно́шувати; до-но́сити; **доношенный ребенок** – часова́ дити́на.
донесение – донесі́ння, повідо́млення.
дополнительный – додатко́вий.
дорзодиния (dorsodynia) – біль у спи́ні, дор-зодині́я.
досмотр – до́гляд, -ду.
досмотреть – догля́нути, догля́дити.
дотрагивание – доторка́ння, торка́ння, до-туля́ння, до́тик, -ку.
дотрагиваться, дотронуться – доторка́тися, доторкну́тися; торка́тися, торкну́тися; при-торка́тися, приторкну́тися, дотика́тися, доткну́тися.
дребезжание – деренча́ння, дренча́ння, дре-нькі́т, бренькі́т, -коту; **дребезжащий** – де-реньку́чий, деренчлі́вий.
древесина (ligninum) – дре́в[ес]и́на, дере-вина́.
древесный (lignosus) – деревни́й; **спирт древесный** – деревни́й спирт; **др. уксус** – дере́вний о́цет; **древесный уголь** – дер-вугі́ль, -гля́.
древовидный – деревува́тий, дере́вистий.
дренаж – дренува́ння, відво́днення; **дренаж-**

ный – дрена́жний, дрена́жовий.
дренировать – дрена́увати, дрена́жувати, руркува́ти; **дренированный** – дрена́жований, дрена́ваний.
дробить, раздробить (размельчать) – дробі́ти, роздробі́ти; криши́ти, розкриши́ти; роздрі́бняти, роздрі́бніти.
дробление – дробі́ння, криши́ння, роздрі́бнювання; **полное дробление** – ці́лковите дробі́ння (роздрі́бнювання); **частичное дробление** – часткове дробі́ння.
дрожание (fremitus) – дрижа́ння, тремті́ння; ті́пання; **сотрясение** – дви́гіння, дви́гит; **дрожание глаз** (nystagmus) – ніста́гм, -му, ті́пання очей, блуд очей; неспра́вни ру́хи очей.
дрожательный – дви́гтю́чий, тремтю́чий; **дрожащий** – тремтя́чий; **дрожащий свет** – мигтю́че сві́тло, мигті́ння, миготі́ння; **дрожательный паралич** (paralysis agitans) – тремтя́ча парали́за.
дрожать, задрожать – тремті́ти, затремті́ти; дрижа́ти, задрижа́ти; труси́тися, затруси́тися, ті́патися; (*о слезах*) – брени́ти, забрени́ти; (*о свете*) – мигті́ти, миготі́ти; (*в лихорадке*) – труси́тися; (*от холода*) – тремті́ти, труси́тися з хо́лоду; **он дрожит от холода** – дро́жі беру́ть його́.
дрожди (faex) – дрі́жджі, -джів; **дрожжевой грибок** – дрі́жджевий гри́б; **пивные дрожжи** – підмолодь, -ди.
дрожь (tremor) – дрижа́, -жі; дрож (дрожу й дро́жи), дриго́та, дрижа́ння, тремті́ння; **по телу пробегает дрожь** – по ті́лу пробіга́є тремті́ння; **бросать в дрожь** – моро́зити, бра́ти з-за спі́ни; **бросить в дрожь** – моро́зом всі́пати, моро́зом взя́ти.
дряблость – щуплі́сть, мі́ршаві́сть, плі́скність, -ности; **дряблый** – щупли́й, мі́ршави́й, в'я́лий, зі́в'я́лий.
дряхлый – дря́глий, старе́зний; (*дряхлый от старости*) – хи́рий; недо́луга (*немо́щный человек*); підупа́лий на си́лах.
дубильный – чинба́рний, чинбо́вий, гарба́рський; **дубильное вещество** – дубі́ло, гарбні́к; **дубильная кислота** (acidum tannicum) – гарбнико́ва кисло́та, та́нін.
дубить, выдубить – чині́ти, гарбарюва́ти, дубі́ти; ви́дубити, ви́гарбарюва́ти.
дубление – чиньба́, -бі́; дубі́ння, чине́ння.
дуга (arcus) – дуга́; лук, -ка; arcus pubis – соромі́тна дуга́; arcus palatoglossus – підне́бінно-язикова́ дуга́; arcus palatopharyngeus – підне́бінно-горлова́ дуга́; arcus arteriosus (*о почке*) – арте́рійна дуга́.
Дугласова полость (cavum Douglassii, s. ex-

cavatio retrouterina) – Дугла́сова дуплі́на, або кутні́чно-ура́зова запа́дина.
Дугласова складка – plica retro-uterina (Douglassii) – кутні́чно-ура́зова змо́ршка (Дугла́сова).
дугообразный (arcuatus) – дугува́тий, дужни́й, дуга́стий, лукува́тий; **дугообразный изгиб (кривизна)** – луко́вина.
дужка (*анатом.*) – лучо́к, -чка́; ду́жка, ду́жечка.
ductus – прохі́д, -о́ду; проті́к, -то́ку; про́від, -воду; ductus Botalli apertus – незаро́щення Боталового прохóду (прото́ку); ductus hepaticus – печі́нковий про́від; ductus pancreaticus (Wirsungi) – про́від підшлунко́вої за́лози (Вірзу́нгіїв).
дуоденит (duodenitis) – двана́дцятниця; запале́ння двана́дцятипа́лої кішки; кишко́виця 12-типáлки.
дуоденотомия (duodenotomia) – ро́зтин двана́дцятки; дуоденотомі́я.
дуоденостомия (duodenostomia) – утво́рення норі́ці двана́дцятки; дуоденостомі́я.
дуоденохолецистомия (duodenocholecystomia) – зв'́снення жовчника́ з двана́дцяткою; дуоденохолецистомі́я.
дуоденоэнтеростомия (duodenoenterostomia) – зв'́снення двана́дцятки з тонко́ю кишкою, дуоденоентеростомі́я.
duplicatura (удвоение) – дубліка́тура, дво-за́гінка; подво́їння.
дурман (Datura stramonium) – див-де́рево, дурноп'я́н, дурма́н, -ну.
дурнота (головокружение) – млі́[о]сть; (*мн.*) мло́сті, млої́ння, моро́ки; **желудочная дурнота** – нуд, -ду; мло́йність, -ности; **дурно** – мло́сно; **делаться дурно** – мло́стити; **мне дурно** – мені́ мло́сно; **ей стало, сделалось дурно** – їй ста́ло мло́сно, вона́ зі́мліла.
духота – заду́ха, духо́та.
душ – душ, -ши; шту́чний дощ.
душевные болезни – душе́вні хворóби; **душевно-больной** – душе́вно-хóрий; пси́хічно-слаб́ий; **тронутый** – причи́нний; **сумасшедший** – божеві́льний; **дом для душевно-больных** – ліка́рня (шпита́ль) для божеві́льних; божеві́льня.
душить (давить) – душі́ти, даві́ти; (*соверш.*) ви́душити, ви́давити; **кашель души́т** – ка́шель ду́шить, да́вить.
душный (спертый) – заду́шний, важкі́й; (*знойный*) – ду́шний, парні́й.
дымогарный – димови́й; димозга́рний; **дымогарная труба** – дима́р, -ря́.
дымящийся (fumans) – диму́чий, димлі́вий;

дымящаяся азотная кислота (acidum nitricum fumans) – димуча азотова кислотá.
дыра (foramen, meatus); (foramen) – дірка, -ки; отвір, -вору; (meatus) – хід (ходу); foramen mastoideum – пипковий отвір; foramen opticum – оптичний (зоровий) отвір; meatus acusticus – вушний хід; meatus nasi – носовий хід.

дырочка – дірочка.

дырчатый – дірчастий, дірявий, діркуватий.

дыхание (respiratio) – дихання, подих, віддих, дух; **грудной тип дыхания** – грудний, грудінний тип дихання; **диафрагмальный тип дыхания** – діафрагмовий тип дихання; **везикулярное дыхание** (respiratio vesicularis) – везикулярне (пухирцеве) дихання; **кожное дыхание** – шкірне дихання; **судорожное дыхание** – корчове (конвульсійне) дихання; **тяжелое, стесненное дыхание** – відсапування; **перевести дыхание** – звести дух, передихнути, віддихатися, відсапнути; **захватывать дыхание** – запирати дух, спирати дихання, забивати дух.

дыхательный (respiratorius) – дихальний, дишний; **дыхательная трубка** (trachea) – дихавка, трахея.

дышать (respirare) – дихати, віддихати; **дышать полной грудью** – дихати на повні груди; **дышать тяжело с сопением** – сапати; **дышать хрипло** – харчати; **тяжело дышать от жары или работы** – хакати, хекати.

Е

Евстахиева труба (tuba Eustachii) – Євстахієва труба.

еда – їжа, їдá; **единение** – їдіння; едок – їдєць, їдák; **постоянный позыв к еде** – їстівєць, ненáсит, ненáжир.

единокровие – однокровність; **единокровный** – однокровний.

единичный (sporadicus) – одиничний, одинóкий, поодинóкий.

единобрачный (вообще) – одношлюбний; (о мужч.) – одножєнний; (о женщ.) – одномужєня.

единоутробный – єдиномáтерній, єдиноутрóbний.

едкий (causticus) – їдкий, гóстрый, мїцний, гризучий; **едкость** – їдкість, гóстристь, гризучість, -чости; **едко** – їдко, гóстро, ущїпливо.

ежевика (fructus fruticosus) – ожїна.

ежедневно – щодєнно, щоднѧ; день-у-день, повсякдєнь.

емкий – мїсткий, вбирóщий, насїпчастий.

емкость – мїсткість, -кости; насїпчастість.

естественно – прирóдно, натурáльно, звиçайно.

естественный подбор – прирóдни[ї] добїр, -óру.

естествоведение – природознáвство.

есть – їсти; споживáти (стрáву); (о насекомых) – кусáти, їсти, тѧти.

Э

Эквивалент – еквівалєнт, рївнознáчник.

экзальтация – екзальтáция; пáлкість, -кости, захóпленість.

эксантема (exanthema) – екзантєма; плямїста вїсїпка; блїндá.

экзартикуляция (exarticulatio) – екзартикуляція, суглобовїтин.

экзема (eczema) – екзєма, óсїпка, óгник; eczema marginatum – екзєма (óсїпка) отóчена (окрайкóвана, обвєдена); eczema corneae – екзєма рогівки; eczema syphilitica – екзєма (óсїпка) сифїлітїчна (пранцьовá); eczema squamosum – екзєма лускуватá; eczema vesiculosum – екзєма пухирѧста (пухїрçаста).

exitus letalis – скїн, -óну; смерть, -ти.

экзосмос (exosmosis) – висóчування; екзосмóза.

экзостоз (exostosis) – нáкїстєнь, -сня; екзостóза.

эклампсия (eclampsia) – еклампсїя, судóмїсть, корчєвїсть, -востї; eclampsia infantum – еклампсїя (судóмїсть) дитѧча, дитїнець; eclampsia parturientum – еклампсїя (судóмїсть) родїль; eclampsia uraemica – еклампсїя (судóмїсть) сечокрївна.

exophthalmus – вирлоóкїсть, окáтїсть, -гостї; банькáтїсть.

excochleatio – вискрѧбування лóжкой.

excavatio – заглибїна, вглибїна, запáдина.

экскременты (faeces) – вїмїти, вїдхóди, кал, екскремєнти.

экскреция (excretio) – екскрєция, вїдїлювання.

экскрет (excretum) – екскрєт, вїдїлення.

эксперимент – дóслїд, спрóба, експеримєнт.

экспериментатор – дóслїдник, експеримєнтáтор.

экспертиза – експертїза, дóслїд.

эксперт – експєрт, тѧмєць, справознáвець.

expectorantia – засоби на відхаркування.
экспонат – експонат, -ту.
экстаз – екста́з, захват, запал.
extirpator – екстирпатор.
экстравазат (extravasatum) – позажіловий кровня́к; extravasatio – виті́кання з жи́ли, кровоте́ча.
экстракт (extractus) – екстра́кт, ви́тяг.
экстрактивный (extractivus) – екстрактивний, витяжний, витяго́вий; **-тивные вещества** – екстрактивні речови́ни.
экстракция (extractio) – екстра́кція, вирива́ння, ви́тягування.
экстраординарный – екстраордина́рний, надзвичайний.
экстренный – нага́льний, пи́льний.
эксудат – ексуда́т, ви́піт, ви́поти́на.
эксудация (exsudatio) – ексуда́ція, ви́потіва́ння.
ектазия (ectasia) – розши́рення, поши́рення, по́шир, екта́зия (напр., жил); bronchoectasia – бронхоекта́зия, бронхопоши́рення, ди́шкопоши́рення.
ектима (ecthyma) – екти́ма, гнояко́во-пухирча́ста ви́сипка (о́сипка); ecthyma syphilitica – екти́ма сифіліти́чна (пранцо́ва).
ектодерма (ectoderma) – ектоде́рма, за́родковий на́шкіре́нь.
ектопия (ectopia) – ектопі́я, змі́щеність; не́наміс[т]ність, -ности; ectopia cordis congenita – ектопі́я (змі́щеність) се́рця у́роджена; ectopia renis – ектопі́я (не́наміс[т]ність) ні́рки; ectopia vesicae urinariae congenita – ектопі́я (змі́щеність) сечни́ка у́роджена.
ectropium palpebrae – ви́вернення, ви́верта́ння пові́к.
эластический (elasticus) – еласти́чний, пружі́стий.
эластичность – еласти́чність, -ности; пружі́стість.
элексир жизненный – життєво́вий елексі́р, живи́ло.
электричество – елє́ктрика, електрíчність; (-ности); **-зация** – електриза́ція, електризува́ння; **-звать** – електризува́ти.
элемент – елеме́нт, -нту; пе́рвень.
электропунктура (electropunctura) – електропункту́ра, вкол гальва́нічною го́лкою.
электротерапия (electrotherapia) – електро́терапі́я, лікува́ння електрíчністю, електролі́кування.
элементарный – елементарний, початко́вий.
elephantiasis arabum – слоно́вість (сло́нува́тість) ара́бська.
эллипсоидный сустав (articulatio elipsoidea) –

елíпсува́тий сугло́б.
эмаль – ема́ль, -лю; полі́ва; **-левый** – ема́льовий.
эмбол – е́мбол, -лу; за́тичка.
эмболия (embolia) – ембо́лія, жи́лоза́ткнення, жи́лозату́лення; embolia cerebri – ембо́лія (жи́лоза́ткнення) мі́зкова; embolia puerperalis – ембо́лія (жи́лоза́ткнення) по́родова.
эмбриология – ембріоло́гія, істо́рія ро́звитку за́родка.
эмбриотомия (embryotomia) – ембріотомі́я, плодобатува́ння, шматува́ння пло́да.
эмметропия (emmetropia) – еметропі́я, норма́льний зі́р (зо́ру); правильнозо́рчість, ві́розорчість, -чости.
эмпиэма (empyema) – емпі́ема, гно́йозапо́внення ду́пліни, гно́йоду́плі́ність, -ности; empyema articuli – емпі́ема (гно́йоду́плі́ність) сугло́бова.
эмульсирование – емульсува́ння.
эмульсия (emulsio) – ему́льсія, мо́лоча́ста рі́дина.
эмфизема (emphysema) – емфі́зема, розду́ття, розтя́гнення; emphysema pulmonum – емфі́зема (я́дұ́ха, розду́ття) легене́ва (ле́гє́нів); emphysema subcutaneum – емфі́зема (розду́ття) підшкуро́ва.
эмфизематик (emphysematicus) – емфі́зематик, я́дұшли́вий, я́дұш́ний.
энартроз (enarthrosis) – ена́ртро́за, горішкуча́тий сугло́б.
эндемия (endemia) – едемі́я, місце́ва по́шесть.
эндоартериит (endoarteriitis) – е́ндоарте́ріїт, се́редно-червоножи́лиця; endoarteriitis chronica, – deformans – е́ндоарте́ріїт хро́нічний, – ні́вечний.
эндокардий (endocardium) – е́ндока́рдій, се́редносе́рдя, вну́трішня се́рцева́ оболо́на.
эндокардит (endocarditis) – е́ндокарди́т, се́редносе́рди́ця, запале́ння вну́трішньої се́рцевої оболо́нки; endocarditis acuta ulcerosa – е́ндокарди́т (се́редносе́рди́ця) го́стрый виразко́вий; endocarditis chronica – е́ндокарди́т (се́редносе́рди́ця) хро́нічний (до́вготрива́лий); endocarditis gonorrhoeica – е́ндокарди́т гоноро́йний (збу́ровий); endocarditis rheumatica – е́ндокарди́т (се́редносе́рди́ця) ревма́тичний, ломце́вий.
эндокринные железы – е́ндокри́нні за́лози (за́лози з вну́трішньою секре́цією).
endolympha – е́ндолі́мфа, се́редву́шна рі́дина.
эндометрит (endometritis) – е́ндометрі́т, се́редноу́разни́ця – запале́ння слизово́ї обо-

лони уразу; endometritis gonorrhoeica – ендометрит (середноуразниця) гоноройний (збуровий); endometritis puerperalis – ендометрит (середноуразниця) породівий.

endometrium – ендометрій, слизова оболонка уразу.

эндосмоз (endosmosis) – ендосмоза, всмоктування.

эндотелий (endothelium) – ендотелій, серединотканець.

энтерит (enteritis) – ентерит, -ту; кишковіця, (запалення кишків); enteritis acuta – ентерит (кишківця) гострий; enteritis catarrhalis – ентерит (кишківця) катаральний; enteritis tuberculosa – кишковіця туберкульозна (горбоковична); enteritis membranacea – кишковіця плівчата.

энтерогеморрагия (enterohaemorrhagia) – ентерогеморагія, кровотеча кишківця.

enteroanastomosis – сполучення кишків, ентеро-анастомоза, зв'язування кишків.

энтероколит (enterocolitis) – ентероколіт, ободовиця (кишківця ободової кишки).

энтеролит (enterolithon) – ентероліт, кишківний камінець (каловий камінець).

энтероптозис (enteroptosis) – ентероптоза; зсування, опущення кишків.

энтероррафия (enterorrhaphia) – зшивання кишків.

enterorrhexis – розрив кишків.

энтероспазм (enterospasmus) – кишкові скорчі, судомка кишківця.

enterostomosis – звуження кишків.

энтеростомия (enterostomia) – ентеростомія, утворення норіці тонкої кишки.

энтеротомия (enterotomia) – ентеротомія, розтин кишки.

энтероцеле (enterocele) – ентероцеле, кишківна кила.

энтoderma (entoderma) – ентодерма, внутрішній зародковий листок.

entropium palpebrae – заворот, підвернення повік.

энуклеация (enucleatio) – енуклеація; вилучення.

enuresis nocturna – недержання (нестримання) сечі вночі.

энцефалит (encephalitis) – енцефаліт, мозковіця, запалення мозку; encephalitis acuta – енцефаліт (мозковіця) гострий; encephalitis traumatica – енцефаліт (мозковіця) травматичний (забійний).

энцефаломалия (encephalomalacia) – енцефаломалія, розм'якшення (розм'якнення) мозку.

энцефалоцеле (encephalocele) – енцефало-

целе, мозкова кила (гилі).

эпидемия (epidemia) – епідемія, пошесть, помірок; **э. прогрессирует** – п. поширюється.

эпидемический (epidemicus) – епідемічний, пошесний.

эпидермис (epidermis) – епідерміс, шкіра, шкіра, шкіра.

эпидидимит (epididymitis) – епідидиміт, над'яковіця, запалення яєчкового додтку; epididymitis gonorrhoeica – над'яковіця гоноройна (збурова); epididymitis syphilitica – над'яковіця сифілітична (пранцована); epididymitis tuberculosa – над'яковіця туберкульозна (горбоковична).

эпизоотия (episootia) – епізоотія; пошесть на тваринах, морівця на худобу.

эпикардий (epicardium) – надсерця, епікардій.

эпилепсия (epilepsia) – епілепсія; чорна неміч, -мочи; падавка, падуча, бірса; **истероэпилепсия** – причінна; **скрытая эпилепсия** – епілепсія захована.

эпилировать – вискубати, вискубувати, волосся.

эпиплоит (epiploitis) – епіпліт, чепчевиця, запалення чепця.

эписклерит (episcleritis) – епісклеріт, -ту; надбільчаниця.

эписпадия (epispadia) – епіспадія; отвір сечоводу на спинці прутня.

epistaxis – носова кровотеча.

episthotonus – згинання тіла наперед (прямець).

epistropheus – поворотник, вертун, -на.

эпителий (epithelium) – епітелій, натканець; **мерцательный** – мигтучий епіт.; **однослойный** – одношаровий; **плоский** – плесканий; **слизистый** – слизовий; **ресничный** – війовий (війковий); **цилиндрический** – циліндричний.

эпифиз (epiphysis) – епіфіза, суглобовий кінець кістки.

эрготизм (ergotismus) – ерготизм, лихі корчі, отруєння ріжками.

erector – еректор, напружник; erector penis – прутневий еректор.

эретический (erethicus) – дражливий, еретичний.

erysipelas – бешіха; erysipelas puerperalis – бешіха породова; erysipelas ambulans – блукаюча бешіха.

эритема (erythema) – еритема, червонілка; erythema simplex – еритема (червонілка) звичайна; erythema exudativum multiforme – еритема (червонілка) просочена (ексу-

датівна) різновідна; erythema nodosum – еритема (червонівка) вузляста (вузликова).
эритробласты – еритробласти; зародкові червонокривці.
эритроцит – червонокрівець, еритроцит.
эрозии (erosiones) – ерозії, пошморги; натерття, садно; erosiones colli uteri – ерозії (пошморги, поверхові ранки) уразової шийки.
эротика – еротика; **-тический** – еротичний, хтивий.
эротомания (erotomania) – еротоманія, полове божевілья.
этиловый спирт – етиловий спирт (алкоголь).
этиология – етіологія, спричинення хороб.
эфир (aether) – етер, -ру; **-ный** – етеровий.
эхинококк (taenia echinococcus) – ехінокок; цип'як пухирчастий; echinococcus hepatis – ехінокок печінковий.
эхо – луна, відгомін; **эховая речь** – відгомін слів (у божевільних).

Ж

Жаба грудная (angina pectoris) – грудна жаба, грудна дава.
жабры (branchiae) – зябри, жабра, зяви.
жадность – жадоба, жада, жадливість, жадність, -ности; **жадный** – жадний, жаденний, спраглий, жадібний.
жажда – спрага, жажда, жага, жадоба, жада, смага; **жажда томит** – спрага знемагає; **утолить жажду** – вгамувати спрагу; заспокоїти смагу.
жаждать – хотіти піти, жадати піти, жаждувати; прагнути чого (напр.: груди жадали (прагнули) повітря).
жало – жало, (ум.) жальце; **жалить** – жалити, кусати; (о насекомых) – тяти.
жаловаться – жалітися, скаржитися; (на болезнь) – кволитися, скаржитися.
жар (calor) – жар, пал, вогонь, гарячка; **быть в жару** – горіти; **у него жар** – його палить; **бросать в жар** – кидати в жар, обсипати жаром.
жар (раскален. угли без пламени и дыму) – жар; (мелкие с горячей золой) – присок.
жара – спека, жаря; (душина) – духота, душнота; (парящая) – парнота, шквара.
жать (нажимать) – тиснути, стискати, душити, давити; (об обуви, платье) – м'ля[и]ти, трудити; **выжимать** – чавити, душити.
жвачка – жу́йка, жва́ка, ремігання; **же-**

вать жвачку – ремігати; жу́йку жува́ти; **жвачный** – жу́йний.
жвачное животное – жу́йна тварина; ремігавець, жува́ч.
жгутик – джгуті́к, джгу́тик; **жгутиковый** – джгутко́вий; **жгутиковое движение** – джгутко́вий рух; **-ая клетка** – кліти́на джгутко́ва.
жгучий – пеку́чий, палю́чий; (о холоде) – лю́тий, пеку́чий; (о боли) – пеку́чий біль; **жгучий камень** (lapis causticus) – чо́ртів ка́мінь, пекельний ка́мінь, ля́піс.
жевание – жува́ння; (о жвачных животных) – реміга́ння.
жевательный – жува́льний, жу́вний; **жевательная поверхность** – жу́вна (жува́льна) пове́рхня (зубі́в); **жевать** – жува́ти; **жевать плохо** (о беззубом) – ку́туляти.
жеванный – жу́ваний, жо́ваний.
желвак – гу́ля, жо́вно; (мн.) жо́вна.
желатина, желе (gelatina) – желати́на; дра́глі; **желатинообразный** – дра́глістьй.
железа (glandula) – за́лоза, (ум.) за́лозка; **отверстие ж.** – ви́зівок, -ка; **проток ж.** – про́від з.; **ж. грудная** (mamma) – гру́ди, гру́дь, молочни́вка; **миндалевидная ж.** – мигда́лик; **слюнная ж.** – сли́нівка; **предстательная ж.** – простата́, передсе́чник, передміху́рова за́лоза; **зобная ж.** (thy-mus) – ви́де́лкова, підгру́днінна за́лоза; **лимфатическая ж.** – па́сокова; тисо́са – сли́зова, сли́зньова; **надпочечная ж.** – надни́ркова; **поджелудочная ж.** – підшлунко́ва; **подчелюстная ж.** – підще́лепова; **потовая ж.** – потова́ за́лоза; **привратниковая ж.** – бра́мникова; **сальная ж.** (sebaceae) – лойова́, са́льна; **семенная ж.** – я́чко, ядро́, шуля́тко; **слезная ж.** – слю́зова, слі́зна.
железистый (glandularis) – залози́стий, залозува́тий.
железо (ferrum) – залі́зо; **группа железа** – залі́зники; **ж. восстановленное** – відно́влене; **накалить жел.** – нага́ртува́ти; **накалить до бела** – нага́ртува́ти на бі́ле; **накалить до красна** – нага́ртува́ти на кали́ну; **накалить для сварки** – нага́ртува́ти на при́сок; **хлористое ж.** – залі́зистий хлора́к; **хлорное ж.** – залі́заний хлора́к.
железистый (содерж. железо) – залі́зистий, залізува́тий.
железосодержащий – залізоно́сний; (**железистая вода**) – залізува́та вода.
желобоватый – жо́лобува́тий, рі́вчакува́тий.
желобок (sulcus) – жо́лобо́к, -бка́; рі́вчако́к, -чка́; sulcus sagittalis – стрі́лкува́тий рі́вча́к.

желтеть – жовтіти, половіти, жовкнути.
желтизна – жовтість, жовтізна, жовтина; (*слабая*) – пожовть, -ти.
желтоватый – жовтявий, жовтуватий, жовтастий.
желтое тело (corpus luteum) – жовте тіло.
желток (яичный) – жовток; **образовательный желток** (vitellus formativus) – вітворчий жовток; **питательный ж.** (vitellus nutritivus) – поживний жовток.
желточный – жовтківий; **желточный мешок** – жовтківий мішок.
желтуха (icterus) – жовтяниця, жовтяниці, жовтячка; icterus gravis – лиха жовтяниця; icterus hepatogenis – печінкова жовтяниця; icterus infectiosus – жовтяниця інфекційна (заразлива); icterus catarrhalis – жовтяниця катаральна, нежитна; icterus neonatorum – жовтяниця народжених (немовлят).
желтушный (ictericus) – жовтяничний.
желудка воспаление (gastritis) – див. “гастрит”.
желудок (stomachus, ventriculus) – шлунок, -нка; стравник, трунок; (*у животных*) – кендюх; (*у жвачных животных*); **I желудок** – рукав; **II** – рубец, чепец; **III** – книжка; **IV** – сичуг, слиз; **неварение желудка** – нетравлення шлунку; curvatura ventriculi – кривина шлункова; cardia – пришлунок (кардія); fundus ventric. – дно шлункове; pars pylorica – брамова частина; antrum pylor. – брамове надро; sphincter pylori – зягач брамовий; valvula pyl. – заслінка брамова; plicae villosae – торочкуваті зморшки; **желудочек** – шлуночок; **желудочки сердца** (ventriculi cordis) – шлуночки серця (серцеві).
желудочно-кишечная проба – шлунково-кишкова [с]проба.
желудочный (gastricus) – шлунковий; **желудочный сок** (succus gastricus) – шлунковий сік (соку).
желчный (felleus) – жовчевий, жовчний; **-ный проток** (ductus choledochus) – жовчевий провід; **-ный пузырь** (cystis fellea) – жовчевий пухір, жовчник; **-ные ходы** – жовчеві проводи.
желчь (fel) – жовч, -чи.
жемчужина – перліна, перла, перлінка; **жемчужный** – перлистий; **жемчужная болезнь** – перліця, перліста хвороба.
женоподобный (effeminatus) – жоновидий, подібний до жінки, жінкуватий.
женский (femininus) – жіночий; **женский пол** – жіноча стаття, -ти; **женская клетка** – жіноча клітина.

женственность – жіночість, -чости; **женственный** – жіночий.
женщина (femina) – жінка, жінщина; **ж. молодая, замужняя** – молодіця; **ж. публичная** – повія; **ж. имеющая одну грудь или обе с атрофирован. млечными железами** – мійма.
жесткий – твердий, сутугуватий; (**не гибкий, грубый**) – жорсткий, шкарубкий; **жесткая кожа** – цупка (шкарубка) шкіра; **жесткая вода** – тверда вода; **жесткая постель** – мультка, тверда постеля.
жжение – паління, печіння.
жесть – бляха; **жестяной** – бляшаний.
жестикulyция – жестикуляція, жестикулювання.
живительный – живучий, живлющий, цілющий, відживний.
живот (venter) – живіт, -вотá; (*ум.*) живітик; чéрево; (*ум.*) черевце; **вверх животом** – горічерева; **с большим жив.** – череватий; **болит живот** – берé, хапає за живіт; **болит живіт**.
животный – тваринний, звірячий; **ж. млекопитающее** – ссавець; **ж. травоядное** – травоїд, рослиноїд; **ж. позвоночное** – хребетник, хребетна тварина; **ж. плотоядное** – м'ясоїд; **ж. пресмыкающееся** – плазун.
живучий – живучий, живучий.
живчик (семенной) (spermatozoon) – заплідник, заплідок.
жидкий (liquidus, fluidus) – рідкий, (*ум.*) ріденийкий; (*о молоке*) – молоко пісне; (*противоположно к твердому*) – рідкий, текучий, плінний, ливкий; **в жидком состоянии** – в плінному (в текучому) стані, нествéрдле.
жидковатый – порідкий, обрідний, ріденийкий.
жидкость (liquor) (*качество*) – рідкість, -кости; (*вещество*) – рідина, течиво, плін, теч, -чи; **густая ж.** – бálмус, густий плін; **спинно-мозговая ж.** (liquor cerebrospinalis) – спинномізковий плін, рідина.
жизненность – життєвість, -вості; життєва́ сила.
жизненный – життєвий; життєвий, живучий; **ж. сила** – життєва́ сила, живець; **ж. центр** – життєвий центр; **ж. припасы** – живність.
жизнеспособный – життєздатний.
жизнь (vita) – життя, живоття; (**время жизни**) – вік; **образ жизни** – побут, життя́буття; **при жизни** – за життя́; **супружеская ж.** – життя́ подру́жнє, шлю́бнє;

жизнь дорогая, дешевая – прожиток дорогій, дешевий; **вызвать к жизни** – сплодити; **лишить ж.** – стратити когось, збавити когось життя, віку; укоротити когось віку; **спасти ж.** – вірятувати від смерті; **укоротить ж.** – умалити віку когось.

жила – жіла; (ум.) жілка, жілочка.

жилистый (tendineus, tendinosus) – жілавий, жілуватий; **делаться жилистым** – жілавити.

жилище – оселя, житло; **жилищный** – житловий, мешкальний.

жилковатый – жілуватий, жилкуватий, волокнястий.

жилой – жилий.

жир (adeps) – сало, товща, жир, сить, лій (лою); **ж. топленый свиной, гусиный, утиный** – смалець; **ж. топленый говяжий, бараний** – лій; **ж. в пище** – омаста; **ж. пищевые** – товщі; **рыбий ж.** – трін, трин (трону); **помазанный ж.** – масний; **ж. внутренний (свиной, говяжий)** – здір (здору).

жирный (adiposus, pinguis) – гладкий, ситий, опасистий, товстий; **жирное пятно** – масна пляма; **ж. капля на жидкости** – скалка, скалочка; **жирная земля** – буйна з.; **жирная кислота** – товщева кислота; **жирная печень, сердце** – товщева печінка, серце.

жировик (lipoma) – жирвак, (ум.) жирвачок, товщак, жиряк, -ка.

жировой (adiposus) – лойовий, жировий, товщевий; **panniculus adiposus** – підшкурова, товщева (підшкурова жирова) тканина, здірок, бутурма; **жировое перерождение** – (товщева) жирове переродження; **жировая ткань** – товщева тканина, поткань.

жировоск (adipocera) – жировіск, -воску.

жолобок (sulcus) – див. “желобок”.

жом – лещата; (поменьше) – давільце.

жужжание (murmur) (пчелы, мухи) – деркотіння, дзижчання, дзізкання, брєніння, гудіння (бджоли гудуть).

жужжать – дзижчати, деркотіти, брєнчати, брєніти, дзізкати; **жуж. в уши кому** – туркати в ухо когось, натуркати; **жужжащие хрипы** – гудючі хрипи, шєлєсти.

З

За (за что, за сколько, за кого) – за; (за кем, за чем) – по; **пойти за врачом** – піти по лікаря.

забеременеть – завагітніти, заваготіти, заважніти.

забинтовать – забандажувати, сповіти, умотати, завиніти, забинтувати.

заболевание (morbus) – захорування, занедужання; **-есть** – занедужування, недужність, -ности.

заболевать, заболеть – занедужувати, занедужати; захорувати, захворіти; заслабнути, заслабти.

забывание – забування; **забывчивый** – забудькуватий, непам'ятливий, забутливий.

забывчивость – забутливість, -вости.

заблуждение – заблуд, -ду; (ложное мнение, погрешность) – помилка.

забрюшинный (retroperitonealis) – позаочеревний, позаочеревинний.

заваривать, заварить – заварювати, заварити; запарювати, запарити.

завернуть – завиніти, загорнути, повіти, завіти; (зайти, повернуть) – завернути.

завертывание – загортування, загортання.

заведующий, заведывающий – завідувач чогось.

завеса (velum) – завіса, заслінка, заслона; вітрило; **velum palatinum** – м'яке піднебіння.

завиток (helix) – закруток, закрутка, завитка; **helix auriculae** – вушна завитка.

завод костеожигательный – костопальня, костярня.

заворачивать, завернуть (в сторону) – повертати, повернути; (загибать, отворачивать) – закрочувати, закотити; засукувати, засукати (рукава); (книжку) – загортати, загорнути; **-ться** – загортатися, загорнутися.

заворот – заворот, -ту; перекрут, завернення, підвернення; **заворот век** (entropium palpebrae) – завернення, підвернення повік[и]; **заворот кишек** (volvulus) – перекрут кишків; **заворот ресниц** (trichiasis) – заворот (завернення, підвернення) вій (вії).

завороченный – закрочений, підкрочений.

завтрак – сніданок, -нку; снідання; **завтракать** – снідати.

завязывать, завязать – зав'язувати; зав'язати; (петлей) – зашморгувати, зашморгнути.

загар – смага, засмаження.

загиб (flexura) – закрут, -ту; заворот, -ти; flexura coli – ободовий закрут (закрут ободової кишки).

загибать, загнуть – загинати, загнути; закрочувати, закотити; заломлювати, заломити; **загибание** (flexio) – загинання, закрочування.

заглото́чный (retropharyngealis) – позапро́-
лико́вий; abscessus retropharyngealis – по-
запро́лико́вий гно́йови́к.
заглушение – заглу́шення, заглу́млення.
загнивание – загнива́ння.
загнаиваться, загноиться – загно́юватися,
загно́їтися; загнива́тися, загни́тися.
загнивать, загнить – загнива́ти, загни́ти.
заграни́чный – закордо́нний.
загрязне́нный (*о белье*) – забру́днений, за-
нечи́щений, кальни́й.
загрязнение – забру́днення, занечи́щення.
загрязнять, загрязнить – забру́днювати,
забрудні́ти; закаля́ти; **-ться** – забру́д-
нюватися, забрудні́тися, закаля́тися.
зад (nates) – зад, -ду; сидня́.
задавить – задави́ти, задуши́ти.
задержание (suppressio) – заде́ржання, за-
три́мання, за́тримка, спин; **задержание**
мочи (anuria) – ану́рія, безсе́ччя; **з. моче-**
отделения (ischuria) – затри́мання се́чи,
сечозатри́мання.
задерживательный – стрі́мний, стрі́му-
ючий, гальму́ючий; **-ные центры** – стрі́-
муючі це́нтри.
заднепроходный (аналіс) – відхі́днико́вий;
-ное отверстие – відхі́дник.
задний (posterior, posticus) – за́дній.
задремать – задріма́ти.
задумчивость – задумли́вість, задума́.
задушение (asphyxia, suffocatio) – заду́шен-
ня, уду́шення, ду́шення. Див. “асфі́ксія”.
задушить – задави́ти, задуши́ти; **задушить**
во сне ребенка – приспа́ти дити́ну.
задыхание – за́дих, зади́хання.
задышка – за́дих, заду́ха, я́ду́ха, зади́шка.
зажатие (compressio) – сти́снення, заці́плен-
ня, зату́лення; сти́ска́ння, за́тиск.
заживать, зажить – заго́юватися; го́їтися,
заго́їтися.
заживление (consolidatio) – заго́ювання,
го́їння; per primam intentionem naturae
sanandae – перві́нне заго́єння; per secun-
dam intent. naturae sanandae – заго́єння
після́ гно́єння.
заживлять, заживить – заго́ювати, заго́їти.
заживляющий – го́ющий, гі́йний; **-влен-**
ный – заго́єний.
заживо – за житт́я, за живото́а; живце́м; **-во**
погребенный – за живото́а похो́ваний.
зажим – за́тиск, -ку; (*прибор*) – за́тискач, -ча.
зазубренный – щерба́тий.
заеды (rhagades) – за́їди.
заика – за́йка, недорі́ка, загі́ка; **заикание** –
за́йкування, загика́ння, загі́кування.
заика́ться, заикну́ться – за́йкуватися, заі́ка-

ти́ся, заі́кну́тися, загика́ну́тися; запи́на́тися,
запну́тися; **заикающийся** – недорі́ка, за́йку-
вати́й, загі́кувати́й, гі́кавий.
закаливать, закалить – загарто́вувати, за-
гартува́ти.
закаменелый – скам’яні́лий, запе́клий.
закисать, закиснуть – закиса́ти, закі́снути.
закашлять – зака́шляти; (*сухим кашлем*) –
зака́хикати; **сильно** – забухі́кати.
закваска – розчи́на, -ни; (*для пива или хме-*
ля) – дрі́жджі; (*для теста, запарен. кипя-*
тком) – опа́ра; (*как фермент*) – за́кваска.
закисный (oxydulatus) – сквасні́лий, закі́с-
лий.
закись (oxydulatum) – недо́кис, -су.
заключать, заключить – замика́ти, замкну́-
ти; (*делать вывод*) – робі́ти ви́сновок,
висно́вувати; (*иметь в себе*) – місти́ти;
(*условие*) – скла́дати, скла́сти умо́ву; (*в*
тюрьму) – ув’язнюва́ти, ув’язни́ти.
заключение (conclusio) – ви́сновок; **в за-**
ключение – на послі́док, на́решті́.
закожный – зашкі́рний, підшкі́рний, за-
шкі́рний.
закон (lex) – зако́н, -ну; пра́во.
законный (legalis) – зако́нний, пра́вний.
закостенеть (ossificare) – скосте́нїти.
закраска – зафа́рблення, зафарбо́вування,
заба́рвлення.
закоченелый – задубі́лий, закля́клий.
закрепление – закрі́плення, зміцне́ння.
закреплять, закрепить – закрі́пляти, за-
крі́піти; зміцня́ти; зміцни́ти.
закружиться (*о голове*) – заморо́читися, за-
па́морочитися; **-жилась голова** – за́па-
морочило го́лову.
закручивание (torsio) – закру́чування, за́-
кру́т; **закручивание кровеносных сосу-**
дов (vasotripsia) – закру́чування жил.
закрывать, закрыть (*собрание*) – закрива́ти,
закри́ти; (*двери, окна*) – зачиня́ти, зачи-
ни́ти; (*глаза*) – заплі́щувати, заплі́щити;
(*лицо*) – зату́ляти, зату́лити; закрива́ти, за-
кри́ти.
закрылись (*уста, глаза*) – склепи́лися уста́,
о́чі.
закрытие – закритт́я; (*глаз*) – заплі́щення;
закрива́ння, зату́ляння; (*дверей, окон*) – за-
чи́нення.
закупоривать, закупорить – затика́ти, за-
ткну́ти; (*пробкой*) – закорко́вувати, закор-
кува́ти.
закупорка – затика́ння, зату́лення, закор-
ко́вування; **з. сосудов** (thrombosis) – жи-
лоза́тнення, тромбóза, жи́лозасні́тнення.
залежалый – лежа́лий, ле́глий; **-ая мука**,

хлеб – лёгле борошно.
залечивание – гоїння, заліковування.
залупа (praeputium) (**крайняя плоть**) – прутне́ва передня шку́рка; залу́па.
замазка – зама́зка; (*процесс*) – зама́зування; (*для деревьев*) – вар, -ру; (*для стекла*) – кит, кіту; (*процесс*) – китува́ння (китува́ння віко́н на з́иму).
заматочный (retrouterinus) – позаура́зовий.
замедление пульса, дыхания (retardatio) – заб́ара, га́яння, зага́йка, т́ихшання.
замедленный – заб́арений, зага́сний, по́вільний.
замедлять, замедлить – зага́ювати, зага́яти; заб́арювати, забарі́ти; **-ться** – зага́юватися, зага́ятися.
замерзание (congelatio) – замерза́ння.
замерзать, замерзнуть – замерза́ти, замерзну́ти; задубі́ти.
замирать, замереть – за[в]мира́ти, завме́рти.
замораживание – заморо́жування.
замораживать, заморозить – заморо́жувати, заморо́зити.
заморозок – за́зимок, прі́морозок.
замужняя – замі́жня; (*сущ.*) – замі́жня, -ні.
замыкательный, запирающий (obturatorius) – замика́льний, зату́льний; зати́кальний; crista obturatoria – зату́льний гре́бінь.
замыкать, замкнуть (claudere) – замика́ти, замкну́ти; запира́ти, запе́рти.
занавеска не́бная (velum palatinum) – м’я́ке підне́біння.
занаркотизировать – занаркотизува́ти, занечу́лити, заморі́ти.
занемогать, занемочь – занеду́жувати; занеду́жати, захорува́ти.
заногица (paronychia) – зані́гтець, запале́ння навко́ло ні́гтя; pararitium osseum – во́лосень, во́лос.
зано́за – заска́лка, заска́бка, заска́ба, ска́лка.
занозить – заска́лити.
занос (mola) – зане́сок, заме́[і]т, ме́ту; mola hydatidosa – пухі́рчатий зане́сок; mola haematomatosa – кровняко́вий зане́сок.
заостренный (acuminatus) – заго́стрений, шпича́стий, гострове́рхий.
западать, запасть – запада́ти, зава́люватися; запа́сти, зава́літися.
западение – запада́ння, вгін; **запавший живот** – запáлий живі́т (“затя́гло живі́т”).
запах – за́пах, дух, пах; **издавать з.** – па́хнути: **неприятный з.** (*при дыхании*) – на́дха, на́тха.
запаять – залю́тува́ти.
запенился – запі́нитися, зашумува́ти, замусува́ти.

запирательный (obturatorius) – див. “**замыкательный**”.
заплечье – зара́мєння, заплі́ччя.
запой (dipsomania) – запі́й, -по́ю; **запойный бред** (delirium tremens) – запі́йне мая́чення. Див. “**дипсомания**”.
запоминание – запам’я́тання, запам’ятува́ння.
запор (obstipatio) – за́креп, -пу; запертя́, закрі́плення; (*ветеринар.*) – че́мер, -ру.
запревать, запретъ – запрі́вати, запрі́ти.
запускать, запустить – зане́дбувати, зане́дба́ти; (*болезнь*) – зада́внювати, зада́внїти.
запустевать, запустить – пу́стіти, спу́стіти.
запустелый (vastus) – спу́стїлий, спу́стошений.
запустение (vastitas) – запусті́ння, спу́стошення.
запущенный – зане́дбаний, занеха́яний; (*о болезни*) – зада́внений.
запыление (coniosis) – запо́рошення, засмі́чення.
запыхаться – заса́пуватися, захе́катися.
запястье (carpus) – за́п’ясток, передру́ччя; **запястный** (carpalis) – за́п’ястковий.
запятая (coma) – ко́ма, про́тинка; **холерная запятая** (coma bacillus) – холе́рна ко́ма, баці́ла, про́тинка.
запядовидный – протинкува́тий, комува́тий, на взіре́ць ко́ми.
заражать, заразить – заража́ти, зарази́ти; запові́трювати; **-ться паршами** – парши́віти; **-ться чесоткою** – коро́бствіти.
заражение (infectio) – зара́ження, узара́ження, інфе́кція.
зараженная (*местность, одежда*) – зара́жений, запові́трений.
зараза (virus, contagium) – зара́за, по́шесть, пові́тря; **распространение з.** – запові́трювання, розповсю́дження, поши́рення по́шесть; **чумная зараза** – морові́ця.
заразитель – зара́зник.
заразительность – заразли́вість, -вості; за́разні́сть.
заразительный (contagiosus) – заразли́вий, чі́пкий; **-ные болезнетворные вещества** – беше́ги (Грінч.).
заразиться – зарази́тися, заража́тися, заме́титися.
заращение (obliteratio, atresia) – заро́щення, атрезі́я, зароста́ння. Див. “**атрезия**”.
зародыш (embryo) – за́родок, зача́ток, за́сніток; **зародившийся** – заро́джений, заплі́днений.
зародышевый (foetalis) – за́родко́вий; **-шевый пузырь** – за́родко́вий пухі́р.

зарожда́ться, зароди́ться – зарóджуватися, зароді́тися, зарождáтися; (*о растениях*) – зав’язуватися, зав’язáтися, кільчитися; (*об идеях*) – по[в]ставáти, по[в]ста́ти; виникáти, вíникти.

заро́ждение (generatio) – зарóдження, запліднення.

зара́щенный (obliterans) – зарóщений, зрóщений.

заря́д – набíй, -бо́ю; (*электрич.*) – за́ряд, -ду (Дубров.).

заслонка (valvula) – за́слінка.

засоре́ние (obstructio) – засмі́чування, запо́рощування, занечі́щення, (*желуд.*) – за́пертя́.

засоря́ть, засорить – засмі́чувати, засмі́тити, занечі́шувати, запо́рощувати, запо́рошити.

засоренный – занечі́щений, засмі́чений; **засоренный глаз** – запо́рошене око́.

застаре́лый (inveteratus) – застарі́лий, за́да́внений.

застой (stasis) – засти́й, -о́ю; спин.

застойный – засти́йний; засто́ений.

застуда – засту́да, просту́да.

застужива́ть, застудить – засту́джувати, застуді́ти.

застыва́ние – застига́ння.

застыва́ть, засты́ть – застига́ти, засти́гнути; холóнути, захо́лонути.

засыха́ние (exsiccatio) – засиха́ння.

затверде́лый (induratus) – затверді́лий, стверді́лий, затужа́вілий.

затверде́ние (induratio) – затверді́лість, затужа́віння, за́грубіння; **затвердеть** – затве́рдувати, затужа́віти, затуга́віти.

затворка (valvula) – за́слінка.

затёк – за́плив, -ву.

затекать (congestire) – заті́кати, заплива́ти, набуха́ти, те́рпнути, зате́рпнути.

затемне́ние – затемні́ння; затьма́рення; **з. рассудка** – за́морок.

затемня́ть, затемнить – затьма́ити, затьма́рити, затемня́ти; **з. рассудок** – за́паморочити, заморо́чити.

затечный (congestivus) – запливни́й; abscessus congestivus – запливни́й гнойові́к, абсце́с.

затормо́женность – загальмо́ваність, -но́сти; **затормозить** – загальмува́ти, загальмо́увати.

зато́шнить – зану́дити; зава́дити, замло́їти.

затру́днение – утру́дження, перешко́да, зава́да, тру́дності; **-ние глотания** (dysphagia) – зава́да, утру́днене ковта́ння.

затылок (regio nuchae) – в’я́зи, поті́лиця;

-очный (occipitalis) – поті́личний; foramen occipitale – поті́личний óтвір, -ору.

затягива́ние (*болезни*) – прово́лікання не́дуги, хворо́би.

затягива́ть, затяну́ть, -ся (*раны*) – за́тягувати, за́тяга́ти; заго́юватися, за́тягти́, -ся.

затяжнóй – зтяжні́й, задо́вжений, до́вготрива́лий.

заусени́ца – за́дирка.

заушница (parotitis) – приву́шниця, коло́вущниця.

захире́ть – змарні́ти, зми́ршавіти.

захлебыва́ние – захлі́[с]нення; **захлебну́ть-ся** – захлі́[с]ну́тися.

захромать – закульга́ти, зашкутильга́ти.

зача́тие (foetatio) – зача́ття, зарóдження, завагі́тнення; **зача́ть** – заваго́тити, зайти́ на дити́ну.

зача́ток (rudimentum) – зача́ток, за́в’язок; **зачатко́вый, зачаточный** – зачатко́вий, недорозви́нений.

зашива́ние – зашива́ння.

защечный – позащі́чний; позащоко́вий.

зая́чий глаз (lagophthalmus) – за́яче око́.

звездообразный – зі́рчастий, зоря́стий.

зверь – зві́р.

звон в у́шах – у ву́хах вчува́ється.

звук – звук, го́лос, відго́мін; гук; **звук разбитого горшка** (bruit de pot fêlé) – дера́ння розби́того горшка́; **шум волчка** (bruit de diable) – чо́ртів му́ркіт, -коту.

звуча́ть – звучáти, гучáти, брeні́ти; (**раздава́ться**) – розляга́тися, луна́ти.

звучный – голо́сний, гучни́й.

здоровье (sanitas) – здо́ров’я, здо́ровля.

здоровый (sanus) – здо́ровий, ду́жий, ми́цний.

зев (fauces) – пе́лька; **маточный нару́жный зев** (orificium uteri externum) – зо́внішне (надві́рне) ура́зове ві́чко.

зевать, зевну́ть – зі́хати, позі́хати, позі́хну́ти; зі́вати.

зевота – по́зіх[и], зіва́чка.

зелень (*пищевая*) – горо́дина, зе́лень, -ни.

земляника (Fragaria vesca) – суні́ці.

зеркало (*медицинское*) (speculum) – дзе́ркало; свіча́до.

зеркальный – дзерка́льний.

зерни́стый (granulosus) – зерні́стий, зерня́стий; зерна́стий.

зерни́стость – зерна́стість, -ости; зерня́стість.

зигзагообразный – кривуля́стий.

зия́ние (hiatus) – зя́яння, óтвір, щі́ліна, ві́чко; **зия́ть** – зя́яти.

злая корча (ergotismus) – див. “эрготизм”.

злоба – злоба́, злослі́вість, злість, пере-
сёрдя.
зловоние (foetor) – смóрид, -роду; сопу́х,
-ху; foetor ex ore – на́тха, сопу́х.
зловонный – смóридний, смердю́чий, во-
ню́чий; **-ное дыхание** – сопу́х.
злокачественный (malignus) – злослі́вий,
шкі́дливий, злі́сний; ли́хий; **злокачес-
твенная опухоль** – ли́хий óпух, (злі́сний
óпух).
злоупотребление – зловжива́ння.
змея медяница (anguis fragilis) – мідя́нка;
змея черная – (гали́ця), чо́рна гадю́ка.
знахарь – зна́хар, ворожби́т, -та; **-ка** – зна-
харка, воро́жка.
зноб (rigor, frigus) – дриготи́, дрижа́к; тря-
сця.
знобить – морóзити, холо́дом бра́ти, холо-
ди́ти.
зной – спе́ка, жаро́та.
зоб (struma) – во́ло, -ла; struma retropharyn-
gea – позапро́ликове во́ло; struma sub-
sternalis – підгру́днінне во́ло; strumitis –
запа́лення во́ла; strumectomy – волови́-
тин; **зобный** – во́ловий; **зобная железа** –
во́лова за́лоза.
зобастость (strumitas) – вола́стість, -тости;
зобастый – вола́стий.
зола – по́піл, -елу; зола́; **костная зола** – кі́с-
тяний по́піл; **древесная зола** – деревний
по́піл.
золотуха (scrophulosis) – жо́вніця; золо-
ту́ха; **золотушный** (scrophulosus) – золо-
ту́шний, жовнува́тий.
зона (zona) – поясо́к; по́яс, -са; zona pellu-
cida – прозо́рий по́яс; zona radiata – про-
міня́стий по́яс (віно́чок).
зонд (stilus) – зонд; штир, про́тичка; **зон-
дировать** – зондува́ти; **зондирование** –
зондува́ння.
зоркий – зі́ркий, гострозі́рий.
зрачковый (pupillaris) – зіні́чний.
зрачок (pupilla) – зіні́ця; **заращение з.** (oc-
clusio pupillae) – за́рощення (зроста́ння)
зіні́ці; **расширяющие з. средства** (my-
driatica) – за́соби до розши́рювання зіні́-
ці; **расширение з.** (mydriasis) – розши́-
рювання (ши́ршення) зіні́ці; **неравно-
мерность з.** (anisocoria) – нері́вність
зіні́ць; **мускул, расширяющий з.** (m.
dilator pupillae) – зіні́чний поши́рювач
(розтяга́ч); **м., суживающий з.** (m. sphinc-
ter pupillae) – зіні́чний стиска́ч (затяга́ч).
зрелость (maturitas) – сті́глість, -сти; доспі́-
лість, -лості.
зрение – зі́р (зо́ру); anisometropia – нері́в-

ні́сть, нері́вномі́рність зо́ру; **потерять
зр.** – стемні́ти на о́чі, ви́дивити о́чі; **при-
тупить зр.** – осла́бити зі́р; **с слабым зр.** –
недоба́чливий.

зрительный (opticus) – зорови́й; nervus op-
ticus – зорови́й нерв.

зрячий – зря́чий, видю́чий, бачу́чий.

зубной – зубни́й; **-ной кабинет** – зубни́й
кабіне́т; **-ной камень** – вінник; **-ной
промежуток** – проми́чка міжзубна́.

зубочистка – зубочи́стка.

зубы (dentes) – зу́би; alveola dentes – ду́чка,
альвео́ла; cavum d. – зубна́ дуплі́на; den-
tinum – зубовина́, денти́н; margo alveol. –
альвеоля́рний край; periosteum alv. –
дучкове́ окі́стя; pulpa d. – зубна́ м'яку́шка;
d. lactis – молóчні зу́би; d. incisivi – рі́закі́;
d. canini – і́кла (клива́кі); d. praemolares –
ма́лі ку́тні зу́би; d. molares – вели́кі ку́тні
зу́би; d. serotinus – з. му́дрости.

зуд (pruritus) – свербля́чка, свербі́ж.

зудение – свербі́ння, свербі́ж.

зудеть – свербі́ти.

зудящий – свербля́чий.

зыбление (fluctuatio) – колива́ння, бо́в-
тання.

И

Игла – го́лка, го́лочка; **без ушка** – про́тір,
-ра.

иглодержатель – голкотримач; **иглообраз-
ный** – голкува́тий, гольча́стий.

идея навязчивая (idée fixe) – приче́плива,
примусо́ва іде́я, думка; насті́рлива іде́я.

идиот – ідіот; недо́умок; **идиотизм** –
ідіоти́зм, недо́умство.

избыток – зайвина́, надмі́р, -ру; достáток,
-тку.

извержение – викида́ння; ви́бух; **изверже-
ние семени** – вина́сінення, випо́рскування
сі́м'я.

известковый (*богатый известью*) – вап-
ни́стий; (*из извести*) – вапня́ний.

известковая (вода) – вапня́на вода́; **-вое
молоко** – вапня́не молоко́.

известь (calcaria) – вапно́, -на́; ва́пна, -ни;
негашенная – непáлене вапно́; **гашенная** –
па́лене вапно́; **хлорная** – хлóрове вапно́.

извилина (gyrus) – за́крутка; **gyri cerebri** –
мозкові за́крутки.

извилистый – звивистий, покру́чений; за-
круткува́тий.

извлечение (extractio) – витяга́ння, вийма́н-
ня, добува́ння, екстра́кція; **извлечение за**

ножку – виводення за ніжку; **-ние за ягодицы** – виводення (добування) за сідні.
извращение – перекручування, зіпсуття.
извращенный (inversus) – переінакшений, перекручений.
изгиб (flexura) – закрут, -та; загін; **f. sygmioidea** – закрут сигмовий (сигмуватий); **изгибание** – вигин, вигинання.
изглаживание – вирівнювання, вигладжування; **исчезновение** – зникання.
изгнание – вигнання, згін (згону); **-ние плода** – плодозгін, -згону.
изголодавшийся – зголоднілий.
изгонять, изгнать – виганяти, вигнати; зганяти.
изжога (pyrosis) – záга, згáга, печія, -ії.
излечивать, излечить – виліковувати, вилікувати, вигоювати, вигоїти.
излечение – вилікування, вигоювання; **излечимость** – вигойність, загойність, -ности.
излечимый – вигойний.
излияние – виливання, вплив; вітік, -току.
измельчание – здрібнення, здрібніння.
измельченный в порошок – спорошкований.
изменение – зміна, відміна, переміна; **-ние болезненное** – хороблива зміна.
измерение – вимір, -ру; обмір, -ру.
измеритель – мірник, -ка; вимірник; **-ная колба** – вимірова, калібрована колба; **посуда измерительная** – вимірова, калібрована посудина.
измерять, измерить – виміряти, зміряти, зміряти.
измождение – виснаження, знесилення.
измощать – виснажувати, знесилювати; **-жденный** – виснажений, знесилений.
изнасилование – згвалтування; **изнасиловать** – згвалтувати; **-ванный** – згвалтований.
изнеженность – розніженість, випещеність, -ности.
изнежиться – розпеститися, розніжитися.
изнеможение (prostratio) – знемóга, знесилення.
изнервничавшийся – знервований.
изнурение (inanitio) – змóрення, виснаження, знесилення; **-ительный** – виснажливий, стомлюючий, знесилюючий.
изнуренный – змóрений, виснажений, знесилений.
изнурять, изнурить – змóрювати, змóрити, виснажувати, виснажити; знесилювати, знесилити.
изображение – подóба, óбраз; змалювання;

из. на сетчатке – óбраз на сітківці.
изолировать – ізолювати; відокремлювати;
-ированный – ізолюваний; **изолятор** – ізолятор, відокремлювач; **изоляция** – ізоляція.
изотония (isotonia) – ізотонія, однаковість осмотичного тиснення.
изрезывание – порізаня, покрайня; **-зать** – порізати; **-занный** – порізаний, покрайняний.
изувечение – скалічення.
изуродование – знівечення, скалічення.
изуродовать – знівечити, скалічити; **-ный** – покалічений, скалічений; **-ный палец** – куцюрóб, куцюрбáтий.
изюм – родзінки, -нок; **изюминка** – родзінка, -ки.
изъязвление (ulceratio, exulceratio) – виразчатість, -тости; обрáнення, обрáненість; уразіння; exulcerationes colli uteri – рáнки на урáзовій шийці, виразчатість урáзової шийки; обрáненість урáзової шийки.
изъян (порок) – вáда, гáндж; (*убыток*) – шкóда; **с изъямом** – гáнджовитий.
икота (singultus) – íкавка, гíкавка; **икать** – гíкати, **икнуть** – гикну́ти.
икра (suga) – літка, жіжка, -ки; (*рыбная*) – ікрá.
икроножный (gastrocnemius) – литкóвий; musculus gastrocnemius – литкóвий мýскул.
icterus – жовтяніця, жовтяніці, жовтячка. Див. “желтуха”.
ileus – непрохідність кишóк, перéкрут кишóк.
иллюзия (illusio) – ілюзія, омáна, неправдíве вражіння.
имбибиция (imbibitio) – всмо́ктування, вби́рання, імбібі́ція.
иммобилизация (immobilisatio) – непо́рушність, -ти; імобіліза́ція.
иммунизация (immunisatio) – імуніза́ція, унеза́ра́знення.
иммунизировать (immunisare) – іму́нізува́ти; унеза́ра́знювати, робіти відпо́рним.
иммунитет (immunitas) – імунітéт, -ту; невразлі́вість; відпо́рність, -ности.
иммунный – іму́нний, відпо́рний, невразлі́вий; **иммунная сыворотка** – іму́нна сирóватка.
impetigo – гно́яночка́ва вісипка, гно́яночкови́ пля́ми.
имплантация (implantatio) – імпланта́ція, прище́плювання, штукува́ння.
импотенция (impotentia) – недо́лужність; незда́тність, безси́лість, -лості; імпотéнція; impot. generandi – незда́тність до запліднення; impotentia coeundi – незда́тність

до злягання, до споловання; *impotentia virilis* – чоловіча (мужська) безсілість.

импотент (*impotens*) – недолуга, недолугий, безсілий, імпотент, -та.

импрегнация (*impraegnatio*) – 1) імпрегнація, просякання; 2) завагітнення.

импульс (*impulsio, s. impuls*) – імпульс, -су; спонукка, побуд, -ду; **-сивный** – імпульсивний, побудний.

инвагинация (*invaginatio*) – інвагінація, вкочення, унутрення (кішки) в себе; впіхування.

инвалид – інвалід, -да; **-дный** – інвалідний.

инвентарь – інвентар, реманент, -ту.

инверсия (*inversio*) – перекрут, закрут, інверсія.

ингалятор (*inhalator*) – інгалятор; прилад для вдихання пари.

ингаляция (*inhalatio*) – інгаляція; дихання парою.

индивидуальность – індивідуальність, особність, -ности; **-альный** – індивідуальний; **-ные особенности** – індивідуальні особливості, відміни.

индифферентность – індиферентність; байдужість, -жости; **-тный** – індиферентний, байдуж[н]ий.

индиго – індиго; калія; **индиговый** – індиговий.

индурация (*induratio*) – затверднення, затвердіння; індурація.

инъекция (*injectio*) – впорскування, ін'єкція.

инертный (*inertus*) – млявий, непорushний, інертний.

инерция (*inertio*) – інерція, безвладність, -ости; бездіяльність.

инкапсуляция (*incapsulatio*) – окапшучення, інкапсуляція.

инициатива – почін, -ну; ініціатива.

инкарнация (*incarnatio*) – вростання.

инкубационный – інкубаційний; притайний, прихований; **-ный период** – інкубаційний період.

инкубация (*incubatio*) – інкубація, приховання (доба до об'яв захворювання).

иннервация (*innervatio*) – інервація, занервлення.

инородный (*alienus*) – чужорідний, сторонній, чужий; (*corpore aliena*) – чужорідні речі (що попадають у різні частини тіла).

инспирация (*inspiratio*) – вдихання, інспірація; **-торный** (*inspiratorius*) – вдихальний, інспіраторний.

инстинкт (*instinctus*) – інстинкт, -кту; побуд; **-ивный** (*instinctivus*) – інстинктивний, мимовільний.

инструментарий (*instrumentarium*) – інструментарій; приладдя; **инструмент** (*instrumentum*) – інструмент, знаряддя, начиння.

инсульт (*insultus*) – інсульт, напад.

insufficiencia – не[до]ста́ча, ва́да, хіба, га́нч.

интеллект (*intellectus*) – розум; інтеле́кт, -кту.

интенсивность (*intensivitas*) – інтенсивність, -ности; напру́женість.

интервал – інтерва́л, -лу; пере́межок, перерва.

intermittens – див. “**перемежающийся**”.

internus – внутрішній, серединний, середовий.

интерстициальный (*interstitialis*) – проміжний; інтерстиці́альний; *nephritis chronica interstitialis* – нефрít (ниркови́ця) хронічний проміжний.

интоксикация (*intoxicatio*) – отру́їння, інтоксика́ція.

интусусцепция (*intususceptia*) – інтусусце́пція, унутрення, вв́едення, вкочення.

инфантилизм (*infantilismus*) – інфантилізм, дитячий ви́гляд, здити́ння.

инфаркт (*infarctus*) – інфа́ркт; ви́лив; відклади; *infarctus haemorrhagicus* – кровоза́лив.

инфекция (*infectio*) – за́раза, інфе́кція.

инфекционный (*infectiosus*) – інфекці́йний, заразли́вий.

inferior – до́лішний, спі́дний, ни́жній; *arteria labialis anterior* – ни́жня (до́лішня) губна́ арте́рія.

инфильтрация (*infiltratio*) – інфі́льтра́ція, прося́кання; **-ат** – інфі́льтра́т, (насо́чина).

инфильтровать (*infiltrare*) – інфі́льтрува́ти; **-ированный** – інфі́льтро́ваний (нася́клий), прося́клий.

инфлюэнца (*influenza*) – інфлюе́нца.

инфракция (*infractio*) – надло́м; ро́зщеп, інфра́кція.

иод (*jodum*) – йод, -ду; **иодистый натр** – йода́к со́ду (со́довий); **иодистый калий** – йода́к пота́су (пота́совий); йода́к ка́лія (ка́лійний).

иодизм (*jodismus*) – йодоотру́я, -уї; отру́їння йодо́м, йоди́зм.

ipescacuanhae radix – блюво́тний ко́рінь.

iridochorioiditis – іридохоріої́дит; за́па́лення веселково́ї оболонки (веселки) й о́чної жи́лової оболонки (жильні); веселкожи́льниця.

ирidotомия (*iridotomia*) – іридо́томія, ро́зтин веселки.

иридоцеле (*iridocele*) – іридоце́ле, ви́падіння веселки.

иридоциклит (*iridocyclitis*) – іридоциклі́т,

запáлення весéлки (весéлкової оболóнки) й вóйкового тóла (весéлкової оболо́тиця).

ирит (iritis) – и́рит, запáлення весéлкової оболóнки (весéлки); веселко́виця; рай-дúжниця; iritis luetica – и́рит (веселко́виця) сифіліти́чний (пранцо́вий); iritis tubercu-losa – и́рит (веселко́виця) туберкуло́зний (горбо́вичний); iritis papulosa – и́рит (за-па́лення весéлки) па́пуловий (гудзьовий).

ирригатор (irrigator) – и́ригатор, зро́шувач.

ирритация (irritatio) – дра́тування, и́рита́ція.

искалеченный – скалі́чений, окалі́чений, покалі́чений.

искалечивать, искалечить – скалі́чувати, скалі́чити.

искривление (curvatura) – ви́кривлення, кривина́; curv. ventriculi – шлу́нкова кри-вина́.

искривление позвоночника вперед (lordosis) – ви́крив хребта́ впе́ред, лордо́за; **искривл. позвон. назад** (kyphosis) – ви́крив хребта́ наза́д, кіфо́за; **искрив-ление позвонч. в сторону** (scoliosis) – збо́чення хребта́, сколіо́за.

искривленный – ви́кривлений.

искусственный (artificialis) – штóчний, утво́рений.

испарение – парува́ння, ви́пар; **испарять-ся** – парува́ти, ви́паруватися.

испарина – ви́поти; поті́, ви́потина.

исполосовать – посму́жити, пересму́гува́ти, обшмага́ти.

использовывать, использовать – вико-ристо́вувати, ви́користати; жу́жити; **-ан-ный** – ви́користуваний, скористо́ваний, жу́житий.

испортиться – зіпсува́тись, попсува́тись.

испорченность – попсо́ваність, -ости; зі-псуття́; **-нный** – зіпсо́ваний, попсо́ваний.

исправление – попра́ва, пола́годження, ви́правлення.

испражнение (excrementum) – споро́дження, ви́пороження, відки́д, ви́міти, відхо́ди; (**помет**) – кал, -лу; **испражняются** – ви-порожні́тись, спорожні́тись, ви́порож-нитися; до вітру йти.

испуг – ля́к, -ку; переля́к, -ку; перепо́лох, -ху; **ночной испуг** – жа́хання.

испытание – спрóба, випрóбування; (**экза-мен**) – іспит.

испытывать – пере́плями́ти, попля́ми́ти.

иссечение, удаление (resectio) – ви́тин, ви́ризування, ви́лучення, резе́кція.

исследование – дослі́джування, дослі́джен-ня; до́слід, -ду; per rectum – чере́з кутни́цю; per vagina – чере́з пі́хву.

исследователь – дослі́дувач, дослі́дник; **-вать** – обслі́дувати, дослі́джувати.

исступление (furor) – несамо́вітість, -ости; шале́нство; лю́ть, -ти; **-ный** – несамо́ви-тий, шале́ний, лю́тий.

истеричный (hystericus) – гісте́ричний.

истерия (hysteria) – гісте́рія, причи́нна.

истеро-эпилепсия (hystero-epilepsia) – гіс-теро-е́піле́сія, бі́рса.

истечение (*жидкости*) – ви́тікання, ви́ли-вання; (*времени*) – ми́нання; кі́нець, -нця́.

истечь кровью – зі́йти кро́в'ю.

истлевший – зотлі́лий.

истлевать, истлеть – зотлі́вати, зотлі́ти; перетлі́ти, ви́тліти.

истомленный – сто́млений.

источник – джерелó; **-ами обильный** – джереля́стий; **соляной ист.** – соляне́ дже-релó; **нефтяной ист.** – нафто́ве джерелó.

истощать, истощить (*силы*) – висна́жувати, ви́снажити; (*запасы*) – ви́черпувати, ви́черпати; **-ться** – висна́жуватися, ви́сна-житися.

истощение силы (marasmus) – ма́разм, ви́снаження, безси́лля; (*запасов*) – ви́чер-пання.

истребление – зні́щення, ви́гублення.

истреблять, истребить – губі́ти, ні́щити, ви́нищувати; ви́нищити, ви́губити, зні́щити.

истязание – катува́ння, мордува́ння.

исхудание – сху́днення, змарні́лість, -ости; **-далый** – сху́длий; змарні́лий; **-дать** – сху́днути, змарні́ти.

исцеление – зці́лення.

исцелять, исцелить – зці́ляти, зці́ляти.

итог – підсу́мок; **итог подвести** – підсу́м-кува́ти.

ихор (ichor) 1) – ю́шка; 2) гнилі́зна; **ichoro-sus** – гнилизня́ний.

ихтиозис (ichthyosis) – ри́б'яча шкі́ра; луска́-тість шкі́[і]ри, іхтіо́за.

ишемия (ischaemia) – іше́мія, безкрі́в'я.

ишиас (ischias) – невралгі́я сідни́чного нер́ву.

ишурия (ischuria) – ішу́рія, спі́нення (за-три́мання) се́чи.

К

Кабинет – кабіне́т, -ту; **кабинетный** – ка-біне́тний.

каверна (caverna) – пече́ра, каве́рна; caverna pulmonis – каве́рна (пече́ра, дупло́) ле-гене́ва.

кавернит (cavernitis) – каве́рніт, -ту; пече́р-ниця́.

кавернозный (cavernosus) – печёрний; corpus cavernosum urethrae – печёрне тіло сечівників.

кадык (prominentia laryngea) – борлак, -ка; горлянковий віпин. Див. “адамово яблоко”.

казеин – казеїн, -ну.

кайма (limbus) – пруг, -га.

кал – кал, -лу; **первородный кал** (mecesum) – смілка, меконій.

калека – каліка.

каление – розпикання, гартування.

каленный – гартований, розпечений.

калий (calium) – калій, потас, -су; **марганцовокислый калий** (calium hypermanganicum) – манганан потасу (потасовий), манганат калія.

калильный – жаровий; **калильная лампа** – жарова лямпа; **калильная печь** – гартівня.

каловый (faecalis) – вимітовий, калний.

каломель (calomel) (hydrargyrum chloratum) – каломель, -лю.

калориметр – калориметр, -тра; тепломір, -ра.

калориметрия – калориметрія, вимірювання тепла.

калуфер (Balsamita vulgaris) – канупер.

кальций (calcium) – кальцій, -ія; вапень, -пня; **кальцевый** – вапновий, вапняний.

кальцинация (calcinatio) – зв'янення, провяпнення; **кальцинировать** – перепалювати на вапну, вапнити.

камедь (gummi) – гума; глей, -ёю; камедь.

каменистый (petrosus) – каменістий, каменястий.

каменный – кам'яний, камінний; **каменная болезнь** (lithiasis) – камінна хорість; **каменная соль** – кам'яна сіль.

камень (calculus, petra, lapis) – камінь, -еня; **адский к.** (lapis infernalis) – пекельний камінь, ляпис; calculi billiarii – камінці жовчеві; calculi cystis felleae – камінці жовчового міхура; calculi pancreatis – камінці підшлункової залози; calculi prostatae – камінці передсечника; calculi renum – камінці ниркові; calculi ureterum – камінці сечоводів (сечоводові); calculi vesicae urinariae – камінці сечника (сечникові), сечового міхура; cystolithiasis – камінці міхурові; міхурокамінниця; міхурове каміння.

камера (camera) – камера, комора; camera oculi – очна камера.

камнедробление (lithotripsia) – каменокришіння.

камнесечение (lithotomia) – камінорозтин; вітин камінців.

камфора (camphora) – камфора.

камфорный (camphoratus) – камфоровий; **камфорный спирт** – камфоровий спирт; камфорівка.

канал (canalis) – канал, провід, -оду; **желудочно-кишечный к.** – шлунково-кишковий к.; **паховой к.** (can. inguinalis) – пахвинний канал.

каналец (canaliculus) – каналчик, провідець; **желчные к.** – жовчопровідці.

канализация – каналізація; **канализационный** – каналізаційний.

канатик (funiculus) – мотузок, -зка; funiculus spermaticus – сім'яний мотузок.

канифоль (colophonium) – живиця; кальфонія.

канкроид (cancroid) – канкротид; роговістий пістр'як; шкірястий пістр'як.

cantharides – шпанські мушки.

cancer – пістр'як, -а; cancer aquaticus = нота – водяний пістр'як (нома).

канюля – канюля, цівка, рурка, дудочка.

каолин (caolinum) – каолін, -ну; порцелянова глінка.

капельница – капельник, -ка; крапельник; крапливець, -вця.

капля – капля, крапля, -лі; **к. жира на воде** – скалка; **капли Гофманские** (gutti Hofmani) – каплі Гофмана.

капиллярность – капілярність, волосність, -ности.

капиллярный (capillaris) (мед.) – капілярний, волосниковий.

капилляры – капілярі, волосники.

капризный – вередливий, примхливий, коміза; **каприз** – вередування, примха; **капризничать** – вередувати, комизитися.

капсула (capsula) – капсула, капшук, -ка; **к. суставная** (с. glenoidalis) – к. суглобова; **к. печеночная** (с. hepatis) – печінкова капсула.

капуста цветная – кучерява капуста.

карантин – карантин, -ну; **-ный** – карантинний.

карбункул (carbunculus) – карбункул, [в]огневік, бокорван; carbunculus malignus, s. contagiosus, s. anthrax, s. pustula maligna – телій, сибірка.

cardia (вход в желудок) – пришлонок, кардія.

cardiacus – серцевий.

кардиалгия (cardialgia = gastralgia) – кардіалгія, гастралгія, біль шлунковий (нервовий).

кардиастения (cardiasthenia) – кардіастенія, безсильність серцевá, знемога серця (серцевá).

кардинальный – кардинальний.

кардиограмма (cardiogramma) – серцевá кривá, кардіограма.

кардиограф (cardiograph) – прилад для записування серцевої кривої, кардіограф.

кардиодиния (cardiodynia) – шлунковий біль, кардіодинія.

кардиомалация (cardiomalacia) – кардіомаляція, розм'якшення шлункове.

кардиопальм (cardiopalmus) – кардіопальм, -му; серцекалатання, серцеколотіння, серцестукотіння; биття серця.

кариес (caries) – кáрієс, -су; кістко́їдь, -ди; caries dentis – кáрієс зубний, кістко́їдь зубна́, порохня́виця зубна́; caries orbitae oculi – кáрієс очної ямини, кістко́їдь очної ямини, к. очна́; caries ossium – кáрієс кісток, кістко́їдь, розпад кістковий; caries syphilitica – кáрієс, кістко́їдь пранцовой; caries processus mastoidei – кáрієс піпкового паростка, кáрієс смочкува́того паростка; caries vertebralis – кáрієс хребовий.

кариозный (cariosus) – каріозний, кістко́їдний.

кариокинез (caryokinesis) – каріокіне́за, непря́мий по́діл ядра́.

карлик (nanus) – ка́рлик, куца́к.

кармин (carminum) – карма́н, -ну.

картавость – гарка́вість, -ости; **картавить** – гарка́вити; **картавый** – гарка́вий, гарка́-вець.

картон – карто́н, -у; текту́ра.

сарцинома – карцино́ма, пістря́к м'який.

касательная линия – доті́чна лі́нія.

касторовое масло (oleum ricini) – рици́нова олі́я, рици́на.

кастрация (castratia) – халашта́ння, вала́шання, вала́шіння; **кастрировать** – вала́шити, халашта́ти; **кастрат** – халашта́н, вала́х, кастрáт; **кастратор** – вала́щій, холо́щій; **кастрированный** – ви́халаштаний.

катаlepsия (catalepsia) – катаlepsія, осто́в-піння.

катализ – каталі́за, розво́днення, ро́зчин.

катаплазма – катапла́зма, припа́рка.

катаракта (cataracta) – катарáкта, полúда, сі́вий мо́рок; с. capsularis – капсуля́рна катарáкта; с. matura – к. сті́гла; с. nuclearis – ядро́ва; с. senilis – к. старе́ча; **кат. снять** – зді́йняти катарáкту, полúду; с. tremulans – к. тремта́ча, рухли́ва; с. tumescens – к. набря́кла.

катарр (catarrhus) – катáр, не́жит, запáлення;

catarrhus aestivus – лі́тній катáр, сінна́ лихомáнка; catarrhus apicis pulmonis = apicitis – верхі́вниця, запáлення верхі́вки легене́вої; catarrhus bronchialis – див. “bronchitis”; catarrhus gastro-intestinalis – катáр шлу́нко-кишкóвий, шлу́нко-кишкóвиця; catarrhus intestinalis (enteritis) – катáр кишкóвий, кишкóвиця; catarrhus intestinalis tuberculosa – катáр кишкóвий туберкуло́зний, кишкóвиця горбкові́чна; catarrhus pharyngis – катáр го́рла, горло́виця; catarrhus tubae Eustachii – катáр Євста́хієвої тру́би; catarrhus ventriculi (gastricus) – катар шлу́нку, запáлення шлу́нку, шлункóвиця; catarrhus vesicae urinae – катáр сечово́го міхура́, катáр сечни́ка, сечни́[кóви]ця; catarrhus vesicae urinae gonorrhoeica – катáр сечово́го міхура́ гоно́рoйний, сечни́ця збу́рова.

катарральный (catarrhalis) – катарáльний (не́житний); bronchitis catarrhalis – катарáльний бронхі́т, ді́шійця (не́житна) катарáльна.

кататония – кататоні́я, кататоні́чні перелóги.

катетер – катéтер, сечоспу́сник, ру́рка для випускáння сéчи.

катод – катóд, -ду.

каутеризация – припі́кання, ви́пікання, припа́лювання, кавтериза́ція.

каустическая сода – техні́чний ї́дкий со́д (на́трій).

каучук (resina elastica) – кавчу́к, -ку.

кахексия (cachexia) – кахексі́я, ві́снага, ві́снаження сил, хі́равість, хі́рість, -рости; cachexia cardiaca – кахексі́я серцевá, хі́равість серцевá; cachexia epileptica – кахексі́я чорноне́мічна; ві́снаженість чорноне́мічна; cachexia lymphatica – кахексі́я па́сокова, хі́рість па́сокова, п. ві́снаженість; cachexia malarica – кахексі́я маля́рійна, ві́снаженість про́пасни́чна; cachexia neonatorum – кахексі́я наро́дженців, квóлість приро́дня; cachexia paralytica – кахексі́я паралі́зна, ві́снаження паралі́зне; cachexia senilis – кахексі́я старе́ча, квóлість стар.; cachexia splenica = pseudoleucemia – кахексі́я селезі́нкова, ві́снаження селезі́нкове, сележі́ньове; cachexie rachydermique (*фр.*) = тухоedema – кахексі́я пахі́дермі́чна, кахексі́я від зні́ження (змéншення) фу́нкції щито́вої (борлако́вої) за́лози; cachexia strumipriva – кахексі́я во́лова, ках. після́ струмекто́мії (ві́тнення во́лової за́лози), ках. після́операці́йна.

кахектический (cachecticus) – кахекті́чний, ві́снажений.

качество – якість, -кості; **-енный** – якісний; **качественный анализ** – якісна аналіза.
кашель (tussis) – кашель, кашляння; **отрывистый** – бухікання; **сильный, сухой** – к. збитний.
кашлять – кашляти, бухікати, кахікати; (*мног.*) покашлювати, покахікувати.
квадратный – квадратівий.
квалифицировать – кваліфікувати; **квалификация** – кваліфікація.
квасцовый (aluminicus) – галунівий; **к. камень** – галунок.
квасцы (alumen) – галунок, -ну; **натереть квасцами, намочить в растворе квасцов** – погалунити.
келоид (keloid) – келлоїд, -ду; збуялість шраму; розрослий шрам.
кератид (keratitis) – рогівниця, запалення рогівки; кератит, -ту; keratitis annularis – кератит (рогівниця) каблучковий; keratitis vesiculosa – кератит (рогівниця) пухирчастий; keratitis interstitialis profunda – кератит проміжний глибокий; keratitis paralytica – кератит (рогівниця) паралітичний; keratitis parenchymatosa – кератит паренхімовий (м'якушний); keratitis purulenta – кератит гнійовий (гнійний); keratitis traumatica – кератит (рогівниця) травматичний (від травми), забійний; keratitis phlyctenulosa – кератит (запалення рогівки) фліктеновий (пухирчастий).
keratoglobus – кулеватий (кріглий) віпін рогівки.
кератодермия (keratoderma) – шкірозроговілість, -ости; зроговілість шкіри, кератодермія.
кератоз (keratosis) – розростання рогового шару шкіри.
кератоконус (keratoconus = cornea conica) – кератоконус; випуклина рогівки конусувата; рогівка конусувата.
keratomalacia – кератомалія, розм'якшення рогівки.
кератома (keratoma) – наростень роговий, роговець, кератома; keratosis multiplex s. ichthyosis – риб'ячий роговець.
кератотом (keratotom) – кератотом; ніж для розтину рогівки.
кератотомия (keratotomia) – кератотомія; розтин рогівки.
килограмм – кілограм, -му.
киноварь (cinabaris) – киновар, -ру; цинобра.
кипение – кипіння, шумування.
кипятильник – водогрілля, кипільник.
кипяток (aqua fervida) – окріп, -ропу; кипень.
кипятить – гріти, варити; (*молоко*) – топити,

ти, пражити, кип'ятити.
кипяченый – варений, переварений; (*молоко*) – пряжене, топлене.
кирпич – цегла, -ли; **кирпичный** – цегельний, цегляний.
кислород (oxygenium) – кісень, -ня.
кислота (acidum) – кислота, kwas; **бензойная к.** – бензолова к.; **борная к.** – борова; **винная к.** – вінна; **виннокаменная к.** – виннокам'яна; hydrocyanicum – синільна; **муравьиная к.** – муравельна; **мышьяковистая к.** – арсеніста к.; **салициловая к.** – саліцилова к.; **соляная к.** – соляна к., сильний kwas; **серная к.** – сірчана кислота; **сернистая к.** – сірчаста к.; **уксусная к.** – оцтова к.; **хромовая к.** – хромова; **яблочная к.** – яблукова к.
кислотность – кислотність, -ности; kwasність, -ности.
киста (cystis) – міхур, міх; кіста; cystitis – міхурниця, сечниця, цистит.
кистевидное сплетение (plexus pampiniformis) – гронувате плетиво.
кистевидный (cystoideus) – міхурчастий, кістуватий.
кисть (penicillus) (*руки*) – кість, -ти; (*винограда*) – кістяк, -гу; гроно; **бахрома из ниток** – кітиця.
кифоз (kyphosis) – горб задній; вікрив хребта назад, кифоза.
кишечник – кишківник, -ка; кішки.
кишечный (intestinalis) – кишковий; **кишечные петли** – кишкові петлі; **кишечное кровотечение** (enterorrhagia) – кровотеча кишкова.
кишка (intestinum) – кішка; duodenum – дванадцятипала к.; int. crassum – товста к.; int. tenue – тонка к.; int. rectum – кутниця, проста кішка; загужна кішка.
кладбище – кладовище, цвинтар; **для погребения животных** – стервище.
кладовая – комора.
клапан (valvula) – заслінка; **двустворчатый к.** (bicuspidalis, mitralis) – двійчата, дволядова (мітральна) з.; **трехстворчатый к.** (valv. tricuspidalis) – трилядова (трійчата) засл.; **полулунный кл.** (valv. semilunaris) – (півмісячна) молодікова з.
clavus – див. “мозоль”.
клевер (Trifolium) – конюшина.
клеенка – церата.
клей – клей, -єю; (*вишневый*) – глей, -ю; (*столярный*) – карук.
клейкий – клейкий, липкий.
клейстер (amylum coctum) – клейстер, -стру; **мучной клейстер** – піспа.

клетка грудная (thorax) – огруддя.
клептомания – крадіжний нахил, kleptomānija.
клетка тканевая (cellula) – комірка, клітина, клітка; **к. материнская** – матірня клітина; **к. мерцательная** – мигтлюча; **к. семенная** – сім'яна кл.; **к. яйцевая** – яйцева кл.
клеточный – клітинний, комірко́вий.
клетчатка (tela cellulosa) – ніздрá, клітинна тканина, целуло́за.
клещ (asarus) – кліщ, -щá; a. folliculorum – голівковолосяний кл.; a. scabiei – к. коростявий.
клещевина (Ricinus) – райдерéво.
клизма (clysmā) – клізма, промівка.
кликуша – криклівиця, навісна, причінна.
климактериум (climax) – сплавоспін, клімакс, клімактерій; climax praematura – клімакс передчасний, передчасне зів'ялення жіноче.
климат – підсоння, клімат; **климатический** – кліматичний.
климатотерапия – лікува́ння підсонням; кліматотерапія.
клиника – кліні́ка; **клинический** – кліні́чний.
клиновидный (cuneiformis) – клинча́стий, клинкува́тий; os cuneiforme – клинкува́та кістка.
клизир – клісти́р, промівка, клізма.
клизор (clitoris) – ско́ботень; crus clitoridis – ско́ботне́ва ніжка; glans cl. – ско́ботн. жо́лудь; frenulum cl. – ск. гнуздéчка; praeruptium cl. – передня шкі́рка ско́б.; smegma – ск. масти́во; corpus cavernosum – ск. пе́чérне ті́ло; lig. suspensorium cl. – ско́ботне́ва підві́сникóва зв'язка.
клизоридектомия (clitoridectomy) – ві́тин ско́ботня.
клоака – клоа́ка, стік (стоку) (Гал.).
клонические судороги (clonus) – клóнус, клоні́чні ко́рчі (довготрива́лі).
клоп – бло́щця.
кlochья – кло́ччя, шма́ття.
клубень – бу́льба.
клык (dens canina) – і́кло (*мн. ч.*) і́кла; клива́к, -ка́; **с большими клыками** – і́кла́сний, клива́тий.
клюв – дзю́б, -ба; дзю́б; клюва́к, -ка́.
клювовидный – дзюба́тий, дзюбува́тий.
клювца (bassae oхусоссі) – журавлі́на; **клюквенный** – журавлі́нний.
ключевая вода – джерéльна, джерéляна вода́.
ключица (clavicula) – ду́жка, пе́репело; tuberositas coracoidea claviculae – воро́нча

горбкóватість ду́жки (пе́репела).
ключичный (clavicularis) – дужко́вий, пе́репельний, ду́жечний.
коагуляция (coagulatio) – коагуля́ція, зці́лення, зсідáння.
Cowperitis – запáлення Куперо́вої за́лози.
ковырять – колу́пати, копи́рса́ти, до́вба́ти, длу́бати.
коготь (onych) – кі́готь (кі́гтя); па́зур, (*мн.*) па́зури.
кодеин (codeinum) – коде́їн, -ну.
кожа (cutis, derma) – шкі́ра, шку́ра; **с. лаха** – шкі́ра збо́риста; epidermis – епіде́рміс, на́шкурень; stratum corneum – ро́говий шар; str. germinativum – за́родко́вий шар.
кожистый – шкі́ровий.
кожица (corium) – вла́стива шку́ра, шку́рка, плі́вка.
кожный (cutaneus) – шкі́[у]рний; **к. смазка у новорожденных** (vernix caseosa) – шкі́рна ома́ста (у немовля́т); **-ные паразиты** – шкі́рні чужо́ди, паразі́ти; **-ные болезни** – на́шкурні х[в]оро́би (неду́ги).
кокаин (cocaïnum) – кока́їн, -ну.
кокки (coccus) – кулькі́ мі́кроскопі́чні (мі́крóби), ко́ки.
коклюш (pertussis) – ко́клюш, кашлю́к; ску́са, -си.
коксалгия (coxalgia) – коксалгі́я, бі́ль у ку́льші, кульшові́й бі́ль.
коксит (coxitis) – коксі́т, -ту; запáлення ку́льші, кульши́ця; coxitis gonorrhoeica – коксі́т (кульши́ця) гоно́рoйний (збу́ровий); coxitis syphilitica – коксі́т (кульши́ця) сифілі́ти́чний (пранцо́вий); coxitis tuberculosa – коксі́т туберкулю́зний, кульши́ця горбко́вична; coxitis urica – коксі́т (кульши́ця) сечові́й.
кокцигодина (coccygodynia) – бі́ль ку́приковий; кокциго́динія.
кокцигэктомия (coccygectomy) – ві́тин ку́прика; кокцигекто́мія.
колба – ко́лба; **к. измерительная** – вимі́рoва; **к. плоскодонная** – плеска́тодо́нна ко́лба; **-образный** – ко́лбува́тий.
колбасный – ко́вба́сний.
колебание – хита́ння, вага́ння.
коленный – ко́ліновий, ко́лінковий; **пателлярный рефлекс** – нако́лінний ві́друх; нако́лінний рефле́кс.
колено (genu) – ко́ліно; genu valgum – ві́кривлення ні́г (но́гі) ко́ліном всере́дину; коли́шонoгі́сть з ко́ліном всере́дину; genu varum – ві́кривлення ні́г (но́гі) з ко́ліном назо́вні, коли́шонoгі́сть з ко́ліном назо́вні.
колики (colica) – ко́льки, ко́лоття; colica

flatulenta – вітрові колькі, кишкові пучіння, газове розпирання кишків; colica gastrica – колькі шлункові (завійна); colica hepatica – колькі печінкові, колькі жовчіві, колькі від жовчівих камінців; colica intestinalis – колькі кишкові; colica mucosa = enteritis pseudomembranacea – колькі слизові, кишковиця (несправжня) волокниста, клочувата; colica renalis – колькі ниркові; colica stercoracea – колькі калові, колькі від заперття.

колит (colitis) – коліт, -ту; запалення ободової кишки, ободовиці.

колицистит (colicystitis) – колицистіт; запалення міхура, спричинене кишковими бактеріями.

количество – [с]кількість, -кості; **в достаточном к.** – досталь; **количественный** – кількісний.

коллапс (collapsus) – колапс; знесилення, заупад, -ду; умлівання.

колатеральный (collateralis) – бічний, побічний, убічний, колатеральний.

коллодий (collodium) – колодій, -дію.

коллоидный – клейовий, клейчастий, драглистий, колодіний.

коллоиды – коллоїди.

колобома (coloboma) – колобома, щілина, вірізка; coloboma chorioideae – колобома жильної оболонки ока.

колодець, -зь – колодязь, -зя; криниця; **-зний** – колодязний, криничний.

колотье – колька; колоття; *в животе* – завійна, завійниця; *в кишках* – сонячниця; *в пальцах от холоду* – зашпари; *в ушах* – штрикання.

коллак – ковпак, -ка.

колтун (plica polonica) – ковтун, ковтях.

кольпит (colpitis = vaginitis) – колпіт, -ту; вагініт, піхвиця; colpitis gonorrhoea, s. vaginitis gonorrhoea – вагініт гоноройний, піхвиця гоноройна (збурова).

кольпогистерэктомия (colpohysterectomy) – витин уразу через піхву.

кольпоперинеорафия (colpoperineorrhaphia) – зшивання переміжжя й піхви.

кольпоррагия (colporrhagia) – кровотеча з піхви.

кольпоррафия (colporrhaphia) – зшивання (звужування) піхви, кольпорафія.

кольпорецис (colporhexis) – розрив піхви.

кольпотомия (colpotomy) – розтин піхви.

кольцевидный (cricoidea), **кольцеобразный** – каблучкуватий, перстенюватий.

кольцевой – каблучковий, перстенювий, кільчатий.

кольцо (annulus) – перстень, -сня; каблучка, кільце; **обручальное** – обручка; **паховое кольцо** (annulus inguinalis) – пахвинна каблучка.

кома (coma) – кома, знемо́ра, цілковита нестя́ма, непам'ятство; coma diabeticum – кома цукрівни́чна, знемо́ра цукрівни́чна; нестя́ма, непам'ятство цукрівни́чне; coma puerperale – кома поро́дова; coma uremica – кома сечокрі́вна, сечокрі́вна; знемо́ра, непам'ятство сечокрі́вне.

комар (culex) – кома́р, -ря.

комбинация – комбіна́ція, комбінува́ння; **-ированный** – комбінований; **комбинаторная способность** – здатність до комбінува́ння, комбіна́торна здатність.

combustio (*сухим огнем или жаром*) – опечення; обварення, ошпарення (*водою или жидкостью*).

коммиссура (commissura) – комісу́ра, злу́ка; commissura labiorum anterior – передня губна́ злу́ка.

commotio cerebri – оголо́мшення мозко́ве, стрясіння мо́зку.

комок – гру́дка, гру́дочка; (*шерсти, волос*) – жмут, -та; **сбиться в комок** – скомшті́тися; скло́читися.

компас – ко́мпас, -су.

компенсация (compensatio) – компенса́ція, надолу́ження, відшко́дування.

комплексия – комплє́сія, стату́ра, будо́ва.

компот – узва́р, -ру; звар, -ру.

компресс – компрє́с, -су; обго́ртка, обклад; **согревающий к.** – огріва́льний к., пригрі́вка.

compressio cerebri – зда́влення мо́зку (мозко́ве); стіснення, приду́шення мо́зку (мозко́ве).

конвалесцент (convalescens) – відужень, відужник; відужуючий.

convergens – збіжний.

convexus – опуклий, ви́пнутий, ви́гнутий.

конвульсия (convulsio) – конву́льсія, ко́рчі, судо́ма; convulsiones epileptiform. adultorum – конву́льсії (ко́рчі, судо́ми), схожі на чорноне́мічні, у до́рослих; convulsiones epileptiform. infantum – конву́льсії (ко́рчі, судо́ми), схожі на чорноне́мічні, у діте́й, дитя́чі; convulsiones gravidarum – конву́льсії (ко́рчі, судо́ми) у вагі́тних; convulsiones parturientium – конву́льсії (ко́рчі, судо́ми) у роді́ль; convulsiones uremicae – конву́льсії сечокрі́вні (сечокрі́вні).

конгломерат – конгломе́рат, -ту; зліпище, скупчення.

конденсация – згуст, згу́щення, конденса́ція.

кондилома (condyloma) – кондилóма, боро́дка; condylomata acuminata – го́стрі, шпилья́сті кондилóми; боро́давки го́стрі (шпилья́сті); condylomata lata – кондилóми ширóкі, боро́давки ширóкі, кондилóми пранцьові.

конечность (extremitas) – кінці́вка; **верхняя к.** – ве́рхня (горі́шня) кінці́вка; **нижняя к.** – ни́жня (долі́шня) кінці́вка.

конический (conicus) – коні́чний, стрі́ж-кува́тий.

консервы (очки) – о́чні консе́рви; захисні окуля́ри.

консервированный – консерво́ваний.

консистенция – консисте́нція; стан, -ну (*физич.*); **плотная консистенция** – стан дебе́лий, міцний.

constipatio – запертя́, за́кріп, зату́жавіння, зату́жаві́ість, неру́ха, незру́ха.

конституция (constitutio) – конститúція; будóва, склад ті́ла.

констриктор (constrictor) – стиска́ч, -ча́.

консультант – консульта́нт; **консульта́ция** – пора́да (ліка́рська), консульта́ція.

консилиум (consilium) – консі́ліум, -му; на́рада.

контагий (contagium) – конта́гій, зара́за; **контагиозные болезни** – заразли́ві х[в]оро́би.

контакт – конта́кт, -ту.

контур – ко́нтур, -ру; обві́д (обво́ду).

контрапертура (contrapertura) – протио́твір, -тво́ру; контраперту́ра.

контрольный – контро́льний.

контроль – контро́ль, -лю, пере́вірка; **контролировать** – контролюва́ти; переві́ряти.

контраст – протиле́жність, -ности; контра́ст.

контрактура (contractura) – контра́ктúra, зве́дення, стя́гнення.

конус – ко́нус, -су; сті́жок, кружі́ль.

концентрический – концентрі́чний; **концентра́ция раствора** – концентра́ція ро́зчину.

концентрировать – концентрува́ти, зосе́реджувати; **концентрированный** – концентро́ваний, зосере́джений.

конъюгата (conjugata) – кон'юга́та, пе́редньо-за́дній про́мір; с. diagonalis – діагона́льна навкісна́ к.; с. externa – надві́рня (зовні́шня) к.; с. normalis – к. норма́льна; с. vera – к. дійсна́ (про́ста).

конъюнктивит (conjunctivitis) – кон'ю́нктиві́т, -ту; сполучни́ця, спійни́ця; conjunctivitis aestivalis – кон'ю́нктиві́т (сполучни́ця, спійни́ця) літній (весня́ний); conjunctivitis catarrhalis acuta – кон'ю́нктиві́т

(сполучни́ця, спійни́ця) катарáльний го́стрий; conjunctivitis catarrhalis chronica – кон'ю́нктиві́т (сполучни́ця, спійни́ця) катарáльний хро́нічний (довготривáлий, довгий); conjunctivitis diphtherica – кон'ю́нктиві́т дифте́рійний (обкладо́вий), сполучни́ця (спійни́ця) обкладо́ва; conjunctivitis follicularis – кон'ю́нктиві́т фо́лікульо́вий (зерня́стий); conjunctivitis gonorrhoeica – кон'ю́нктиві́т гонорóйний (збу́ровий), сполучни́ця (спійни́ця) збу́рова; conjunctivitis phlyctaenulosa – кон'ю́нктиві́т (сполучни́ця, спійни́ця) флі́ктено́вий; conjunctivitis trachomatosa = trachoma – кон'ю́нктиві́т трахо́мовий, трахо́ма, сухі́й во́лос.

конъюнктива (conjunctiva) – сполучня́, спійня́, сполу́чниця, кон'ю́нкті́ва.

координация – координáція, співря́дність, -ности; погóдження.

координировать – координува́ти.

копия – ко́пія.

копоть – са́жа, кі́поть, кі́птява.

копролит (coprolith) – копролі́т, кишко́вий ка́мінь.

копростаз (coprostasis) – копростáза; засті́й ка́ла.

копчение – ву́дження.

копчик (os cossugeum) – ку́прик, -ка; cossua cossugea – ку́прикові рі́зкі.

копчиковый (cossugeus) – ку́приковий.

cor adiposum – жи́рне се́рце; зажи́рі́ість се́рця (се́рцевá).

cor lassum – се́рце перевто́млене, перевто́ма се́рця (се́рцевá).

корень (radix) – ко́рінь, -еня, (*мн.*) ко́ріння;

коренные зубы – ку́тні зу́би.

corectasia – розши́рення зіні́ці.

корешки спинных нервов (rami nervi spinalis) – гі́лкі спинни́х не́рвів.

корица (cinnamomum) – кори́ця, цина́мон, -ну.

корка (crusta) – шку́рінка, шку́рка, скі́рочка.

кормилица – ма́мка, годувáльниця.

кормить – годувáти, харчува́ти; **кормле́ние** – годува́ння, харчува́ння.

корневище (rhizoma) – корені́ще, корня́к.

корнеплодный – коренеплі́дний.

корнцанг – корнца́нг, клинці́.

коробочка – корóбочка, корóбка, ко́роб; (*из луба*) – ко́зуб, козубе́нька; (*из картону*) – шаба́ту́ра, шаба́ту́рка.

корона (corona) – віне́ць; ко́рона; cor. glan-dis – жолуде́вий віне́ць; cor. Veneris – віно́к Вене́рин, круго́ва сму́га з сифілі́тичних (пранцьови́х) па́пулок (цято́к) на лóбі.

короста (scabies) – корóста, чуха́чка.

корпия – понітчина, смиканіна, торочки.
corpore aliena – чужорідні (сторонні) речі (що попадають у різні частини тіла). Див. “инородный”.

корсет – корсёт, -ту; шнурівка.

корточки – почіпки, карачки; **на корточках** – на почіпках, навкарачки.

корытообразный – коритуватий.

корь (morbilli) – кір (кору).

coruza – див. “насморк”.

косматый – патлатий, волохатий, кудлатий.

косноязычный – недоріка, недорікий, недомовний.

косо (oblique) – ко́со; навко́сі, на́вкіс, криво́.

косоглазие (strabismus) – косоо́кість, зизоо́кість; s. alternans – к. мі́нлі́ва; пере́мінна; strabismus externus – знадві́рня косоо́кість, (зизоо́кість); strabismus internus – се́реді́нна косоо́кість.

косоглазый – косоо́кий, зизоо́кий, кривоо́кий, зі́зий.

косой (obliquus) – ко́сий, криві́й, на́вко́сий.

косолапость (talipes) – клі́ша, клі́шавість; **косолапый** – клі́шавий, клишоно́гий; talipromanus – клі́шавість ру́кі, кі́тиці.

косоногий – кривонóгий, криві́й.

косоугольник – кривоку́тник, -ка.

костистый – кі́стявий, ко́щавий, ко́стістий, о́костува́тий.

костенеть – ко́стені́ти; (*от холода*) – кля́кнути; дубі́ти.

костеразрушители (osteoclastae) – о́стео-кля́сти; ко́стеру́ї́нники.

костлявость – кі́стля́вість, -вості; ко́щавість.

костно-мозговой (medullaris) – кі́с[т]но́міз-ко́вий, ме́дуля́рний.

костный (osseus) – кі́стяний; **костное ядро** – кі́стяне ядро́.

костоеда (caries) – ка́рієс, кі́стко́ї́дь, -ди; го́стець; **костоеда зубов** (caries dentis) – ка́рієс зубний, ко́стої́дь зубна́, поро́шнівці́я зубна́; car. ossium – ка́рієс кі́сто́к; кі́стко́ї́дь; ро́зпад кі́стковий. Див. “кариес”.

костотомия (costotomia) – ко́стотомі́я, ві́тин ча́стини ребра́.

кострец, крестец (os sacrum) – кри́ж, -жа; tuberositas sac. – кри́жова́ горбкүва́тість; promontorium – при́гірок; foramina sac. – кри́жові отво́ри; crista sac. – кри́жовий гре́бінь; cornua sac. – кр. рі́жки; canalis sac. – кр. про́від; hiatus s. – ро́зтві́р кр.; apex oss. sac. – ве́ршо́к кри́жово́ї кі́стки.

костыль – мі́лиця, ко́стур.

кость – кі́сть, кі́стка; (*мн.*) ко́сті, кі́сткі; (*у м.*) кі́сточка.

котел – каза́н, ко́тел, -тла́.

кофе – ка́ва, -ви.

кофеин (coffeinum) – кофе́їн, -ну.

коченеть – дере́в'яні́ти, кля́кнути, дубі́ти.

кошениль (coccus) – черве́ць, ма́нія, бака́н.

краевой – крайові́й, кра́євий.

край (margo) – край, кра́ю; пруг, -га.

крайний (extremus) – кра́йній, кі́нцеві́й, скра́йній.

крайняя плоть (praeputium) – пе́редня шку́рка (пру́тне́ва чи ско́ботне́ва).

краниокласт (cranioclast) – черепо́розкрі́шувач, кра́ніо́кля́ст.

краниомаляция (craniomalatia) – розм'я́шення че́репа, кра́ніо́мала́ція.

краниотомия (craniotomia) – кра́ніотомі́я, черепо́протин, відкриття́ черепо́вої по-ро́жні́ни.

крапива (Urtica) – кро́пі́ва; **крапивный** – кро́пів'я́ний; **крапивная лихорадка** (urticaria) – кро́півни́ця, кро́пив'я́нка.

крапивница (urticaria) – кро́півни́ця, кра-су́ха, кро́пив'я́нка.

красавка (Atropa belladonna) – матрига́н, -ну.
краска – фа́рба, кра́ска; **красить** – фар-бува́ти, кра́сити, ма́люва́ти.

красящее вещество, краситель – ба́рвник, -ка.

краснеть – черво́ніти, ша́ріти.

крахмал (amylum) – кро́хма́ль, -лю́.

крахмальный сахар – кро́хма́льний цу́кор.

кремаштер (cremaster) – кре́ма́стер; я́єчко-вий піді́йма́ч.

крематорий – трупопа́лі́льня, кре́маторі́й.

кремнезем – кре́м'я́нка, кре́міні́ця, кре-мі́нка, кре́мені́на.

крепитация (crepitatio) – скре́піт, хрум, хру́скіт, кре́піта́ція.

крестец (os sacrum) – див. “кострец”.

крестовидный – хре́щатий, хре́статий.

кретинизм (cretinismus) – крети́нізм, -му; недоу́мство.

кривизна (curvatura) – кривина́, збо́чення, криві́сть, кандзю́ба; curvatura ventriculi majore – ве́лі́ка шлу́нкова кривина́.

кривобокий – кривобо́кий, кривоклу́бий.

кривоглазый – сліпоо́кий.

кривоногий – кривонóгий, клишоно́гий.

криворукий – кривору́кий, кривору́чка.

кривошея (torticollis) – кривоши́я, кри-вов'я́за; **кривошей** – кривов'я́зий.

кризис (*болезни*) (crisis) – кри́за, ра́птовий спад гаря́чки; **кризис наступает** – бі́ль перева́люється.

крикотиреотомия (cricothyreotomia) – об-ручко́во-борлако́вий ро́зтин.

крикотомия (cricotomia) – різтин обручково́го хряща́.

крикотрахеотомия (cricotracheotomia) – різтин обручково́го хряща́ й трахеї́.

крипторхизм (cryptorchismus) – крипторхизм, -му; відсу́тність яйця́ (яєць) в ка́літці́.

кристалл (crystallus) – кришта́ль, -лю́.

кристалик (lens crystalina) – кришта́лик, со́чка; nucleus lentis – со́чкове ядро́; fibrae lentis – сочк. воло́кна; axis l. – со́чкова вісь; polus l. – по́люс кришталико́вий; aequator l. – со́чковий еква́тор; radii l. – сочк. ра́діуси (про́мені).

кристаллизация – кристаліза́ція, кришталюва́ння; **кристаллизироваться** – кристалізува́тися, кришталюва́тися.

кристаллоидный – кришталюва́тий, кришталопо́добний.

кристаллический – крис[ш]талі́чний.

крававый – крива́вий; **к. понос** – різачка.

кровеносный – кровonóсний; **кровеносный сосуд** – жи́ла.

кровать, кроватка – лі́жко, лі́жечко, по́стіль, -сте́ли.

кровинка – крові́нка.

кровоизлияние (haemorrhagia) – кровові́лив, кровоте́ча, кровосплі́в; haemorrhagia retinae – кровові́лив у сітківку.

кровообращение – кровоо́біг, -гу; **большой круг к.** – вели́кий кровоо́біг, вели́ке ко́ло о́бігу кро́ви; **малый круг к.** – мали́й кровоо́біг; мали́е ко́ло о́бігу кро́ви.

кровоостанавливающий – кровтаму́ючий.

кровоподтек – синя́к, -ка́.

кровоупускание – кровопу́скання.

кровосмешение – кровозмі́шення.

кровососный – крововси́сний; **кровососный аппарат** – кровосі́сень.

кровообразование, кроветворение – кровотво́рення.

кровоотечение – кровоте́ча, кровоті́ч, -те́чи; **остановить кровоотечение** – затамува́ти, загамува́ти кров; **кровоотечение кишечное** (enterorrhagia) – кровоте́ча кишкóва; **кровоотечение из носа** (epistaxis) – кровоте́ча, кровоті́ч носóва (з но́са).

кровоточивый – кровоточи́вий, кровоті́чний; **кровоточивость** – кровоті́чність, -ности́.

кровохарканье (haemoptoe, haemoptysis) – кровохарка́ння, кровоплюва́ння, ка́шель з кро́в'ю; haemoptysis (haemoptoe) tuberculosa – кровохарка́ння туберкульóзне (горбко́вичне).

кровь (sanguis) – кро́в, -ви; кривля́; (*из носа*) –

ма́зка, ю́шка (*н.*); **истекать кровью** – зіхо́дити кро́в'ю, юші́ти.

кровянистый – крива́вистий.

кровяной – кро́в'яний; **кр. сыворотка** – кро́в'яна́ сирова́тка.

кролик – крі́ль (кроля́); кро́лик, тру́сик, -ка.

круг – ко́ло, -ла; круг, -га; **большой круг кровообращения** – вели́ке ко́ло о́бігу кро́ви; вели́кий кровоо́біг.

круглый – крú́глий, окрú́глий.

круговой (circulus) – ко́ловий, кругóвий.

кругообразный, круговидный – кругля́стий.

кругообращение, круговращение – кругоо́біг, круговóрот, -ту; ко́ловорот, ко́лооберта́ння.

кружка – ку́холь, (*ум.*) ку́хлик, водя́нчик, кварта́; (*для сбора денег*) – ка́рнавка.

круп (laryngitis cruposa) – круп, -пу; гортáнниця воло́кни́нна (крúпова, воло́княста).

крупозный (cruposus) – крúповий, воло́кни́ний, воло́кня́стий; bronchitis cruposa – бронхі́т крúповий, ди́шійця воло́кни́нна (воло́княста); pneumonia cruposa – пневмоні́я (легéнниця) крúпова (воло́кни́нна, воло́княста).

крушина (Frangula, Cascara sagrada) – круши́на, жо́стір = (Rhamnus cathartica), круши́на, хрóбост.

крыловидный (pterygoideus) – крилува́тий; fovea pterygoidea processus condiloidei – крилува́та я́ма ви́ростко́вого па́ростка.

крылонебный (pterygopalatinus) – крилува́топідне́бінний.

крыса – паці́ок, -ка́; щур; крі́са.

крышка – по́кришка, на́кривка.

крючковатый (hamatus) – гачкува́тий, карлю́чкува́тий; os hamatum carpi – гачкува́та кі́стка зап'я́стка.

крючок (hamulus) – гачо́к, -ка́.

ксантопсия (xanthopsia) – жо́втозо́рість, -рос-ти; ксантопсі́я.

ксеродермия (xerodermia) – сухошкі́р'я, ксерoде́рмія.

ксероз (xerosis) – су́хість, -хости́; ксерóза; arthroxerosis – сугло́бова су́хість.

куб перегонный (destillator) – пере́гінний ко́тел, -тла, каза́н; де́стиляці́йний ко́тел, каза́н; ле́мбик.

кубовидный (cuboideus) – кубува́тий, гра́нча́стий; **кубовидная кость** (os cuboideum) – гра́ні́вка (гра́нча́ста кі́стка).

куве́за (couveuse) – термоста́т для недоно́сків, кувéза.

кукуруза – кукурú[д]за, пші́нка.

кулак – кула́к, -ка́.

культивировать – культивувати; **культивированный** – культивований.
культура (выращивание) – культура, розплід.
культя – кўкса; кікоть, -ктя.
кумулятивный – кумулятивний, згуртований, скіпчений, накопичений.
купание – купання.
купаться – купатися.
купировать – увірвати (перєбіг х[в]ороби).
купорос (vitriolum) – вітріоль, -лю; купєрвас, -су; **железный к.** – к. заліза, к. залізний; **медный к.** – сінній камінь.
куриный – кўрячий; **куриная грудь** – к. огруддя; **куриная слепота** (hemeralopia) – кўряча сліпотá, лунá.
курить (табак) – куріти, паліти.
курорт – курорт, -ту.
курс – курс, -су; **курсовой** – курсовий; **курс лечения** – курс лікування.
кусать – кусати.
кухня – кўхня, пекарня, куховарня.
кушать – їсти.
кушанье – страва, їжа.

Л

Лабиринт (labyrinthus) – лабірінт; vestibulum – присінок; recessus sphericus – сферичний закуток; maculae cribrosae – решітчасті плями; canales semicirculares – півкрузалові канали; ampullae osseae – кістяні ампули; stura ampul. – ампульні ніжкї; cochlea – слимак; cupula – баня (вершók); scala tympani – бубонцєві сходи; meatus acusticus internus – внутрішній вушний óтвір; foramen singulare – одинока діра.
лаборатория – лабораторія.
ладан – ладан.
lagophthalmus – зяяче око.
ладонный (palmaris) – долонний; antithenar – дол. противіпин; thenar – долонний віпин; aroneurosis palmaris – долонна апоневрóза.
ладонь (palma) – долоня; **разжать ладонь** – розтулити долоню; **сжать** – стулити долоню.
ладьевидный (navicularis) – човнуватий, човністий; os. naviculare – човєнце, човнувата, кістка.
лакмус – лакмус, -су.
лакмусовый – лакмусовий; **л. бумажка** – лакмусовий папір.
лакрицы корень (Glycyrrhiza echinata) –

локрїця, солóдкий корінь, солодіка, солодець.
лактацио (lactatio) – лактація, годування груддю.
лактобутирометр или лактометр (lactobutyrometer s. lactometer) – лактометр; мо-локомір.
лактозурия (lactosuria) – лактозурія; молóчний цўкор у сєчі.
лактоскоп (lactoscop) – лактоскоп, вїмїрник жїру в молоці.
лакуна (lacuna) – лакўна, заглибина, яма; lacuna vasorum – яма кров'яних жил; lacuna musculorum – мўскульна яма.
ламбдовидный шов (sutura lambdoidea) – ламбдувате шво.
ламинектомия (laminectomy) – ламінектомія, вїтин хребóвого лўку.
лампа – лямпа; **калильная л.** – жаровá лямпа.
ландыш (Convallaria majalis) – конвáлія, -її.
ланолин (lanolinum) – ланолін.
ланцет – лансєт, -та.
laparorrhaphia – зшивання, зашивання чєрева.
лапаротомия (laparotomia) – лапаротомія, череворóзтин.
лапарогастротомия (laparogastrotomia) – рóзтин шлўнку після рóзтину чєрева, лапарогáстротомія.
лапарогистерэктомия (laparohysterectomy) – вїтин урáзу після рóзтину чєрева, лапарогістеректомія.
лапаросальпингэктомия (laparosalphingectomy) – вїтин яйцепровóду після рóзтину чєрева, лапаросальпінгектомія.
лапароэнтертомия (laparoentertomia) – рóзтин кишók після рóзтину чєрева; лапаро-ентертомія.
лаповидный – лапáтий.
laryngectomy – вїтин горлянки; горлянко-вїтин.
ларингит (laryngitis) – ларингіт, -ту; горлянковїця, запáлення горлянки; **laryngitis catarrhalis acuta** – гóстре запáлення горлянки (гóстрый ларингіт); **laryngitis chronica** – ларингіт хронічний, запáлення горлянки хронічне (довготривáле); **laryngitis syphilitica** – ларингіт сифілітічний (пранцьовїй), запáлення горлянки пранцьовє; **laryngitis tuberculosa** – ларингіт туберкульóзний (горбковїчний), запáлення горлянки горбковїчне; **laryngitis chronica simplex** – зви-чайний хронічний ларингіт, звичайне хро-нічне запáлення горлянки; **laryngitis stuposa** – ларингіт крўповий (волоknїйний, во-локнястий); **laryngitis diphtherica** – ларингіт

дифтерійний (обкладовий), запалення горлянки дифтерійне.

ларингоррагия (laryngorrhagia) – кровотеча горлянкова, ларингорагія.

ларингоскопия (laryngoscopy) – ларингоскопія, огляд горлянки.

laryngospasmus – горлянкова спазма (спазматичне, скорчове закриття горлянкової щілини).

ларингостеноз (laryngostenosis) – ларингостеноза, звуження горлянки, горлянковозвуження.

laryngotomia – ларинготомія, розрізування горлянки; розтин горлянки.

ларинготрахеит (laryngotracheitis) – ларинготрахеїт; горлянокодихавковийця.

ларингоєдема (laryngoedema) – набряк горлянки; ларингоєдема.

латентный, скрытый (latens) – захований, латентний.

lateroflexio uteri – загин уразу набік.

lateroversio uteri – нахил уразу набік; збачення уразове.

lactertus fibrosus – фіброзна частина двоголового плечового м'язу.

левша – шульга, манько, лівак.

левулоза – левулоза, овочевий цукор.

легких воспаление (pneumonia) – див. “пневмония”.

легковоспламеняющийся – палкий, займистий, пальний, горючий, легкозапальний.

легкое (pulmo) – легеня, -ні; (*множ.*) легені; basis pulmonis – основа легенева; apex p. – вершок леген.; sulcus subclavius – піддужковий ривчак; margo anterior – передній край; hilus pulm. – легеневі ворота; incisura cardiaca – сердечна вирізка; alveoli – альвеоли (дучки).

легколетучивающийся – легколеткий.

легочный (pulmonalis) – легеневий; **л. пухырек** – лег. пухирець; **легочная ткань** – легенева тканина.

лед – лід (льоду); крига.

ледяной – льодовий.

лежать животом вниз – долічерева лежати; **вверх** – горілиць, горічерева.

лежание – лежання; **лежащий** – лежачий.

лезвие – лезо, -за.

лейка (infundibulum) – лійка, -ки.

лейкодерма (leucoderma) – левкодерма, білошкір'я; leucoderma syphiliticum – білошкір'я сифілітичне (пранцьове).

лейкома (leusoma) – більмо, луда, полуда; **глаз с бельмом** – більмове око.

лейкопения (leucopenia) – левкопенія (зменшення кількості білокрівців).

лейкоцит – білокрівець, левкоцит.

лейкоцитоз (leucocytosis) – левкоцитоза, збільшення кількості білокрівців у крові.

лейкемия (leucaemia) – білокрів'я, левкемія; **лейкемия лимфатическая** – б. пасокове.

лейомиома (leiomyoma) – лейоміома; новотвір з м'язової тканини.

лекарство (medicamentum) – ліки.

лекарственный (medicamentosus) – ліковий, помічний.

лекарский – лікарський.

лекарь, -ка (medicus) – лікар, -ка.

лектор – лектор, -ра; **-ский** – лекторський.

лекция – лекція; **лекционный** – лекційний.

ленточный (lenticularis) – стрічковий, биндовий; **глиста** (taenia) – цип'як, глиста биндова.

лепесток – пелюстка, -ки.

лепешка – коржик, -ка.

lepra – проказа; lepra tuberosa – проказа горбкувата.

лепрозорий (leprosorium) – лепрозорій, притулок для прокажених.

leptomeningitis – лептоменінгіт, запалення м'якої оболонки мозку; м'якооболонниця.

лестница (scala) (*подвижная*) – драбіна; (*неподвижная*) – сходи, східці; scala tympani – бубонцеві (барабанні) сходи; scala vestibuli – присінкові сходи.

лесничный (scalenus) – драбинчастий; musculus scalenus – драбинчастий м'яз.

летальный (letalis) – летальний, смертельний.

летаргия (lethargia) – обмирання, завмирання, летаргія.

летучий (volatilis) – леткий, летючий; **л. (санитарный) отряд** – летючка.

лечебница – лікарня.

лечебный – лікарний, лікарчий, лікувальний; **лечебное заведение** – лікарня.

лечение – лікування; **занятие врачеванием** – лікарювання; **л. ран** – гоїння.

лечить, -ся – лікувати, -ся; **л. раны** – гоїти.

лечь – лягти.

лигатура (ligatura) – лігатура, зав'язка, перев'язка.

ligamentum – в'язло, зв'язка; lig. ovarii – зв'язка яєчникова; l. suspensorium hepatis – підвісничкова зв. печінки; l. teres hepatis, uteri – кругла зв. печінки, уразу. Див. “связки”.

лигнин (ligninum) – лігнін, деревина.

liquor – рідина; liquor folliculi – фолікулярна (мішечкова) рідина.

лиман – лиман, -ну.

лимон – цитріна, лимона; **-ный** (citricus) – цитриновий; **-ная кислота** (acidum citri-

sum) – цитрінова кислотá.
лимонад – лимона́да, -ди.
лимфа (lymph) – па́сока, лі́мфа.
lymphangioma – лімфангіо́ма; па́соко-жилы́-няк, -ка́.
лимфатический (lymphaticus) – па́соковий, лі́мфатичний; **-ская система** – па́сокова систе́ма; **-ские сосуды** – па́сокові жи́ли.
лимфаденит (lymphadenitis) – лі́мфадені́т, запáлення па́сокових за́лоз; па́сокозало́з-ни́ця.
lymphadenoma – па́соковий жовня́к, лі́м-фадено́ма.
лимфангоит (lymphangoitis) – лі́мфанго́їт, запáлення па́сокових жил, па́сокожи́ль-ни́ця.
лимфобласты (lymphoblastes) – лі́мфобла́сти, молоді́ білокрі́вці.
лимфоистечение (lymphorrhoea) – лі́мфо-ре́я, па́сокотече́а, виті́кання па́соки.
лимфома (lymphoma) – пасочня́к, -ка; лі́м-фо́ма.
лимфообразование – па́сокоутво́рення, утво́-рення па́соки.
лимфосаркома (lymphosarcoma) – лі́мфо-сарко́ма, па́соко-м'яса́к.
лимфоцит – лі́мфоці́т, пасокове́ць.
лимфоцитоз (lymphocytosis) – лі́мфоцито́за, збі́льшення кі́лькості лі́мфоці́тів у кро́ві.
линза – со́чка, лі́нза.
линия (linea) – лі́нія, сму́га; l. aspera femoris – шерстка́ лі́нія стегна́; l. demarcationis – демаркаці́йна (відмежува́льна) лі́нія, сму́га.
линейный – лі́нійний.
липкий (adhaesivus) – липкі́й, липу́чий, беркі́й, чіпкі́й; **липкий пластырь** – липкі́й, (липу́чий) пля́стер.
липоид (lipoid) – лі́побі́д; поді́бна до то́вщу речови́на.
липома (lipoma) – лі́по́ма, опáсок, товща́к; lipoma arborescens – лі́по́ма (опáсок) де-реві́ста (дере́вувáта), розгалу́жена.
липоматоз (lipomatosis) – зажи́рілість, роз-жи́рілість, потовсті́ння; lipomatosis uni-versalis – зажи́рілість за́гальна; розжи́рі-лість за́гальна; потовсті́ння за́гальне; li-pomatosis luxurians muscularis progressi-va – зажи́рілість за́йма м'язе́ва поступо́ва.
lipomixoma – товще́вий сли́зняк.
липурия (lipuria) – лі́пу́рія, жиросе́ччя.
липэмия (lipaemia) – лі́пемі́я, збі́льшення кі́лькості жи́ру в кро́ві; жирокрі́в'я.
листообразный – листувáтий.
лист, листик (folia) – лист, листо́к, листочо́к; (мн.) лі́стя; (бу́маги) – а́ркуш, а́ркуши́к.
литий – лі́тій, -ія; **фосфорнокислый л.** –

фосфоро́вокі́сний лі́тій; **бромистый л.** – бро́мовий лі́тій.
литопедион (lithopedion) – лі́топедіо́н; ска-мені́лість пло́да в се́редині ма́тери.
литотомия (lithotomia) – лі́тотомі́я; ві́тин ка́мінців.
литотрипсия (lithotripsia) – лі́тотрипси́я, розкри́шування ка́мінців.
литотриптор (lithotriptor) – лі́тотри́птор, розкри́шувач ка́мінців.
лихорадить, меня лихорадит – я ма́ю га-ря́чку; я в гаря́чці.
лихорадка (febris) – лихомáнка, пропа́сниця, трясови́ця, трясця́, гаря́чка, палу́чка; **пе-ремежающаяся лихорадка** (febris inter-mittens) – пропа́сниця, (трясови́ця), гаря́ч-ка, лихомáнка пере́мінча́ста, пере́ривча́ста; febris gastrica – шлу́нкова лихомáнка, пропа́сниця; febris biliosa – жовче́ва гаря́ч-ка (пропа́сниця); febris intermittens quar-tana – пропа́сниця пере́мінча́ста четве́р-тя́чка; febris intermittens quotidiana – про-па́сниця пере́мінча́ста (пере́ривча́ста) що́-де́нна; febris lactica – пропа́сниця мо́лочна; febris recurrens – гаря́чка пово́ротна (зворо́т-на); febris scarlatinosa – пропа́сниця шка́р-ляти́нна; febris traumatica – пропа́сниця (га-ря́чка) травма́тична (забі́йна); febris inter-mittens pernicioosa – пропа́сниця (гаря́чка) пере́мінча́ста злі́сна (злослі́ва), ли́ха.
лихорадочный (febrilis) – лихомáнський, гаря́чковий, пропа́сний, тря́сцевий.
лицевой (facialis) – лице́вий; nervus facia-lis – лице́вий нерв; **л. угол** – личні́к.
лицо (facies) – лице́, вид; облі́ччя; (юри-дич.) – о́соба; **измениться в лице** – по-мі́нитися; **вверх лицом** – горі́лиць; **с кривым лицом** – криво́видий.
лишай (lichen, herpes) – 1) лишáй, -а́й; 2) обрі́сник; мох; lichen circinatus – відгра-ні́чений лишáй; l. islandicus – ісла́ндський мох; l. tropicus – тропі́чна ві́сипка; l. scrophulosum – золоту́шний лишáй; her-pes tonsurans – стри́гучий лишáй; herpes zoster – опері́зуючий лишáй.
личинка – [г]робачо́к, -чка́; гу́сінь; личи́нка (у пчел) черва́; (мух) му́химка; **личинка овода** (oestrus hominis) – [г]робачкі́ о́вода (о́водові) (на шкі́рі в люди́ни).
лоб (frons) – лоб, чо́ло.
лобарная пневмония (pneumonia lobaris) – лоба́рна, частко́ва пневмо́ния (легі́нниця).
лобковый (pubicus) – лобі́ковий; соромі́т-ний; os pubis – соромі́тна кі́стка; corpus oss. pubis – ті́ло сором. кі́стки; pecten oss. p. – гребі́нець с. к.; eminentia ileopectinea –

клубово-гребінцёве згір'я.
лобный (frontalis) – чоловий, лобовий.
лобок (mons pubis) – лобик, лóновий горбóк.
ловкость – зручність, спритність; (*в движениях*) – вправність.
лодка – чо́вен, -вна́; **лодкообразный** – човнува́тий.
лодыжка (malleolus) – коло́дочка; malleolus lateralis fibulae – бічна́ малогомі́лкова коло́дочка.
ложе (matrix) – при́ймище, приту́лок, ло́же; matrix unguis – нігтьова́ матері́нка.
ложечка (*хирург.*) – ло́жечка.
ложкообразный – ложкува́тий.
ложный (spurius) – неправди́вий; (*путь*) – облудний, зблудли́вий; **ребра л.** (costae spuriae) – неправди́ві ре́бра.
локализация – локаліза́ція; **локализовывать** – локалізува́ти.
локоть (cubitus) – лі́коть, -ктя.
локтевой (cubitalis) – лі́ктевий; **локтевая кость** (ulna) – лі́ктівка; olecranon – лі́ктевий па́росток; processus coracoideus – воро́нячий па́росток, tuberositas ulnae – лі́ктева́ горбкува́тість; capitulum ul. – го́лівка лі́ктівки; circumferentia articularis – сугло́бовий о́бвід.
locus minoris resistentiae – місце найме́ншого о́пора.
ломкий – крихкий, ламкий.
ломкость – ла́мкість, кри́хкість, -кости.
ломота – ломо́та, ломе́ць, госте́ць, -тця́; гризь, -зи.
лопасть – ло́пасть, пелю́стка.
лопатка (scapula) – лопа́тка; facies costalis – ребро́ва пове́рхня; facies dorsalis – спинна́ пов.; spina scap. – лопа́тковий остю́к; acromion – барко́вий па́росток; angulus inf. – бі́чний кут; cavitatis glenoidalis – сугло́бова вло́говина; collum scapulae – ши́я лопа́тки; processus coracoideus – воро́нячий па́росток (дзюба́тий).
лопаться – ло́патись, трі́скатись, лу́скатись, ре́патись.
лопнувший – лу́снутий, лу́слий.
лордоз (lordosis) – лордо́за, горб пе́редній, ви́крив хребта́ впе́ред; **человек с искривленным позвоночником** – малигува́тий.
лоскут – кла́поть, -птя́; кла́птик, шма́тіна;
лоскутный – кла́птиковий, кла́птя́ний.
лохии (lochia) – ло́хії, пі́сляполо́гові очі́стки.
лохиометра (lochiometra) – затри́мання ло́хій в ура́зі; лохіоме́тра.
лохиометрит (lochiometritis) – лохіоме́трит; запáлення ура́зового м'я́зу від затри́мання ло́хій.

лохиометрофлебит (lochiometrophlebitis) – лохіоме́трофлебі́т; запáлення ура́зових вен від затри́мання ло́хій.
лубки – ле́щата.
lues – див. “сифилис”.
луковица (bulbus) – бу́льба, ба́нька, цибу́ліна; bulbus urethrae – бу́льба (цибу́ліна) сечі́внико́ва; bulbus oculi – о́чна цибу́ліна, ба́нька, бу́льба.
луковичный (bulbosus) – цибу́лінний.
lumbago – о́хвát, уло́ми в кри́жах; люмба́го.
лунатизм (lunatismus, somnambulismus) – снові́ддя.
лунатик (somnambulus) – снові́да.
луночка (alveola) – альве́ола, ду́чка.
lupus vulgaris – во́вчий лишáй, вовча́к, -ка́. Див. “волчанка”.
луч – про́мінь, -меня.
лучевая кость (radius) – про́мінь, -меня; corpus r. – ті́ло; capitulum – го́лівка; fovea – я́ма; process. styloideus – шилува́тий па́росток; incisura ulnaris – лі́ктева́ ві́різка.
лучевой (radialis) – проміне́вий.
лучеиспускание (radiatio) – промі́нюва́ння, ся́яння, промі́нення.
лучеобразный – промі́ня́стий.
лучеотражение – о́дсвіт; відки́д промі́ння; промі́нео́дсвіт.
лучепреломление (refractio lucis) – променозлі́м, -зло́му; лама́ння про́менів.
лучистый (radiatus) – променя́стий.
luxatio – звих; luxatio congenita – звих в́ро́джений.
лысеть – лисі́ти.
лысина – лі́сина, плі́ш.
лысый – лі́сий.
льняной – лянний; **льняное масло** – лянна́ олі́я.
любопытность – ці́ка́вість, допи́тливість, -вости.
любострастие – сла́сно́та, по́хіть, -ти; по́хитли́вість.
любострастный – похитли́вий, сла́сний.
ляминария (laminaria) – ля́міна́рія, морське багові́ння.
ляпис (lapis) – ля́піс, -су; пекельний ка́мінь.
ларингит (laryngitis) – див. “ларингит”.
ляшка – стегно́.
lyssa – див. “бешенство”.

М

Магистр – магі́стр, -тра.
магnezия (magnesia) – магне́зія; **жженная м.** – па́лена магне́зія.

магний (magnium) – ма́гній.

магнит – магнѐт, -ту; **магнитный** – магнѐтний.

магнетизм – магнеті́зм, -му.

мазилка (кисть) – квач, квáчик, помазók.

мазь (unguentum) – мазь, -зи; масть, -ти; **жидкая мазь** – рідка масть; **мазь окиси ртути** – масть (мазь) живосріблóвого óкису; **серая ртутная мазь** (unguentum hydrargyrum cinereum) – політáнь, політáнія.

мазать – мázати; ма́стити, шма́рувати; **мазаний** – мázаний, ма́щений.

мак (Papaver) – мак; P. orientale – сліпій мак, сліпáк.

макродактилия (macrodactylia) – макродактилі́я, довгопáлість, -лости.

макрогlossия (macroglossia) – макроглосі́я; зб́ільшений язýк.

макроцефалия (macrocephalia) – великогóлів'я; **макроцефал** – великогóловий, макроцѐфал.

макроциты – макроцѐйти, червонокрѐвці зб́ільшені.

macula (пятно) – пля́ма; macula lutea – жóвта пля́ма; macula corneae – (невелі́ка) пля́ма (незнáчна заму́тнілість) ро́гівки; бѐльмó.

malacia (размягчение) – розм'я́кання, розм'я́кшення, розм'я́кшування; **osteomalacia** – розм'я́кшення кістóк; **myomalacia** – розм'я́кшування м'я́снів (м'ýскулів).

малина (Rubus idaeus) – мали́на.

malleus – див. “**сап**”.

малоберцовая кость (fibula) – малá гомі́лка; corpus fib. – ті́ло мал. гомі́л.; crista interossea – міжкóстий грѐбінь; capitulum – гóлівка; apex capituli – вершóк гóлівки; malleolus lateralis – бѐчна колóдочка.

малоберцовый (fibularis) – малогомі́лковий.

малокровие (anaemia) – недокрѐв'я, малокрѐв'я, малокрѐвність, -ности; anaemia pernicioosa progressiva – недокрѐв'я (малокрѐв'я) злі́сне (злослі́ве, згублі́ве) поступóве.

малокровный (anaemicus) – малокрѐвний, недокрѐвний.

малосилие (debilitas) – малосѐлля, безсѐлля, слáбість; квóлість, -лости; debilitas universalis congenita – слáбість (квóлість) загáльна врóджена; хѐрість, квóлість на́роджѐнців.

малорослый – низькорóслий; присáдкуватий.

малоумие – недо́умство.

малоупотребительный – маловжѐваний.

малочисленный – нечислѐнный.

мальва (Malva silvestris) – калáчики.

мальчик – хлопчик, хлоп'я.

малярия (malaria) – малярі́я, болóтяна пропáсниця.

малярийный – малярі́йний; **малярийная местность** – малярі́йна місцѐвість.

мамка – ма́мка.

манжета – манкѐта, чо́хла; **манжетный** – манкѐтний, чо́хловий.

манежное движение – манѐжні рúхи.

маниак (maniacus) – мані́як, наві́жений.

манипуляция – мані́пуляція.

манипулировать – мані́пулювати.

мания (mania) – ма́нія, шалѐнство; **мания преследования** (mania persecutionis) – ма́нія на́пастува́ння, ма́нія переслі́дування.

манная крупа – ма́нні крúпи.

манометр – манóметр.

маразм (marasmus) – ма́разм, ві́снага, ві́снажені́сть сил, хѐр'яві́сть; **marasmus senilis** – хѐр'яві́сть (квóлість) старѐча.

мальтоза (maltosa) – мальтóза; солодо́вий цúкор.

марантический (maranticus) – мі́рклявий, марантѐчний.

марганец (manganum) – мангáн, -ну; **перекись марганца** (calium hypermanganicum) – надманганáт кáлія (калі́йний).

марля – ма́рля.

маска – ма́ска, машкара́; **хирургическая** – налі́чина.

маскировать – маскува́ти; **маскирование** – маскува́ння.

маслина (Olea europea) – маслі́на, олі́вка.

масло (oleum) (коровье) – ма́сло; (древесное) – олі́ва; (растительное) – олі́я, -її; олі́й, -ію; **касторовое м.** (oleum ricini) – о. рици́нова; **льняное м.** – лянна́ олі́я; **прованское м.** (oleum provansale) – олі́ва прова́нська; **лимонное м.** – цитрі́новий олі́й.

маслянистый – маслі́стий.

масляный – ма́сляний, олі́йний; **масляная кислота** – ма́сляна кислотá; **масляное брожение** – ма́сляна ферме́нтація (кі́снення); **масляная краска** – олі́йна фа́рба.

масса – ма́са, то́вща.

массаж (massage) – масáж, -жу; **массажист** – маса́жист; **массажи́ровать** – масажува́ти.

массивность – масѐвність, -ности.

массивный – масѐвний.

мастодиния (mastodynia) – мастодині́я; бѐль (нерво́вий) грудні́х залоз.

мастоидит (mastoiditis) – мастої́дит, запáлення смочкува́того па́ростку; смочко́виця.

мастопексия (mastopexia) – мастопексі́я,

пришивання грудної залози.
мастотомия (mastotomia) – розтин смочкуватого паростку; мастотомія.
мастурбация (masturbatio = onania = onanismus) – мастурбація, онанізм; солодійство.
масштаб – ма[с]штаб, -бу; мірйло.
масцит (mastitis) – масціт, -ту; запалення грудної залози, грудіця; mastitis interstitialis diffusa – масціт (запалення грудної залози) проміжний розпливний, розпливчастий; mastitis circumscripta gummosa – мастіт обмежений (третнівий) гумозний; mastitis puerperalis – масціт (запалення грудної залози) породівий.
материализация – матеріялізація.
материнский – матірній; **материнская часть последа** (placenta uterina) – матірня частина ложиська.
материя – матерія, твориво.
материал – матеріял, -лу; **перевязочный материал** – перев'язувальний (перев'язний) матеріял.
матка (uterus) – ураз, -зу; corpus uteri – уразове тіло; fundus – дно; cavum uteri – уразова дупліна; orificium uteri – урвічко; portio vaginalis – піхвяна частина уразу; labium anterius – передня губа; parametrium – приураззя; plicae palmarum – пальмові зморшки, lig. teres uteri – крўгла уразова зв'язка; m. recto-uterinus – кутнічно-уразовий м'якул; processus vaginalis peritonei – піхвяний паросток очеревини.
маточный (uterinus) – уразовий.
матовый – матовий; (*о стекле*) – мутній.
матрац – матрац, -ца; (*набитый сеном*) – сінник, -ка.
мать – мати, -тери.
мацерация (maceratio) – мацерація, розм'якшення, розм'якшування, вимочування.
мацерироваться – мацеруватися, розмочуватися.
мацерированный (maceratus) – мацерований, розмочений, вимочений.
маятник – вагáдло, маятник, -ка.
мебель – меблi, -iв; **мебельный** – мебльовий.
мегалобласт – великокрiвець зародковий, мегалобласт.
мегалокорнеа (megalocornea) – ви́пин ро́гівки; мегалокорнеа.
мегалодактилия (megalodactylia) – великопáлість, -лости; мегалодактилія.
мегалоцефалия (megaloccephalia) – мегалосефалія, вели́кочереп'я; голова́тість, -тости.
мегалоцит – мегалоціт, великокрiвець.
medialis – середiнний; musculus vastus me-

dialis – ширóкий середiнний (медіальний) м'якул.
medianus – присередній; arteria mediana – присередня артерія.
медиастинит (mediastinitis) – медіастиніт; запалення межистіння; межистінниця.
medius – середній; musculus scalenus medius – середній драбінчастий м'якул.
медик – мeдик, -ка.
медикамент – медикамент, -ту; ліки.
медицинский – медичний.
медицина – медици́на.
медико-хирургический – медично-хірургічний.
медленный (tardus) – повільний, забарний; (*при ходе*) – тихий.
медлительность – повільність, -ности; гáяння, баріння.
медь (сургут) – мідь, -ди; **желтая м.** – мося́ж, -жy; **красная м.** – томба́к, -кy (черво́на мідь).
медный – мідяний, мідний; **м. купорос** – вітріоль мідяний; сiній ка́мінь.
медуллярная (нервная) пластинка – медулярна нерво́ва платiвка, пластiнка.
медянка (змея) – мідяниця.
меж, между – межi, між, поміж, проміж; **межклеточное вещество** – межикомiр'я, межиклітiння; **межкостный** (interosseus) – межикóстий; **межмышечный** (intermuscularis) – міжм'яснiвий; **межпозвоночный** (intervertebralis) – міжхребцiвий.
междуплечие – межира́м'я.
межреберье – міжрeбрина; **межреберный промежуток** (spatium intercostalis) – межребровий проміжок.
межуточный (interstitialis) – проміжний; hepatitis interstitialis chronica – гепатiт (печiнкови́ця) проміжний довгочасний, довготривáлий.
мезентерит (mesenteritis) – мезентері́т, запалення отóчини.
мезенхима (mesenchyma) – мезенхі́ма (проміжна ткани́на).
мезокардий (mesocardium) – мезокарді́й, серцевá отóчина (*эмбр.*).
мезоколон (mesocolon) – отóчина товсто́ї ки́шки.
мезосальпинкс (mesosalpinx) – отóчина уразово́ї труби́, мезосальпiнкс.
мезоцефал – середне́головець, мезоце́фал.
Мейбомиевы железы (glandulae tarsales Meibomii) – тарза́льні (повiко-хрящевi) залози (Мейбо́мієвi); **воспаление Мейбомиевых желез** (Meibomiitis) – запалення Мейбо́мієвих залоз.

меконий (meconium) – меконій, смілка;
испражняться меконием – смілкувати.
мел (creta) – крейда; **красный мел** – лібрина.
мелазма (melasma) – чорне забарвлення шкіри; melasma suprarenale = morbus Addisonii – Адисонова хвороба; чорношкірість надниркового походження.
melanoderma – меланодерма; (темне забарвлення шкіри).
меланоглоссия (melanoglossia) – меланоглосія, чорне забарвлення язика.
меланолейкемия (melanoleucaemia) – меланолевкемія; білокрів'я з темним забарвленням білокрівців.
меланома (melanoma) – мелянома; барвняк чорний.
меланхолия (melancholia) – меланхолія; сумовитість, задума; m. activa, s. agitans – м. рухлива; m. attonica, s. stupor – меланхолійне остоупіння; m. errabunda – м. надрухлива; надмірно рухлива сумовитість.
меланхолический (melancholicus) – меланхолійний, сумовитий.
меланхолик – меланхолик.
меланэмия [чернокровие (melanaemia)] – чорнокрів'я, меланемія.
мелена (melaena) – мелена; чорноблювачка кривава, чорнопронос; melaena neonatorum – мелена народжених; чорноблювачка (чорнопронос) у народжених.
мелитоптиализм (melitoptyalismus) – мелітоптіалізм; цукор у сліні.
мелитурия (melituria) – мелітурія, цукор у сечі, цукросеча.
мелитэмия (melithaemia) – мелітемія, цукор у крові; цукрокрів'я.
мелкозернистый – дрібнозернистий.
мелкозубый – дрібнозубий.
мелкоклетчатый – дрібнокомірковий.
меловой – крейдяний.
membrana – оболонка; membrana tympani – бубонцева оболонка; membrana vitrea – скліста оболонка; membrana chorii – оболонка хоріона; membrana vitellina – жовткова оболонка; membrana limitans – відмежна, гранична оболонка.
мензурка – мензурка, калібрована шкляночка.
менингит (meningitis) – менингіт, запалення мозкової оболонки (опони); опонниця; meningitis spinalis – менингіт спинний, запалення мозкової оболонки спинного мозку (спинна опонниця); meningitis purulenta – (опонниця), менингіт гнойовий; meningitis tuberculosa s. basilaris – менингіт

туберкульозний (горбковичний) s. базиллярний (основний), запалення мозкової оболонки туберкульозне (горбковичне); meningitis syphilitica – менингіт сифілітичний (пранцовий); meningitis serosa – менингіт сироватний; meningitis cerebrospinalis epidemica – менингіт спинномозковий епідемічний (пошесний), опонниця спинно-мозкова пошесна.
менингомалация (meningomalacia) – менингомалация; розм'якшення опон.
менингомиелит (meningomyelitis) – менингомієліт, запалення стрижових опон і стрижу; опонострижиця; опономозковиця стрижова.
менинготиф (meningotyphus = typhus abdominalis) – черевний тиф з різко виразними мозковими явищами (головним чином з поразкою опон); менинготиф.
менингоэнцефалит (meningoencephalitis) – менингоенцефаліт; запалення мозкових опон і мозку; опономозковиця.
меноррагия (menorrhagia) – менорагія, надмірно кровотеча місячка.
менструация – (menstruatio, s. menses) – менструація, місячка, краски, червоний сплав, рубашня, свій час; menses praecox – місячка (менструація) дочасна; menses tarda – місячка запізнена.
менструировать – митися, бути в цвіт, менструвати.
ментагра (mentagra = sycosis) – ментагра; запалення волосяних мішечків; волосець (паразитовий).
ментол (mentholum) – ментол, -лу.
меридиан – меридіан, -ну; південник, -ка.
мерка – мірка.
меркуриализм (mercurialismus) – меркуріалізм, отруєння живим сріблом.
мертвенность – помертвілість, -лости; мертво́та, ме́ртвість, -вости.
мертвенный – помертвілий, завмерлий.
мертветь – мертвіти.
мертвец – мрець (мерця); (мн. мерці); мертв'як, -ка.
мертвецкая – трупарня.
мертвецкий – мертвецький, мрецький; **мертвецки пьян** – п'яний як ніч.
мертвечина – мерлятина, мертвечина, мерло; (о животных) – падло, стерво.
мертвить – мертвіти.
мертворожденный – мерчук, мертвонароджений.
мертвый – мертвий, мерлий, умерлий.
мерцание – блімання, мигтіння, миготіння.
мерцательный – блімаючий, мигтючий;

мерцательный эпителий – мигтлючий епітелій.

мерцать – миготіти, блімати; мигтіти.

местный (localis) – місцевий; **местная анестезия** (anaesthesia localis) – місцеве знечуження (анестезія).

местность – місцевість, -вості.

место (locus) – місце; (*должность*) – посада; **больное м.** – болюче місце; **местожительство** – місце проживання; **детское место** (placenta) – ложисько, послід, зчисток, місце.

месторождение – місценародження; (*геолог.*) родовище, -ща.

месячногонные (emmenagoga) – сплавогонні (середники, засоби); місячкогонні.

месячные (menses) – див. “**менструация**”.

металл – метал, -лу.

металлический – металевий, металічний; **металлический звук** – дзв'язк, -ку; бряск, -ку.

металлоид – металоїд, -ду.

металлоидный – металуватий, металоподібний.

метаморфоз – метаморфоза, переінакшення.

метан – метан, -ну (болотяний, багонний газ).

метастаз – метастаза, переніс, -носу.

метеоризм – метеоризм, -му; дмучка, надім.

метилен – метилен, -ну.

метил – метіл, -лу.

метиловый спирт – метіловий алкоголь (спирт); **метиловый эфир** – метіловий етер.

метод – метода, спосіб.

метлообразный – мітластий.

метр – метр, -ра.

метралгия (metralgia) – біль уразовий; метралгія.

метратрезия (metratresia) – заростання (зарощення) уразу; метратрезія.

метрейриз (metreuryasis) – метрейріза, розширювання уразової шийки гумовим мішком (метрейрінтером).

метрейринтер (metreurynter) – метрейрінтер; гумовий поширювач уразової шийки.

метрит (metritis) – метріт; запалення уразу, уразниця; metritis gonorrhoeica – уразниця гоноройна, збурова.

метровагинит (metrovaginitis) – метровагініт, запалення уразу й піхви; уразопіхвіця.

метролимфангоит (metrolymphangoitis) – метролімфангоїт; запалення пасокових жил уразу; пасокожілиця уразова.

метроперитонит (metroperitonitis) – метроперитоніт; запалення уразу й очеревини; уразоочеревіця.

метроптоз (metroptosis) – метроптоза, опущення уразу.

метроррагия (metrorrhagia) – кровотеча уразова; metrorrhagia gravidarum – кровотеча уразова вагітних; **metrorrhagia puerperalis** – кровотеча уразова породова.

metrorrhexis – розрив уразу.

метросальпингит (metrosalpingitis) – метросальпінгіт; запалення уразу й уразової труби; уразотрубця.

метротомия (metrotomia) – розтин уразу, метротомія.

метроэндометрит (metroendometritis) – метроендометріт, запалення уразового м'язу й слизової уразової оболонки.

механизм – механізм, -му; будова, снасть.

механический – механічний.

мечевидный (xiphoides) – мечевий; processus xiphoides – мечевий паросток.

мешеччатый – торбінчастий, вірочковий, мішечковий.

мешок (saccus) – мішок, міх; (**м. большой**) – лантух; (**м. маленький**) – торбінка, торба; **слезный мешок** (saccus lacrimalis) – слізний мішок; fornix sacculi lacrimalis – склепіння слізного мішка.

миазма (miasma) – міязма, злоповітря.

миазматический – міязматичний.

миалгия (myalgia) – біль м'язевий, міялгія.

миастения (myasthenia) – слабкість м'язева, м'яснева міястенія.

мигание – блімання, мигання, моргання, кліпання (*глазами*).

мигать – мигати; (**сверкать**) – блімати; (**моргать**) – моргати.

мигрень (hemicrania) – мігрена, біль полови́ни голови́.

мизинец (digitus minimus) – мізінець, -нця; мізінчик.

мидриазис (mydriasis) – розшир, розширення зіниці, мідріаза.

микозис (mycosis) – мікоза; пліснявиця.

микроб – мікроб.

микрогастрия (microgastrica) – мікрогастрія, малій шлунок.

микроглоссия (microglossia) – мікроглосія; малій язик.

микродактилия (microdactylia) – мікродактилія, короткопалість, -лости.

микрококк (micrococcus) – мікрокок; дрібнокулька (мікроби).

микрон – мікрон, -ну.

микроорганизм – мікроорганізм, -му.

микроскоп – мікроскоп, -пу.

микроскопический – мікроскопічний.

микротом (microtom) – мікротом; прилад

для тонкого зрізування (розтину).

микроцефалия (microcephalia) – дрібног-
лів'я, малоголів'я, микроцефалія.

микроцит – дрібнокрівець, мікроцит.

миксома (мухома) – міксóма, слизняк, слиз-
ньовий наростень.

микстура (mixtura) – мікстóра, мішаніна.

микседема (muchoedema) – мікседéма; [не-
дóга, що залéжить від зупинення (або
зменшення) секретіі борлакової залози
й виявляється набряканням шкіри й пси-
хічними розладами].

милиария (miliaria) – міліарія, потівка, про-
сяніця.

миллиметр – міліметр, -тру.

мимика – міміка, мйги.

миндалевидный – мігдалюватий; **м-ная
железа** (tonsilla) – мігдáлик, мігдáлина.

миндаль (Amygdalus communis) – мігдáль,
-лю.

миндальный – мігдалéвий.

минерал (mineralus) – мінерáл, -лу; копáлина.

минеральный (mineralis) – мінерáльний;
минеральная вода – мінерáльна водá;
минеральный источник – м. джерелó.

myodegeneratio cordis – перерóдження м'я-
зів сёрця, м'язоперерóдження серцевé.

миодиния (myodynina) – міодинія, біль м'я-
зéвий. Див. “миалгия”.

миозит (myositis) – міозйт, м'яз[ов]йця.

миокардий (myocardium) – міокардй; м'яс-
не́ва оболóнка сёрця; серцевий м'яз, м'я-
сень.

миокардит (myocarditis) – міокардйт, за-
пáлення м'ясне́вої оболóни сёрця, м'я-
зосёрдиця; myocarditis callosa – мозоля́с-
тий міокардйт; myocarditis acuta – гóстрый
міокардйт, гóстре запáлення м'ясне́вої
оболóни сёрця; myocarditis chronica –
міокардйт хронічний (довготривáлий).

миология (myologia) – міоло́гія (на́ука про
м'я́сні).

miosis – зву́зіння зині́ці, міóза.

миома (myoma) – міóма, м'язáк, -ка; м'я-
зовий наростень; mioma uteri – м'язáк
ура́зовий (ура́зу); mioma laeviscellulare –
веретéноклі́тинний м'язáк; mioma strio-
cellulare, s. rhabdomyoma – пересмужча́то-
клі́тинний м'язáк, пересмужча́тий м'я-
зáк; fibromyoma – волокном'язáк, фібро-
міóма.

миопатия (myopathia) – міопатія, м'язéва
хóрість; myopathia rheumatica – міопатія
ломце́ва, м'язéва хóрість ломце́ва.

миопия (myopia) – міопія, короткозо́рість,
-рости.

миосаркома (myosarcoma) – міосарко́ма,
м'язом'ясáк.

мираж (fata morgana) – ма́рево.

мирингит (myringitis) – мірингйт; запáлення
бубéнної перéтинки; бубéнно-перетінниця.

miserere = ileus – перéкрут кишкóвий, не-
прохíдність кишкóва.

миэлемия (myelaemia) – міелемія, біло-
крів'я від захорування шпіку.

миэлит (myelitis) – міелйт, -ту; запáлення
стрі́жу (мóзку спинно́го); myelitis sacra-
lis – міелйт крижовий, запáлення крижовóї
частіни спинно́го мóзку; myelitis lumba-
lis – міелйт попере́ковий, запáлення по-
пере́кової частіни спинно́го мóзку; mye-
litis dorsalis – міелйт спинний, запáлення
спинно́ї частіни спинно́го мóзку.

младенец – диті́на; **неговорящий** – немов-
ля, -ля́ти.

млекопитающее – ссавéць, -вця́.

млечный сок (chylus) – молóчина, хілус.

мнимобольной – ніби х(в)óрий.

мнимоумерший – завме́рлець, ніби вме́рлий.

мнительный – помі́сливий; **мнительность** –
помі́сливість, -вості.

много – ба́гато; **многобрачный** – много-
шлю́бний; **многогранный** – многогранча́с-
тий; **многодетный** – ді́тний, многоді́тний;
многосемейный – многосіме́йний, сім'я-
ні́стий; **многочисленный** – числе́нний;
многородящая – многополі́жна; **много-
слойный** – многошаровий.

многоугольник – многоку́тник.

могила – я́ма, гробови́ще; (**курган**) – мо́гила.

модификация – модифіка́ція, відмі́на.

можжевельник (Juniperus communis) – яло-
ве́ць (ялі́вця).

мозг (cerebrum encephalum) – мóзок, мі́зок,
-ку; facies inferior – ни́жня (до́лішня) по-
ве́рхня; pedunculus cerebri – мозко́ва ні́жка;
tegmenum – по́кришка; substantia nigra –
чо́рна субста́нція; corpora quadrigemina –
чоти́рогорбко́ві тіла́; ventriculus tertius –
тре́тій шлу́ночок; tuber cinereum – сі́рий
горб; thalamus – пала́ц; metathalamus –
запала́цова часті́на; epithalamus – над-
пала́цова часті́на; pallium – пла́щ; lobi
cerebri – мозко́ві часткі́ (діля́нки); insu-
la – о́стрів; lobus frontalis – чоло́ва ча́стка
(діля́нка); lob. temporalis – виско́ва ча́стка
(діл.); l. occipitalis – поті́лочна ча́стка; l. pa-
rietalis – ті́м'яна́ ч. (діл.); fornix – скле́піння;
corpus callosum – мозоля́сте ті́ло; septum
pellucidum – прозо́ра перéтинка; rhinen-
cephalon – ню́шний (ню́хальний) мóзок;
meninges – мозко́ві оболóнки.

мозг продолговатый (medulla oblongata) – довга́стий мо́зок; fissura mediana – при-середня щілі́на; foramen caecum – сліпа́ дірка; pyramis (medul. obl.) – піра́міда; decussatio pyramidum – піра́мідне перехре́стя; oliva – олі́вка; corpus restiforme – мотузкува́те ті́ло; clava – булава́.

мозг спинной (medulla spinalis) – спинний мо́зок, стри́ж; intumescencia cervicalis – шийне потов́щення; pars thoracalis – огру́дна части́на; pars lumbalis – попере́кова ч.; conus medullaris – мозковий ко́нус; filum terminale – кінце́ва ні́тка; sulcus medianus – присередній рі́вчак; funiculi medullae spinalis – спинномозкові мотузки́.

мозговой (cerebralis) – мозковий (мізковий); **мозговые оболочки** (meninges) – мозкові оболонки; dura mater encephali – тверда мозкова оболонка; pia mater spinalis – спинно-мозкова м'яка оболонка; **паутинная оболочка** (arachnoidea spinalis) – спинно-мозкова павутинна оболонка.

мозг костный (myelos) – кіс[т]ний мо́зок; шпі́к (Грінч.).

мозжечек (cerebellum) – мо́зочок (мали́й мо́зок); gyri cerebelli – мозо́чкові за́крутки; vallecule cer. – моз. доли́нка; vermis – хроба́к; lingula c. – мозо́чков. язичо́к; monticulus – гі́рка; culmen – верхі́в'я; declive – схил; folium vermis – хробако́вий листо́к; uvula – язичо́к; nodulus – ву́злик; hemisphaerium cer. – мозо́чкова півку́ля; tonsilla cer. – моз. мигда́лик; flocculus – жму́ток; nidus avis – пташи́не гніздо́; pedunculus flocculi – жмутко́ва ні́жка.

мозжить – мізчі́ти.

мозолистость (callositas) – мозоля́стість, -тости.

мозолистый (callosus) – мозоля́стий; corpus callosum cerebri – мозоля́сте ті́ло мо́зку.

мозолить – му́лити, му́ляти, мозо́лити.

мозольный – мозоле́вий, мозо́льний.

мозоль (clavus, callus) – мозо́ля, нагні́тка; (на п'я́ті) – гу́зка; **давит, болит м.** – нагні́тка му́ляє, мозо́ля му́ляє.

мокрота (sputum) – харкоті́ння, фля́гма (н.) фле́гма, харкоті́на, мокроті́ння; **слизистогнойная мокрота** – слизово-гно́йове (гні́йне) харкоті́ння; **ржавая мокрота** – іржа́ве харкоті́ння; **кровянистая мокр.** – кров'я́сте (крово́висте) харкоті́ння; **пенистая мокрота** – пі́няве харкоті́ння; **вязкая мокрота** – липке́ харкоті́ння.

молекула (molecula) – моле́кула; ча́сточка.

молекулярный – молекуля́рний; **молеку-**

лярный вес – мол. вага́.

моллюск (molluscum) – м'яку́н; молю́ск; **м. кожный** (molluscum cutaneum) – шкі́рянець, -нця; molluscum contagiosum – м'яку́н (молю́ск) чі́пкий (заразливий).

молниеносный – блискави́чний.

молния – бли́скавка, блискави́ця; (с гро́мом) – грі́мні́ця.

молозиво (colostrum) – мо́лозиво.

молоко – мо́локо; **женское** – по́корм, мо́локо (жіно́че); **молоко кипящее** – пря́жене мо́локо; **молоко цельное** – незбі́ране; **истечение молока** (galactorrhoea) – мо́локотече́а, галакто́рея.

молочный сахар (lactosa) – мо́лочний цу́кор, лакто́за; **молочная сыворотка** – сирова́тка. **молот** – мо́лот, мо́лоток; **молоточек** (malleolus) – мо́лоточок, коло́дочка; malleolus medialis tibiae – середі́нна коло́дочка вели́кої го́мілки.

молочница (soor) – плі́снявка.

молочная железа – мо́лочна за́лоза; **молочная кислота** (acidum lacticum) – мо́лочна кисло́та.

monarthrosis – запале́ння одні́го сугло́бу.

моногамия (monogamia) – монога́мія; одношлю́бність, -ности.

монодактилия (monodactylia) – монодакти́лія; однопа́лість, -лости.

мономания (monomania) – мономані́я; божеві́лля на одні́й іде́ї (як от: підпа́лювати – піромані́я; кра́сти – клептома́нія).

моноплегия (monoplegia) – монопара́ліч; монопле́гія, пара́ліч одної́ кінці́вки (одної́ гру́пи м'я́зів).

монорхист (monorchistus) – монорхі́ст, -а; лю́дина з одні́м яйце́м, клинува́тий.

monstra – потво́ри, почва́ри, віро́дки; **m. duplicia** – подві́йні потво́ри.

мор (epidemia) – по́шесть, -сти; по́мір, -мо́ру; (о чу́ме) – морови́ця.

morbili – див. “**корь**”.

morbus Addissonii – див. “**бронзовая болезнь**”; morbus Basedowii – див. “**Базедова болезнь**”; morbus maculosus Werlhofii – кривави́ста ві́сипка; пля́міста хору́ба Верльго́фова; само́стійна (ідіопати́чна) схи́льність до кровоте́ч (підшку́ряних).

морганье – морга́ння, лу́пання, клі́пання.

моровая язва – морове́ пові́тря, морови́ця, по́мір.

морить – мори́ти, губи́ти, перево́дити, ви́губля́ти.

морозить – моро́зити.

морской – морськи́й; **свинка морская** – морська́ сві́нка, па́ця морське́.

морфій, морфин (morphium) – морфін, -ну.
морфинизм – морфінізм, -му.
морфинист – морфініст, -та.
морфология – морфологія.
морщина (plica) – зморшка, бріжа; plicae ventriculi – шлункові зморшки; plica vocalis – голосова зморшка.
морщинистый – зморшкуватий.
морщиться – морщитись, морхнути; **морщить лоб** (pons) – міст (мосту); **мост, мостик** (pons) – міст (мосту); місток, -стка; pons Varoli – місток Варолієв.
мостовая из дерева – поміст, -мосту; **мостовая из камня** – брук, буро́к, -рку.
мостовидный – буркуватий.
мотор (motor) – мото́р, дви́гун, пору́шник.
mouches volantes – ненáче му́хи літа́ють (зміна прозорости в склістому тілі ока).
мох (muscus sphagnum) – мох (мо́ху).
моцион – моціо́н, -ну.
моча (urina) – сеч, -чи.
мочевина (urea) – сечина, сечовина, мочовина.
мочевой (urinarius) – сечний, мочовий, сечовий; **мочевая кислота** – мочова́ кислотá.
мочевой пузырь (vesica urinaria) – сечні́к, -ка́; сечовий міху́р; vertex vesicae – міхуровий завій; corpus ves. – міх. тіло; fundus v. – міх. дно; lig. umbilicale – пупкова зв'язка; urachus – урахус (сечовий прохід); uvula ves. – міх. язичок; orificium urethrae – вічко сечоводу; annulus urethralis – сечівникове коло; sphincter vesicae – зтяга́ч міхуровий (стиска́ч).
мочегонное (diureticum) – сечогінний, мочогінний (за́сіб).
мочеизнурение (сахарное) (diabetes mellitus) – цукросе́ччя, цукрі́вниця спра́вжня; **мочеизнурение несахарное** (diabetes insipidus) – цукрі́вниця неспра́вжня, цукросе́ччя неспра́вжнє.
мочеиспускательный канал (urethra) – се́чівни́к; **мужской** (urethra virilis): pars prostatica – передсечниковá часті́на; pars membranacea – оболонкова часті́на; pars cavernosa – печерна́ части́на. Див. “уретра”.
мочеиспускание – сечопу́ск, сечоте́ча.
мочекислый диатез (podagra) – сечокі́сла діяте́за, пода́гра.
мочеотделение – сечовиді́лення.
мочеполовой (urogenitalis) – сечополо́вий, сечопоголі́вний, сечостате́вий; **мочеполовые органы** (urogenitalia) – сечоприро́дження.
мочеточник (ureter) – сечові́д, -во́ду, сечопро́від; pars abdominalis – черевна́ часті́на;

pars pelvina – мискова́ часті́на; tunica adventita – надві́рня (зовні́шня) оболо́на (опо́на; stratum externum – надві́рній шар; tunica mucosa – слизова́ оболо́на).
мочеприемник – сечоприйма́ч, -ча.
мочить – мочі́ти; **мочиться** – мочі́тися.
мочка уха (lobulus auris) – вушна́ часточка, кля́па, кля́пка.
мошонка (scrotum) – калі́тка; raphe scroti – калитко́ве шво; septum scroti – кал. переті́нка; tunica dartos – м'яси́ста оболо́на (опо́на).
мрамор (marmor) – ма́рмур, -ру; **мраморный** – мармуро́вий.
мрачный – те́мний; хму́р-[н]-ий, похму́рий; **мрачный человек** – супі́й, пону́ра, вовкува́тий, дунду́к.
муж (vir) – муж; **супруг** – чоло́вік, дру́жина, подру́жжя.
мужеложство (paederastia) – мужоло́жство; педера́стія.
мужский (masculus, s. virilis) – му́ж[е]ський, чоло́вічий; urethra virilis – чоло́вічий (му́жський) се́чівни́к; **мужские половые органы** (organa genitalia virilia) – чоло́вічі (му́жські) діторо́дні о́ргани.
мука – боро́шно; **мучной** – бороше́нний, борошня́ний.
multipara – багатопо́ліжна.
муляж (mouflage) *фр.* – муля́ж, воско́вий відлі́ток.
мумификация (mumificatio) – муміфіка́ція, висиха́ння тру́пу.
муравьиный – мураве́льний; **муравьиная кислота** – мураве́льна кислотá.
mus articularum (articularis) – сугло́бові м'и́ші; вільнору́хливі тільця́ сугло́бові.
мускатная печень – мушкáтна (мушкáтова) печі́нка.
musculus – му́скул, -ла, м'яз, -зу; м'ясе́нь, -сня; caput – голо́ва; venter – че́рево, живі́т, -вотá; musculus fusiformis – веретенува́тий му́скул; m. unipennatus – однопері́стий му́скул; m. bipennatus – двопері́стий му́скул; m. sphincter – зтяга́ч, -ча́; m. articularis – сугло́бовий му́скул; m. sceleti – скеле́товий му́скул; tendo – тягло́, сухожи́лок, -лка; (*збірн.*) сухожи́лля; aponeurosis – апоневро́за, ро́зтяг; peremissium – перемі́зій, -ія; fascia superficialis – поверхне́ва фа́сція; inscriptio tendinea – сухожи́льний, тяглові́й перемі́жок; arcus tendineus – сухожи́льна (тягловá) ду́га; ligamentum vaginale – пі́хвяна́ зв'язка; vagina fibrosa tendinis – волокнува́та пі́хва тягловá (сухожи́лкова);

vagina mucosa tendinis – слизова піхва тяглова (сухожилькова); trochlea muscularis – м'ясульне (м'ясне) коліщя; bursa mucosa – слизова кишеня.

musculi dorsi – спинні м'язи; m. trapezius – трапеціодальний м'яз; m. transversus nuchae – поперічний карковий м'яз; m. latissimus dorsi – найширший спинний м'яз; m. rhomboideus major – ромбуватий малий м'яз; m. levator scapulae – м'яз підіймач лопатки; m. serratus posterior inferior – зубчастий задній нижній (долішний) м'яз; m. splenius cervicis – шийний пляструватий (ремінчастий) м'яз; m. longissimus dorsi – спинний найдовший м'яз; m. spinalis – остюковий м'яз; m. semispinalis – півостюковий м'яз; m. multifidus – многодільний м'яз; m. m. rotatores – м'язи крутці; m. m. interspinales – міжостюкові м'язи; m. rectus capitis posterior major – великий простиий задній м'яз голови; m. obliquus capitis superior – верхній (горішний) косий м'яз голови; fascia lumbodorsalis – спинно-поперікова фасція; fascia nuchae – каркова фасція.

musculi capitis – м'язи голови; m. epicranius – надчереповий м'яз; m. frontalis – чоловий (лобовий) м'яз; m. occipitalis – потіличний м'яз; m. procerus – м'яз гордун, -на; m. nasalis – носовий м'яз; m. depressor septi – м'яз стягач носової перетинки; m. orbicularis oculi – коловий очний м'яз; m. triangularis – трикутний м'яз; m. risorius – м'яз сміюн, -на; m. zygomaticus – виличний м'яз; m. caninus – собачий м'яз; m. buccinator – м. трубачів (трубач), (щічний) м'яз; m. m. incisivi labii superioris – різаків м'язи верхньої губи (горішньої), верхньогубі різаків м'язи; m. mentalis – м'яз підборіддя, підборідний м'яз; m. temporalis – висковий м'яз; m. pterygoideus externus – крилуватий надвірний (зовнішній) м'яз; galea aponeurotica – апоневротичний шолом, -ма; m. digastricus ossis hyoidei – двочеревий м'яз під'язикової кістки (язульки); m. masseter – жувальний м'яз.

musculi colli – шийні м'язи; platysma – пластень шийний (підшкурний м'яз ший); m. sternocleidomastoideus – груднішно-дужково-пипковий м'яз; m. longus colli – довгий м'яз ший; m. scalenus anterior – передній драбінчастий м'яз; fascia colli – фасція ший, шийна фасція;

fascia praevertebralis – передхребтова фасція.

musculi thoracis – огрудні м'язи; m. sternalis – груднішний м'яз; m. pectoralis major – огрудний великий м'яз; pars claviculæ – дужкова частина; pars sternocostalis – груднішно-реброва частина; m. subclavius – піддужковий м'яз; m. serratus anterior – передній зубчастий м'яз; m. m. levatores costarum – м'язи-підіймачі реброві; m. m. intercostales externi – міжреброві надвірні (зовнішні) м'язи; m. transversus thoracis – поперічний м'яз огруддя (огрудний); diaphragma – діафрагма, груднішно-черевна перетинка; fascia pectoralis – огрудна фасція.

musculi abdominis – черевні м'язи; m. rectus abdominis – простиий (прямий) черевний м'яз; falx (aponeurotica) inguinalis – (апоневротичний) черевний м'яз; m. pyramidalis – пірамідальний м'яз; m. obliquus externus abdominis – косий надвірний (зовнішній) черевний м'яз; m. cremaster – м'яз підіймач яєчка (ядря); m. transversus abdominis – черевний поперічний м'яз; annulus umbilicalis – пупкове (пупове) коло; linea alba – біла лінія; lig. suspensorium penis s. clitoridis – підвісник прутня (прутневий) або скіботня; lig. fundiforme penis – пращувата зв'язка прутня; lig. inguinale (Puparti) – пахвинна зв'язка (Пупартова); lig. lacunare (Gimbernati) – ямкова зв'язка (Жімбернатова); lig. inguinale reflexum (Collesi) – загнута пахвинна зв'язка (Колесова); m. cossygeus – куприковий м'яз.

musculi extremitatis superioris – м'язи верхньої кінцівки; m. deltoideus – дельтоватий м'яз; m. teres minor – малий круглий м'яз; m. subscapularis – підлопатковий м'яз; m. biceps brachii – двоголовий плечевий м'яз; m. coracobrachialis – дзюбовоплечевий м'яз; m. brachialis – плечевий м'яз; m. triceps brachii – триголовий плечевий м'яз; m. anconeus – ліктевий м'яз; m. pronator teres – круглий пронатор, -ра (м., що повертає долоню донізу); m. flexor carpi radialis – промінево-зап'ястковий згинач; m. palmaris longus – довгий долонний м'яз; m. flexor carpi ulnaris – ліктево-зап'ястковий згинач; m. flexor digitorum sublimis – поверхневий згинач пальців; m. flexor digitorum profundus – глибокий згинач (пальцевий) пальців; m. flexor pol-

licis longus – довгий п'ястковий згинач; m. pronator quadratus – квадратний прона́тор; m. extensor carpi radialis longus – довгий промі́нєво-зап'ястковий розгинач; m. extensor digitorum communis – загальний пальцевий розгинач; m. extensor digiti quinti proprius – власний мізінний розгинач; m. supinator – супіна́тор; m. abductor pollicis longus – довгий п'ястковий відтягач; m. extensor indicis proprius – власний вказівниковий розгинач; m. palmaris brevis – короткий долонний м'яз; m. opponens pollicis – протиставля́ч п'ястковий; m. m. lumbricales – хробако́ві м'язи; m. interossei dorsales – дорсальні міжкостні м'язи; m. interossei volares – воля́рні (долонні) міжкостні м'язи.

musculi extremitatis inferioris – м'язи нижньої (долішньої) кінцівки; m. iliopsoas – клубово-крижовий м'яз; m. iliacus – клубовий м'яз; m. psoas major – великий крижовий м'яз; m. gluteus maximus – сідничний найбільший м'яз; m. tensor fasciae latae – напінач широкої фасції; m. piriformis – грушкуватий м'яз; m. obturator internus – затульний, середовий (внутр.) м'яз; m. gemellus superior – близнюковий верхній (горішній) м'яз; m. quadratus femoris – квадратний стегновий м'яз; m. sartorius – кравецький м'яз; m. quadriceps femoris – чотириголовий стегновий м'яз; m. rectus femoris – протий (прямий) стегновий м'яз; m. vastus lateralis – широкий бічний м'яз; m. articularis genu – м'яз колінного суглоба; m. pectineus – гребінний м'яз; m. adductor longus – довгий м'яз притягач; m. gracilis – тендітний м'яз; m. obturator externus – затульний надвірний (зовнішній) м'яз; m. biceps femoris – стегновий двоголовий м'яз; m. semitendinosus – півсухожилковий (півтягловий) м'яз; m. semimembranosus – півперетінковий м'яз; m. tibialis anterior – великогомілковий передній м'яз; m. extensor digitorum longus – довгий пальцевий розгинач; m. peroneus tertius – малогомілковий третій м'яз; m. extensor hallucis longus – довгий п'ястковий розгинач; m. triceps surae – триголовий литковий м'яз; m. gastrocnemius – литковий м'яз; m. soleus – камбалуватий м'яз; m. arcus tendineus m. solei – сухожилкова (тяглова) дуга камбалуватого м'яза; m. plantaris – підш'яний м'яз; m. popliteus – під-

колінний м'яз; m. flexor digitorum longus – довгий пальцевий згинач; m. flexor hallucis longus – довгий п'ястковий згинач; m. abductor hallucis – п'ястковий відтягач; m. adductor hallucis – п'ястковий притягач; m. quadratus plantae – квадратний підш'яний м'яз.

мускулистий – м'ясистий, м'язистий, жилий.

мусор – сміття.

мусорный – смітєвий.

мутить, -ся – каламутити, -тися; баламутити, -ся.

мутнеть – каламутіти, каламутитись.

мутный – каламутний, мутний.

мутность – каламутність; мутність, -ности.

муть – каламутина, гуща, фус.

мутовка – вілочка, віночок (палочка з ріжками на кінці), колотівка.

муха шпанская (lytta vesicatoria) – майка (порошок з неї) – шпанська мушка.

мухомор (Agaricus muscarius) – мухомор; моремух, мушірка, мушарка.

мучительный – болючий, тяжкий.

мучить, -ся – мучити, -ся; мордувати, -ся.

муцин (mucin) – муцин.

mucilago gummi arabici – слиз арабської гуми.

мушка врачебная (emplastrum vesicatorium) – мушка.

мыло (sapo) – мило, -ла; (небольшой кусочек после обмывания) – обмйлок, омйлок.

мыльный – мильний, мильний.

мыт (coryza contagiosa) – мит; залозіця.

мыть – мити; (стирать) – прати.

мытье – миття; (стирка) – прання.

мышечный (muscularis) – м'язо[е]вий, м'ясневий; **мышечная оболочка** (sarcolemma) – м'яснева оболонка, сарколема.

мышление (cogitatio) – мислення; думання.

мышца (musculus) – див. “мускул”.

мышьяк (arsenicum) – арсен, -ну; мишак, -ку; **мышьяк белый** – аршенік; білий аршенік.

мышьяковистый (arsenicus) – арсеністий; **мышьяковистая кислота** (acidum arsenicosum) – арсеніста кислота.

мышьяковый (arsenicus) – арсенівий; **мышьяковая кислота** (acidum arsenicum) – арсеніва кислота.

мыщелок (condylus) – віросток, щиколотка (на руці); кісточка (на нозі); epicondylus – надвіросток; condylus lateralis femoris – бічний віросток стегна (стегновий); epicondylus medialis femoris – середній надвіросток стегна (стегновий).

мягкий – м'який.
мягковатый – м'якуватий, м'якенький.
мягчение – м'якшення.
мягчиться, размягчиться – м'якшитися, розм'якшитися.
мякоть, мякотное вещество (pulpa) – м'якушка, пульпа; *pulpa dentis* – зубна м'якушка; **мякоть пальца** – пучка; *pulpa lienis* – селезінкова м'якушка (пульпа).
мякотный – м'якушковий.
мясистый (carnosus) – м'ясистий.
мясистость – м'ясистість, -стости.
мясной (carneus) – м'ясний.
мясо (caro) – м'ясо; (*уменьш.*) м'ясце; **жареное** – печене, печеня; **мясо между салом** – проріст; **мясо, негодное в пищу** – трéбіж; **м. с ребрами** – порéбринa, рéбра; **м. с живота** – почерéвина; **м. с задка** – огузок, задок; **дикое мясо (caro luxuriens)**, – дике м'ясо, буйне м'ясо; *caruncula salivarum* – слінне м'ясце.
мята (Mentha) – м'ята; *Mentha crispa* – кучерява м'ята; *Mentha piperita* – м'ята перцюва, холóдна; *Mentha silvestris* – м'ята лісова (руська).
мятный – м'ятний; **мятные капли** – м'ятні каплі.

Н

Набивать – набивати, набіптувати, напихати.
набивка – набивання, напихання.
набитый – набітий, напханий (*сеном, соломою*).
наблюдатель – спостерéжник; спостерігач; наглядч.
наблюдать – спостерігати; (**присматривать**) – доглядати, наглядати.
наблюдение – спостерéження; (**присмотр**) – доглядання, догляд.
наболелый – наболілий; натру́джений.
набор войсковой – набирання, набір, -бору; вербування, брáнка; н. **хирургич. инструментов** – хірургічне приладдя, х. справілля, припáс; н. **глазных стекол** – приладдя оптичне.
набрюшник – начерéвник.
набухание (intumescencia) – набрякання, набряк; *intumescencia* опаса – мутне набрякання.
набухать – набрякати, набрякнути, бубнявити, набубнявити.
набухлость – набряклість, набұхлість, набубнявілість, -лости; набряск.
набухлый – набряклий, набұхлий, набубнявілий.

навеска – до́важка, на́важка.
навзничь – на́взнак, навзнакі, горілиць.
навоз – гній (гною).
навык – звічка, навічка.
навязчивость – настірливість, -вості; причéпливість.
навязчивый – настірливий, причéпливий, на́лазливий; **-ые идеи** – причéпливі, настірливі ідеї, думки.
надрезывать – надрізувати; надрізати.
нагар – нагáр, -ру.
нагибание – нагинання.
нагиб – нагін, -ну.
нагибать, нагнуть – нагинати, нагнути; **-ться** – нагинатися, нахилятися.
нагишем – голяка, гольцём.
наглазник – на́бчник, -ка.
наглотаться – наковтáтися, наглитáтися.
наглядность – на́бчність, -ности.
наглядный – на́бчний.
нагнаивать, -ся – нагно́ювати, -ся; нагнивати, наривати, набирати.
нагнетательный – нагніта́льний, нагнітний; натискóвий.
нагнетать – нагнітáти; натискáти.
нагноение (suppuratio) – нагнивáння; нагно́ення; гно́їння; **-ительный** – нагні́йний.
нагой – го́лий; нагій.
нагота – го́лізна, го́лість.
нагревание – нагрівáння, о́грів, -ву.
нагревать, нагреть – нагрівати, нагріти.
нагревальный – нагрівáльний.
нагрянуть – набрудніти, насмі́тити.
надавливание – на́да́влювання, на́тискáння, на́тиск, -ку; на́ду́шування.
надавливать – на́да́влювати; на́тискáти; на́ду́шувати.
надбровный – набрівний, надбрівний.
надбрюшие – надчерéв'я; **надбрюшный (epigastricus)** – надчеревний.
надвлагалищный (supravaginalis) – надпíхвний, надпíхвовий.
надглазничный (supraorbitalis) – надорбіта́льний, надóчний.
надгрудинный (suprasternalis) – надгрудні́йний.
надключичный (supraclavicularis) – наддужковий, наддұжечний.
надлопаточный (suprascapularis) – надлопáтковий.
надгортаник (epiglottis) – надгорля́ник.
надзиратель – дозо́рець, доглядч.
надкожица (epidermis) – епіде́рміс, на́шкурень; *stratum corneum epid.* – ро́говий шар; *stratum germinativum (Malpighii)* – зáродковий шар (Мальпігі́їв).

надколенник (patella) – надколінок; basis patellae – (осно́ва) підста́ва надколі́нка; apex pat. – вершо́к надк.; facies articu-laris – сугло́бова пове́рхня.

надколенный (patellaris) – надколі́нковий.

надкостница (periosteum) – окі́стя; periostitis – окі́с[т]ни́ця, запáлення окі́стя.

надлобье – надчі́лля; надлі́б'я.

надлом (infractio) – надлі́м, -ло́му; надко́лина, ро́зщеп.

надорванность – надса́да, наді́рваність; **-ный** – надса́жений, наді́рваний; надде́ртий (*край чего-ниб.*).

надплечье – барк, надраме́но; **-чный** – ба́рковий.

надпочечник (glandula suprarenalis) – надниркова́ за́лоза; substantia corticalis – коро́ва субста́нція (тво́риво); substantia medullaris – мозкова́ субста́нція (тво́риво); hilus gland. supraren. – воро́та наднирк. за́лози.

надпочечный (suprarenalis) – наднирковий.

надыточная кость (talus) – надступа́к, надп'я́ток; caput tali – голо́ва надступака́; corpus t. – ті́ло надст.; collum t. – ши́я надступ.; processus lateralis t. – надступако́вий бі́чний па́росток; processus posterior – за́дній па́росток.

надыточный (talaris) – надступако́вий, надп'я́тковий.

надрез – надрі́з, надрі́зане місце; на́дтин.

надрезанный (incisus) – надрі́заний; на́д-тя́тий.

надрыв – надрі́в, -ву; (*здоровья*) – надса́да, вере́д, по́рух.

надувание – надува́ння, надуття́.

надхрящница (perichondrium) – охря́стя; perichondritis – охря́сниця, запáлення охря́стя.

надчерепный (epicranius) – надчерепний.

надчеревный (epigastricus) – надчеревний.

нажать – нада́вити; натисну́ти; на́гні́ти, наму́лити.

наждак – шме́ргель, -геля.

назойливый – на́лазливий, насти́рливий, в'ї́дливий, набрі́дливий.

назревание – дости́гання, поспі́вання.

назревать, назреть – поспі́вати, доспі́вати, дости́гати, доспі́ти, дості́гти; (*про бо-лячки*) – висто́юватись, наби́рати, висти́гати, набра́тись, висти́гти.

назревающий – доспі́ваючий, дости́гаючий.

наискось – на́вкісь, навко́ся; навко́сі, навко́сяка.

накаливать, накалить – розпі́кати, розпекти́; розпа́лювати, розпа́лити; розжа́рювати, розжа́рити.

накаливание – розпі́кання, розпа́лення, розжа́рення.

накаленный – розпе́чений, розпа́лений, розжа́рений.

накапать – нака́пати, накра́пати.

накипь – шум, шумові́ння; (*в посуде*) – на́кип, -пу.

наклон, наклонение – похі́лість, по́хил, схил, на́хил; нахи́ля́ння, нахи́лення.

наклонность – похі́лість, -лості; спа́ди-стість, -тості; на́хил.

наклонный – похі́лий, спа́дистий, зго́рис-тий; **в одну сторону** – збо́чений; **-нная**

плоскость – спа́диста плóскість.

наклоненный – нахи́лений, похі́лений.

наковальня (incus) – кова́дло; corpus incu-dis – кова́длове ті́ло.

накожный (cutaneus) – на́шкі[у]рний; шкі́р-ний, шкі́рянний.

наконечник – на́конечник, -ка.

накопление (accumulatio) – ску́пчення, на-грома́дження.

налет – цві́т, суга́, поволо́ка; (*на теле*) – плі́ва, плі́вка; па́дь; **снять налет** – поволо́ку спо́локати; **налет на губах** – сма́га.

наливать, -ся – налива́ти, налива́тись, на-би́ратись; (*кровью*) – наби́гати кро́в'ю.

наличность – на́явність, -ности; (*о день-гах*) – го́тівка; го́тові гро́ші.

надлобный – ці́льний, на́чільний, нало́бний.

наложение – на́кладання.

намагничивать – нама́гнесува́ти.

намазывать, намазать – нама́щувати, на-масти́ти; нама́зувати, нама́зати; на́шма-ро́вувати, на́шмарува́ти.

намазывание – нама́щування, нама́зування.

наматывать, намотать – намо́тувати, на-мота́ти.

наминать – на́минати, на́м'яти; наму́люва-ти, наму́лити.

нанос – на́плинок, -нку; на́мул, -лу; на́плив; (*действие*) – на́несення.

наносный – на́несений, на́мивний, на́нос-ний.

наоборот – на́впаки́, на́відворо́т.

наперстянка (digitalis) – стяга́ч, на́пер-стя́нка.

напильник – терпу́г, -га; терпу́жок; на́пи-лок, -лка.

напиток – на́пій, -по́ю; питво́, -ва́; пиття́; **спиртний напиток** – тру́нок, -нку.

наплечник – на́плі́чник, на́рамінник.

наплевывать – на́плю́увати.

наповал – ві́дразу; ло́ском.

наполнять, наполнить – на́повня́ти, на-по́внити.

напор – на́тиск, -ску; на́пира́ння; нава́льність.
напоследок – на зно́сі (про вагітну́ жінку).
направление – на́прям, -му; на́прямок, -мку.
напрягать – напру́жувати; **-ся** – напружа́тись.

напряжение (turgor, tensio) – напру́ження, напру́га, нату́га, напру́женість; **напряженье полового члена** (priapismus) – довготривале напру́ження пру́тня.

напряженный (intensivus) – напру́жений, напру́гий.

напухать – напуха́ти, опу́хати, пу́хнути.

нарез, нарезка (действие) – на́різування; (насе́чка) – карб, -бу.

наркоз (narcosis) – на́рко́за, замо́рювання, знечу́лення; **местный наркоз** – місце́ве знечу́лення (на́рко́за); **общий наркоз** – за́гальна на́рко́за, замо́рювання.

наркозировать – на́ркотизува́ти, замо́рювати, знечу́лювати.

наркозизм (narcotismus) – зло́вжива́ння на́ркотиками; на́ркоті́зм.

наркотик – на́ркотик, -ка.

narcotica – за́соби на замо́рювання, на знечу́лення.

наркотический (narcoticus) – на́ркоті́чний.

наротин – на́ркотін, -ну.

нарост (torhus) – на́ростень, -сня; на́рі́ст (-росту); **костный нарост** – на́костень.

наружный (externus) – на́дві́рний, зо́внішній, зве́рхній, зна́дві́рний; **наружные половые органы** – на́дві́рні по́лові (ста́теві) о́ргани; на́дві́рне приро́дження.

нарушение – пору́шення; (слова, закона) – лама́ння.

нары – пі́л (по́лу).

нарыв (abscessus) – гно́я́к, -ка́; гно́йови́к; боля́чка, чиря́к; (на́рыв, который про́рвал) ні́риця, -ці; (под мышкой) – су́чевим'я. Див. “abscessus”.

нарывание (suppuratio) – на́рива́ння, на́гноювання.

нарывать (suppurare) – на́рива́ти, на́бирати; **нарывает** – на́рива́є, сі́пає.

нарывной – ви́тяжний.

насаривать, насорить – на́смічува́ти, на́смі́тити.

насасывать, насосать – на́смóктува́ти, на́тяга́ти; (н. ртом) – на́сиса́ти, на́сса́ти, на́смокта́ти.

насекомое (insectum) – ко́ма́ха, ку́зька.

насекомоядный – ко́махоі́дний, ко́махоі́д.

население (народ) – лю́дність, -ности.

насекать (scarificare) – на́сіка́ти, карбува́ти.

насечка (scarificatio) – на́руб, карбува́ння, на́сіка́ння.

насилие – на́сі́льство, си́лування; (до їжі) – при́ну́ка.

насиловать – си́лува́ти, приму́шувати; (**лишать невинности**) – гва́лтува́ти.

насиловственный – по́невільний, гва́лто́вний; **-ные движения** – по́невільні ру́хи; **-ная смерть** – на́гла смерть, не сво́я смерть.

наследие – спа́док, -дку; спа́дщина.

наследник – спа́дкоо́мець, -мця; **-ца** – спа́дкоо́миця.

наследственность (hereditas) – спа́дко́вість, -вости.

наследственный – спа́дко́вий.

наслоение – на́пластува́ння, на́шарува́ння, на́верствува́ння.

на смерть – до сме́рти.

насморк (coryza, rhinitis) – не́жит, -ту; не́жить, -ти; **н. зловонный** (ozaena) – смо́рідний; **получить насм.** – не́жит захо́пити; coryza syphilitica – не́жить сифілі́тична (пра́нцюва́).

насос – по́мпа, смо́к, -ку; водо́тяг, -гу.

настойка (tinctura) – на́сто́янка, тинкту́ра; **йодная** – йо́ді́на; **на каком-нибудь растении (или части его)** – до на́зви рослі́н до́дається закі́нчення “і́вка”; **анисовая** – га́нусі́вка; **валерьяновая** – ва́лері́яні́вка (ва́лері́янка).

настроение – на́стрій, -рою.

насыщение – на́сі́чення, на́годува́ння.

насыщать, насытить – на́сича́ти, на́сити́ти.

насыщенный – на́сі́чений; **н. раствор** – на́сі́чений ро́зчин.

натек – на́плив, -ву.

натиск – на́тиск, -ку; на́гні́т, -ту; (о толпе) – на́товп.

натрий (natrium) – со́д, -ду; на́трі́й, -ія; **двууглекислый н.** (natr. bicarbonicum) – дво́угля́н со́ду; **салициловый н.** (n. salicylicum) – са́ліцила́н, са́ліцила́т со́ду (со́довий); natrium sulfuricum – Гла́вбе́рова сі́ль.

натрий едкий – ї́дкий со́д; ї́дкий на́трі́й.

натошак – на́тцесéрце, на́тщє.

натронная селитра (natrium nitricum) – чи́лійська са́лі́тра; со́дова са́лі́тра.

натуги при испражнении (tenesmus) – на́ту́ги (напру́ги) при спо́ро́женні; по́тяг на низ.

натуживаться – на́дима́тися, напру́жува́тися, на́пина́тися, на́ту́жувати́ся.

натуральный (naturalis) – приро́дний, на́тура́льний.

натяжение (intentio) – на́тяга́ння, напру́ження.

научный – науко́вий.
нафталин – нафталі́н, -ну.
нахмуренный – нахму́рений, насуплений.
начало – поча́ток, -ку; зача́ток, -ку.
начесывать, начесать – начісувати, начеса́ти; (*от зуда*) – начу́хувати, поначу́хувати.
нашатырь – сальм’я́к, -ку; салом’я́к; амон’я́к, -ку; **-ный спирт** – жигуне́ць, сальм’яко́вий спирт; амоні́якова вода́, їдкий амон’я́к.
начальный – початко́вий.
нащупывать, нащупать – на́лапувати, на́лапати; на́мацувати, на́мацати.
наэлектризовать – наелектризува́ти.
неаккуратный – нечепурний; (**неисправный**) – неретельний, неакура́тний.
nearthrosis – утво́рення сугло́бу на незвичайні́м місці; неартро́за.
небезопасный – небезпе́чний.
неблагоприятный – неспри́ятливий; (*о погоде*) – непого́жий.
нёбо (palatum) – піднебі́ння; **palatum durum** – тверде́ піднебі́ння; **pal. molle** – м’яке́ піднебі́ння.
небный (palatinus) – піднебі́нний.
небная занавеска – піднебі́нне вітри́ло (заві́са).
небритый – него́лений.
неварение – нетра́вність, -ности.
невесомый – неваго́мий, неважи́мий, неваго́вий.
невидимый – незрі́мий, неві́димий.
невинность потерять – віно́к згуби́ти.
невменяемость – неосу́дність, -ности; не-прито́мність.
невменяемый – неосу́дний, неприто́мний.
невнятный – невира́зний; нерозбі́рний.
невкусный – несма́чний; **-но** – несма́чно.
невоздержание – незде́ржливість; нестри́маність, -ности; (**неумеренность**) – непо́мірність.
невоздержанный – незде́ржливий; нестри́маний; (**неумеренный**) – непо́мірний.
невозможный – незму́жний; недоро́слий.
невооруженный – неозбро́єний; **-ным глазом** – (го́лим) про́стим о́ком; на про́сте (го́ле) о́ко.
невосприимчивость (immunitas) – неуза́разливість, -ности; невразлі́вість; іму́нітет, -ту.
невыправимый – незапра́вний.
невралгия (neuralgia) – невралгі́я, нерво́вий біль, нерво́біль, нерві́й, нерве́ць.
neuralgia cordis – невралгі́я серце́ва; нерво́вий біль се́рця, нерві́й (нерве́ць) се́рцевий; **neuralgia intercostalis** – невралгі́я

міжребро́ва, нерво́вий біль міжребро́вий, нерві́й (нерве́ць) міжребр.; **neuralgia nervi facialis** – невралгі́я лицево́го (видово́го) нерву́; нерво́вий біль лицево́го нерву́, нерві́й (нерве́ць) лицево́го (видово́го) нерву́; **neuralgia nervi ischiadici** – невралгі́я сідни́чного нерву́, нерво́вий біль сідни́чного нерву́, нерві́й (нерве́ць) сідн. нерву́; **neuralgia nervi occipitalis** – невралгі́я поті́личного нерву́; нерво́вий біль поті́личного нерву́, нерві́й, нерве́ць поті́л. нерву́; **neuralgia nervi trigemini** = **tic douloureux s. convulsif** (*фр.*) – невралгі́я трійча́стого нерву́, нерво́вий біль трійча́стого нерву́ (сіпання облі́ччя), нерві́й (нерве́ць) трійча́стого нерву́; **neuralgia plexobrachialis** – невралгі́я плечево́го плеті́ва (нерво́вого); нерво́вий біль плечево́го плеті́ва.
неврастения (neurasthenia) – неврастені́я, нерво́ва дражли́вість, -ности; нерво́ве зне-си́лення; нерворозсла́блення.
невредимый – непошко́джений.
невредный – нешкі́дливий.
неврит (neuritis) – неврі́т, -ту; нерви́ця, запале́ння нерву́; **neuritis rheumatica** – неврі́т ревматичний (ломце́вий); нерви́ця ломце́ва; **neuritis optica** – нерви́ця зоро́ва.
нервобласты (neuroblastes) – нерво́бласті, за́родкові нерво́ві клі́тини.
невроглия (neuroglia) – нерво́глія, мозко́ва злу́чна ткани́на.
невродиния (neurodynia) – невродині́я, нерво́вий біль.
невроз (neurosis) – невро́за; функці́йні ро́злади нерво́вої систе́ми.
неврома (neuroma) – невро́ма; нерв[н]я́к.
неврология (neurologia) – невроло́гія; нау́ка про нерви́.
невропатия (neuropathia) – невропа́тія (хоро́ба нерві́в), нервознемі́г; **-тический** (neuropathicus) – нерво́вохорі́й.
naevus (родимое пятно) – роді́мка, роді́ма пля́ма, луні́на; **n. flammeus** – вогні́ста роді́мка; **n. pigmentosus** – забарв́лена роді́мка; **n. planus** – пла́ска роді́мка.
негашеный – непале́ний, нега́шений; **негашеная известь** – неперепале́не, нерозпу́щене, нелю́соване ва́пно.
невыносливость – невитри́валість, -лости; невитри́мливість.
негибкий – негну́чкий.
негладкий – нері́вний, негладе́нький, негладкі́й.
негодность – негі́дність, -ности; нікче́мність, -ности.

негодный – негідний, нездатний, нікчемний, негодящий.
недавний – недавній.
недвижный, недвижимый – нерушний, нерухомий, непорушний.
недействительный – недійсний.
недержание – нестрим, -му; нестримання; нестриманість, -ности; н. мочи (enuresis) – сечонестримання; enuresis nocturna – сечонестримання (сечонестриманість) ліжкова, у ліжку (нічна); enuresis spastica – сечонестримання спастичне (скорчове, стискове).
недеятельный – недіяльний, неактивний, нечинний.
недобор – недобір, -бору.
недовес – недовага, неповна вага.
недоедать – недоїдати.
недозре́лый – нестиглий, неспілий, недостиглий, недоспілий.
недомогание – нездужання, недугування.
недомогать – нездужати, недужати, слабувати.
недомыслие – недомисел, -слу.
недоносок – недоносок, недоношена дитина; невчасна (нечасна) дитина; (о яйце) – віликов.
недосмотр – недогляд, -ду.
недоразвита́я рука, нога – кикіть, -ктя.
недоразвитие умственных способностей (imbecillitas) – недоумство, пришелёпуватість, -тости.
недоразвитие – недорозв'яз, -вою; недорозв'инення.
недосмотреть – недоглядіти, недодивітися.
недосмотр – недогляд, -ду.
недоставать (безлич. гл.) – бракувати; **недостаёт** – бракує.
недостаток – 1) брак, ганч, хіба, вада; 2) не достача, не достаток, нестатки.
недостаточность (insufficiencia) – не достатність, -ности; вада, хіба, не достача; insufficiencia valvulae bicuspidalis (mitralis) – не достатність (вада) двійчастої (мітральної) заслінки; **недостаточность кислотности желудка** (anchlorhydria) – анхлоргідрія (зменшення кислотності).
недостаточный – не достатний.
недоступный – неприступний, не доступний.
недосыпать, недоспать – недосипляти, не доспати.
недосыпание – недосипання.
недуг – недуга, хворість, -рости.
неестественность – неприродність, -ности.
неестественный – неприродний, ненатуральний.

нежелание – нехить (нехоти); небажання.
неженатый – нежонатий, неодружений.
незаботливый – недбайливий.
незаконнорожденный – нешлюбний, байстрюк, неправорождений.
незамечаемый – напамітний, незважний.
незаразительный – незаразливий, нечипкий.
нездоровиться – нездужатися; **-тся** – нездужається, неможеться.
нездоровый – слабій, недужий, недужний; **(вредный)** – нездоровий, непогожий (напр., вода).
нездоровье – слабість, -бости; неміч, -мочи; нездужання, нездужність, -ности.
незначительный – незначний.
незрелый – неспілий, нестиглий; недорослий, зелений.
неизлечимый – незцілимий, неvigойний, невидужливий.
неиспорченность – незіпсованість, -ности.
неиспорченный – незіпсований.
неисправный – несправний.
неистовство (furor) – шаленство; шал; несамовітість, лють.
нейтральный (neutralis) – не втральний, байдужий.
нейтрализация (neutralisatio) – не втралізація; усереднення.
нейтрализовать – не втралізувати.
некоординированный (atactiens) – некоординований; недоладний, атактичний.
некроз (necrosis) – некротизація, змертвіння, омертвілість, завмерлість, -лости.
нелюдим, -мый – відлюдний.
нематоды (nematodes) – нематоди, круглі хробакі.
немой – німий, безріка, безмовний.
ненасыщенный – ненасичений.
ненормальный – ненормальний.
неоднородный – неоднорідний.
неоплазма (neoplasma) – новотвір, -твору. Див. “опухоль”.
неопределенный – невизначений, невиражений, неозначений.
неопрятность – неохайність, -ности; нечепурність; **неопрятный** – неохайний, нечепурний.
неорганический – неорганічний.
неосязаемый – недотикальний.
неотвязный – невідчепний, невідв'язний.
непарный (azygos) – непаристий; vena azygos – непариста вена.
непереваренный – нестравлений.
неплодный (бесплодный) – неплідний; (о земле) – неродючий.
неплотный – нещільний; на ослаб.

неподвижность – нерухомість, -мости.

неподвижный – нерухомий.

непостоянный – непостійний, змінний, змінливий, несталий.

непрерывный – безперервний, безнастанний.

непробудный – нерозбудний, непросипний.

непроизвольный – мимовільний, невільний.

непрозрачный – непрозорий; непросвітний.

непромокаемость – непромо́кність; водощільність, -ности.

непромокаемый – непромо́кний, водощільний.

непроницаемость – непроні́кливість, -вости; **-мый** – непроні́кливий.

неработоспособный – нездатний до праці; непрацездатний.

неравномерный – недорівномірний; **н. деление** – нерівномірний поділ.

неразвитой – нерозв'язаний.

нерастворимость – нерозчинність, -ности, нерозпускальність.

нерастворимый – нерозчинний; нерозпускальний, нерозпустимий.

нерв (nervus) – нерв; n. olfactorius – нюшний (нюхальний) нерв; n. opticus – зоровий (оптичний) нерв; n. oculomotorius – око-рушний нерв; n. trochlearis – колісатий (баранцевий) нерв; n. trigeminus – трійчастий нерв; n. ophthalmicus – очний нерв; n. maxillaris – верхньо-щелеповий (горішньо-щелеповий) нерв; n. mandibularis – нижньо-щелеповий (долішньо-щелеповий) нерв; n. abducens – одвідний нерв; n. facialis – лицевий нерв; n. intermedius – межисередній нерв; n. acusticus – слуховий нерв; n. utricularis – нерв еліптичного мішечка (утрикулярний нерв); n. cochleae – слимаковий нерв; n. glossopharyngeus – язиково-горловий нерв; n. vagus – блудний нерв (блуденний); n. accessorius – додатковий нерв; n. hypoglossus – під'язиковий нерв; n. n. spinales – спинномозкові нерви; n. n. cervicales – шийні нерви; n. medianus – присередній нерв; n. ulnaris – ліктевий нерв; n. radialis – проміневий нерв; n. n. thoracalis – грудні нерви; n. n. lumbales, sacrales, coccygeus – нерви попереку, крижові, куприкові; n. iliohypogastricus – клубово-підчеревний нерв; n. ilioinguinalis – клубово-пахвинний нерв; n. genitofemoralis – стегново-половий нерв; n. cutaneus femoris lateralis – бічний стегновий шкуровий нерв; n. obturatorius – затульний нерв; n. femoralis – стегновий нерв; n. ischiadicus – сідничний нерв; n.

peroneus – малогомілковий нерв; n. tibialis – великогомілковий нерв; n. plantaris – підшв'язний нерв; plexus pudendus – соромітне плетиво; n. haemorrhoidalis – гемороїдальний нерв; n. vesicalis – міхуровий нерв; n. vaginalis – піхвовий (піхв'яний) нерв; n. pudendus – соромітний нерв; n. perinei – нерв переміжжя; n. scrotalis – калитковий нерв; n. dorsalis penis – дорзальний прутневий нерв; n. coccygeus – куприковий нерв.

нервность (nervositas) – нервовість, -вости; **-но расстроенный** – знервований.

нервный – нервовий; **-ная Швановская оболочка** (neurolema) – невроле́ма, онерв'я, нерво́ва оболонка.

несварение (dyspepsia) – нестрáвність, -ности; нетравлення.

несвоевременный – невчáсний, несвоєчáсний.

неспособный – нездатний, нездібний, нездольний, недоте́па.

нестотерапия (nestotherapy) – нестотерапія, лікування голодом.

нетерпеливый – нетерплячий.

нетрезвый – нетверезий.

неудержимый – невтримний, нестримний, невпінний.

неудобоваримый – нестрáвний.

неудовлетворение – незадово́лення.

неумеренный – непомірний, неумі́ркований, непомі́ркований.

неустойчивый – несталий, хиткий; **соединение н.** – нетривка сполу́ка; **равновесие н.** – хитка рівнова́га.

нефрит (nephritis) – ниркови́ця, нирчи́ця; запáлення нирки; нефрі́т; nephritis acuta – гострий нефрі́т, гостра ниркови́ця (нирчи́ця); nephritis chronica interstitialis – нефрі́т (ниркови́ця) хро́нічний (довготривáлий) промі́жний; nephritis chronica parenchymatosa – нефрі́т (ниркови́ця) хро́нічний паренхі́мовий (м'якушо́вий); nephritis gravidarum – ниркови́ця вагі́тних.

нефрокапсэктомия (nephrocapsectomia) – ві́тин нирко́вого капшукá, нефрокапсекто́мія.

нефролит (nephrolith) – нирковий ка́мінець, нефролі́т.

нефролитиаз (nephrolithiasis) – хорува́ння на нирко́ві ка́мінці, нефролі́тіяза.

нефролитотомия (nephrolithotomia) – ві́тин нирко́вих ка́мінців, нефролі́тотомі́я.

нефрома (nephroma) – нефро́ма, лихий на́ростень нирки.

нефроомалація (nephromalacia) – нефроомалація, розм'якшення нирки.
нефропексія (nephropexia) – нефропексія, пришивання (блукуючої) нирки.
нефроптоз (nephroptosis) – опущення нирки, нефроптоза.
нефроррагія (nephrorrhagia) – кровотеча ниркова, нефрорагія.
нефротиф (nephrotiphus) – нефротиф; запалення нирок, спричинене черевним тифом.
нефротомія (nephrotomia) – розтин нирки, нефротомія.
нефроектомія (nephroectomy) – витин нирки, нефроектомія.
нефть (petroleum) – нафта.
нефтяной – нафтовий.
нечистоплотність – неохайність, -ности.
нецелесообразный – недоцільний.
нечистый (грязный) – нечистий; (**неаккуратный**) – неохайний, нечепурний.
нечистоты – нечисть, -сти; бруд, відходи.
нечувствительность – нечутливість, -лості; нечутливість, -вости.
нечувствительный – нечутливий, нечутливий.
неядовитый – неотрутний, неотруйний.
нижний (inferior) – долішній (*внизу лежачий*); спідній (*под низом*); низовий (*располож. ниже по течению реки*).
нижня челюсть (mandibula) – нижня (долішня) щелепа; protuberantia mentalis – підборідний виступ; foramen mentale – підборідний отвір; angulus mandibulae – щелеповий кут; alveola dentales – зубні дучки.
нижнечелюстной (mandibularis) – нижньощелеповий.
низ – низ, -зу; спід (споду); діл (долу).
низкорослый – низькорослий.
никотин (nicotinum) – нікотин.
никталгія (nyctalgia) – нічні болі; нікталгія.
никталопія (nyctalopia) – нікталопія, сліпота вдень (колі хорий краще бачить вночі або в затемненому освітленні).
нимфит (nymphitis) – запалення малих соромітних губ, німфіт.
нимфоманія (nymphomania) – німфоманія, хвороблива полова дражливість у жінок.
нистагм (nystagmus) – ністагм, несправні рухи очей; коливання, хиткість очей; тремтіння очей.
нисходящий (descendens) – додільний.
нитевидный – ниткуватий; нитчастий.
нитробензол – нітробензол, -лу.
нітроглицерин – нітроглицерин, -ну.
нітросоединение – нітросполука.

нить семенная (spermatozoon) – заплідник, насінник, вёрчик.
нищета – убогість, злидні.
нищенский (бедный) – злиденний; старецький, старчечий, жебрацький.
новообразование (neoplasma) – новотвір, -твору; новоутворення, неоплізма.
новорожденный (neonatus) – новонароджений; немовлятко, народженець.
нога (extremitas inferior) – нога, нижня (долішня) кінцівка; **ногами вверх** – догорі ногами, горініж, сторч головою; **деревянная н.** – дерев'янка; **длинноногий** – цибатий; **-ми ковыляющий** – петельгузий.
ноготь (unguis) – ніготь (нігтя); **matrix unguis** – нігтева матірка; **vallum ung.** – нігтевий валок; **corpus ung.** – нігт. тіло; **radix ung.** – нігт. корінь; **lunula** – місячко; **margo occultus** – прикритий край; **margo liber** – вільний край; **stratum corneum unguis** – роговий нігтевий шар; **stratum germinativum ung.** – зародковий нігтевий шар.
ногтевой – нігтевий.
ногтоеда (panaritium) – нігтьоїд, -ди; (волося; волосень).
нож – ніж (ножа); ніжик; **перочинный н.** – цезорик, складничок, чепелік; **обоюдоострый** – дволезник, дволезний; **острие ножа** – гостріяк, вістряк; **резекционный н.** – обтінач; **рукоятка ножа** – колодка; **сапожный (с косым концом)** – кніп, кніпец; **стальная часть н.** – лізко, залізко; **тупой край н.** – тупий.
ножницы – ножиці (ножиць).
ноздреватый (porosus) – ніздрюватий, діркуватий, поруватий, дірчастий; **-тость** – ніздрюватість, діркуватість, поруватість.
ноздри (nares) – ніздрі (ніздер); (*един.*) ніздря; (*у волон и коней*) – храп.
ноздряной – ніздряний, ніздровий.
нома (noma = cancer aquaticus) – нома, водняк; вогкий спалень обличчя.
нормальный (normalis) – нормальний.
нормобласты (normoblastes) – нормобласти, червонокривці з ядрами.
нормоциты (normocytes) – нормоцити, звичайні червонокривці.
нос (nasus) – ніс (носа); носик; **вздернутый** – кірпа, кірпатий; **с приплюснутым н.** – плесконосий; **седлообразный** – сідлатий н., сідлуватий н.; **части носа:** **basis nasi** – основа (підстава) носова; **radix nasi** – носовий корінь; **dorsum n.** – носова спина; **margo n.** – нос. край; **apex n.** – нос. вершок; **ala n.** – нос. крило; **septum mobile n.** – носова рухома перетинка; **cartilagine**

n. – нос. хрящі; cartilago septi nasi – хрящ носової перетинки; crus mediale – середина ніжка; cartilagine alares minores – малі крилові хрящі; cartilag. sesamoideae nasi – носові сочкуваті хрящі; organon vomero nasale – лемішево-носовий орган; ductus incisivus – різаківий провід; **внутренние части носа**: nares – ніздрі; choanae – хоани; concha nasalis – носова скійка; meatus nasi – носовий хід; sinus maxillaris (Highmori) – верхньощелепова затіка (Гайморова); glandulae nas. – носові залози.

носилки – ноші (ношів); (для умерших) – ма́ри, -рів.

носильный – носільний.

носильщик – носій, носільник, -ка.

носовой (nasalis) – носовий; **-вое отверстие наружное** – надвірний (зовнішній) носовий отвір.

носоглотка (cavum nasopharyngeale) – носогорло, носопролик; **-точный** (nasopharyngealis) – носогорловий; носопроликовий.

нрав (характер) – вда́ча; на́ту́ра, но́ров, -ву; (обычай) – зви́чай, -чаю.

pubescula corneae – легенька змунтілість ро́гівки, нубе́куля ро́гівки.

нутро (внутренность) – нутро́, се́редина.

нюхание – ню́хання.

нюхательный – ню́хальний, ню́шний; **табак нюх.** – таба́ка; n. olfactorius – ню́шний нерв.

нюхать – ню́хати.

нянька, няня – ня́нька, ня́ня.

нянчить – ба́вити, ня́нчити; (возиться) – па́нькатися, ця́цькатися.

О

Обваривание – опáрення, ошпа́рювання, обва́рювання.

обваренный – опáрений, ошпа́рений, обва́рений.

обваривать, обварить – опáрювати, опáрити; обва́рювати, обва́рити; ошпа́рювати, ошпа́рити; **обварил руку кипятком** – ошпа́рив ру́ку окро́пом.

обвивание – обвива́ння, обповива́ння, пови́вання; (**обматывание**) – обмо́тування, обкру́чування.

обвивать, обвить – обвива́ти; оповива́ти, обві́ти, опові́ти.

обвинение – обвину́вачення.

обвинитель – обвини́к, винува́ч, обвинува́тель, обвинува́ч, винува́тель.

обвинительный – обвини́ний, винува́льний. **обвисать, обвиснуть** – обвиса́ти, обвисну́ти; звиса́ти, зві́снути: (о мног.) – пообвиса́ти, позвиса́ти.

обвислость – обвислі́сть, -лості, зві́слість. **обвислый** – обвисли́й, зві́слий.

обвитый – обві́тий.

обволакивание – обволіка́ння, обтяга́ння, укрива́ння.

обволакивать, обволочь – обволіка́ти, обволокáти; (что чем) – обтяга́ти; обтягáти; укрива́ти, укрі́ти.

обвязывать, обвязать – обва́зувати, обва́зати.

обвязка – пов'язка, об́вязка, у́в'язка; **обвязывание** – обва́зування, ув'язува́ння.

обгаживать, обгадить – обгі́джувати, обгі́дити; обпаску́джувати, обпаску́дити.

обгорать, обгореть – обгора́ти, обгори́ти; обпала́тися, обпалі́тися.

обгорелый – обгори́лий, обпале́ний.

обдирать, ободрать (кожу, кору) – обдира́ти, обде́рти, облуплюва́ти, облупі́ти; (оцарапать) – обдря́пувати, обдря́пати.

обед (еда) – обі́д; (о процессе) – обі́дання.

обедать – обі́дати.

обеденный – обі́дний; **о. час** – обі́дня пора́, обі́дний ча́с, го́дина.

обезболивание (anaesthesia) – анестезі́я, знечу́лювання, анестезува́ння.

обезболивать – знечу́лювати, анестезува́ти.

обезглавливать, обезглавить – стина́ти, ста́яти го́лову; відтина́ти, відта́ти го́лову; зі́тнути.

обезглавливание (decapitatio) – стина́ння, відтина́ння, відта́ття голо́ви.

обеззараженный – знеза́ражений.

обеззараживание – знеза́ражування, відза́ра́знення, дезинфе́кція.

обеззараживать, обеззаразить – знеза́ражува́ти, знеза́разити, відза́ра́знювати, дезинфе́кува́ти.

обеззараживающий – знеза́ражувальний.

обезитас (obesitas) – зажи́рілість, ото́вщення, опа́систість, -стости.

обезображение – спога́нення, спотво́рення, знекра́шування, знекра́са.

обезображивать, обезобразить (deformare) – знекра́шувати, знекра́сити; спога́нювати, спога́нити; спотво́рювати, спотво́рити.

обезумевший – збожево́лілий, знаві́снїлий.

обезуметь – збожево́літи, збезглу́здити, знаві́снїти, зду́рити; з глу́зду ссу́нутися; **он обезумел** – він збожево́лів; **обезуметь от боли, ужаса** – збожево́літи з жа́ху, з бо́лю.

обезьяна (simia) – мав[л]па.
обертка, обвертка – обгортка, окладинка; (*ботан.*) – окріва.
обвертывание (abvolutio) – обгортання, обвивання, завивання; **обвернуть** – обмотати, завинути, обгорнути, завивати.
обертывать, обернуть – 1) обгортати, обгорнути; 2) повертати, повернути; обертати, обернути.
обескровливание – збескрівлення, вікровлення, знекрівлення.
обеспложенный (sterilis) – безплідний, знепліднений.
обеспложивание, обеспложение – знепліднювання, знепліднення; (*о корове*) – з'яловіння.
обеспложивать, обесплодить – знепліднювати, знепліднити; робити, зробити неплідним.
обеспокоивать, беспокоить – турбувати, потурбувати; занепокоїти.
обеспокоенный – стурбований, занепокоєний, збентежений.
обессиловать, обессилить – знесилюватися, знесилитися; (*после болезни*) – виснажуватися, виснажитися; ослабти, підупасти на силі.
обессилевший, обессиленный – знесилений, виснажений, занепалий, охлялий.
обессиление – знесилення, виснаження, висилювання.
обесцвечивание – позбавлення фарби, кольору; відбавлення.
обесцвеченный – позбавлений фарби, кольору; відбавлений.
обесцвечивать, обесцветить – відбавити, відбавлювати; позбавляти, позбавити фарби, кольору.
обесчещивать, обесчестить – ганьбити, зганьбити; зганьбувати; безчестити, безчестити.
обжигание, обпалювання (*кирпича*) – випал, випалювання; (*волос*) – обсмалювання.
обжигать, обжечь – обпалювати, обпалити; опікати, обпекти; (*о кирпич.*) – випалювати, випалити; **обжигаться** – обпалюватися, обпалитися; **обжигаться кипятком** – ошпарюватися, ошпаритися.
обжорство – ненажерливість, обжерливість, -вості.
обжорливый – ненажерливий, прожорливий, обжерливий, ненаїсний.
обзор – огляд, -ду.
обизвествление (calcinatio) – звапнення; **обизвествленный** – звапнений.
обилие – достаток, достача; (*плодов, цве-*

тов, листьев) – рясота, ряснота; **обилие (силы)** – буйність, -ності.
обильный – рясний, буйний, достатний;
обильный источниками – джерелястий.
обкалывание – обколювання; (*булавами*) – обшпильовання.
обкалывать, обколоть – обколювати, обколоти; (*булавами*) – обшпильовати, обшпилити.
обкармливать, обкормить – обгодовувати, обгодувати.
обкормленный – обгодований.
обкладочный – обкладовий.
обкладывать, обложить – обкладати, обкласти; обмощувати, обмостити.
обклеивать, обклеить – обклеювати, обклеїти; обліплювати, обліпити.
обкуривать, обкурить – обкурювати, обкурити.
обкутывать, обкутать – обкутувати, обкутати; обпинати, обіпнути (*кого, что чим*).
обламывание – обламування, обломлювання.
обламывать, обломать, обломить – обламувати, обламати; обломлювати, обломити.
область (regio) – царина; обсяг, -гу; галузь, -зи; ділянка; **область (географическ.)** – край, країна; (*в области наук*) – в царині науковій; **исследование в области чего-либо** – дослід над чим; regiones capitatis – головні ділянки; regiones faciei – лицеві ділянки; regiones colli – шийні ділянки; regiones pectoris – орудні ділянки; regiones abdominis – черевні ділянки; regiones dorsi – спинні діл.; regiones extremitatis superioris et inferioris – ділянки верхньої (горішньої) та нижньої (долішньої) кінцівок.
область действия – обсяг діяння.
облатка (capsula amylacea) – оплатка.
облаточный – оплатковий (оплаткове тісто).
облегать, облечь – облягати, облягати; оточувати, оточити.
облегчать, облегчить – улегчувати, улегчити, полегчувати, попустити, попільжити; **болезнь моя несколько облегчилась** – мені трохи полегчало, попустило.
облегчение – полегчення, улегшення; полегкість, пільга; **получить облегчение** – пільги дізнати; **почувствовать облегчение от болезни** – стати легше; полегшати, попустити кому.
обледенелый – обмерзлий, вкритий кригою, льодом.
обледенеть – обмерзти, обмерзнути, узятися (вкритися) льодом, кригою.

облезать, облезть (*о волосах, коже*) – облязати, облізати, облізти.

облезлый – облізлий, вілісілий.

обливание – обливання.

облинялый – вілинялий, облянялий, облізлий.

облинять – вілиняти, полиняти; (*о мног.*) – повилинювати, облізти.

облитерация (obliteration) – облітерація, зрощення, зарощення; obliteration pericardii – облітерація (зрощення) перикардія (осердя), зовнішньої серцевої оболони.

облитерироваться – зникати, облітеруватися.

обложенный (язык) – обкладений.

обломок (fragmentum) – уламок, -ка; відламок.

облыселый – вілісілий, полисілий, злісілий.

облысение – полисіння, вілісіння.

облысеть – вілісіти, полисіти, злісіти.

обмазка – обмáзання, обмáщення, обшмарування.

обмазывание – обмáзування, обмáщування, обшмарóвування.

обмазываться, обмазаться – обмáщуватися, обмаститися; умáзуватися, умáзатися.

обмакивать, обмокнуть – умочати, умочати, умочити.

обман (*чувства*) – манá, омáна, марá; **обман зрения** – манá для óка; манá оптична (зорóвá); **надувательство** – ошукáнство, ошукáння, шахрайство, облóда.

обманчивый – обмáнний, облóдний, звóдний.

обматывание – обмóтування, завивáння, обкрóчування.

обматывать, обмотать (*вокруг ч.-л.*) – обмóтувати, обмотáти; обвивáти, обв́ити; обкрóчувати, обкрут́ити.

обмачивать, обмочить – обмóчувати; обмоч́ити.

обмен веществ – в́иміна, óбмін речов́ин.

обмирание – завми́рання, обми́рання, умлі́вання, зомлі́вання, непритóмність, зомлі́лість, -лості.

обмирать и обмереть – завми́рати, завме́рти; (**впадать в обморок**) – обми́рати, обме́рти; умлі́вати, умлі́ти; зомлі́вати, зомлі́ти.

обмороживание – обморóжування, заморóжування.

обмораживать, обморозить – обморóжувати, обморóзити.

обмороженный – обморóжений, заморóжений.

обморок – млість (млюсть), -óсти; умлі́вання, непритóмність; **в полубо́мороке** – напівпритóмний; **очнуться от обморока** – опритóмніти, прийт́и до пам’я́ти; **падать, упасть в обморок** – умлі́вати, млі́ти; умлі́ти, зомлі́вати; **он упал в обморок** – він зомлі́в.

обморочный – мло́сний, паморочний.

обмыливание – мй́лення.

обнажать, обнажить – ого́лювати, оголі́ти; (*подымая одежду*) – заго́лювати, заголі́ти; **обнажаться** – ого́люватися, оголі́тися.

обнажение – ого́лювання, заго́лювання, ого́лення; (*меча*) – добу́вання.

обнаженный – ого́лений, го́лий, заго́лений.

обнаружение – в́иявлення, викрит́тя.

обнаруживать, обнаружить – в́иявляти, в́иявити; викривáти, в́икрити.

обновление – понóвлення, онóвлення, відно́влення.

обновитель – об[по]но́вник, онов́итель, віднов́итель.

обобщать, обобщить – узага́льнювати, узага́льніти.

обобщение – узага́льнення.

обогревание – о́грівáння.

обогревательный – о́грівáльний; **обогревательная печка** – о́грівáльна гру́бка.

обогревать, обогреть – о́грівáти, о́гріти, зі́гріти, обі́гріти.

обогреть – о́грітий.

обод, ободок – óбід (óбоду); обіде́ць, -дця́; каблúчка.

ободочная кишка (colon) – ободóва кішка; col. ascendens – догі́рня ободóва кішка; flexura coli – ободóва за́крутка; col. transversum – поперéчна ободóва кішка; col. descendens – доді́льна ободóва кішка; col. sigmoideum – сигму́вата ободóва кішка; plicae semilunares coli – півмі́сячні змор́шки обод. кішки; haustrae coli – загли́бини обод. к.; tunica serosa – сирóваткова оболóна (опóна); appendices epiploicae – чепце́ві приві́ски; taenia coli – стрі́чки (смужкі) ободóвої кішки; taenia omentalis – чепце́ва смужка; gl. intestinales – кишко́ві за́лози.

ободранный – обі́драний, обде́ртий, обша́рпаний; (*дерево, кожа*) – облупле́ний, лу́плений, обі́драний.

ободрение – підбадьóрення, заохóчення; (*олит.*) – підбадьóрювання, заохóчування.

ободрительный – підбадьóрливий, заохóтливий.

ободрять, ободрить – підбадьóрювати, підбадьóрити; заохóчувати, заохóтити.

обоесторонний – обобічний, двобічний, обопільний; **обоеполый** – двостатевий, двополий.

обоженный – обпалений, обпечений; (*кипятком*) – обпарений, ошпарений; (*киричей*) – випалений.

обои – шпалери.

оболочка (tunica) – оболонка, оболонка, опона, плівка; **ворсинчатая оболочка** (chorion) – торочкувата оболонка, хоріон; **отпадающая оболочка** (membrana decidua) – відпадна оболонка, обрідок (децидуальна); **мышечная оболочка** (sarcolemma) – м'ясцева оболонка, ом'язця; **нервная об.** – онерв'я, онервина; нервова об.; **сосудистая об.**: 1) наружная (tunica externa s. adventita) – надвірна (зовнішня) оболонка; 2) средняя (tunica media) – середня оболонка; 3) внутренняя (tunica intima) – внутрішня (середова) оболонка (опона); tunica dartos – м'ясцева оболонка калітки (каліткова); tunica vitrea – скліста оболонка; tunica serosa – сироватна об.; **слизистая оболочка** (tunica mucosa) – слизова оболонка, слязівка; **роговая об. глаза** (cornea) – рогівка, роговиця; **сетчатая об. глаза** (retina) – сітківка (ретина); **белковая обол.** (sclera) – білкова, склєра, тверда (зовнішня) очна оболонка.

обомлевать, обомлеть – зомлівати, умлівати, зомліти, умліти.

обомлевший – зомлілий, умлілий.

обоняние (*чувство*) – нюх; (*действие*) – нюхання.

обонятельная доля (lobus olfactorius) – нюхальна (нюшна) ділянка.

обонятельный (olfactorius) – нюшний (нюхальний); **обонятельный нерв** (nervus olfactorius) – нюшний (нюхальний нерв).

обонять – чути; (*носом*) – нюхати, пахати.

оборудование (*мастерской, кабинета*) – устаткування, устатковування; опорядження, опорядкування; (*какого-либо дела*) – обору́дування, облаго́джування.

оборудованный – устаткований, обору́дований, опоряджений.

обоснование – уґрунтування.

обособление – відокремлювання; (*оконч.*) – відокремлення.

обособленный – відокремлений, відособлений; **обособленная жизнь** – відлюдне життя.

обострение – загострення; **обострение болезни** – роз'ятрення хороби.

обостряться, обостриться – гострішати,

загострюватися, загостритися; роз'ятрюватися, роз'ятритися.

обоюдоострый – двогострий, гострий з обох боків, двосічний.

обоюдосторонний – двобічний, обобічний.

обрабатывать, обработать – обробляти, обробіти; опрацьовувати, опрацювати; (**обр-вать, обр-тать серною кислотою**) – розробляти, розробіти (*хем. сл.*).

обработка – обробка, опрацювання, оброблення.

образец – зразок, -зка; взірєць, -рця; взір, (взору).

образование (*создание*) – утворювання, утворення; (*просвещение*) – освіта; (**геолог. терм.**) – фалдування.

обрезание (circumcisio) – обрізання; обріз, обтинання; **обрезанный** – обрізалець, обрізаний, обрізан.

обрезок – обрізок, -зка; окрайка, окравок, -вка; утінок.

обрезывать, обрезать – обкріювати, обкрііти; (*укоротить*) – надрізувати, надрізати; зрізувати, зрізати; (*обрезывать, обрезать волосы*) – обтинати, обтіяти; (*обрезывать, обрезать руку, палец*) – урізати руку, палець; (*религ. обряд*) – обрізувати, обрізати.

обременение – обтяження; (*длит.*) – обтяжування.

обремененный – обтяжений; **обременительный** – обтяжливий, сутужний.

обременять, обременить – обтяжувати, обтяжити.

обростание – обростання, проростання.

обростать, обрости – обростати, обрості; (*мохом, волосами*) – мохнатіти, помохнатіти.

обросший – оброслий, порослий; **обросший волосами** – волосатий, пелехатий.

обрывистый – крутий, спадистий, стрімкий, прикрій.

обрызгивание – опорскування, оббри́зкування, обпріскування.

обрызгивать, обрызгать – оббри́зкувати, оббри́зкати, обпріскати, обхлюпати.

обрызглый – брезклий, набрезклий, набряклий, одутлуватий, одутлий; (*обрызглый от сна*) – заспаний.

обрызгнуть – забрезкнути, набрякти, одутлитися.

обрызглость – одутлість, -лості, брезклість, -лості.

обсахаривание – обцукронування.

обсахаривать, обсахарить – обцукрувати, обцукрувати.

обсеменение – засівання, обсівання.
обсеменять, обсеменить – обсівати, засі-
 вати; засіяти.
обсервация (observatio) – обсервація; спо-
 стеріження, спостерігання; нагляд, -ду.
обследование – обслідування, досліджування.
обстипация (obstipatio) – запертя, закріп,
 -репу.
обстригать, обстричь – обстригати, обстриг-
 ти.
обсыпать, обсыпать – обсипати, обсіпати.
обсыпка – обсипання.
обтуратор (obturator) – обтуратор, затуль-
 ник, затикач.
обувь – взуття, обуття; обув'я; **обувание** –
 взування, обування.
обугливание – обуглювання, вугління, звуг-
 лення.
обугливать, обуглить – звуглювати, звуг-
 лити.
обугливаться, обуглиться – братися, взя-
 тися вуглем; вугліти, звугліти.
обхватывать, обхватить – обхоплювати,
 обхопити; обіймати, обняти.
обход – обхід (обходу); обмін; (**обход де-
 журных**) – обхід, дозір, -зору; **доктор-
 ский обход больных** (в больнице) – лі-
 карський обхід хворих (у лікарні).
обходит, обойти – обходити, обійти.
обшивание – обшивання; (**окаймливание**) –
 облямовування, лямування.
обшивать, обшить – обшивати, обшити;
 (край одежды) – облямовувати, облямува-
 ти; (бахромой) – оторочувати, оторочити.
обшлаг – закарваш, карваш, вилога; (на ру-
 башке) – чохла, чохлиця.
общение – єднання, стосунки з ким; зноси-
 ни з ким.
общечеловеческий – вселюдський, загаль-
 нолюдський.
общий – загальний; (**совместный**) – спіль-
 ний.
объект – об'єкт, -ту; предмет.
объективный – об'єктивний.
объектив – об'єктив, -ву.
объем (volumen) – обсяг, -гу; обшир, -ру;
 об'єм, -му; місткість, -кости; **увеличивать-
 ся в объеме** – більшати, ширшати, товщати.
объемистый – обіймистий, укладистий.
объемный – обсяговий, об'ємний; **объем-
 ный анализ** – об'ємна аналіза.
объем атомный – атомовий об'єм.
объем молекулярный – молекулярний
 об'єм.
объем удельный – питомий об'єм; віднос-
 ний об'єм.

овал – овал, -лу; **овальный** – овальний;
овальное отверстие (foramen ovale) –
 овальний отвір.
овариалгия (ovarialgia s. ovarialneuralgia) –
 оваріалгія, нервовий біль в яєчниках.
оварии (ovarium) – оварії, витяжка з
 яєчників.
овариотомия (ovariotomy) – оваріотомія,
 витин яєчників.
оварит (ovaritis = oophoritis) – оварит, запá-
 лення яєчника, яєчників.
овод – овід (овода); дрiк (дрóку); гédзь, -зя.
овощи – горóдина.
овсяный – вівсяний; (хлеб) – вівсяник.
овуляция (ovulatio) – овуляція, відходження
 яєчка.
овшиветь – завошівіти.
огиб, огибание – обгін, -ну; обгинання.
огибать, обогнуть – обгинати; обігнути;
 (**обходить**) – обходити, обминати.
оглохлый – оглухлий.
оглохнуть – оглухнути, оглухти; поглух[ну]-
 ти; **несколько оглохнуть** – приглух[ну]-
 ти.
оглушать, оглушить – глушити, оглушати,
 приголómшувати.
оглушение – глушіння, приголómшення,
 приглушення.
огневик (carbunculus) – карбункул, бокó-
 рван, -на; (мин) – крémінь.
огненный – огнєний, вогнєвий, вогністий.
огнестрельный (sclopetarius) – вогнепаль-
 ний; **огнестрельная рана** – стрільна (стрі-
 ляна) рана.
огнеупорный – вогнетривалий, вогневід-
 порний.
оголенный – обголений, заголений.
оголять, оголить – заголювати, заголіти;
 обголяти, обголіти; (**брить**) – голити,
 виголити.
огонь – вогонь, -гню.
огорчать, огорчить – засмучувати; жалю,
 туги завдавати; прикрості чинити комú.
огорчение – прикрість, -крости; смúток,
 жаль, -лю; скорбóта, досáдонька.
ограничение (circumscriptio) – обмеження.
ограниченность – обмеженість, -ности.
ограниченный (circumscriptus) – обмеже-
 ний; (**обведенный**) – обмежований; **огра-
 ниченный умом** – недоумкуватий.
ограничивать, ограничить – обмежувати,
 обмежовувати, обмежувати.
огрубелый – згрубілий; (о коже) – зашкарúб-
 лий, закарúблний.
одежда – одéжа, -жі; одіж, -жи; одяг, -гу;
 убрання.

одеревенелость – здеревілість; здерев'янілість, -лості; (**оцепенелость**) – задубілість, затерплість, закліяклість.

одеревенелый – здеревілий; (*о руке*) – закліяклий, затерплий.

одеревенеть – здеревіти, здерев'яніти; (*о теле*) – задубіти, затерпнути, закліякнути.

одержимость (*в смысле душевн. заболев.*) – навіжєнство; **одержимый** – навіжєний; біснубатий, божевільний; (**одержимый**) – слабій на що.

одеяло – ліжник, укривало; кóвдра.

одноатомный – одноатóмовий, одновартісний, одновалентний.

однобокий – однобóкий, одноб́чний.

одноглазый – одноб́кий; однозі́р, -зóру.

одноименный – одноймєнний.

однократный – одноразóвий.

однолепестковый – однопелюсткóвий.

однолетний – однолі́тній, однорі́чний.

однообразный – одномані́тний.

одноосновная кислота – одновартісна (одновалє́тна) кислотá.

одноосный – одноосє́вий.

однородный – одностáйний, одноці́льний, однорідний.

однослойный – одношарóвий.

одностворчатый (*двери, окна*) – суці́льний; ордина́рний, поє́динчий.

односторонний – однобóкий, одноб́чний, односторóнний.

одноцветный – однобáрвний, однокóлірний.

одонтобласты – одонтоб́ласти; клі́тини, з кóтрих витвóрюється зубові́на.

однополюй – односна́стий, одностáтний, однорідний.

однотонный – одното́нний.

одонтоагра (odontagra s. odontalgia) – зубні́й бі́ль; бі́ль зубів; одонта́гра.

одонтит (odontitis) – одонті́т, запáлення зúба; зубні́ця.

одонтолит (odontolith) – одонтолі́т, ві́нник, зубні́й ка́мінь.

одонтома (odontoma) – одонтóма, зубча́к.

одуванчик – ку́льба́ба.

одуревать, одуреть – оду́рити, зду́рити; чма́ніти, очма́ніти, очам́ріти.

одурелый – очмані́лий, оду́рїлий, отумані́лий.

одурение – одур, одурма́нення, запáморо́чення.

одуряющий – заду́рливий, дурма́нний; **одуряющее средство** – одур, дурма́н.

одутловатый – оду́тлий, оду́тлуватий, оду́тлявий, опу́хлий, брє́зкий, набр́який.

одутлость, одутловатость – оду́тлість, -лості; опу́хлість; обрє́зклість.

одушевленный – одуше́влений, животвóрчий, живлю́чий; (*настроение*) – підві́щений, підне́сений.

одушевление – одуше́влення, о́живлення, о́живлювання.

одышка (disпноë) – я́духа, дї́хави́ця, за́дих, заду́ха.

oedema – див. “отек”.

оживительный – живлю́чий, живу́щий.

оживление (*процесс*) – о́живлення, віджі́влення; (*бодрое состояние*) – жва́вість, ба́дьорість.

оживлять, оживить – оживля́ти, оживі́ти; відживля́ти, відживі́ти.

оживляющий – живлю́чий, віджі́вчий; **оживляющее средство** – живлю́че наді́б'я.

ожигать, ожечь – обпáлювати, обпалі́ти; (*шерсть, волосы*) – обсма́лювати, обсма́літи.

ожигаться – кра́пліти.

ожигение – кра́пління.

ожирение – опáсистість, -тості; розгáднення.

ожог (ambustura, ambustio); (*от огня*) – óпик, -пі́ку; опє́чення, óпал, -лу; опáлення; (*от воды, пара*) – ошпа́рення, óпар, опáрення, обва́рення.

ожирелый – опáсистий.

оздоровление – уздорóвлення; (*от болезни*) – виду́жування, відужа́ння, оду́жання.

оздоравливать, оздоровить – оздорovля́ти, оздорovі́ти; уздорovля́ти, уздорovіти.

озена (ozaena) – смóридний не́жит.

озлобление – злóба, лóтість, злі́сть (злóсти).

озлобленный – розлю́чений, роз'я́трений.

озноб (*состояние*) – хóлод, -ду; морóз; (*ознобл. место*) – осту́да; **лихорадочный озноб** (*потрясающий*) – дриготá (від про́пасниці), тря́сця, трясóви́ця; **у него озноб** – його́ морóзить.

ознобление пальцев – за́шпари.

ознобленный – заморóжений, осту́джений.

озоление – зпопíління.

озон – озóн, -ну.

оказание (*помощи*) – подáння (допомóги).

оказывать, оказать (*воздавать, делать*) – подава́ти, подáти; (*помощь*) – учині́ти; (*изъявлять, обнаруживать*) – виявля́ти, ви́явити.

окаймленный – отóчений, обля́мований, обра́мований.

окалина – жу́жели́ця, ці́ндра, ві́пса.

окаменевать, окаменеть – камені́ти, за́камені́ти; кам'яні́ти, скам'яні́ти.

окаменелость – скам'яні́лість, -лості (*состояние*); (*предмет*) – кам'яні́на.

окаменелый – скам'янілий, закам'янілий; скаменілий, закамєнілий.
окаменение – скам'яніння, скаменілість.
окармливание – обгодо́вування; (**отравление**) – отруї́ння.
окармливать, окормить – обгодо́вувати, обгодува́ти.
окисание – уки́сання, ски́сання, заки́сання.
окисать, окиснуть – ки́снути, ски́сати, ски́снути; заки́сати, заки́снути.
окисел – о́кис, -су; за́кис, -су.
окисление (oxydatio) – о́киснення, за́киснення; за́кислення.
окисленный – за́кислений, о́киснений.
окислитель – за́кисник, -ка.
окислять, окислить – о́киснювати, окисні́тися, о́киснюватися, окисні́тися.
окись – за́кис, -су; о́кис, -су.
окись водная (hydroxyd) – водне́кис, -су; гідра́т о́кису; гідро́кис, -су; водне́вий о́кис.
окклюзио (occlusio) – за́ро́щення, за́ро́стання, непро́хідність; occlusio pupillae – за́ро́щення (за́ро́стання) зі́ніці; зі́нице́за́ро́щення.
окно – ві́кно́; (ум.) – ві́ко́нце.
околевать, околеть (умереть) – здиха́ти, здо́хнути, одубі́ти; (*от холода*) – за́кля́кати, за́кля́кнути; за́вмира́ти, за́вме́рти.
околовагалищный (paravaginalis) – при́піхв'я́ний, навколо́піхв'я́ний, при́піхво́вий.
околоплодная жидкость (liquor amnii) – плідни́й плин, брі́д, (бро́ду) (н); обті́к -то́ку.
околоплодник (бот.) – о́плодень, на́сінник.
оконечность (анат.) – кінці́вка; кіне́ць; край, -ю; (**оконечность какого-либо предмета**) – рі́жок, -жќа.
околососковый кружок (areola mammae) – гру́дні́ кружа́ло.
околосердечная сумка (pericardium) – пе́рикарді́й, осе́рдя; надві́рня се́рцевá обо́ло́на.
околосердечно-грудная полость (cavum pleuropericardiale) – осе́рдно о́грудна дуплі́на.
околоушная железа (glandula parotis) – ко́лову́шна за́лоза; при́ву́шна за́лоза.
окончание – скі́нчення, за́кі́нчення, до́кі́нчення; (конец) – кіне́ць, -нця́; при́ко́не́ччя; (*работы, дела*) – за́кі́нчення, до́ве́ршення, за́ве́ршення.
окончатый (fenestratus) – ві́ко́нчатий.
окомленный – обгодо́ваний.
окостенева́ть, окостене́ть – ко́стені́ти, за́ко́стені́ти.
окостенелость (ossificatio) – за́ко́стені́ння;

у́кіс[т]не́ння, ско́стені́ння.
окостенелый – ско́стені́лий, за́ко́стені́лий.
окостенева́ть, окостене́ть – кля́кнути, за́кля́кнути, дубі́ти, за́дубі́ти, одубі́ти; де́рев'я́ніти, за́де́рев'я́ніти.
окостелый – за́кля́клий, за́дубі́лий.
окощение – за́кля́кнення, за́дубі́ння; (*трупное окощение*) – за́дубі́ння тру́па; за́сти́гання ті́ла.
окраска (цвет, краска, колорит) – ба́рва; ко́лір, -льо́ру, за́ба́рвлення.
окрашивание – фа́рбува́ння, за́ба́рвлення, кра́шення.
окрашивать, окрасить – кра́сити, покра́сити, фа́рбува́ти, пофа́рбува́ти; (*придать окраску, цвет*) – за́ба́рвля́ти, за́ба́рвити.
окрашивать, окрасить (в белый цвет) – побі́літи, бі́літи; (*в красный*) – че́рво́ніти, по́черво́ніти.
окрашиваться, окраситься (в черный, красный цвет) – кра́ситися, покра́ситися; фа́рбува́тися, пофа́рбува́тися; обкра́шуватися, обкра́ситися (*на черно, червоно*).
окрепнуть – змі́цні́ти; поду́жчати; по́крі́пати.
окривелый – слі́пий (те́мний) на одно́ о́ко; (**хромой**) – о́криві́лий.
окриветь – ослі́пнути (оте́мніти) на одно́ о́ко; (**сделаться хромым**) – о́криві́ти.
окровавленный – за́крива́влений, за́кро́влений, за́ю́шений.
окровавлять, окровавить, -ся – укрива́лювати, укрива́вити; за́крива́вити, скри́ва́вити, за́ю́шитися.
окровавливание – скри́ва́влення, за́кри́ва́влення.
окропить, окроплять – за́кро́піти, по́кро́піти; скро́піти; за́кро́пляти; оббри́зкати, оббри́зкувати.
округление – за́окру́глення, обкру́глення.
округленный – обкру́глений, ви́кру́глений, скру́гле[я]ний, за́окру́глений.
округлять, округлить – ви́кру́гля́ти, ви́кру́глити, о[б]кру́глі́ти; округля́ти, о[б]кру́глювати, за́кру́гля́ти.
окружать, окружить – ото́чувати, ото́чіти; обля́гати, обля́гті́; (*очертить кругом*) – обво́дити, обве́сті.
окружающий – о́ко́личний, нао[в]кру́жний; нао́ко[і]льний; о́кру́жний; **окружающая среда** – ото́чення.
окружность (геометрич.) – обві́д (обво́ду); круг, -гу; кру́жина́; (**окрестность**) – о́кіл (о́колу), кру́жина́, о́ко́лиця.
оксалурія (oxaluria) – оксалу́рія; ща́велє́ва ки́слота́ в се́чі; се́чоща́влення.

оксиазосоединение – оксиазо-сполука, окси-
áзова сполука.

оксибензол – оксибензól, -лу.

оксикислота – оксикислотá; алкогольо-кис-
лотá.

oxyuris vermicularis – див. “глисты”.

окулист – окуліст; лікар óчних хворóб; оч-
нік; óчний лікар.

окуривание – обкúрювання; (**окуривание**
серой) – висіркóвування.

окуривать, окурить – обкúрювати, обку-
рити; підкúрювати, підкуріти.

окурок – недóкурок.

окутывание – обкúтування, укúтання; окри-
вáння, обгортáння, оповивáння.

окутывать, окутать – обгортáти, обгорнú-
ти; [о]повивáти, [о]повіти; обкúтувати,
обкúтати.

оледенелый – зледенілий, зледілий.

оледенеть – зледеніти; закрижаніти; крí-
гою брáтись.

олеиновая кислота – олеíнова кислотá.

олекранон (olecranon) – ліктевий пáросток,
олекра́нон.

олекранартрит (olecranarthritis) – запáлен-
ня ліктево́го сугло́ба.

oleum jecoris aselli – рíб’ячий жі́р, трі́н
(трóну).

олива – олі́ва, маслі́на.

оливковый – олі́вний; (*цвет*) – олі́вковий,
оливкува́тий.

олигодактилия (oligodactylia) – олі́годакти-
лі́я, врóджена відсу́тність дея́ких па́льців.

олигогалактия (oligogalactia) – олі́гогала-
кті́я, зме́ншення кі́ькості мо́лока.

олигоглобулия (oligoglobulia) – олі́гогло-
булі́я, зме́ншення кі́ькості червонокрі́в-
ці́в.

олигоменоррея (oligomenorrhoea) – олі́го-
менорéя, зме́ншена мі́сячка.

олигоспермия (oligospermia) – олі́госпермі́я,
зме́ншення кі́ькості насі́ння.

олигурия (oliguria) – олі́гурі́я, зме́ншення
се́чи.

oligozoospermia – зме́ншення кі́ькості
живі́х тіле́ць насі́ння.

олово – ці́на, о́ливо; (**оловом покрытый**) –
цинóваний.

омагра (omagra) – ома́гра, уло́ми в плече́вім
сугло́бі.

омертвелый, омертвевший (gangraenosus) – змертві́лий, помертві́лий.

омертвелость – змертві́лість, -лости.

омертвление (gangraena) – змертві́ння, мерт-
ві́ння, змертві́лість, -лости; гангрéна. Див.
“гангрена”.

омертветь – змертві́ти, помертві́ти, обмерт-
ві́ти.

омовение – обмивáння.

омодиния (omodynia) – о́модині́я, біль у
плечі́.

омозелелость – наму́леність, -ности; мозо-
ля́стість, -тости.

омолаживание, омоложение – відмолóджу-
вання, відмолóдження.

омолаживать, омолодить – відмолóджува-
ти, відмолóдіти; змолóджувати, змоло-
ді́ти.

омоложенный – відмолóджений, з[по]мо-
ло́джений.

omphalitis – запáлення пупці́я або пупо-
ві́ння.

омфалолиз (omphalolysis) – розрíв пупо-
ві́ння.

омфалопроптоз (omphaloproptosis) – випа-
да́ння пупові́ння.

омфалоррагия (omphalorrhagia) – крово-
те́ча з пупові́ння, омфалорагі́я.

омфалотомия (omphalotomia) – омфалото-
мі́я, перéтин пупові́ння.

омфалотрипсия (omphalotripsia) – омфа-
лотрипсі́я, розча́влення пупові́ння.

омфалофлебит (omphalophlebitis) – синє-
жі́лиця пупова́ (пупце́ва).

омывать, омыть – омивáти, обмі́ти; сполі-
скувати, сполоска́ти.

омыление – омíлення.

онанизировать – солоді́ти, онанізува́ти.

онанизм (masturbatio) – онані́зм, -му; соло-
ді́йство.

онанист – онані́ст, солоді́й, -ія.

онемелый – зані́мілий, зате́рплий, замлі́лий.

онемение – зані́міння, оні́міння, замлі́ння.

онеметь – оні́міти, зані́міти; (*о частях тела*)
отерпнуть, затечь – зате́рпнути, замлі́ти.

onychia syphilitica – сифілі́тичне (пран-
цьове́) запáлення нігтьово́го ло́жа; нігте-
ві́ця пранцьова́.

онихоатрофия (onychoatrophia) – оні́хо-
атрофі́я, заника́ння ні́гтя.

онихогрипоз (onychogryposis s. onychogry-
phosis) – оні́хогрипóза, пазу́рі.

онихолиз (onycholysis) – злу́щування ні́гтя;
оні́холі́за.

онихомикоз (onychomycosis) – оні́хомі́коза,
ні́гтеві́ця грибча́ста.

онихоррексиз (onychorrhaxis) – крі́хкість
ні́гтів.

оогамия (oogamia) – оога́мія, розмно́жуван-
ня заплі́дненими яе́чками.

оогоний (oogonium) – оого́ній, перві́сне
яйце́.

оолемма (oolemma) – оолéма, яéчкова оболóна.

оофоралгия (oophoralgia) – оофоралгія, яéчниковий біль.

оофоргистерэктомия (oophorhysterectomy) – вiтин ура́зу й яéчникiв, оофоргiстеректомiя.

oophoritis – оофорiт, -ту; запáлення яéчника, яéчниковiця; oophoritis parenchymatosa – оофорiт паренхіматóзний, яéчниковиця паренхіматóзна; oophoritis interstitialis – оофорiт промiжний; яéчниковиця промiжна (з запáленням промiжної тканини); oophoritis acuta serosa – оофорiт (яéчниковиця) гóстрый сирóватний; oophoritis suppurativa – оофорiт (яéчниковиця) гнойовий (гнійний); oophoritis haemorrhagica – оофорiт (яéчниковиця) геморáгiчний (кровоiстий) кров'ястий.

оофороррафия (oophororrhaphia) – оофорорáфія, зшивáння яéчника.

оофоросальпингэктомия (oophorosalphingectomy) – вiтин яéчника й ура́зової труби́.

оофоросальпингит (oophorosalphingitis) – оофóросальпiнгiт; запáлення яéчника й ура́зової труби́; яéчниковиця й ура́зотруби́ниця.

оофоросальпинготомия (oophorosalphingotomy) – оофоросальпiнготомiя, вiдiтин (вiтин) яéчника й ура́зової труби́.

опавший – опáлий, спáлий, стýхлий.

опадать, опасть – опадáти, обсипáтися, облeгáти; (*об опухоли*) – спадáти, стухáти, стýхнути.

опайвать, опойть – обпо́ювати, обпо́йти.

опасность – небезпéка, небезпéчність, -ности.

операционный – операцiйний; **операционное поле** – опер. пóле (óбшар); **операционная комната** – операцiйна.

операция (operatio) – опера́ція; **tomia** – рóзтин; ўтин; **ectomia** – вiтин; **tripsia** – кри́шення; **sectio** – рóзтин, розтинáння; **cepsis** – прóтин, прóтик.

оперировать – 1) оперувáти, робiти опера́цію ко́му; 2) ору́дувати.

оперированный – оперóваний (*мед.*).

опеченение (hepatisatio) – упечiнкувáння, спечiнкувáння. Див. “гепатизация”.

опий (opium) – óпiй, -пiю; óпiюм, -му.

опилки (*дров.*) – тiрса, трiйна; (*металл.*) – цiндра, ошурка.

опиомания (opioromania) – опiомáнія, зловживáння óпiєм.

описание – óпис, -су; описáння.

описательный – описóвий.

opisthotonus – карковéць, -кiвця; опiстотóнус.

оплесневелый – плiснявий, зацвiлий.

оплесневать – зацвiстi, заплiснявiти.

оплешивелый – вiлисілий.

оплешиветь – вiлисіти.

оплодотворение (foecundatio) – заплiд, -плóду; заплiдження, заплiднення; **органы оплодотворения** – ору́ддя спóлoвнi, заплiдновальні óргани.

оплодотворенный – заплiднений.

оплодотворяемый – заплiднований.

оплодотворять, оплодотворить – заплiдновати, заплiднити.

оплотнение (induratio) – задублeння, одублeння; затвeрднення.

опоенный – опóєний.

опомниться – опам'ятáтися, от'ямитися, схамeну́тися; (*от обморока*) – опритóмнити.

опорожнять, опорожнить – випорoжнiяти; вiпорoжнити; спорoжнiти, спорoжнити.

опоясанный (zonatus) – пiдперeзаний, оперeзаний; **опоясывание** – пiдперeзування.

опоясывать, опоясать – пiдперiзувати, пiдперeзати; оперiзувати, опасувáти.

оправа – опрáва; **о. для очков** – опрáва, обiдцi, -цiв.

опрашиваемый – допитуваний.

опрашивать, опросить – допитувати, допитáти.

определение – 1) вiзначeння, озна́чення; 2) постановá, вiрок, прiсуд, рiшенeць.

определять, определить – визначáти, вiзначити.

опрелость – прiлiсть, -лости; запрiвáння.

опрокидывание – перекидáння, перевертáння.

опрокидывать, опрокинуть – перекидáти, переки́нути; перевертáти, звáлювати, обертáти, оберну́ти.

опрос (anamnesis) – óпит, опiтування, допит, допитування, рóзпит.

опрошенный – допитаний.

опрятный – чепурний, охáйний.

опсонинтерапия (opsonintherapia) – опсонiнтерáпія, лiкувáння впо́рскуванням малóї дóзи забiтих бактeрiй.

оптикотомия (opticotomia) – оптикотомiя, рóзтин зоровóго нeрву.

оптический (opticus) – опти́чний, зоровiй.

оптодинамометр (optodynamometer) – оптидинамометр, вимiрювач акомодáцiї.

оптометр (optometer) – опти́метр, вимiрювач сiли зóру.

опускание (descensus) – опускáння, спускáння, осу́нення, знiження; (*почвы*) –

осідання; (*ртуті в термометре*) – зніження, опадання; *descensus ovarii* – зніження яєчника, осунення яєчника; *descensus renum* – осунення нирок (нирковé); *descensus uteri* – осунення уразу (уразовé); *descensus vaginae* – осунення піхви (піхвовé).

опухание (*intumescencia*) – напухання, набрякання.

опухать, опухнуть – пухнути, спухнути, напухнути, напухти, спухти; обпухати, обпухнути; набрякати, набрякнуті.

опухоль (*tumor*) – óпух, -ху; пухліна; пухлятина, пухленіна; (*дифтерийная*) – óбклад, обкладка, гóлі, завálки; (*у коров на вымени*) – óсóвище; (*шейных желез*) – жóвна, жóвен; (*заушных желез*) – завушниця, свíнка; (*опухоль с нарывом на пальце*) – вóлос; (*слюнных желез*) – залóзиця; **опухоль спадает** – пухліна відтухає; *angioma* – жильняк, жиловняк, *adenoma* – жовняк, залозняк; *carcinoma* – пістр'як; *granuloma* – зерняк, зернястий наростень; *epithelioma* – наткан'як; *adeno-carcinoma* – залозопістр'як; *chondroma* – хрястовéць; *fibroma* – волокняк; *leiomyoma* – пластом'язак; *lymphadenoma* – пáсоковий жовняк (злосливий жовняк); *lipoma* – товщак; *myoma* – м'язак, міома; *myxoma* – слизняк; *myeloma* – м'язак стріжу; *melanoma* – чóрний барвняк; *poma* – водяний пістр'як, водняк; *odontoma* – ясен'як; *thabdomyoma* – м'язак пересмужчатий; *teratoma* – чужоткан'як; *osteoma* – кіс[т]няк; *papilloma* – бородавчак.

опухший – запухлий, опухлий, розпухлий, набряклий.

опыт 1) – спрóба, дóслід, експеримéнт; 2) дóсвід, -ду.

опьянение – сп'яніння, сп'янілість, -лости.

опьяненный, опьяневший – сп'янілий з чóго, сп'янений чим.

опьянять, опьянить – оп'яняти, оп'янити; п'янити, сп'янити.

опьяняющий – п'яний; п'янкій; (*немного*) – п'янкуватий.

оранжевый – жовтогарячий, червóно-жóвтий.

оранжевая краска, оранжевый цвет – жовтожáр, -ру; червóно-жóвта фáрба (кóлір).

орбита (*глазная*) (*orbita*) – орбíта.

ординарный – ординáрний, прóстий, звичайний.

оргазм (*orgasmus*) – оргáзм, почуття полово́го задоволення.

орган – óрган, -ну; знаряддя; **органы чувств** – óргани почуття, почува́нь; **половой орган** – прирóдження (*жіноче й чоловіче*).

организация – організа́ція, спорядження, улаштува́ння.

организм – організм, -му.

органический – органічний.

органическое сжигание – органічне спáлення.

орех (*nux*) – горіх; *n. aromatica* – мушкáтна гáлка; *n. vomica* – г. бловóтний.

ореховидный – горіхувáтий.

ориентировка, ориентирование – орієнтува́ння.

ороговелый – зроговілий, зроговатілий.

ороситель – зрóшувач, іригáтор.

орошать, оросить – зрóшувати, зросіти; полива́ти, політи.

орошение – зрóшування, зрóшення, полива́ння, опóрскування.

ортодонтия (*orthodontia*) – ортодонтіа, вчéння про ви́правлення зубів.

ортопедия (*orthopaedia*) – ортопедіа, нау́ка про скривлення тулúба й кінцівок та про їх лікува́ння.

ортопед (*orthopediatr*) – лікар-ортопéд.

ортофотография (*orthophotographia*) – ортофотографіа, фотографува́ння серця.

ортопноэ (*orthopnoea*) – орто́пноє, найви́щий ступінь за́духи.

ортотонус (*orthotonus*) – ортото́нус, випрóбуючі ко́рчі.

орхит (*orchitis*) – орхі́т, яйковіця, шулят [ов]і́ця; *orchitis acuta* – орхі́т (яйковіця) гóстрий; *orchitis chronica* – орхі́т (яйковіця) довгий, довготривáлий; *orchitis gonorrhoeica* – орхі́т (яйковіця) збу́ровий; *orchitis syphilitica* – орхі́т (яйковіця) сифіліти́чний, пранцóвий; *orchitis traumatica* – орхі́т (яйковіця) травматичний, забíйний; *orchitis tuberculosa* – орхі́т (яйковіця) горбко́вичний, туберкуло́зний.

осадок – óсад, -ду; фус, гúща, óпад; (*після зóління*) – ві́зол; (*атмосф.*) – óпад, -ду.

осадочный – осадóвий.

осаждают, осадить – осáджувати, робіти óсад; осадіти, зробіти óсад.

осаждаются, осадиться – осідáти, осáджуватися; осісти, осадітися.

осаждение – осáдження.

освежать, освежить – освíжувати, освіжіти; відсвіжувати, відсвіжіти; (*воздух*) – відсвіжіти повітря.

освежаемый – освíжуваний.

освежение – відсвіжува́ння.

освеженный – освіжений, відсвіжений; відволожений.

освежительный – від[о]свіжений, відволожений.

освещение (*процесс*) – освітлювання, висвітлювання; (*свет*) – освітлення, світло.

освещение искусственное – штучне освітлення, світло.

осветительный – світловий, світляний.

освещать, осветить – освітлювати, освітлити; (*о. вопрос*) – висвітлювати.

освидетельствование – огляд, -ду; освідування.

освидетельствовать – оглянути, оглядіти; освідувати.

освидетельствованный – оглянутий, освідований.

осевой – осьовий, вісний.

осевший – осілий.

оседание – осідання.

оседать, осесть – осідати, осісти.

осеребровать, осеребрить – посріблювати, посріблити; серебрити, посеребрити.

осипать, осипнуть – хрипнути, охрипнути.

осиплость – охриплисть, хрипотя.

осиплый – сиплий, хриплий, охриплий, хрипкий.

оскабливание – обскромаджування, обскрібання.

оскабливать, оскаблить – обскромаджувати, обскромадити; обскрібати, обскребти.

оскалывать, оскалить (*зубы*) – вищиряти (*зуби*), вищирити.

осколок – скалка, відламок, уламок.

оскомина – оскома.

оскопление – холощіння, валашання, халаштання, викладування, завертання (*бугай*).

оскоплять, оскопить – холостіти, вихолощувати, вихолостити; валашати, вівалашати; викладати, викласти; завертати, завернути (*бугай*).

оскопитель – валащій, холощій, холостій, холощун, -на.

ослабевание, ослабление, (бессилие, измученность) – знемагання, знесилення.

ослабевать, ослабеть (*терять напряжение*) – слабнути, ослабнути; **память о.** – пам'ять слабе; **о. физич.** – слабнути, ослаб[ну]ти; знесилюватися, знесилитися, виснажуватися, виснажитися; охлявати, охлянути, **о. здоровьем** – занепадати, занепасти на здоров'я; **о. силами** – підупасти на сили; **о. умом** – підупасти на розум.

ослабелый, ослабленный – ослаблений; **зрение ослабело** – притупились очі, ослабли очі.

ослабление – ослаблення, слабшання, послабшання; (*о. организма*) – знесилення, виснаження, знемоцнення.

ослаблять, ослабят – ослабляти, ослабити; знесилювати, знесилити; (*о. веревку*) – попустити, попускати.

ослепительный – сліпучий.

ослепление – осліплювання, осліплення, засліплення.

ослеплять, ослепить – сліпити, осліпляти, осліпити.

ослепнуть – осліпнути; отемніти.

ослизнение – слизнення, ослиз, -зу.

осложнение (*complicatio*) – ускладнення.

осложняют, -ся, осложнить, -ся – ускладняти, -ся; ускладнити, -ся.

осложненный – ускладнений.

осматривание – оглядання, обдивляння.

осматривать, осмотреть – оглядати, оглянути; обдивлятися, обдивитися.

осмидроз (*osmidrosis*) – смердючий піт, осмідроза.

осмос (*osmosis*) – осмоза, просочування (рідини через органічні перетинки).

осмиева кислота – осміяна кислота.

осмоление – осмолення.

осмотический – осмотичний; **давление** – тиснення (*осмотичне*).

осмотр – огляд, -ду; розгляд, -ду; оглядання.

основание (*basis*) – основа, підстава, підвалина, засада, ґрунт; (*процесс*) – заснування, закладення; (*подножие, низ*) – спід (споду); підстава; *basis cranii* – спід черепа.

основной – основний, головний, провідний.

особенность (*свойство*) – особливість, -вости; властивість, -вости; (*примета*) – відзнака.

особь (*individuum*) – особень, особина.

оспа (*variola*) – віспа; *v. levis* – в. легенька, лагідна; *varicella* – віспа вітряна, гвіздкі;

изрытый оспой – дзюбятий, віспуватий; таранкуватий, рябий; **следы от оспы** – таран (Грінч.).

оспennyй – вісп'яний.

оспопрививание (*vaccinatio*) – щепіння віспи; прищиплювання віспи.

оспопрививатель, -ница – щепій, щепійка; віспар, віспарка; щепільник.

оспопрививательный – віспощепільний, щепільний.

остановить, останавливать (*кровь*) – затамувати, тамувати; гамувати, спинити, спиняти.

остановка кровотечения – затамування крові, кровотамування.

остаток – рѣшта, лишок, остáнок, остáча, послід[ок], -[дку].
остаток весомый – рѣшта вагóма; **остаток отрезанного пальца, руки, ноги, а также недоразвитая рука, нога** – кíkить, -ктя; куцюрúb.
остеобласты – остеоблáсти; кісткотвóрці.
остеогангрена (osteogangraena) – остеогангрéна, спáлень (вогнéць) кістковий.
остеодентин (osteodentin) – остеодентín, кістковá зубовíна.
остеодиния (osteodynia) – остеодинíя, кістковий бíль; бíль у кісткáх.
остеоклазия (osteoclasia) – остеоклазія, на-сильне ламáння кістóк.
остеокласт (osteoclast) – остеоклáст, прíлад для ламáння кістóк.
остеолиз (osteolysis) – зникáння кістки (всмóктування), остеолíза.
osteosopí (dolores) – нíчний бíль у кісткáх при прáнцях.
остеология (osteologia) – остеолóгія, наўка про кісткі.
остеома (osteoma) – остеóма, кістчáк, кістковíк.
остеомалация (osteomalacia) – остеомала-ція, кісткорозм'якнення.
остеомиелит (osteomyelitis) – остеоміелít, запáлення кістковóго мóзку, мóзковíця кістковá, кісткомозковíця.
остеонекроз (osteonecrosis) – остеонекрóза, змертвлíсть (змертвíння) кістки.
osteopædion – звапíлий плід.
остеопериостит (osteoperiostitis) – остеоперіостít; кістковíця й окіс[т]ниця; запáлення кістки й окістя; кісткоокіс[т]ниця.
остеопластика (osteoplastica) – пересáджування кістóк.
остеокарцинома (osteocarcinoma) – остеокарцино́ма, пістр'як кістки.
остеосаркома (osteosarcoma) – остеосарко́ма, м'яса́к кістки.
остеотом (osteotom) – остеотóм; нíж для рóзтину кістóк.
остеотомия (osteotomia) – остеотомíя, рóзтин кістки.
остит (ostitis) – остít, кістковíця, запáлення кістки; ostitis superficialis = caries simplex – кістковíця поверхóва, звéрхня; ostitis syphilitica – кістковíця пранцьовá; ostitis tuberculosa – кістковíця горбковíчна.
остеофиброма (osteofibroma) – остеофібро́ма, кістковолокні́як.
остеохондрит (osteochondritis) – остеохондрít, запáлення кістки й хрящá.
остеохондрома (osteochondroma) – остеохон-

дрóма, кістко-хряст'як, кістко-хрящáк.
остистый (spinosus) – остюкувáтий.
остолбенение – остовпíння.
остолбенелый – остовпíлий.
остолбенеть – остовпíти; остовпенíти, оте-тérити, правцём стáти, ослупíти.
острая желтая атрофия печени (atrophia hepatis acuta flava) – див. “**атрофия**”.
острие – вістр'я; (*иголки*) – жáло; (*ножа, бритвы*) – лéзо, лéзво, гостр'я́к; (*палки*) – наконéчник.
острить – гострíти, точíти.
острица (oxyuris vermicularis) – гострючóк, глиста́ дитя́ча.
острогнойный отек (oedema malignum) – злослívий набреск (наб́ряк).
острогубцы – обцёньки; **щипцы для углей** – браткі.
остроконечный (acuminatus) – шпичáстий, гóстрый, кінчáстий; (*о горах*) – шпил'ястий.
острота – гóстристь, -рости; гострин'я, го-стрóта.
остроугольный – гострокúтний.
острый (acutus) – гóстрый.
остуда (простуда) – остúда; (*действие*) – остúджування, прохолóджування.
остужать, остудить – остúджувати, остудíти; вистúджувати, вистудити; прохолóджувати, прохолóдити.
оступиться, оступаться – спотикнúтися, спотика́тися, спіткнúтися.
остывать, остыть – вистигáти, вистигти; холóнути, прохолóнути.
ость (spina) – остю́к; spina iliaca anterior superior – перéдній véрхній (горі́шній) клубовий остю́к; spina ischiadica – сідні́чний остю́к.
осумкованный – окапшúчений, отóчений, обме́жений.
осушка – обсу́шування, висúшування.
ось (axis) – вісь (óси); axis optica – зоровá (опті́чна) вісь.
осязаемость – дотика́льність, -ности.
осязание (чувство) – до́тик, -ку; до́торк, чу́лість у пúчкáх; (*действие*) – дотика́ння, доторка́ння; **органы осязания** – óргани до́тику.
осязательность – дотикóвість, -вости.
осязательный – дотикóвий, доторкóвий, дотика́льний; **осязательно** – дотикóво, дошкúльно.
осязать (чувствовать посредством осязания) – чу́ти; (*прикасаться*) – дотика́тися, доторка́тися; (*цунпать*) – ма́цати, ла́пати.
отагра (otagra s. otalgia) – отáгра, бíль у вúсі.

отапливать, отопить – опалювати, опаліти; ogrівати, ogrіти; **отапливаться** – опалюватися.

отбор – добір, -бору; вибір, -бору; добира́ння.

отбросы – по́кидь, -ди; непóтріб, -ба; по́кидьки, -ків; відпа́дки; ви́киди, -дів; **отбросы мяса** – трéбіж, -жа.

отвар (decocum) – ви́вар, -ру; відва́р, -ру; **отвар трав** – ви́вар із трав.

отведение (abductio) – відве́дення, відхі́лення, абду́кція, відво́дження, відпрова́дження.

отвердевание – тверді́ння, тужа́віння.

отвердевать, отвердеть – тве́рднути, за́тве́рднути, тверді́ти, стверді́ти; (*высыхая*) – тужа́вити, сту́жавіти.

отвердение – стверді́ння, забуча́віння; за́тве́рдення, стве́рдення.

отверстие (apertura, foramen, ostium, orificium) – о́твір, -вору; apertura – відту́лина; ostium – відту́линка (ді́рочка); orificium – ві́чко; hiatus – ро́зтвір, -ору.

ответвление – відгалу́ження.

отвешивать, отвесить – відва́жувати, відва́жити.

отвисать, отвиснуть – обвиса́ти, обві́снути; звиса́ти, зві́снути; відвиса́ти, відві́снути.

отвислость – обві́слість, -лости; зві́слість, -лости.

отвислый – обві́слий, відві́слий.

отвлекать, отвлечь – відтяга́ти, відтягті́; відволі́кати, відволі́кті́; (*медиц.*) – відверта́ти, відверну́ти; відтяга́ти, відтягті́.

отвлекающий (derivans) – відворóтний, відтяжний.

отвлечение – відтяга́ння, відверта́ння, відволі́кання.

отвод (*на суде*) – усúнення (*свідків*).

отводящий мускул (m. abductor) – відтяга́ч; (m. abductor pollicis brevis) – коро́ткий па́люховий відтяга́ч.

отвращение (омерзение) – огі́да; огі́дливість; гидува́ння, обрі́дливість; **отвращение к пище** – не́хить, -хоти.

отгибать, отогнуть – відгина́ти, відігну́ти.

отгнивать, отгнить – відгнива́ти, відгні́ти.

отгонка – відгі́н, -го́ну.

отдавливать, отдавить – відда́влювати, відда́вити; відду́шувати, відду́шити.

отдел, отделение – 1) ві́дділ; (*в книге*) – ро́зділ; 2) відді́лення, відокре́млення.

отделение (secretio) – ви́ділення.

отделять, отделять – відді́ляти, вилуча́ти, відокре́млювати, ви́діляти, ви́лучити, відокре́мити.

отдохнуть, отдыхать – відпочі́ти, відпочива́ти; спочи́ти, спочива́ти; (*на короткое время*) – перепочи́ти.

отдушник – душні́к, -ка.

отдых – відпочі́нок, спочи́нок; (*на короткий час*) – перепочи́нок.

отдыхаться – відді́хатися, відса́патися.

отек (oedema) – на́бреск, на́бряк, на́плив, пухлі́на водяна́; oedema glottidis – горля́нковий на́бряк (на́бреск); oedema pulmonum – на́бряк легене́вий; oedema malignum – на́бряк злоякі́сний (злослі́вий); oedema circumscriptum acutum – на́бряк (на́бреск) обме́жений, го́стрый.

отечный – напу́хлий, на́бряклий, на́бресклий.

отекать, отечь – на́бряка́ти, на́брякнути; бре́скнути, на́брескнути.

отеляться, отелиться – телі́тися, отелі́тися.

отерпать, отерпнуть – те́рпнути, за́те́рпнути; зомлі́вати, зомлі́ти.

отерплость – омлі́лість, -лости; зомлі́лість, за́те́рплість, -лости.

отживший – віджи́лий, застарі́лий.

отжимать, отжать – ви́ча́влювати, ви́чави́ти; ви́ду́шувати, ви́душити; (*белье*) – ви́кру́чувати, ви́крутити.

отжимание – ви́ду́шування, ви́ча́влювання; (*белья*) – ви́кру́чування.

отиятрия (otiatria) – отіа́трія, нау́ка про ву́шні хоро́би.

отиятр (otiatros) – отіа́тр, ву́шний, лі́кар ву́шних хоро́б.

otitis media catarrhalis acuta – [в]ухові́ця, го́стре катара́льне за́па́лення се́реднього ву́ха; otitis media purulenta acuta – го́стре гні́йне за́па́лення се́реднього ву́ха; otitis media purulenta chronica – хро́нічне (довготрива́ле) за́па́лення се́реднього ву́ха; otitis externa circumscripta – обме́жене за́па́лення зовні́шнього слухово́го прохóду; otitis externa diffusa – розлі́те (розплі́вчате) за́па́лення зовні́шнього слухово́го прохóду; otitis externa diphtherica – обкладо́ве (дифте́рійне) за́па́лення зовні́шнього слухово́го прохóду; otitis externa haemorrhagica – гемо́рагі́чне (кров'я́сте) за́па́лення зовні́шнього слухово́го прохóду; othaematoma – кровня́к або кров'яна́ гу́ля ву́ха.

откармливать, откормить – відгодо́вувати, відгоду́вати; розгодо́вувати, розгоду́вати; (*пастбой*) – відпа́сати.

откармливание – годі́вля, годува́ння, відгодо́вування; (*скота*) – відпа́сання.

откормленный – відгодований, годований; (*скот*) – ви́пасений, відпа́сений.
откашливание – відка́шлювання.
откашливать, откашлять – відка́шлювати, відка́шляти; **откашливаться** – відка́шлюватися, відка́шлятися.
отклонение – відхил, -лу; на́хил; відхи́лення, відхи́ляння.
отклонять, отклонить – відхиля́ти, відхи́лити.
открытие (больницы) – відкриття́; (*окна*) – відчи́нення, розчи́нення; (*глаз*) – розплі́щування; (*изобретение*) – ви́нахід, -ходу, ви́найдення; (*книги*) – розго́рнення; (*преступления*) – ви́криття, ви́ява.
откупоривать, откупорить (бутылку) – відти́кати, відти́кнути; відко́рковувати, відко́ркува́ти; (*ящик, тюк*) – розпо́кувати, розпо́кува́ти.
откупорка, откупоривание – відти́кання, відко́ркування, розпо́кування.
отламывать, отломать – відла́мувати, відло́млювати, відлама́ти; відло́мити; (*ветку*) – відча́хнути.
отлив (под краном) – злива́льниця.
отложение – відклада́ння; (*хим.*) – осіда́ння.
отломок – ула́мок, відла́мок, зла́мок.
отличительный – відми́нний, відми́тний; **о. признак** – відми́на, відми́нна озна́ка.
отличать, отличить – відрі́зняти, відрі́зня́ти; відрі́зня́ти, відрі́зня́ти.
отлучение – відлу́чування, відлу́чення.
отмежевывание – відмежува́ння.
отмежевывать, отмежевать – відмежо́увати, відмежува́ти.
отмерзать, отмерзнуть – відмерза́ти, відме́рзнути; (*о земле*) – розпо́рзатися, розпо́рзнутися.
отмораживать, отморозить – відморóжувати, відморóзити.
отморозение (congelatio) – відморóження, відморóзина.
отнимать, отнять – відни́мати, віді́мати, відня́ти; відби́рати, віді́брати; (*жизнь у кого*) – розпо́бавля́ти, розпо́бави́ти, зба́вити ко́му життя́; (*ребенка от груди*) – відлу́ча́ти, відлу́чити дити́ну; (*руку, ногу*) – відрі́зувати, відрі́зати ру́ку; (*язык у кого отняло*) – віді́брало (замкну́ло) мо́ву, (я́зик) ко́му; заці́пило мо́ву, умкну́ло мо́ву; (*отняло руку, ногу у кого*) – віді́брало но́гу, ру́ку ко́му.
относительная влажность – відно́сна во́гкість.
отодиния (otodynia) – отодині́я, бі́ль у ву́сі.
отолит (otolith) – отолі́т, ву́шний ка́мінець.

отология (otologia) – отоло́гія, нау́ка про ву́шні хорóби.
otomycosis – отоміко́за, плісня́виця (грибкове захворюва́ння зовні́шнього слухово́го прохо́ду).
отопление – о́пал, -лу; о́палення; (*топливо*) – па́ливо.
отоплять, отопить – о́палювати, о́палі́ти.
оторрагия (otorrhagia) – оторагі́я, кровоте́ча з ву́ха.
оторрея (otorrhoea) – те́ча з ву́ха, вухоте́ча, оторе́я.
отоскоп (otoscop) – отоско́п, ву́шна лі́йка, при́лад для о́гляду ву́ха.
отоскопия (otoscopia) – отоскопі́я, ву́хоо́гляд.
отпадающая оболочка (membrana decidua) – обру́док; відпа́дна (децидуа́льна) оболóна (опóна).
отпиливать, отпилить – відпи́лювати, відпи́лі́ти.
отпиливание – відпи́лювання.
отправление (functio) – фу́нкція; **точка отпр.** – ви́хідна, відпро́відна то́чка; **жизненные отправления (органа)** – життьові фу́нкції (о́ргану).
отпускать, отпустить – відпус́кати, відпус́тити; (*о болезни*) – відпус́тити, полéгшати.
отрава (venenum) – отру́та, трути́зна, трі́йло; отру́я.
отравитель – отру́йник, отру́тник; **отравительница** – отру́йниця, отру́тниця.
отравить, отравлять – отру[о]́їти, тру[о]́їти; стру́їти, отро́[у]ювати.
отравление (intoxicatio) – отру́їння, отро́єння.
отравленный – отру́єний, отро́єний, затру́[о]єний.
отравливаться, отравляться – тру́їтися, отро́юватися.
отражаться – відби́ватися; (*о свете*) – відсві́чуватися; (*о звуке*) – відгу́куватися, луна́ти.
отражение – відби́вання, о́дсіч, -чи; (*света*) – відсві́т, відбли́ск; (*звука*) – луна́.
отраженный – відби́тий.
отрезать, отнять – уті́яти, відрі́зати, відті́яти; **отрезать** – відрі́зувати, відти́нати.
отрезок, обрезок – урі́зок, обрі́зок; уті́нок, укра́вок; (*хлеба*) – ски́ба, ски́бка; (*мяса*) – крише́ник; (*ткани или бумаги*) – кла́птик.
отрезывание – відрі́зування, відрі́зання, ути́нання, відти́нання, відті́ття.
отрицательный – негати́вний, заперéчний, заперéчливий, відмо́вний.
отростать, отрости – відроста́ти, відрости́.
отросток (processus) – па́росток, -тка; віро́-

сток, -тка; відростень, на́ростень; (*на ко-сти*) – óкіст (óкосту).

отрубать, отрубить – відрубувати, від-рубати, відтинати, відтяти.

отрубеvidный – висівкуватий, грисуватий.

отруби – вісівки, грис.

отрубивание – відрубування, утинання, відтинання.

отрыгнуть, отрыгать – відригнути, відригати; зрігувати, зригнути.

отрыжка – відриг, -гу; на́дха, -хи; відгик.

отсев – відсів, -ву; відсівання.

отсекать, отсечь – відсікати, відсікти; відтинати, відтяти; утяти, стяти.

отсечение (amputatio) – відсікання, відтинання, відтяття, ампутація.

отскабливать, отскоблить – відскрібати, відскребти; відскромáджувати, відскромáдити.

отслоение (exfoliatio, desquamatio) (*технич.*) – відлущування, відлущення; (*хирург.*) – відлущування, відставання пластів.

отслаивать, отслоить – відлущувати, відлустити; відпластовувати, відпластовувати; відлущувати, відлущити; осáджувати, осадити пластів.

отслаиваться, отслоиться (*технич.*) – відлущуватися, відлуститися; (*хир.*) – відлущуватися, відлущитися; відставати, відстати пластів.

отстаивать, отстоять (*жидкость*) – устоювати, встоювати, відмучувати, відмутити; **отстаиваться** – устоюватися, устоятися, відмучуватися, відмутитися.

отстой (sedimentum) – óсад, -ду; гуща; фус, -су.

отстаивание (*жидкости*) – устоювання, відмучування; (*кого-либо*) – обстоювання.

отсутствие (defectus) 1) (*недостача*) – брак, -ку; нестáча; 2) відсúтність, -ности; небу́тність.

отсыреть – відволóгнути, відволóгти; відвільжати, звогчіти.

оттачивать, отточить – вигóстрювати, відгóстрювати; відгостріти; гостріти, вигострити; (*на точилі*) – наточіти, віточити.

оттеснять, оттеснить – відтискати, відтиснути.

отток – 1) відплив, -ву; 2) рінва.

отсырелый – відволóглий, відво́глий, відлégлий.

отторгать, отторгнуть – відривати, відірвати; відчахнути; відсмйкувати, відсмикнути.

отторжение – відірвання, відча́хання, відча́хнення.

отупелый – отупілий, ступілий.

отупение, отупелость – отупіння, ступіння.

отупеть – отупіти, потупіти, ступіти.

отучнеть – погладшати, розтовстіти.

отхаркивать, отхаркнуть – відхаркувати, відхаркати, віхаркнути.

отхаркивание (expectoratio) – відхаркуван-ня, вихаркування.

отход – відхід, -ходу; **больной на отходе** – х[в]óрий кона́є, на схóді, на скóні, кінчається.

отхожее место – ві́ходок, відхідник, ну́жник.

отцветать, отцвести – відцвітати, відцвісті; пере́квітнути; (*о злаках*) – відкрасувáтися, пере́квітувати.

отцеубийство – батьковбйвство, батькогубство.

отцеубийца – батьковбйвця, батьковбй-ник, батькогубець.

отцеживать, отцедить – відціджувати, відцідити; **о. через край часть жидкости** – надтóчувати, надточіти.

отчаяние – рóзпач, -чу, -чи; від[од]ча́й; безнадія, розпúка.

отчет – звіт, -ту (*з чого*); справóздання; відчит, -ту.

отчетность – звітність, -ности; відчітність, -ности.

отшнуровывать, отшнуровать – відшну-ровувати, відшнурувати.

отыскивать, отыскать – ви́шукувати, відшукувати; відшукати, знайти; зна́ходити, позна́ходити.

отягчение – обтя́ження.

охладительная смесь – осту́дна мішани́на.

охлаждать, охладеть – холóнути, охолóну-ти, охолóти, прохолóти, прости́гати.

охладевший – охолóлий, прохолóлий.

охлаждать, охладить – охолóджувати, охолóдити; остуджа́ти, остудіти.

охлаждение – охолóда, осту́да; охолóдження, охолодіння; (*к кому*) – збайду́жіння.

охра (*желтая*) – во́хра; (*красная*) – червінь, -ни; червінька.

охранительный – охорóнний.

охрипать, охрипнуть – охрипати, охріпну-ти; захрипати, захріпти.

охриплость – охріплість, -лості; захріп-лість.

охриплый – захріплий, охріплий.

озаена – озéна, смóрідний не́жит (но́са).

оцарапывать, оцарапать – дряпати, подря-пати; удряпнути, ушкрябнути.

оцепеневать, оцепенеть – ці́пнути, заціпе-ніти; за́клякати, за́клякнути; дубіти, задубіти.

оцепенелый – задубілий, одубілий, заклі-
клий.
оцепенение, оцепенелость – зціпеніння,
одубіння, заклікнення, зціпенілість, -ло-
сти; задубілість, закліклість.
очаговый – огніськовий.
очаг (focus) – 1) огнище, огнісько; фокус;
2) багаття; **очаг заразы** – огнище пошес-
ти, хороб; **очаг для беспризорных детей** –
дитячий захисток, притулок.
очервиветь – зчервівіти, почервівіти.
очерк (описание) – на́рис, -су; на́черк, -ку;
(контур) – об́рис, -су; за́рис, -су; об́від (об-
воду).
очертание – за́рис, об́рис, -су; (действие) –
обче́ркнення, обкрéслення.
очистительный – прочи́сний, очи́сний;
очистительное средство – проно́сне.
очистка, очищение – очи́щення; (опорож-
нение) – ви́порожнення, споро́жнення; **о.**
послеродовое – бру́д.
очищать, очистить – вичи́щати, вичистити;
обчи́щати, обчи́стити; (убитую птицу) –
обску́бувати, обску́бти; (хим.) – чи́стити.
очищенный – чи́щений, рафі́нований.
очки – окуля́ри.
ощелачивание – визо́лювання, олу́ження.
ощупывание (palpatio) – ма́цання, обма́-
цування; ла́пання, обла́пування; вима́цу-
вання.
ощупывать, ощупать – обла́пувати, обла́-
пати; обма́цувати, обма́цати.
ощупью – по́мацки, по́лапки, навпо́мацки.
ощутительный – чу́тливий, дошку́льний.
ощущать, ощутить – відчува́ти, відчу́ти;
почува́ти, почу́ти.
ощущение – відчу́ття, учу́ття, відчува́ння;
(ощущение вкуса) – по́смак (який).

П

Пагубный – згу́бний, загі́бний, згублі́вий.
падаль – па́дло, (сте́рво).
падать, пасть – па́дати, упа́сти; (в обмо-
рок) – зомліва́ти, зомлі́ти; (приходит в
упадок) – занепа́дати, занепа́сти.
падеж (скота) – упа́док, по́шесть, ві́здих.
падение – па́дання, па́діння; (упадок) –
зане́пад, підупа́д; **нравственное паде-**
ние – моральний зане́пад.
падучая болезнь (epilepsia) – чо́рна не́міч,
-мочи; па́дучка, па́давка, чо́рна хо́рість,
бі́рса, причі́нна.
пазуха (sinus) – за́то́ка, па́зуха; sinus phre-
nicocostalis – за́то́ка діафрагма́льно-реб-
ро́ва.

пазушный (sinus) – за́то́ковий, па́зуховий.
Пакелен (Paquelin) – при́лад для припі́кання
(Пакелена).
пакля – клóччя, пачóси.
палата (больничная) – па́лата, покій, -ко́ю;
напр.: покій для божеві́льних.
палатка (tentorium) – на́мет, -ту; ша́тро; (*ба-*
зарная) – я́тка.
палатодиния (palatodynia) – па́латодині́я,
бі́ль (полові́ни) піднебі́ння.
палатопластика (palatoplastica) – па́лато-
пла́стика, штукува́ння піднебі́ння.
палец (digitus) – па́лець; **большой палец** –
па́лю́х, -ха; **указательный** – вказі́вник;
средний – се́редній; **безымянный** – під-
мі́зінний; **мизинец** – мі́зіно́к; **палец**
от перчатки – на́па́лок; **мякоть паль-**
цевая – пу́чка.
палечный – па́льце́вий, па́льцо́вий.
паллиатив – па́лія́тив, -тиву; по́ле́кшувач;
що по́ле́кшує.
паллиативный – па́лія́тивний.
палочка (bacillus) – па́личка, то́їжка.
пальмитиновая кислота – па́льміті́нова
кисло́та.
пальмовый жир – па́льмовий то́вщ.
пальмовое масло – па́льмова олі́я.
пальмоскопия (palmoscopia) – па́льмо-
ско́пія, вислу́хування жи́вчика.
пальпаторный – па́льпа́торний, дотикóвий,
ма́цальний.
пальпация (palpatio) – па́льпа́ція, обма́цу-
вання, ма́цання.
пальпитация (palpitatio cordis) – па́льпіта́-
ція се́рцевá; се́рцебиття́; ка́латання се́р-
ця; сту́котіння се́рця, ко́лотіння (се́рця);
за́колот, -ту (се́рцевій).
пальцеобразный – па́льцюва́тий, па́льча́-
стий.
палюдизм (paludismus) – па́люді́зм, бо́ло-
тяна́ про́пасни́ця, ма́лярія.
память – па́м'ять, -ти; (**воспоминание**) –
зга́дка, спо́мин, -ну.
pararitium – во́лосень, во́лос, -су; нігт[ев]і́-
ця; за́па́лення ні́гтя.
панартериит (panarteriitis) – па́нарте́ріїт,
за́па́лення всіх ша́рів арте́рії.
панартрит (panarthritus) – па́на́ртрі́т, за́па́-
лення всіх сугло́бів.
пандемия – вселю́дна по́шесть, панде́мія.
Пандерево ядро – Па́ндерове ядро́.
панкреас (pancreas) – підшлу́нкова за́лоза;
caput pancr. – голо́ва підшлу́нково́ї за́лози;
processus uncinatus – га́чкува́тий па́росток;
incisura pancr. – ві́різка п. з.; tuber omen-
tale – че́пцевий го́рб; cauda pancr. – хві́ст

п. з.; ductus pancr. – пробід п. з.; succus pancreaticus – підшлунковий сік.
панкреатин (succus pancreaticus) – панкреатин, -ну; сік підшлункової залози.
панкреатит (pancreatitis) – панкреатит, -ту; запалення підшлункової залози, підшлунковиця.
панкреатический (pancreaticus) – панкреатичний, підшлунковий.
pannus trachomatousus – рогівковиця трахомова розпливиста жільста.
panophthalmitis – запалення всього ока; всеочниця.
панплегия (panplegia) – панплегія, загальна параліза.
пantalоны – панталони, штани; (*нижние*) – спідні.
папиллома (papilloma) – бородавчак, -ка; папілома.
папула – папула, цятка, гудзь, вузлик.
папулезный – папуловий, (цятковий), гудзьовий.
пар (varor) – пара; дух; **выделять пар** – парувати; **превращение в пары** – обертання в пару.
пара – коло, при; parametritis – приуразниця; paraproctitis – прикутниця; paranephritis – принирчїця (принирковиця).
параболический – параболічний.
пара гальваническая – гальванічне зв'єно.
парагглютинация (paragglutination) – парглютинація, скіпчування ріжнорідних бактерій.
парагидроз (parahydrosis) – паргидроза, зміна якості поту.
парагипофиз (parahypophysis) – паргипофиз, бічний мозковий додток.
параглоссия (paraglossia) – парглосія, запалення під язиком.
параденит (paradenitis) – параденіт, навколожовниця.
парадерм, желточный листок, лецитофор (*эмбр.*) – парадерм, жовтковий листок, лецитофор.
паразит – паразит, -та; чужоїд, -да.
паразитизм – паразитизм, -му; чужоїдство.
паразитарный – паразитарний, чужоїдний, належний паразитові.
паракератоз (parakeratosis) – паракератоза, надзвичайне зроговіння шкіри чи слизової оболони.
паралалия (paralalia) – паралалія, загікування на голосівках.
паралгезия (paralgesia) – паралгезія, відчування болю, як чогось приємного.
паралитик – паралітик, паралі[ж]чний.

паралитический (paralyticus) – паралітичний, паралі[ж]чний.
паралич (paralysis) – параліза, параліч, (*нар.* – грець); **он разбит параличем (он в параличе)** – його спаралізувало, paralysis accomodationis – параліза пристосування зору; paralysis agitans s. morbus Parkinsoni – тремт'яча параліза; paralysis ascendens s. Landry – параліза догірня (Ландрі); paralysis bulbaris acuta – параліза бульбової гостра; paralysis diphtherica – параліза дифтерійна, обкладова; paralysis generalis progressiva alienorum – параліза загальна поступова (у) божевільних; paralysis glosolabio-laryngea (pharyngea) – параліза язико-губо-горлянкова (язико-губо-проликова); paralysis musculorum oculi – параліза очних м'язів; paralysis nervi facialis – параліза лицевого нерву; paralysis infantilis essentialis – параліза дитяча есенціальна (хребтова); paralysis spastica spinalis = tabes dorsalis spasmatica – параліза судомна хребтова; paralysis spinalis Brown-Sequardi – параліза хребтова (спінальна) Броун-Секároва; paralysis veli palatini – параліза м'якого піднебіння.
параллельный луч – рівнобіжний промінь.
параметрий (parametrium) – приураззя, параметрій.
параметрит (parametritis) – параметрит, приуразниця.
паранефрит (paranephritis) – паранефрит; принирковиця.
параноя (paranoia) – параноя, божевілья з оманами.
параплазма (дейтоплазма) – параплазма, дейтоплазма.
параплегия (paraplegia) – півпараліч, півпараліза, параплегія.
парастеральная линия (linea parasternalis) – пригруднийна смуга.
параспадия (paraspadia) – параспадія, бічний отвір сечоводу.
паратиф (paratyphus) – паратиф.
паратифлит (paratyphlitis) – паратифліт, запалення навколо сліпої кишки; при[коло]-кишковиця сліпої кишки.
парафимоз (paraphymosis) – парафимоза, защемлення припунцєвє, удавка припунцєва.
параффиновое масло (oleum paraffini) – парафінова олія.
парафин (paraffinum) – парафін, -ну; земний віск (воську).
парахордальный или гастральный мезобласт – парахордальний або гастральний

мезобла́ст (мезодерма) (середній зародковий листок).

парахордальный хрящ – пара[при]хордальный хрящ.

парацентез (барабанной перепонки) – парацентеза, протин (барабанної, бубонцевої) перетинки.

паргидроз (parhydrosis) – паргідроза, незвичайне потіння.

парез – пареза, півпараліза, півпараліч; **парезетический** – півпаралічний, парезетичний.

паренхима (parenchyma) – паренхіма, мезга.

паренхиматозный (parenchymatosus) – паренхиматозний, мезговий.

парижская зелень – парізька зелень.

париетальный (parietalis) – пристінний; peritoneum parietale – пристінна очеревина; pleura parietalis – пристінна плівра.

парный (gemellus) – парістий, парний, близнюковий; musculus gemellus – близнюковий м'якуш.

пароварий (parovarium) – прияєчник.

паровой (мех.) – паровий; (овощ) – парниковий.

пародиния (parodynia) – пародинія, незвичайний біль при пологах.

пароксизм (paroxysmus) – пароксизм, перепадок, напад.

paronychia – занігтниця, запалення навколо нігтя, нігтьовід.

паратит (parotitis) – привушниця, паротит; **parotitis epidemica** – привушниця пошесна; parotitis simplex – привушниця проста, звичайна.

партеногенетические яйца – партеногенетичні (незапліднені) яйця.

парфюмерия – парфумерія; **парфюмерный** – парфумерний.

парши (favus) – парші, шолуді, парші; **покрыться паршами** – запаршівіти, зашолудівити.

паршиветь – паршівіти, шолудівити, міршавіти.

паршивость – паршівість, -вости; пархатість, шолудівість.

паслён (Solanum dulcamara) – паслін, -сльону; вовчі ягоди, надтінник.

пассивный – пасівний, нечінний.

пассивность – пасівність, -ности.

паста (pasta) – паста, мастиво, тісто.

пастеризация (pasterisatio) – пастеризування, знепліджування рідини нагріванням до 65° – 85° С.

пастозный – тістуватий, пастовий.

пасть (fauces) – паща, пелька; isthmus fau-

cium – вузінна пелькова; velum palatinum – м'яке піднебіння; uvula (palatina) – піднебінний язичок; arcus palatini – піднебінні дуги (луки); arcus glossopalatinus – язиково-піднебінна дуга; arcus pharyngopalatinus – горлово-піднебінна дуга; plica salpingopalatina – трубно-піднебінна дуга; tonsilla pal. – мигдалик піднебінний; sinus tonsillaris – мигдаликова затіка; plica triangularis – трикутна зморшка; fossa supratonsillaris – надмигдаликова ямка.

пателлярный (patellaris) – надколінковий, пателлярний.

pater noster rachiticus – чоткі при кривуці (на ребрах).

патогенный – хороботворчий, патогенний.

патока – патока; (свекловичная) – маляса, -си.

патология (pathologia) – патологія, наука про хвороби; **патологический** – патологічний.

пауза – павза, перерва, зупинка, перестанок.

паук – павук; **крестовик** – хрещатник, tetragantha – тенетник; lucosa tarantula – тарантул, тарантух.

паукообразный – павучастий, павукуватий.

паутина (соб.) – павутіння.

паутиный (arachnoideus) – павутинний; arachnoidea enccephali – мозкова павутинна оболонка.

пах (под мышкой) – пахві; паха; (в шагу) – пах, -ху; (у животных) – здюховина, здюхи, пах.

паховой (inguinalis) – пахвинний; **паховая область (regio inguinalis)** – пахвинна ділянка; hernia inguinalis – пахвинна кіла (гилі).

паюсная икра – кав'яр, -ру.

пахтанье – сколотина, маслянка; (действие) – збивання, колотіння.

пахучесть – пахучість, -чости; запашність; **пахучий** – пахучий, запашний.

пачкать – паскудити, бруднити, мазати; мурзати; **пачкаться (мараться)** – бруднитися, паскудитися, мазатися.

паять – лютувати; **паяльный** – лютувальний, лютівий.

Пеан (Peau) – стіскувач, затискач Peau'a; Пеан.

pectus carinatum – куряче огруддя.

педераст (pederast) – педераст, мужоложник.

педерастия (pederastia) – педерастія, мужоложество.

педиатр (pediatros) – педіатр, лікар дитячих недуг.

педиатрия (pediatria) – педіатрія, наука про дитячі недуги.

pediculosis = phthiriasis – воші́вість, -вості.
педиометр (pediometer) – педіомéтр, при́лад для вимірювання дітєй.

педофилия (pedophilia) – педофілія, полове почуття мужчіни до хлопчиків.

пеленание – сповивання; (*оконч.*) – сповиття.

пеленать, спеленать – повивати, сповивати; пові́ти, спові́ти.

пеленка – пелю́шка; сповито́к, -тка́; повиття́, повито́чок; (*п. под голову*) – підголо́вач, приголо́вач; (*на руки*) – підру́чник.

пеллагра (pellagra) – пеля́гра; хороба́, що виникає після вживання зіпсу́тої кукурудзи.

пелиоз (peliosis) – пеліо́за, кров'яні плямочки на шкірі; кров'яноплямистість шкіряна́.

пелот (pelotte) – пело́т, притиска́ч.

пельвеоперитонит (pelveoperitonitis) – пельвеоперитоні́т, запалення мисково́ї очеревини, мискоочереві́ця.

пельвиметр (pelvimeter) – пельвіме́тр, вимірник мйски.

пельвиотомия (pelviotomia) – пельвіотомі́я, ро́зтин нирково́ї мйски.

пельвицеллюлит (pelvicellulitis = parametritis) – пельвіцеллюлі́т; запалення мисково́ї ніздрі́, ніздрі́ця мискова́, мисконіздрі́ця.

пемфигус (pemphigus) – пемфі́гус, пухі́рниця; pemphigus acutus – го́стра пухі́рниця (пемфі́гус); pemphigus benignus – ла́гідна (добро́жкісна) пухі́рниця; pemphigus conjunctivae – пухі́рниця (пемфі́гус) сполучні́; pemphigus neonatorum – пухі́рниця (пемфі́гус) наро́дженців; pemphigus syphiliticus – пухі́рниця (пемфі́гус) сифілі́тична (пранцо́ва).

пена – пі́на; (*на кушаньи*) – шумові́ння; **пенной покрыться** – за́пінитися.

пенистый (spumous) – пі́нявий.

пениться – пі́нитися, шумува́ти, пі́нити.

пенящийся – шу́мний.

пень – пень (пня́); (*сейчас над землею*) – при́корень.

пепел – по́піл, -лу; **в пепел обращаться** – по́пеліти, спо́пеліти.

пепелистый – по́пелістий, по́пелястий.

пепелиться, испепелиться – по́пеліти, спо́пеліти.

пепловидный, пепельный – по́пелястий.

пепсин (pepsinum) – пепсі́н, травля́ник; травля́нка.

пептонизация (peptonisatio) – пепто́нізація, перетво́рення білків у пепто́ни.

первенец – перва́к, -чка; перві́сток, -ка.

первичный – перві́нний, перві́сний.

первичный спирт – першорядний спирт.

первобытный – перві́сний, первобу́тний, предко́вічний.

первоначальный – початко́вий, перві́сний.

первородный – перворі́дний.

первородящая (primipara) – поро́дільниця у-перва́х; перві́стка.

пергамент – перга́мен, -ну.

пергаментная бумага – пергаме́новий папі́р.

перебой – перебі́й, -бо́ю; перебі́вка (перебо́ї се́рця, пу́льсу).

переболеть – перехворі́ти, переслабува́ти; (*перенести болезнь*) – ві́хворі́ти, ві́болі́ти; (*перестать болеть*) – перебо́літи.

перебродить – перешумува́ти, перегра́ти.

переваривать, переварить (*о желудке*) – перетра́влювати, перетраві́ти; траві́ти, стра́вити; перева́рювати, перева́ріти.

перевешивать, перевесить – перева́жувати, перева́жити; (*на другое место*) – переви́шувати, переви́сити; (*-ться, нагибаясь*) – перехи́лятися, перехи́літися.

переворачивать, перевернуть (*опрокидывать*) – переверта́ти, переверну́ти; перекида́ти, переки́нути; (*на изнанку*) – лицю́вати, перели́цьовувати; вивертáти, ві́вернути; (*-ться*) – переверта́тися, переверну́тися; перекида́тися, переки́нутися.

перевязывать, перевязать – перев'язува́ти; перев'язáти; переповивáти, перепові́ти.

перевязка (*действие*) – перев'язува́ння; (*бинт, веревка*) – перев'язка́; **ити на перевязку** – і́ти на перев'язува́ння.

перевязочный – перев'язува́льний; **-ный пункт** – перев'язува́льний пункт.

перевязь – перев'язь, -зи; переви́сся; (*через плечо у больных*) – чере́зплі́чник.

перегиб (versio) (*действие*) – пере́гінання́; (*изгиб*) – за́лім, -ло́му; пере́гін, -ну; на́хил, -лу; anteversio uteri – на́хил ура́зу впе́ред.

перегибать, перегнуть – пере́гінати, пере́гну́ти; (**наклонять**) – перехи́ляти, перехи́літи.

переглохнуть – по́глу́хнути, по́глу́хти.

перегивать, перегнуть – пере́гнівати, пере́гніти; гні́ти, по́гніти; тру́хнути, потру́хнути.

перегивший – пере́гнілий.

перегной – пере́гній, -гно́ю.

перегонка (destillatio) (*действие*) – пере́гання́, пере́гін, -го́ну, дестиля́ція.

перегонный – пере́гінний, дестиля́ційний, пере́пускний; **перегонный куб** – пере́гінний, пере́пускний куб; ле́мбик.

перегонять, перегнать – пере́ганя́ти, пере́гнати́; пере́пускáти, пере́пусті́ти.

перегорать, перегореть – перегорати, перегоріти; (*на пепел*) – попеліти, спопеліти.
перегородка (septum) – перетинка, перегородка, перетика.
перегревание (hyperthermia) – перегрівання; **перегреватель** – перегрівач.
перегревать, перегреть – перегрівати, перегріти.
перегретый – перегрітий.
перегрузка – перевантаження, перекладання; (*работой*) – переобтяжування, переобтяження.
перегруппировка – перегруповування, перегруповування.
передавать, передать – передавати, передати.
передача – передавання, передання, передача; (*на словах*) – переказ, переказування.
передвижение – пересування, рух.
передвижной – пересувний, рухомий; **передвижная лаборатория** – пересувна лабораторія.
переделывать, переделывать – переділяти, переділити.
передний (anterior) – передній, чільний.
передохнуть – віддохати, поздохати; повидохати.
передроглый – перемерзлий.
передрожать, передрогнуть – перетремтіти, перетруситися; передрижати, перемерзти.
пережевывать, пережевать – пережовувати, пережувати; **пережевывать жвачку** – реми[г]гати (жуїку), перереми[г]гати.
переживание – переживання; (*эмоция*) – печування.
пережигать, пережечь – перепалювати, перепалити.
пережженный – перепалений.
перезнобить – перетрусити, переморозити; (*меня перезнобило*) – мене перетрусило.
перезреть, перезреть – перестигати, перестигнути; переспівати, переспіти.
перезрелый – перестиглий, переспілий, перестарілий.
перекармливание – обгодування, обгодовування, переогодовування.
перекармливать, перекормить – переогодовувати, переогодувати.
перекисать, перекиснуть – перекисати, перекиснути.
перекисленный (hyperoxydatus) – перекиснений.
перекись – надокис, -су; перекис, -су; **перекись водорода** – надокис водня; перекис водня.

перекладина, перемычка (trabecula) – перечка, поперечка.
переключатель – перемикач.
переключать, переключить – перемикати, перемикнути.
перекоситься – перекосятися.
перекраска – перекрашування, перефарбовування, перефарбування.
перекрашивать, перекрасить – перекрашувати, перефарбовувати; перефарбувати.
перекрестный – перехресний.
перекрест (chyasma) – перехрестя; **перекрест зрительных нервов** (chyasma nerv. opticozum) – перехрестя зорових нервів.
перекристаллизация – перекристалізування; перекристалізація.
перекручивать, перекрутить – перекручувати, перекрутити.
перекусывать, перекусить – перекушувати, перекусити.
переливание – переливання, переточування; (*о металле*) – перетоплювання.
переливать, перелить – переливати, перелити; переточувати, переточити.
перелом (fractura) – злам, полóm, перелóm; (*о болезни*) – пересілення, перемога; f. completa – цілковитий злам; f. complicate – ускладнений з.; f. occlusa – замкнений, зачинений з.; f. incompleta – надлом; f. penetrans – пролом.
перемежающийся (intermittens) – перемінний, переривний, переривчастий; **перемежающаяся лихорадка** (febris intermittens) – пропасниця перемінна, переривчаста.
переменный – перемінний, змінний; **переменный ток** – перемінний струм, ток.
переменчивый – мінливий, нестійкий, перепадистий, перемінчастий.
перемещение – переміщення, переставлення, пересунення.
перемычка (lacertus) – перечка, поперечка.
перенос – перенесення.
переносить, перенести (*болезнь*) – переносити, перенести.
переносица (glabella) – перенісся; (*у животн.*) – хряпи.
переносной (*болезнь*) – заразливий.
переосвидетельствование – перегляд, пересвідчування.
переосвидетельствовать – переглядати, переглянути, пересвідчувати (*кого*); **переосвидетельствованный** – переглянений, пересвідчований.
переохлаждать, переохладить – перехолоджувати, перехолодити; перестуджувати, перестудити.

переохлаждение – перестудження, перехолодження.

перепиливать, перепилить – перепілювати, перепиляти.

перепись – 1) перéпис, -су; 2) спис, óпис.

переплавлять, переплавить (*металл*) – перетоплювати, перетопіти.

перепой – перепій, -пою.

переполнение – переповнення.

переполнять, переполнить – переповнювати, переповняти, переповнити.

перепончатый (*membranosus*) – оболончатий, перетінчастий; **п. позвоночник** – оболончатий хребет; **жаберные дуги** – оболончаті дуги.

перепонка (*membrana*) – оболонка, перетинка; *membrana tympani* – бубонцева (барабанна) оболонка (перетинка); *membrana aroneurotica* – розтяжна (апоневротична) оболонка (перетинка); *membrana obturatoria* – затульна оболонка; *membrana olfactoria* – нюшна оболонка; *membrana serosa* – сироваткова оболонка.

перепрививание (*revaccinatio*) – перещіплення, перещіплювання; **перепрививать, перепривить** – перещіплювати, перещіпити.

перепрелость – перепрілість, -лости.

перепуг – переляк, -ку; переполох, -ху.

перерабатывание – перероблювання, перероблення.

перерабатывать, переработать – переробляти, перероблювати, переробіти.

перерез – переріз, -зу; (*действие*) – перерізування.

перерезывать, перерезать – перерізувати, перерізати, перетинати, перетяти.

перерождасть, -ся – перероджувати, -ся; переродити, -ся; перетворяти, -ся; **п. казеозно** – сироватити.

перерождение (*degeneratio*) – переродження, перетворення, дегенерація. Див. “**дегенерация**”.

пересадка (*transplantatio*) – пересаджування, перещіплювання.

пересаживать, пересадить – пересаджувати, пересадити.

пересев – пересів, -ву; пересівання.

пересечение – перетинання, перерубування; перетин, перехрещування.

пересекаться, перерезаться – перетинатися; (*встречаться*) – перехрещуватися.

переспелый – перестиглий, переспілий.

пересыщенный – пересичений.

пересыщение – пересичення.

перетапливание – перетоплювання, перетоплення.

перетапливать, перетопить – перетоплювати, перетопіти.

переутомление – перевтома.

переутомлять, переутомить – перевтомлювати, перевтоміти.

перехворать – переслабувати, перехворіти, переболіти, виболіти.

переходное явление – перехідне явище.

перец (*riper*) – перець, пёрчик; (*стручковый*) – стручковатий перець.

перееживать, перецедить – переціджувати, перецідити; переточувати, переточити.

перешеек (*isthmus*) – вузина, шія, шійка; *isthmus faucium* – вузина пелькова.

peri – о, об; *periadenitis* – ожовніця; *periarteritis* – осуглобиця; *perimetritis* – обуразниця; *perinephritis* – онірчійця; *periproctitis* – окутніця; *perisigmoiditis* – осигмівіця.

периаппендицит (*periappendicitis*) – периапендицит, запалення навколо хробаківатого паростку, охробаківіця.

periarteriitis gummosa – периаптеріїт гумозний (третнівий, третінний); очервоножілиця гумозна (третнева) третінна.

перибронхит (*peribronchitis*) – перибронхіт, одишковіця, навколодішкове запалення; *peribronchitis tuberculosa* – одишковіця горбковічна, перибронхіт туберкульозний.

periahepatitis – перигепатит, опечінковіця.

перикардальный (*pericardialis*) – осёрдний, перикардійальний.

перикардий (*pericardium*) – перикардій, осёрдя, надвірня серцева оболонка.

перикардит (*pericarditis*) – перикардит, осёрдниця; запалення надвірної серцевої оболонки.

периметрит (*perimetritis*) – периметрит, обуразниця.

периметрический – периметричний, обуразовий.

периметросальпингит (*perimetrosalpingitis*) – периметросальпінгіт; обуразницетрубовіця; запалення очеревини уразу й уразової труби; *perimetrosalpingitis puerperalis* – обуразницетрубовіця породова.

перимиезит (*perimyelitis*) – перимієліт, омоківіця.

перимизий (*perimysium*) – перемізії; м'язова піхва, ом'яззя.

перина – періна.

периневрит (*perineuritis*) – периневрит, онёрвиця.

перинеопластика (*perineoplastica*, s. *perineorrhaphia*) – перинеопластика, штукування переміжжя.

перинеотомия (perineotomia) – перинеотомія, розтин переміжжя.
перинефрит (perinephritis) – перинефрит онирковіця.
периодонтит (periodontitis) – періодонтит, окіст[н]иця зубова.
періонихія (perionychia) – періоніхія, запалення шкіри навколо нігтя, онігтія.
периорхит (periorchitis) – периорхит, піхвоопонниця яєчкова.
періодический (periodicus) – періодичний, наворотний.
періоофорит (perioophoritis) – періоофорит, об'яєчниківця.
періост (periosteum) – окістя, періост; **періостальний** (periostalis) – окіс[т]ний.
періостит (periostitis) – періостит, окіс[т]-ниця.
перипневмония (peripneumonia) – перипневмонія, олегенниця.
перипроктит (periproctitis) – перипроктит, окутніця.
перипроостатит (periprostatitis) – перипроостатит, опередсечниця.
перисальпингит (perisalpingitis) – перисальпингит, отрубниця.
перисигмоидит (perisigmoiditis) – перисигмоїдит, запалення навколо сигмуватої кишки.
периспленит (perisplenitis) – периспленит, оселезінковіця.
перистальтика – перистальтика, перевалькування.
перистальтический – перистальтичний, перевалькуватий.
периферия – периферія; обвід, -воду; **периферический** – периферичний, обводовий.
peritoneum – очеревина, підчеревина. Див. “брюшина”.
перитонит (peritonitis) – перитоніт, -ту; запалення очеревини, очеревниця; peritonitis acuta – гострий перитоніт (гостре запалення очеревини); peritonitis diffusa – перитоніт розлівчастий (розплівистий); peritonitis carcinomatosa – перитоніт пістряковий; (очеревниця пістрякова); peritonitis rheumatica – перитоніт ломцєвий (запалення очеревини ломцєве); peritonitis circumscripta – перитоніт обмежений; peritonitis chronica simplex – перитоніт хронічний (довготривалий) звичайний (простий); peritonitis tuberculosa – перитоніт туберкульозний, горбковичний; запалення очеревини горбковичне.
perityphlitis – запалення очеревини навколо

сліпої кишки; перитифліт.
periurethritis – осечівниця, запалення навколо сечоводу.
perichondritis – перихондрит, -ту; охрящница, охрящница; perichondritis arytanoidea – перихондрит (охрящница) черпаків хряща; perichondritis laryngea – перихондрит (охрящница) горлянковий.
перкуссия (percussio) – перкусія, обстук, обстукання.
перкуторный – перкусійний, обстуківий.
перл – перло, -ла.
перламутровый – перламутровий; **п. блеск** – перламутровий блиск.
перо – перо; (соб.) – пір'я.
перпендикулярно – перпендикулярно, простопадно, сторч, насторч.
перспирация (perspiratio) – продих, продиання, шкірне диання, перспірація.
перстень – перстін, -тєня; перстєнь, -сєня; каблучка.
перстневидный (cricoideus) – перснєвий, каблучковий; cartilago cricoidea – перснєвий хрящ.
перфоратор (perforator) – перфоратор, пробійник, протикач.
перхоть – лупа; (у дітей) – тім'яніця.
pertussis – див. “коклюш”.
перчатка – рукавичка; **перчаточный** – рукавичний.
першить – дерти в горлі.
pes calcaneus – клиша ступакова; pes equinus – ступня коняча; pes valgus – клиша знадвірна, надвірна клишавість; pes varus – клиша середінна; середінна клишавість; pes planus – плоска ступня.
песок – пісок, -скү; (мн.) – піскі.
песочный – пісковий, пісочний.
пестик (pistillum) – маточка, маточник; (в ступке) – товкач, товкачик.
пестреть – рябіти; **пестрит в глазах** – рябіє в очах.
пестрый (versicolor) – рябий, строкатий, сорокатий, різноперистий (о птицах).
песчаный – піскуватий, пісковий; **п. ванна** – піскова ванна.
песчаник – пісковець; пісковік.
петехии (petechiae) – кров'янки крапчаті, петехії.
петлестжиматель – петльостискач.
петля (ansa) – петля, петелька, зашморг, -гу.
петрификация (petrificatio) – скам'яніння, петрифікація.
петролеум (petroleum) – нафта, гас; **петролейный эфир** – петролійний (нафтовий) етер.

печеночный (hepaticus) – печінковий.

печень (hepar) – печінка; *facies superior* – верхня (горішня) поверхня; *margo anterior* – передній край; *incisura umbilicalis* – пупова вірізка; *fossae sagitales dextrae* – праві стрілкуваті ями; *ligam. teres hepatis* – кругла печінкова зв'язка (в'язок); *ligam. venosus* (Arantii) – венозна зв'язка (в'язок) Ар.; *porta hepatis* – печінкові ворота; *lobus hep. dextr.* – права печінкова частка; *lobus quadratus* – квадратова частка; *lobus caudatus* (Spigeli) – хвостата частка (Спігелієва); *processus papillaris* – пипковий паросток; *proc. caudatus* – хвостатий паросток; *impressio cardiaca* – втиск пришлунковий; *lobuli hepatis* – печінкові часточки; *capsula fibrosa* (Glissoni) – фіброзна капсула (Гліссона); *venae centrales* – центральні вени; *ductus biliferi* – жовчеві провідники.

печени воспаление (hepatitis) – запалення печінки, печінковіця, гепатит. Див. “гепатит”.

печь – піч (печи); (*комнатная*) – груба; (*кухонная*) – варійста піч.

печень серная – сірчана печінка.

пещера (caverna) – печера.

пещеристый (cavernosus) – печерний; *corpus cavernosum penis* – прутневе печерне тіло.

пиартроз (pyarthrosis s. pyarthros) – піартроза, гноесуглобича.

пиво – півно; **пивной** – пивний; **пивные дрожжи** – пивні дріжджі.

пигмент (pigment) – пігмент, -ту; барвник, -ка; **пигментация** (pigmentatio) – пігментація, забарвлення.

пикриновая кислота – пікрінова кислота.

пила, пилка: дугообразная – лукова, дугова піла; **проволочная** – п. дротова; **ножевая** – ножівка.

пилить – пиляти.

пилообразный (serratus) – зубчастий; *musculus serratus* – зубчастий м'якуш.

пилорический (pyloricus) – брамниковий, брамовий; *pars pylorica ventriculi* – брамна частина шлунку.

пилорус (pylorus) – брама шлункова (пілорус).

пилюля – пилюля, горішинка аптэчна.

пингвекуля (pinguicula = pterigium pingue) – пінгвекуля, жовтістий горбочок на білчанці ока.

пинцет – пінцет; **пинцет торсионный** – щипка, кліщатко.

пиобленоррея (pyoblenorrhoea) – піобленоррея, гноєслизотеча.

пиодермит (pyodermis) – піодерміт, гноєве запалення шкіри.

пиокольпоцеле (pyocolpocoele) – піокольпоцеле, піхвова гноєва кіла.

pyometra – гній в уразі.

пиометрит (pyometritis) – піометрит, гноєураз[н]иця, гноєве запалення уразу.

пионефрит (pyonephritis) – піонефрит, гноєнирковийця, гноєве запалення нирок.

пиоофорит (pyoophoritis) – піоофорит, гноєясчниковиця.

пиопневмоторакс (pyopneumothorax) – піопневмоторакс, гноєповітрогруддя, олег[ен]иця гноєповітряна.

пиоррея (pyorrhoea) – піоррея, гноєтеча.

пиосальпинкс (pyosalpinx) – піосальпінкс, гноєскіпчення яйцепроводове; гноєнаповнення уразової труб.

пиоспленит (pyosplenitis) – піоспленіт, гноєселезінковийця, гноєве запалення селезінки.

пиперидин – піперидин, -ну.

пипетка – піпетка, смоктачка.

пирамида (pyramis) – піраміда; *pyramis medullae oblongatae* – піраміда довгастого мозку.

пирамидальный (pyramidalis) – пірамідальний; **пирамидный** – пірамідний.

пиридин – піридин, -ну.

пироксилин – піроксилін, -ну; стрільна бавовна.

питание – живлення, віджива, годування, харчування, поживання.

питательность – поживність, -ности; тривність, ситність.

питательный – поживний, тривний, живний, ситний; (*корм*) – пашний; **питательный клистир** – поживний (живний) клістир (клізма).

питать – годувати, харчувати, живити; **питаться** – годуватися, харчуватися, живитися.

питейный – питний, трунковий.

pityriasis versicolor – висівкуватий лишай, висівкуватець.

питье – пиття; питво; напій, -пою; напиток, -тку; (*для скота*) – пійло.

питьевой – питний; **годная для питья вода** – погюжа вода; гюжа вода.

пиурия (pyuria) – гноєсечча, піурія.

пища – їжа, харч, -чи; їда; страва; (*для скота*) – корм, -му; покорм.

пищеварение – травління.

пищеварительный – травний, стравний.

пищевод (oesophagus) – стравохід; *pars cervicalis* – шийна частина; *p. thoracalis* –

огрудна ч.; р. abdominalis – черевна ч.; tunica adventitia – надвірня (зовнішня) оболонка (опона); t. muscularis – м'яснева об. (оп.); m. bronchooesophageus – м. бронхостравохідний; tela submucosa – підслизова тканина; tunica mucosa – слизова оболонка; lamina muscularis mucosae – м'яснева платівка слизової оболонки (опони); gl. oesophageae – стравохідні залози.

пищевода воспаление (oesophagitis) – стравохідниця, запалення стравоходу; oesophagoscopia – огляд стравоходу; стравоходоогляд.

пищевой – харчовий, стравний; **пищевые вещества** – харчовина, харчові продукти **пиэмия** (pyaemia) – піємія, гноєкрів'я, гноєвіця; pyaemia pyoperialis – гноєкрів'я породове.

пиэлит (pyelitis) – пієліт, мисочковіця, запалення ниркових мисочок; pyelitis gravidarum – мисочковіця вагітних.

пиэлолитотомия (pyelolithotomia) – пієлолітотомія, вітин камінців з ниркової мисочки.

пиэлонефрит (pyelonephritis) – пієлонефрит, мисочконирковіця, запалення мисочки й нирки.

пиэлоцистит (pyelocystitis) – пієлоцистит, запалення мисочок і міхура.

пиявка – п'явка.

плавательный – плавальний, плавний, плавчий.

плавильный – топильний, гамарний.

плавить (металл) – топити, перетопляти; **плавиться** – топитися.

плавкий – топкий; **плавкость** – топкість, -кости.

плавление (металлу) – топлення.

плазма (plasma) – плазма, сировать; **плазма крови** – плазма кров'яна, пасочина.

пламя – полум'я, полумінь, -меня; **восстановительное пламя** – редуційне полум'я. **plaques muqueuses** (фр.) – пранцьові слизнясті цятки.

пласт (stratum) – шар, -ру; верства.

пластика – пластика, штукування.

пластинка (lamina) – пластинка, платівка; lamina cribrosa – ситувата платівка.

пластичность – пластичність, -ности; **пластический** – пластичний.

пластовой – шаровий, верстовий, скибчастий (пластовий).

пластырь – плястер, -стру; пластир.

платина – платіна; **губчатая пл.** – губкувата платіна; **группа пл.** – платинники.

платный – платний, заплатний.

платок – хустка, хустина.

платье – одяга; одіж, убрання, плаття; **платье женское** – сукня.

платяной – одяжний.

плаун (lycopodium) – лікоподій, лепіть, дереза.

плацента (placenta) – ложисько, позаддя, послід, чистило, зчисток; placenta praevia – вперёднє ложисько; поперёддя місцем.

плацентарный круг кровообращения – плацентарне коло обігу крові (кровообігу).

плашмя – плазом, лёжма, лігма, лёжмом.

плева – пліва, плівка; **девственная плева** (hymen) – дівоча перетинка (гімен).

плевание – плювання; **плевать** – плювати, пліонуті; **пл. сквозь зубы** – чвіркати, чвіркнути.

плевательница – плювальниця, плювачка.

плевра (pleura) – плёвра, олёгна; cupula pleurae – плёвровá баня; pl. parietalis – пристінна плёвра; pl. mediastinalis – межистінна пл.; laminae mediastinales – межистінні платівки; pleura pericardica – перикардійна пл.; pl. costalis – ребровá; pl. diaphragmatica – діафрагмáльна; sinus pleurae – затóка плёвровá; ligam. pulmonale – легенева зв'язка; plicae adiposae – товщіві (жирові) зморшки; villi pleur. – плёврові торочки; septum mediastinale – межистінна перетинка; cavum mediastinale – межистінна дупліна.

плевральный (pleuralis) – плёвровий, олёгевий.

плеврит (pleuritis) – плевріт, олёгєнниця, (олёгниця); pleuritis exsudativa – плевріт (олёгєнниця) ексудативний (просочний); pleuritis sicca – плевріт (олёгєнниця) сухий; pleuritis tuberculosa – плевріт туберкульозний (горбковичний); pleuritis purulenta – плевріт гнойовий (гнійний), олёгєнниця гнойовá; pleuritis traumatica – плевріт (олёгєнниця) травматичний, забійний; pleuritis fibrinosa – плевріт (олёгєнниця) фібринозний (волоknястий); pleuritis serosa – плевріт (олёгєнниця) сироватковий.

плевродиния (pleurodynia) – плевродинія, колькі в грудях.

плевролит (pleurolith) – плевроліт, камінець у плеврі.

плевроперикардит (pleuropericarditis) – плёвроперикардїт, олёгноосёрд[н]иця; запалення плёври й осёрдя.

плевропневмония (pleuropneumonia) – плівропневмонія, олєгнолегєнниця, запáлення олєгні й легєнів.

плевротомия (pleurotomy) – плевротомія, прóтин плєври.

плевротиф (pleurotyphus) – плевротиф; тиф з явищами хоробливих змін у плєврі.

пленка – плівка, шкúрка.

пленчатый – плівча[с]тий.

плесень (mucor) – цвіль; пліснява; **заплеснелый** – цвілий; **плесень на языке** – (soor) – пліснявка.

плеск (succussio) – плєскіт, -кóту; плєск, -ску; хлúпання, плúскання, плúскіт, -коту.

плескание – плє[іу]скання, хлúпання.

плескаться, плеснуть – плúскати, плúснути; хлúпати, хлúпнути.

плесневеть – пліснявіти.

плессиметр – плєсімєтр.

плечо (humer) – раменó, рáм'я, плечé; caput humeri – голóва плечá; collum anatomicum – анатомічна шія; collum chirurgicum – хірургічна шія; tuberculum – велікий горбóк; sulcus intertubercul. – міжгорбóвий рівчáк; crista tubercul. majoris – грєбінь велікого горбкá; corpus hum. – тіло плечá (раменá); tuberositas deltoidea – горбкуватість дельтуватого мýскула; sulcus n. radialis – рівчáк промінєвого нєрву; capitulum hum. – голівка плечá; trochlea hum. – коліщá плечá, (плечевé) коліщá (баранець); epicondylus – надвіросток; fossa olecrani – заглибина ліктевогó пáростка; fossa coracoidea – ворóняча заглиб.; processus supracondyloideus – надвіростковий пáросток.

плечевой (brachialis) – раменний, плечевий; musculus brachialis – плечевий мýскул.

плешиветь – лисіти; **плешивость** – плішівість, лісість, голомшівість.

плешь – лісина, пліш (голомóзина); **плешивый** – плішівий, (голомóзий), лісий.

плод (foetus) – плід, плóду; ви́плід; (*плод на деревьях*) (fructus) – óвоч, -чу; (*результат*) – здобúток, наслідок; **садовые пл.** – садовина́; **огородные** – горóдина.

плодить – плодіти; **плодиться** – плодітися, розвóдитися.

плодовитость (*о людях*) – плідність, -ности; плодúчість, -чости; (*о земле*) – родúчість, -чости; **плодовитый** – плідний, плодúчий; (*о земле*) – родúчий.

плодовый – плодовий, овочєвий; **плодовый сахар** – овочєвий цúкор, левулóза,

плодогонный – порóбний, плодозгінний.

плодоизгнание – порóн, плодозгін, -гóну.

плодная смазка (smegma) (vernix caseosum) – плідне мастіво.

плодоносный – плідний, плодúчий, плодовітий.

плодопеременный – плодозмінний.

плодородие – плодúчість, -чости; (*о земле*) – родúчість.

пломба – плóмба, шпакліна.

пломбирование – пломбування; **пломбировать** – пломбувати; **запломбированный** – пломбóваний, заплломбóваний.

плоский (planus) – плóский, плєскáтий, пласкáтий, плáский; **п. стопа** – пласконóга, пласкáта ступнѣя.

плоскодонная колба – плєскатодóнна кóлба; пласкодєнна, плєскодєнна к.

плоскостопный – плєскостúпий.

плоскость (*геом.*) – плóскість, -кosti; (*ровная пов.*) – площина́, плóща.

плотность (*о человеке*) – дебєлість, опáсистість, тілістість, -стости; (*физ.*) – щільність, стіслість, густотá.

плотный (*сжатый*) – щільний, густий, стіслий; (*телосложение*) – дебєлий, тілістий, огрядний; (*упругий*) – напру́гий.

плотоядный – м'ясожєрний, м'ясоїдний; **плотоядное животное** – м'ясожєрець.

плоть (corpus) – тіло, плóть, (плоти); **крайняя плоть** (praeputium) – прутнєва пєднѣя шкúрка.

плюсна (metatarsus) – плєсно: os. metatarsalia I–V – плєснякі I–V (плєснові кісткі).

плюсневый (metatarsalis) – плєсновий; **плюсневая кость** (os metatarsale) – плєсняк.

плющить – плúщити.

пляска святого Витта (chorea st. Vitti) – див. “хорея”.

плацента – див. “пѣцента”.

пневматический – пневматічний; **пневматическая ванна** – пневматічна ванна.

пневмограф (pneumograph) – пневмóграф, записувач дихальних рúхів.

пневмогематоторакс (pneumohaematothorax) – пневмогематотóракс, повітрокроворúддя.

пневмогеморрагия (pneumohaemorrhagia) – пневмогеморaгія, кровотєча з легєнів.

пневмококк Fraenkeli – дрібноку́лька, що викликає запáлення легєнів; пневмоко́к Фрєнкеля.

пневмолит (pneumolith) – пневмоліт, легєнєвий камінєць.

пневмомалация (pneumomalacia) – пневмомалaція, розм'якнення легєнів.

пневмония (pneumonia) – легєнниця; запáлення легєнів; пневмонія; pneumonia

catarrhalis – пневмонія (легенниця) катаральна; pneumonia scirpоза – пневмонія (легенниця) крупозна (волоknяста); pneumonia cerebrialis – пневмонія (легенниця) мозкова (головним чином у дітей); pneumonia acuta – пневмонія (легенниця) гостра; pneumonia chronica – пневмонія хронічна (довготривала); pneumonia asthenica – пневмонія астенична (знеміжна); pneumonia interstitialis – пневмонія (легенниця) проміжна; pneumonia caseosa – пневмонія (легенниця) зсіла, сирчаста; pneumonia haemorrhagica – пневмонія геморагічна (кровоавіста, кров'яста); pneumonia putrida – пневмонія гниюча, гнильова, гнильова; pneumonia tuberculosa – пн. горбковична.

пневмококоніоз (pneumococcosis) – пневмококоніоз, легенниця порошліва; запарошення легенів; pneumococcosis anthracotica – запарошення легенів вуглем; pneumococcosis siderotica – запарошення легенів залізом.

пневмоперикардит (pneumopericarditis s. pneumopericardium) – пневмоперикардит, повітроосерд[н]иця.

пневмоплеврит (pneumopleuritis) – пневмоплеврит; олегнолегенниця.

пневмопоторакс (pneumothorax) – пневмопоторакс, повітрогруддя гнойове.

пневморрагія (pneumorrhagia) – пневморрагія, кровотеча з легенів.

пневмотомія (pneumotomia) – пневмотомія, розтин легенів.

пневмотиф (pneumotyphus) – пневмотиф; тиф з явищами хоробливих змін у легенях.

пневмоектазія (pneumoectasia) – пневмоектазія, розширення легенів.

пневмоторакс (pneumothorax) – повітрогруддя; пневмоторакс; haemathorax – кровогруддя, гематоторакс; hydrothorax – водогруддя, гідроторакс.

побагроветь – побагрянити, зчервоніти, почервоніти.

побаливать – поболівати.

побег (stipes) – пагін, -гону; паріст, -росту; паросток, пагінець.

побелка – побіл, -лу; побілення, білування.

побледневший, побледнелый – поблідлий, зблідлий; (как полотно) – сполотнілий, пополотнілий.

побледнеть – побліднути, збліднути; зблідніти, побліти, сполотніти.

поблеклый – побляклий, збляклий; змарнілий (человек).

поблекнуть – поблякнути, зблякнути, зів'язнути, помарніти, пополовіти, споловіти.

побочный – бічний, побічний, сторінний.

побой – побій, -бю.

поболеть – послабувати, похворіти, поболіти.

побрить – поголіти.

побрызгать – побризкати, покропити, попоскати.

побудитель – спонукач.

побудительный – спонукливий, спонукальний.

побуждать – спонукати, підохочувати; **побуждаемый** – спонукуваний.

побуждение – спонукання, спонукання, спонук, підохочування; підгін, -гону.

повальный – пошесний; (**всеобщий**) – загальний, поголівний.

поваренная соль – кухонна сіль, кухонна сіль.

поведение – поведіння, поведінка.

поверхностный (superficialis) – поверховий, зверхній, поверхневий; **разрез поверх** – неглибокий розріз.

поверхностное деление – поверхневий поділ.

поверхностное натяжение – поверхневе напруження.

поверхность (facies) – поверхня.

поветрие – пошесть, повітря, -ри (Грінч.).

повешенный – шибеник; **повесившийся** – вішальник.

повесить, -ся – повісити, -ся; повішати, почепити, -ся; **повесить голову, нос** – похніпитись.

повивальный – сповивальний; **повивальная бабка** – повитуха, бабка.

повивание – сповивання; **повивать, повить** – повивати, сповивати, сповіти.

повислый (обвислый) – звислий, обвислий.

поворачивать, поворотить – повертати, повернути; (назад) – завертати, завернути; (в сторону) – звертати, звернути.

поворот (versio) – поворот, -ту; зворот, -ту; повертання.

повреждать, повредить – шкодити, пошкодити, ушкодити, псувати, попсувати.

повреждение – пошкодження, шкода, ушкодження; **повредить здоровью** – зашкодити, завдати (здоров'ю).

поврежденный – ушкоджений, пошкоджений.

повышать, повысить – підвищувати, підвищити; підіймати, підняти.

повышение – підвищення, піднесення; **повышение точки кипения** – підвищення точки кипіння.

повышенный – підвищений, піднесений.

повязка (fascia) – пов'язка; (голов. убор) –

пóв'язка; обв'язка, сповиття, обгóртка, завій.
повялый – зів'ялий.

погибать, погибнуть – гінути, загіннути;
загибати, загіннути.

поглощать, поглотить – глитати, поглину-
ти; вглитати, вглинути; втягати, втягти;
вбирати, вбрати.

поглощение (resorptio) – втягування, вби-
рання, втягання, всмоктування.

погода – погóда, годі́на; **хорошая погода** –
годі́на, дóбра годі́на, погóда; (**дурная**) –
негóда; (**мокрая, ненастье**) – сльотá.

пограничный (limitans) – погранічний,
поме́жний, ме́жний, межові́й, прикор-
до́нний.

пограничная борозда – обмі́жок.

пограничный желобок – поме́жний рів-
ча́чок.

погребальный – похорóнний.

погребать – хова́ти, поховáти, хороні́ти.

погребение – по́хорон, -ну.

погрешность – по́милка, хі́ба, óгріх, -ху.

погружать, -зить – зато́пляти, зато́пити;
зану́ряти, зану́рити; (*в какую-либо жид-
кость*) – опу́скати.

подавленность – пригно́блення, пригно́чен-
ня, приглу́шення.

подавиться – уда́витися, пода́витися.

подагра (arthritis urica) – пода́гра, сечова́
сугло́биця, уло́ми.

подалия (podalgia) – пода́лія, бі́ль у но́зі.

подартрит (podarthritis) – подартри́т, запá-
лення сугло́ба но́гі.

податливость – схі́льність, усту́пливість,
зда́тливість, -вості.

податливый – зда́тливий, схі́льчивий,
у́сту́пливий.

подача – подава́ння, пода́ння.

подбодрять, подбодрить – підбадьóрювати,
підбадьóрити.

подбор – підби́рання; до́бір, -бо́ру.

подбородок (mentum) – підборі́ддя.

подбрюшинный – підчерéвний.

подвал – підва́л, -лу; льо́х, те́мні́к.

подвальный – підва́льний, льо́хові́й; **под-
вальное жилище** – підва́л, сутері́ни.

подвертывание – підгортáння.

подвешивать, подвесить – чи́пляти, поче-
пі́ти; підві́шувати, підві́шати.

подвздошный (iliacus) – клубові́й, здú-
ховинний; (**кость подвздошная**) (os ile-
um) – клубова́ кі́стка; crista iliaca – клу-
бові́й грéбінь.

подвижной (*о человеке*) – мото́рний, рухлі-
вий, меткі́й; (**передвижной**) – рухо́мий,
пересу́вний.

подвижность – рухлі́вість, -вості; ру́ха-
ві́сть.

подглазной – підóчний.

подгнивать, -гнить – підгнива́ти, підгни́ти;
(*о мног.*) – попідгнива́ти.

подвывих (subluxatio) – підзві́х, -ху; під-
зві́хнення; на́двих.

подгнивший – підгни́лий.

подгорье – підгі́р'я.

подготовка – готува́ння; ла́годження; при-
гото́влення.

подгрудный – підгруд́ний.

поддиафрагмальный (subdiaphragmati-
cus) – піддіафрагма́льний; abscessus sub-
diaphragmaticus – піддіафрагма́льний гно-
йові́к.

подъем стопы – підбиття́, підйо́м, -му.

подергивание – сі́пання, смі́кання.

подергивать, подергать – сі́пати, посі́пати;
смі́кати, посмі́кати.

поджать, поджимать – підгорну́ти, підгор-
та́ти; піді́бгати.

поджелудочная железа – див. “панкреас”.

подкалывать, -лоть – підко́лювати, під-
ко́ло́ти; (*булавкой*) – підшпи́лювати, під-
шпи́лю́ти.

подкармливать, подкормить – підгодо́ву-
вати, підгодува́ти; підживля́ти, підживі́ти.

подкидыш – підки́дьок, -дька; підки́дько;
покі́дько.

подкислять, -слить – закі́сляти, закі́слити.

подключичный (subclavius) – піддужко́вий;
arteria subclavia – піддужко́ва арте́рія
(червоножі́ла).

подковообразный – підко́вуватий.

подкожный (subcutaneus) – підшку́рний,
зашку́рний, підшкі́рний.

подколенный (popliteus) – підколі́нний;

подколенная ямка – підколі́нок.

подконъюнктивальный (subconjunctiva-
lis) – підсполучнико́вий, підкон'юкти-
ва́льний; **геморрагия подконъюнк-
тивальная** (hemorrhagia subconjunctivalis) –
кровові́лив (кровові́плив) під сполучню́
(спі́йню).

подкомиссия – підкомі́сія.

подкрашенный – підкра́шений, підфарбо́-
ваний.

подкрашивать, -сить – підкра́шувати, під-
кра́сити; підфарбо́вувати, підфарбува́ти.

подкрыльцовый (axillaris) – пахво́вий;
ямка (axilla) – пахва́, підпахі́в'я; regio
axillaris – пахво́ва діля́нка.

подлежащий – підле́глий, підле́жний; **под-
лежащая ткань** – підле́гла (підле́жна) тка-
ні́на, підтка́ння.

подливание – підливання.
подливать, -лить – підливати, підліти; підсипати, підсіпати.
подлинник – первотвір, -твору; оригінал, -лу; первопис, -су.
подлобный (subfrontalis) – підлобний.
подлопаточный (subscapularis) – підлопатковий.
подмесь – примішка, домішка.
подмешивать, -шать – примішувати, примішати; домішувати, домішати.
поднакостничный – підокіс[т]ний.
поднебный – піднебінний.
подогреть, подогреть – підогрівати, підігріти.
подозрение – підозріння, підозра.
подохлый – здохлий.
подошва – підошва; (*горы*) – підгір'я; **подошвенный** – підошовний.
подпиливать, подпилить – підпилювати, підпилити.
подпочва – підгрунтя; **подпочвенный** – підгрунтовий, зашкурний, підшкурний.
подражание – наслідування (*кого, чого*); переймання; **подражательный** – наслідівний.
подразделение – підрозділ, -лу.
подреберный – підребровий, підреберний.
подреберье (hypochondrium) – підребер'я; regio hypochondrica – підреброва ділянка.
подрезка – підрізування, підтинання.
подрезывать, резать – підрізувати, підрізати; підтинати, підтяти; (*крылья*) – підборткувати, підбортати.
подросток – підліток, -тка; недоліток.
подсекать, -сечь – підтинати, підсікати, підтяти, підсікти.
подслеповатый – підсліпуватий, недобачливий.
подслизистый (submucosus) – підслизовий;
подслизистая ткань (tela submucosa) – підслизова тканина, підслизів'я.
подсов – підсுவ, -ва.
подставка – підставка, підпірка, підмостка.
подсолнечник (*Helianthus annuus*) – сонячник; **подсолнечное масло** – сонячникомова олія.
подстилать, подослать – підстиляти, підстелити.
подстилка – підстілка, підклад; (*в сапогах*) – устілка; (*действие*) – підстеляння, підстелювання.
подсушивать, -шить – підсушувати, підсушити.
подсыхать, сохнуть – підсихати, підсохнути.
подушка – подушка; (*маленькая под голо-*

ву) – підголовок, думка.
подчелюстной (submaxillaris) – підщелеповий; glandula submaxillaris – підщелепова залоза.
подчеревной (hypogastricus) – підчеревний, здуховинний.
подчиняемость – підлеглість, підвладність.
подшивать, шить – підшивати, підшити.
подштаники – спідні, -ніх (штани); галанки (Грінч.).
подязычный (hypoglossus, sublingualis) – під'язиковий; **подязычная кость** (os hyoideum) – під'язикова кістка, язкулька; cornu minor oss. hyoidea – менший рижок під'язикової кістки.
подщелачивать (промыть щелочью) – лужити.
поедание – поїдання, з'їдання.
пожилой – літній.
позвонок (vertebrum) – хребець, хреб, в'язок; epistropheus – вертун, -на; atlas – атлант; vertebrae cervicales – шийні хребці, vert. thoracales – огрудні хр.; v. lumbales – поперекові х.; v. sacrales – крижові хр.
позвоночник (columna vertebralis) – хребет, -бта; стовп хребтовий.
позвоночный (vertebralis) – хребтовий; **позвоночные животные** (vertebralia) – хребетники.
позднейшее дробление – запізнене борознування.
поздороветь – поздоровшати, подужчати, поздоровіти.
позлащать, -тить – золотити, позолочувати, позолотити.
познабливание – поморозювання.
позлащение – позолочення.
позолота – позолота; **позолотить** – позолотити.
позыв – хіть, охота, потяг до чого.
поить – поїти, напувати.
пойкилобласт (poikiloblast) – пойкилобласт, червонокрівець з ядром.
пойкилоциты (poikilocytes) – пойкилоцити, червонокривці незвичайної форми.
пойкилоцитэмия или пойкилоцитоз (poikilocythaemia s. poikilocytosis) – пойкилоцитемія = пойкилоцитоза (ріжнотітні червонокривці при неокрив'ї).
пойло – пійло.
показание (indicatio) – показ, віказ, віказка, свідчення, свідкування.
показатель – показник; показчик; **показательница** – показниця; **показатель преломления света** – показчик заломлення світла.

покалывать – колоти, штрикати, поколювати, шпигати; **в боку покалывает** – у бік ко́ле, шпига́є.

покатость – спа́дистість, -тости; похі́лість, зго́ристість.

покатый – спа́дистий, похі́лий, зго́ристий, покоти́стий.

покашливать – кахи́кати, пока́шлювати.

покой (*спокойствие*) – по́кій, -ко́ю; спо́кій, -кою; (*комната*) – покій, -кою.

покойник – небі́жчик, покійник.

поколение – поколі́ння, рід, ко́ліно.

покормить – пого́дувати, похарчува́ти.

покрасить – покра́сити, пофарбува́ти.

покрасневший – почерво́нілий.

покраснение – зачерво́ніння, почерво́ніння.

покраснеть – почерво́ніти, зачерво́ніти.

покров – покрі́в, -кро́ву; покриве́ць, -вця́; покриття́.

покровные кости – покрі́вні кісткі́.

покровное стекло (стеклышко) – покрі́вне скло, скельце́.

покромсать – покрёмса́ти, почикри́жити.

покрывало – покрива́ло, покриття́, на́кривка; **покрывало (на кровать)** – лі́жнич.

покрывать, покрыть, -ся – накрива́ти, -ся; покрі́ти, -ся; закрива́ти, закрі́ти.

покрытие – покриття́, покрива́ння.

пол (*sexus*) – ста́ть, -ти; рід (ро́ду); (*деревянный*) – підло́га, помі́ст, -мо́сту; (*паркетный*) – тафльо́вана підло́га; (*глиняный*) – ді́л (до́лу), долі́вка.

поле желточное (*area vitellina*) – жо́вткове по́ле.

поле сосудистое (*area vasculosa*) – жи́льне по́ле.

полечить – полі́кувати.

ползание – по́взання, плазува́ння.

ползать, ползти – по́взати, повзти́; плазува́ти.

ползучий (*serpens*) – плазови́тий; (*о растении*) – виткі́й.

полиадения или полиаденит (*polyadenia* s. *polyadenitis*) – 1) поліаде́ніт, за́палення декілько́х за́лоз; 2) *pseudoleucaemia*.

полиаденома (*polyadenoma*) – поліаде́нома, числе́нні жо́внякі́.

полиартрит (*polyarthritis*) – поліартри́т, ба́гатосугло́биця, числе́нна сугло́биця; *polyarthritis acuta* – поліартри́т (ба́гатосугло́биця) го́стрий; *polyarthritis rheumatica* – поліартри́т, сугло́биця ба́гатьох сугло́бів, сугло́бовий ломе́ць.

полидакрия (*polydacria*) – полідакри́я; надмі́рна слю́зність, плаксі́вість.

полидипсия (*polydipsia*) – полідипсі́я; над-

мі́рна спра́га, жага́.

полигалактия (*polygalactia*) – полігалакті́я надмі́рна молочні́сть.

полигамия (*polygamia*) – поліга́мія, співжиття́ чо́ловіка з декількома́ жі́нками.

Polygonum hydropiper – гірча́к.

полигидрия (*polyhydria*) – полігідрі́я, пі́тлівість.

полигидрамния (*polyhydramnia*) – полігідра́мнія, збі́льшення кілько́сти плідно́ї во́ди.

полидактилия (*polydactylia*) – полідактилі́я ба́гатопале́сть, надмі́рпале́сть, -лості.

поликлиника – поліклі́ніка, ліка́рня для ходя́чих хо́рих.

поликротизм (*polykrotismus*) – полікроті́зм, жи́вчик з до́датковими підне́сеннями.

полимастия (*polymastia* s. *polymazia*) – полімасті́я, збі́льшена кілько́сть молочни́х за́лоз або смо́чків.

полименоррея (*polymenorrhoea*) – поліме́норе́я, ба́гата міся́чка.

полиморфный (*polymorphus*) – полімо́рфний, рі́жнومانі́тний.

полимиелит (*polomyelitis*) – полімієлі́т, по́ширена мозкови́ця.

полимиозит (*polymyositis*) – поліміозі́т, за́палення декілько́х м'язі́в.

полиневрит (*polyneuritis*) – за́палення декілько́х нерві́в, поліневрі́т, мно́гонерві́ця; *polyneuritis diphtherica* – поліневрі́т дифте́рійний (обкладко́вий); *polyneuritis syphilitica* – поліневрі́т (за́палення декільк. нерв.) сифілі́тичний (пранцо́вий); мно́гонерві́ця сифілі́тична.

полинуклеарный (*polynuclearis*) – ба́гато-ядерце́вий, полінуклеа́рний.

полинуклеоз (*polynucleosis*) – полінуклео́за, перева́га ба́гато-ядерни́х білокрі́вців.

полиодонтия (*polyodontia*) – збі́льшена кілько́сть зубі́в.

poliomyelitis – за́палення сі́рої субста́нції спі́нного мо́зку (пе́редніх ро́гів); поліо́мієлі́т.

poliosis circumscripta – сиві́ння обме́жене.

полипотом (*polypotom*) – поліпо́том; при́лад для ві́тину полі́пів.

полип (*polypus*) – полі́п, -пу; (*зоол.*) – во́дяна губка́; **полип слизистый** – на́слизень; **фиброзный** – фібро́зний, волокня́стий, волокнува́тий.

полисахариды – полісаха́риди.

полиспермия (*polyspermia*) – поліспермі́я, на́сіннетеча́.

полиурия (*polyuria*) – поліу́рія, збі́льшення кілько́сти се́чи, ба́гатосеча́.

поллюция – випорскування насіння у сні, поліція.

полнеть – повнішати, глэдшати, ситішати, грубшати, набирати тіла.

полнокровие (plethora) – повнокр́овність, -ности; повнокр́ів'я, крові́стість.

полнокровный – крові́стий, повнокр́овний.

полнолицый – повнові́дий, повнолі́ций.

полнолуние – пов́ня.

полнота – пов́ність, пов́нява; **полнота зго-рання** – пов́ність горіння.

полный – пов́ний; (*тучный*) – гладкий, пов́ний; сі́тий, гру́бий, опáсистий, ті́листий; (*деленне*) – ці́лкові́тий.

полная борозда (fissura) – ці́лкові́та моз-кова борозна́ (*эмбр.*).

полное деление – ці́лкові́тий по́діл.

половина – полови́на, полови́нка, пів; **поло-винный** – полови́нний.

половой (sexualis) – 1) статéвий, сексуа́ль-ний, полови́й; 2) підло́говий; **половой акт** (coitus) – споло́вання; **половое бессилие** – статéва (полова́) недолу́жність; **половой вопрос** – сексуа́льне (полове́) пита́ння.

половые органы (genitalia) – приро́дження, діторо́дні о́ргани.

пологий – по́логий, по́ложистий, спа́дистий, похі́лий.

положение (situs, positio) – станóвище, стан, по́зиція, поста́ва; (*правило*) – пра́вило; (*устав*) – стату́т; (*логическое*) – тве́р-дження; **положение** (positio) **при родах** – поста́ва; **затылочное положение** (пло-да) – поті́лична поста́ва; **поперечное положение** – попе́рчна поста́ва; **лоб-ное положение** – чолова́ (лобова́) по-ста́ва; **лицевое положение** – лицева́ по-ста́ва; **ягодичное положение** – сідни́чна поста́ва.

полоса (stria, linea) – сму́га, сму́жка, па́с-муга; stria malleolaris – молотóчкова сму́га; stria terminalis – пограни́чна сму́га; stria medullaris – мозкова́ сму́га.

полосатый (striatus) – смугна́стий, посму-гований, мере́жаний; **поперечно-поло-сатый** – попере́к-посму́гований.

полоскание (gargarisma) – поло́скання.

полоскать, -ся – поло́ска́ти, -ся; плю́скати, -ся.

полостной – дуплі́нний, ямі́нний, порож-нявий.

полость (cavum) – дуплі́на, дупла́вина, по-рóżнява, я́ма, поро́жнійна, ямі́на; cavum oris – ротова́ ямі́на; cavum pelvis – мискова́ я́ма; cavum thoracis – огру́дна дуплі́на; cavum abdominalis – черевна́ дуплі́на; са-

vum pericardii – дуплі́на осе́рдя (осе́рдна); cavum pleurae – плéвро́ва дуплі́на; cavum tympani – бубонце́ва (бараба́нна) дуплі́на (дупла́вина).

полость головной кишки – дуплі́на голо-во́ї кішки.

полость дробления – дуплі́на борознува́ння.

полость тазовой кишки – дуплі́на мисково́ї кішки; **пол. хвостовой кишки** – дуплі́на хвостово́ї кішки.

полотенце – рушні́к, -ка.

полоумие – приду́ркуватість; недоу́мкува-тість, -тости.

полоумный – приду́ркуватий, недоу́мкува-тий, недоу́мок, пришелéпуватий.

полування – півва́нна, півкупéля.

полувывих – півзві́х, півві́вих.

полугнилой – напівзогні́лий, при́гнилий.

полуда – полу́да.

полудить – поцинува́ти, полуді́ти.

полуживой – ле́две живі́й, напівживі́й.

полужидкий – півплі́нний, напіврі́дкий.

полуканал (semicanalis) – півканáл, -лу; півпрóвід, -воду.

полукружный (semicircularis) – півокру́г-лий, півобі́жний, напівколо́вий, напів-кру́глий.

полулунный (semilunaris) – півмі́сячний, молодикóвий; valvula semilunaris – півмі́-сячна, молоді́кова за́слінка.

полумертвый – напівме́ртвий.

полуостров – півóстрів, -ва.

полуоткрытый (*окна, двери*) – напіввідчи-нений; (*о глазах*) – напіврозплю́щений; (*о рта*) – напіввідкрі́тий.

полупаралич – див. “парез”.

полуперепончатый (semimembranosus) – півперетінчастий, півболончастий.

полупослед (semiplacenta) – півложі́сько, -ка.

полупроводник – півпрові́дник, -ка.

полупрозрачный – напівпрозо́рий, напів-просві́тчастий.

полупроницаемый – напівпроні́кливий.

полусонный – напівсо́нний.

полусустав (hemiarthrosis) – півсугло́б'я, напівсугло́б.

полусухожильный (semitendinosus) – пів-сухожі́лковий, півтужне́вий, півтяглові́й.

полутень – півті́нь, -ни; су́тінь, -ни.

полуустойчивое равновесие – напівсті́йка рівнова́га.

полушарие (hemisphaerium) – півку́ля. Див. “мозг”.

полый (cavus) – дупла́вий, порожні́й, дудча́-стий, порóżнявий; vena cava – дупла́ва ве́на.

полынь (*Artemisia absinthium*) – полінь, -ню; полін, -ну.
польза – ко́ристь, -сти; **пользоваться** – користува́тися.
пользовать – лікува́ти, го́їти, курува́ти.
полюс – бігу́н, по́люс; **полюсный** – бігуно́вий, по́люсний.
полюс отрицательный – негаті́вний по́люс; **положительный п.** – позиті́вний п.
поляризация – поляриза́ція; **поляризация круговая** – ко́лова́ поляриза́ція.
поляриность – поля́рність, -ности.
полярный – поля́рний.
полярная клетка – поля́рна клі́тина.
помада – пома́да.
помазать – помасти́ти, пома́зати.
помертвелый – помертві́лий, омертві́лий, заме́рлий.
помертветь – помертві́ти, заме́рти.
помесь – мішани́на; (*кровная*) – по́круч, -чи.
помет – кал, -лу; (*сухие испражнения скота*) – кі́з'як; (*куриный помет*) – по́слід.
помешанный – божеві́льний, наві́сний.
помешательство – божеві́лля, божеві́льність, наві́женство.
помешаться – збожево́літи, знаві́снити, зсу́нутись з глу́зду, стеря́тись.
помещение – примі́щення, помі́щення.
помирать, помереть – поми́рати, помі́рти.
помои – помі́ї, -мій; ві́полоски, -ів.
помойный – помі́йний; **помойная яма** – помі́йна я́ма.
помокреть – змокри́ти, помокри́ти.
помолодеть – помоло́дшати, помоло́діти.
поморщенный – помор́щений, змор́щений;
поморщить, -ся, – помор́щити, -ся; змор́щити, -ся.
помощь – по́міч, -мочи; до́помо́га, підмо́га.
помпа (насос) – по́мпа; смо́к, -ку; водо́тя́г, -гу.
помрачать, -чить – тьма́ріти, потьма́ріти.
помрачение – потьма́рення, затума́нення, [за]мо́ро́ка, на́пуст, о́мрак.
помутить, -ся – заму́тити, -ся; скаламу́тити, -ся; ско́лотіти.
помутнение (opacitas) – змутні́ння, заму́тні́ість, скаламу́чення.
помыть – помі́яти; (*белье*) – попра́ти, ви́прати.
понижать, понизить, -ся – зні́жувати, зні́зити; понижа́ти, поні́зити, знижа́ти, зні́зити, опу́скати; (*про воду, опух*) – опада́ти, спада́ти, спа́сти; (**-ться**) – зні́жуватися, спада́ти.
понижение точки замерзания – спада́ння то́чки замерза́ння.

понижение – зні́ження, поні́ження; (*температуры*) – спада́ння.
пониженный – зні́жений, поні́жений, обни́жений.
понос (diarrhoea) – проно́с, -су; бігу́нка, біга́чка; **кровавый понос** – різа́чка, черві́нка.
понуждение – прі́мус, -су; си́лування, при́неволюва́ння.
понятие (*понимание*) – розу́мні́ня; (*способность понимать*) – т́яма, (*представление*) – т́яма, ду́мка.
понюхать – поню́хати.
попарно – па́рами.
поперевязывать – поперев'язува́ти.
поперек – упо́перек, поперéк, на́впо́перек.
поперечник – поперéчник, -ка; про́гін, -го́ну; ді́аметр, -тру.
поперечно-полосатый – пересму́жистий, пересму́гостріча́тий, поперéк-посму́гова́ний.
поперечный (transversalis) – поперéчний;
поперечное положение (плода) – поперéчна поста́ва (плода́); colon transversum – поперéчна ободо́ва кі́шка; musculus transversus abdominis – поперéчний черевни́й му́скул.
поперечная складка (septum transversum) – поперéчна перéтинка.
поперхнуться – попірхну́тися; (*питьем*) – захлину́тися.
почечение – пеклува́ння, дба́ння, до́гляд; турбо́та.
почечь – попекти́.
пополнеть – поповні́шати, поповні́ти.
поправка (здоровья) – по́правка; (*исправление*) – пола́годження.
поправляться, поправиться (*после болезни*) – оду́жувати, оду́жати, ві́дужати, ві́чуняти.
попудрить – попудри́ти.
популяризировать – популяризува́ти.
попутный – подоро́жний; (*ветер*) – ходови́й, погóжий, погíдний.
пора (stoma) – шпа́ра (*мн.* – шпа́ри).
поражать, -зить – вража́ти, врази́ти; (уди́вить) – дивува́ти, здивува́ти.
поражение – пора́зка; (affectio) – ура́за, ура́зка.
пораженный – вра́жений, ура́жений.
поранить – порани́ти; ура́зити; **поранение** – поране́ння.
поредеть – порі́дшати, зрі́днути, порі́діти.
порез – порі́з, -зу; порі́зка.
порезать – порі́зати; (*хлеб*) – покра́яти.
поржаветь – поржа́віти, поіржа́віти.

пористость – поруватість, шпаристість.
пористый – поруватий, шпаристий.
порнографический – порнографічний; **порнография** – порнографія.
поровну (ana) – рівно, нарівно.
порода (genus) – порода; рід (роду); плід (плóду); **породистый** – породистий, доброго плóду.
порождать, -дить – зроджати, породити, сплòдити, родити; (**причинять**) – творити створити, чинити.
порозность – шпаруватість. Див. “**пористость**”.
порок (vitium) – вада, хіба, ганч, гандж, ганджа́; **порок сердца** – вада серця (серцева́).
поросший – зарóслий.
порох – поро́х, стрільний поро́х.
порочный (vitiosus) – вадливий, хібний.
порошинка – порошійка.
порошкообразный – порошкуватий.
порошок – порошóк, -шку́; **в порошок об- ратить** – спорошкувати; **в порошок из- мельченный** – спорошкóваний.
порошок древесного угля – деревнову́- гільний порошóк.
порция – порція, пайка, пайóк; **порцион- ный** – порційний, пайковий.
порча – псування, нівечення, шко́да; **пор- ченный** – зіпсований, попсований, зні- вечений, збáвлений.
поршень – шпіндель, -для; поршень, -шня.
посадка – саджання, садження.
посесть – посі́вити.
посеребровать, -брить – посрі́бляти, посрі́б- ніти; посрі́блювати, посрі́блити.
посещение – відвідини (відвідин); відвіду- вання, одвідання.
посиневший – посинілий.
посинеть – посі́нити.
посинить – посиніти.
послабление – по́пуск, -ку, полéгкість, -кос- ти; пі́льга, по́пуст, -ту.
послаблять, -бить – по́пускати, по́пустити.
послед (placenta) – ложі́сько, -ка; позі́ддя, послі́д, чисті́ло, зчі́сток; **отделение п.** – відді́лення ложі́ська.
послед кольцеобразный (placenta zonaria) – каблучко́ве ложі́сько; **послед полный** (placenta vera) – ці́лковите ложі́сько.
последний мозг (myelencephalum) – о́стан- ній мо́зок (довга́стий).
последовательность – послі́довність, -нос- ти; **последовательный** – послі́довний.
последствие – на́слідок, -дку.
последующий – на́ступний.
послеобеденный – пообі́дній.

послеоперационный – поопера́ційний.
послеродовой – післяполо́говий, післяродо́- вий, породóвий, пополі́жничий.
послойный – пошарóвий, поверствóвий; (**послойно**) – пошáрно, плат за пла́том.
посмертный – посме́ртний.
посоветовать – пора́дити, порáяти, нара́дити.
постбронхиальные тельца – постбран- хія́льні (зя́брові) ті́льця.
постель – по́стіль, постéля, лі́жко.
постельный – по́стільний.
постепенность – ступне́вість, -вості; посту- по́вість; **постепенный** – ступне́вий, пос- тупо́вний.
постигать, постичь, постигнуть – спо- тика́ти, спі́ткати; **постигло горе** – спі́т- кало лі́хо; **понимать** – розумі́ти, зрозу- мі́ти, збагну́ти.
постилка – підсти́лка.
посторонний – сторо́нній, чужий.
постоянный – пості́йний; (**стойкий**) – ста́- лий, трива́лий.
постоянство – пості́йність, -ности; (**стой- кость**) – ста́лість, трива́лість.
пострел (lumbago) – уло́ми в кри́жах; о́хват, про́шиб.
построение – будова́ння, констру́кція, бу- до́ва; **построение цепью** – ланцюго́ва бу- до́ва.
постукивание (percussio) – обсту́кування, о́бстук, перку́сія, стукоті́ння.
постукивать (мед.) – сту́кати, обсту́кувати.
поступательный – поступо́вий, поступні́й.
поступь – хода́, по́ступ, -пу.
посуда – по́суд, -ду; на́чіння; (**одна**) – по- су́дина; **измерительная п.** – вимі́рова, ка́лібро́ва посу́дина.
пот – пі́т (по́ту).
поташ – пота́ш, -шу́.
поташный – поташо́вий; **поташный за- вод** – пота́шня.
потемнение – затéмнення.
потемнеть – потемні́ти, потемні́шати.
потемневший, потемнелый – потемні́лий, стемні́лий.
потение – пі́тіння, поті́ння.
потенция (potentia) – потéнція, сі́ла, зда́т- ність, можли́вість; potentia coeundi – зда́тність до споло́вання; potentia concipi- endi – зда́тність до завагі́тнення; potentia generandi – плі́дність, -ности.
потеть, вспотеть – пі́тніти, упрі́вати; спі́т- ніти, упрі́ти.
потеря – утра́та, згу́ба.
потерять – утрати́ти, загубі́ти; **потерять зрение** – стемні́ти на о́чі; **потерять слух** –

занечу́яти; **потерять девственность** – віно́к згу́бити, діво́цтво, неві́нність; **потерять сознание** – опа́морочитися, знеприто́мніти.

потливость – пі́тня́вість, -вості.

потливый – пі́тня́вий, поті́вий.

потовый (sudoriferus) – потові́й; **железы потовые** (glandulae sudoriferae) – потові́ залози.

потогонный – потого́нний.

потоотделение – потовиді́лення; потови́діл, -лу.

потребление – спожи́вння, ужи́вання.

потреблять, потребить – спожи́вати, спо́жити; ужи́вати.

потребность – потре́ба; **возникает потребность** – повста́є потре́ба, виника́є потре́ба.

потребный – потрі́бний.

потрескавшийся, потресканный – поре́паний, потрі́сканий.

потрескаться – поре́патися, потрі́скатися, полу́скатися, розлу́скатися, порозтрі́скуватися.

потроха – тельбу́хи, по́трух, -ху.

потрошение – тельбу́шіння, па́трання.

потрошить – тельбу́шити, тре́бушити, па́трати.

потрясать, -трясти – трясти́, потрясти́, то́рсати, по́торсати, тру́сити; (*колебать*) – хи́тати, захи́тати.

потрясение (*душевное*) – звору́шення, збу́рення; стра́сіння, стру́сіння, стру́с, -су.

потуги – на́ту́ги, пере́йми, хва́тки.

потускнеть – поме́ркти, поме́ркнути, потьма́ритися, потьми́тися, потемні́ти.

потягивание – потяга́ння.

потягиваться – потяга́тися, витяга́тися.

потяжелеть – пова́жчати.

похварывать – слабу́вати, незду́жати, хо́рувати.

похлебка – ю́шка; (*гороховая*) – горо́хв'янка; (*с рыбой*) – сьорба́, щербá.

походка – хода́; хі́д (хо́ду); хі́дня; **с утиной походкой** – качконо́гий.

похоронить – поховáти.

похотливость (libido) – хті́вість, пожа́длівість, похі́тлівість, по́хить, -хоти; сла́снота.

похотливый – хті́вий, пожа́дливий, похі́тливий.

похотник – див. “**клитор**”.

похудание – сху́днення.

похудевший – сху́длий, поху́длий, змарні́лий.

похудеть – сху́днути, поху́днути, змарні́ти; (*на лице*) – спа́сти з лиця́; (*на теле*) – спа́сти з ті́ла.

поцарапать – подря́пати.

поцелуй – поцілу́нок, -нку.

почва – ґрунт, -ту; (*черноземная*) – чорно́зем.

почвенный – ґрунто́вий.

почерневший – почорні́лий.

почернеть – почорні́ти.

почернение – почорні́ння.

почернить – почорні́ти.

почесать, почесывать – почу́хати, поче́сати, чу́хати, почу́хувати.

почесуха (prurigo) – свербе́ць, -бця́.

почесывание – почу́хування, чу́хання.

почечный (renalis) – нирко́вий; tubuli renales – нирко́ві трубочкі́ (ру́рочки), кана́льчики.

почечная воронка (nephrostoma) – нирко́ва лі́йка.

почка (*бот.*) – бру́нька, брость, -ти; брос-ті́на; (*цветочная*) – пуп'я́нок, пуп'я́шок; (*на табаке*) – пасинкі́; **выбрасывать почки** – набру́нькува́тися, брості́тися.

почка (ren) – ні́рка; hilus renalis – нирко́ві ворота́; sinus ren. – нирко́ва зато́ка; extremitas superior – ве́рхній (горі́шній) кіне́ць; impressio – втиск; capsula adiposa – товще́ва (жиро́ва) ка́псула; tunica fibrosa – фі́брозна оболо́на; tubuli renales – нирко́ві трубочкі́ (ру́рочки), кана́льчики; tubuli renal. contorti – покру́чені нирко́ві трубочкі́; tubuli ren. recti – про́сті нирко́ві трубочкі́ (ру́рочки); substantia corticalis – коро́ва субста́нція (тво́риво); substantia medullaris – мозко́ва субста́нція (тво́риво); lobi renal. – нирко́ві часткі́; area cribrosa – реше́тяне по́ле; foramina papillaria – пипко́ві отво́ри; columna renales – нирко́ві стовпí; corpuscula renis – нирко́ві тільця́; glomeruli – клубо́чки; pelvis renalis – нирко́ва мі́ска; calyces renales – нирко́ві кели́хи.

почка первичная – перві́сна ні́рка, Во́льфово ті́ло.

почки первичной проток – прохі́д (про́від) перві́сної ні́рки.

почки первичной половая (передняя) часть – поло́ва (ста́тева) пере́дня части́на перві́сної ні́рки.

почки первичной половые тяжи – поло́ві па́сма перві́сної ні́рки.

почки воспаление (nephritis) – нефрі́т, -ту; нирко́вийця (нирчи́ця); запáлення ниро́к. Див. “**нефрит**”.

почкование – бру́нькува́ння.

почкование клетки – клі́тинне бру́нькува́ння.

почковидный – нирку́ватий.

почувствовать – відчу́ти, почу́ти, вчу́ти.

пощупать – помацати, полапати.

появление – поява, з'явлення, появленн^я з'ява.

появляться, явиться – з'являтися, з'яв^итися появлятися, появилися; (*зразу*) – виникати; (*много*) – висипати, вісипати, виступати, віступити.

пояс (zona) – пояс, -са; поясок, -скá; пасок -скá; (*геогр.*) – пояс, смуга.

поясница – крижі; попереk, -ку.

поясничный (lumbalis) – поперековий; **позвонки поясничные** (vertebrae lumbales) – поперекові хребці; **область поясничная** (regio lumbalis) – поперекова ділянка.

поясной – поясний.

правоспособность – правоздатність, -ности.

правоспособный – правоздатний.

правая рука (manus dextra) – правіця.

правосторонний – правобічний; **паховая правосторонняя грыжа** (hernia inguinal dextra) – правобічна пахвінна килá (гилá).

практиковать – практикувати.

прачешная – пральня, прачкарня.

праща – прáща, швігал[в]ка, кідало; **пращеобразный** – прашуватий, швігалкуватий.

превращать, превратить, -ся – перетворювати, -ся; перетворити, -ся; перевертати, -ся; перевернути, -ся; обертати, -ся; обернути, -ся.

превращение – перетворення, перетворювання; заміна; обертання; обертання; перевертання; (*изменение*) – переінакшення.

преграда (septum) – перетинка, перегородження; перегорода, перепона, перешкода, завада.

предбрачный – передшлюбний.

предварительный – попередній, завчасний, задалегідний.

предверие (atrium, vestibulum) – присінок, -нка; (vestibulum oris) – ротовий присінок.

предвестник (prodromus) – передвісник, віщун, віщувальник.

предвидеть – передбачати, вбачати, передбачити, завбачити.

предвкушение – засмак, -ку.

предельный – граничний, крайній, конічний.

придиастола (praediastola) – кінцева частина систоли.

предлежание – [на]передлежання, попереддя.

предлежащий – напередлежачий, попередній.

предок, предки – прѣдок, -дка; прѣдки, предків'я.

предостерегать, предостеречь – перестерігати, перестерегти; остерігати, остерегти.

предостережение – пересторога, перестерігання, осторога.

предосторожность – осторога, обережність, -ности; обачність.

предохранение – охорона, запобігання.

предохранитель – застерезний, захисник.

предохранительный – застерезливий, запобіжний.

предохранять, -нить – оберегати, оберегти; охороняти, охороніти.

предписание – припис, -су; наказ, -зу.

предписывать, предписать – наказувати, наказати; приписувати, приписати.

предплечье (antibrachium) – передрам'я, передпліччя.

предплюсна (larsus) – заплісно; (ossa tarsi) – заплеснякі (заплеснові кістки).

предполагать, -положить – гадати, припускати, припустити; домислятися, домислитися.

предположение – припущення, здогадка, догад, гадка, домисел, гіпотеза.

предпочечная воронка – передниркова лійка.

предпочечный клубочек – переднирковий клубочок.

предпочечный проток – прохід переднірки.

предпочки (pronephros) – переднірки.

предрасположенный – схильний; (*к болезням*) – хоровітий, слабовітий, схильний на хороби.

предрасположение – схильність, -ности; нахил.

предсердие (atrium cordis) – передсердя; atrium dextrum – праве передсердя: mm. pectinati – гребінні м'яси; sulcus terminal. atr. dextri – пограничний рівчак прав. передсердя; crista terminalis – пограничний гребінець; sinus venarum (cavarum) – затока (дуплавих) вен; limbus fossae ovalis (Vieussenii) – пруг овальної заглибки (Вієсеніїв); atrium sinistrum: auricula sinistra – ліве вушко; valvula foraminis ovalis – заслінка овального отвору.

предсказание (prognosis) – прогноза; провіщення, віщування, проорокування.

предсказывать, -сказать – провіщати, провістити, віщувати, проорокувати.

предсмертный – передсмертний; **агония**

предсмертная – конання; **предсмертные**

пятна – мурава, муравіця.

представление – уява, уявлення; (*канцел.*) –

подання, внёсення; (*в театре*) – вистава.
предстательная железа (prostate) – передміхурова залоза, передсечнік; *isthmus prostatatae* – передсечникова вузлина; *corpus glandulare* – залозове тіло; *ductus prost.* – передсеч. прохід; *succus prostat.* – передсеч. сік; *glandula bulbourethralis* (Cowperi) – залоза сечівникової бульби (Куперова); *ductus excretorius* – екскреторний прохід.
предумышление – намісність, умисність, -ности; **предумышленный** – намісний.
предупредительный – запобігливий, запобіжний; (**вежливый**) – ввічливий.
предупредить – запобігати, запобігти (*чому*); упереджати, упередити; попереджати, попередити, перестерігати, перестерегти.
предупреждение – попередження, запобігання.
предусматривать, -смотреть – завбачати, завбачити, передбачати, передбачити.
предусмотрение – передбачення, завбачення.
предусмотренный – передбачений, завбачений.
предусмотрительность – завбачність, завбачливість; прозірливість, обачність; **предусмотрительный** – завбачливий, обачний, прозірливий.
предыдущий – попередній.
предчувствие – передчуття.
предчувствовать – передчувати.
предшественник ногтя – попередник нігтя (*эмбр.*).
преемственность – наступність, -ности.
преемственный – наступний.
преждевременный – передчасний, завчасний, нечасний; **преждевременный ребенок** – нечасна дитина, нечасне; **преждевременно** – передчасно, завчасно, нечасно; **преждевременные роды** – передчасні пологи.
презерватив – презерватива, захисник, охоронник.
прекращение – припинення.
прекращать, прекратить – припиняти, припинити; **-ться** – припинятися, припинітися.
преклонный (*возраст*) – похилий (вік).
преломление (refractio) – заломлення, переломлювання; **преломление света** – заломлення світла.
переломлять, -ломить – заломлювати, заломити, переломлювати, переломити; **-ться** – заломлюватися, переломлюватися.
преломляемость – заломлюваність, -ности; **-мленный** – заломлений.

преломляющая способность – переломна здатність.
прелость – заприлість, -лости; злеглість.
прелый – заприлий; (*о муке*) – злеглий, прилеглий.
прелюбодеяние – чужоложество, чужолобство, перелюбство.
прение – 1) (*гниение*) – запривання, пріння; 2) дискусія, змагання; (*в суде*) – промова.
преобразование – перетворювання, перетворення.
преодолевать, -долеть – перемагати, перемогти, здолати, подужувати, подужати.
преодоление – перемога, подолання, подужання; **-лимый** – переможний, поборний.
препарат – препарат, -ту.
препарирование – препарування, оброблення.
препарировать – препарувати, оброблювати.
praerutium – див. “плоть”.
препятствие – перешкода, перепона.
препятствовать, воспрепятствовать – перешкоджати, перешкодити; бути на перешкоді, на заваді.
прерванный – перепинений.
прерывать, прервать (*веревку*) – переривати, перервати; (*разговор*) – перебивати, перебити; перепиняти, перепинити.
прерывающийся – уриваний, уривчатий.
прерывистый – переривча[с]тий, перериваний; (**п. спектор**) – переривча[с]тий спектор.
presbyopia – далекозорість стареча, пресбіопія.
пресистола (praesystola) – пресістола, передсістола.
пресбиофрения (presbyophrenia) – пресбіофренія, старече здитинення.
пресистолический – передсistolічний; **шум пресистолический** – передсistolічний шум.
преследование (persecutio) – переслідування.
преследовать – переслідувати.
пресмыкание – плазування; **пресмыкающийся** – плазовитий, плазуватий; плазун, -на; гад, гадина.
пресный – прісний, солідкий.
пресперматиды – пресперматиди.
пресс – прес, гніт, давило, чави; **положить под пресс** – покласти під гніт, нагнітити.
прессование – стискання, пресування, тиск, гніт.
прессованный – гнічений, тіснений, пресований.

прессовать – гнітіти, пресувати, душити, відтіскувати, чавіти, вичавлювати.
престарелость – старість; старість, -рости.
престарелый – престарій, старезний, староденний.
преступление – злочин, -ну.
преступный – злочинний.
пресыщенный (*раствор*) – пересічений (розчин).
преувеличение – прибільшення, прибільшування.
проходящий – минущий, перебутний, дочасний, минущий.
прибавочный (*accessorius*) – додатковий.
прибор – прилад, -ду; приладдя, пристрій, -рою.
приборка – прибирання.
приведение – припровадження, наведення;
приведение в порядок – порядкування, упорядковування.
прививальный – прищепний.
прививание – щеплення, щепіння.
прививатель, -ница – щепій, -ія; щепільник, -ниця.
прививать, привить (*оспу, дерево*) – прищеплювати, прищепіти; нащиплювати, нащепіти, щепіти.
прививка – щепіння, щеплення, нащиплювання.
привитой – прищеплений.
привидение – привид, -ду; марá; манá.
приводить, привести (*пример*) – наводити, навести (приклад); (*в движение*) – пускати в рух; (*в чувства*) – очутіти, відходити когó.
приводящий (*adductor*) – притягáч; *adductor hallucis* – пálноховий притягáч.
привратник (*pylorus*) – бра́мник; бра́ма шлункова (пілорус).
привыкание – привикання, звикання.
привыкать, привыкнуть – привикати, привікнути; звикати, звікнути, призвичаюватися, призвичаїтися.
привыкший – привіклий, звіклий.
привычка – звічка, нівічка; привічка.
привычный – звичний, призвичаєний.
привязчивость – причепливість, -вости; на́лазливість.
привязчивый – приче́[і]пливий, на́лазливий; приче́па (люди́на).
приглушить – приглушити, притлуміти.
приговор – вірок, -ку; присуд, -ду.
приготовление – готування, приготування, лаштування, лагодження; (*постели*) – слання.
приготовлять, приготовить – готувати

приготувати, лагодити, споряджати, лаштувати.
придавленность – пригноблення, пригніченість, -ности.
придаток (*appendix*) – до́даток, -тка; при́вісок; **придаток яичка** (*epididymus*) – до́даток яєчковий; **п. яичника** (*epiorphogon*) – над'я́чник.
придаточный – додатковий.
придыхание – при́дих, -ху.
придыхательный – приди́ховий.
прием – прийма́ння, прийо́м.
приемная – прийма́льня, прийма́льна кімна́та.
прижатие (*compressio*) – притискáння, при́тиск, -ску.
прижимать, прижать – притіскувати, притисну́ти, притиска́ти, придуши́ти, при́чавіти; **-ся** – приту́літися.
прижигание – припіка́ння, припа́лювання.
прижигатель – припіка́ч, -ча́.
прижигать, прижечь – припіка́ти, при́пекти́; припа́лювати, припáліти.
прижигающий – припáльний, пáлючий.
призма – при́зма; гра́няк, -ка́.
признак – озна́ка, прикме́та, позна́ка, при́зна́ка.
призрак – ма́ра, -рі́; при́вид, -ду; ма́рево, облу́да, ома́на.
призрение – до́гляд, опікува́ння, пе[і]клува́ння, дба́ння.
прикасаться, прикоснуться – дотóркуватися, доторкну́тися; торка́тися, торкну́тися.
прикидываться, прикинуться (*кем*) – удава́ти, уда́ти (*кого́*); (*о болезни*) – прики́нутися, причі́плятися, причепі́тися (прики́нулася боля́чка).
прикосновение – до́тик (*до кого́, до чо́го*) торка́ння (*кого́, чо́го*), доторка́ння.
прикрепление – прикрі́плення.
прикреплять, закрепить – прикрі́пляти, прикрі́піти.
прикусывать, прикусить – прику́шувати, прикуси́ти.
прилегать, прилечь – приляга́ти, прилягті́; (*прилипать*) – пристава́ти, пристáти.
прилив (*congestio*) – приплі́в, на́плив, до́плив.
приливать, прилить (*доливать*) – долива́ти, доли́ти; (*подступать*) – приплива́ти, приплисти́, притіка́ти, притекти́; **кровь прилила к голове** – кров уда́рила в го́лову.
прилипать, прилипнуть – прилипа́ти, прилі́пнути; лі́пти, прилі́пти; прилі́плятися, прилі́пітися; (*о болезни*) – чи́плятися, причепі́тися.

прилипчивость – причіпність, -ности; за-
разливість.

прилипчивый (*о болезни*) – чіпкий, при-
чіпний, заразливий; **прилипчивая бо-
лезнь** – чіпка хороба.

применение (*силы*) – прикладання; (*маши-
ны, системы*) – пристосування, застосу-
вання, вживання.

примерзать, примерзнуть – примерзати,
примёрзнати.

примесь – примішка, домішка.

примета – прикмета, ознака, знак.

примешивание – примішування, домішу-
вання.

примешивать, примешать – примішувати;
примішати, домішувати, домішати.

примочка – примочка; (*действие*) – примо-
чування.

принимать, принять – приймати, прийняти
(кого за..., что за...); вважати, мати когось
за..., **принимать во внимание** – брати до
уваги; **принимать, принять известную
форму** – прибирати, прибрати певної
форми.

приниматься, приняться (*за что*) – брати-
ся, узятися до чого; заходжуватися, заході-
тися (*кóло чóго*); (*о растениях*) – прийма-
тися, прийнятися.

принудительный – примусовий.

принуждать, принудить – сїлувати, при-
сїлувати, примушувати, примусити.

принуждение – примус, -гу; сїлування.

приобретенный – придбаний, набутий.

припадок (*paroxysmus*) – напад, -ду; парок-
сїзм.

припадочный – 1) нападний; 2) причинний.

припарка – припárка, óклад; **ставит себе
припарки** – óклад брати.

приподниматься, приподняться (*с кроват-
ти*) – підводитися, підвєстїся (*з ліжка*).

припухание – припухання, напухання.

припухать, припухнуть – підпухати, під-
пұхнути; пұхти, напухати, напұхти, на-
пұхнути; набрякати, набрякнути.

припухлость – підпұхлість, -лости; пухлі-
на, пухлітина.

припухлый – при[на]пұхлий, набряклий.

прирастание – приростання.

прирастать, прирости – приростати, при-
рості, зростітися, зростїся.

приращение – прирощування, прирощення;
(*увеличение*) – збільшення, приріст, -росту.

природа – природа; (*характер*) – вдача, на-
тура; (*существо*) – суть, -ти; **от природы** –
зрóду.

природный – природни[i]й, (урожденный) –

прирóджений, родімий.

прирожденный – прирóджений.

прирост – приріст, -росту.

приростать, прирости – приростати, при-
рості.

приросший – прирощений, прирóслий.

присасывать, присосать – присмо́ктувати,
присмокта́ти; присиса́ти, приссáти.

присматривание – доглядання.

присмотр – догляд, -ду; нагляд.

присоединение – приєднання, прилу́чення.

присоединять, присоединить – приєдну-
вати, приєднати; прилуча́ти, прилучи́ти;
-ться – приєднуватися, прилуча́тися.

приспособление (*действие*) – пристосува́н-
ня, приладнува́ння, приладна́ння; (*при-
бор*) – при́лад, -ду; при́стрій, -строю; (*к
окруж. обстановке*) – пристосува́ння,
призвичає́ння.

приспособленный – пристосóваний; (*к
окруж. обстановке*) – призвичає́ний.

приспособлять, приспособить, -ся – при-
стосóвувати, пристосува́ти, -ся; прила́го-
джувати, прила́годити, -ся; приладна́ти;
(*к окруж. обстановке*) – призвича́юва-
тися, призвича́їтися; прина́гурюватися,
прина́гуритися.

пристальный – пільний; **-ный взгляд** –
пільний по́гляд.

пристеночный (*parietalis*) – присті́нний;
pleura parietalis – присті́нна плє́вра.

приступ – див. “пароксизм”.

присыпать, присыпать – присипа́ти, при-
сипа́ти; (*прибавлять*) – підсипа́ти, підси-
пати.

присыпка (*действие*) – присипа́ння, підси-
па́ння; (*порошок*) – при́сипка.

присыхать, подсохнуть – присиха́ти, при-
со́хнути, присо́хти.

притворный – удаваний, нещі́рий.

притворство – прикі́дливість, -вости; уда-
ва́ння.

притворщик – прикі́дько, облúдник.

притворяться, притвориться – прикида́-
тися, прики́нутися (*ким*); удави́ти, уда́ти
(*кого*).

приток (прилив) – приплі́в, -ву; до́плив;
приток свежего воздуха – до́плив свіжо-
го пові́тря.

приторный – нудний, нудкі́й.

притупление – зату́плення, приту́плення,
приглу́шення.

притупленный – зату́плений, приту́плений,
приглу́шений.

притуплять, притупить, -ся – зату́плювати,
затупи́ти, -ся.

притягивать, притягать, притянуть – притягувати, притягати, притягти; (**привлекать**) – приваблювати, привабити.

притяжение – притягання, притяг, -гу; тяжіння.

приучать, приучить – привчати, привчити; при звичаювати, при звичаїти; прина турювати, прина турити.

приучение – привчання, при звичаювання, прина турювання.

прихварывать – хорувати, нездужати, слабувати.

прихрамывание (claudicatio) – накульгування, шкандибання, налягання (на ногу).

прихрамывать – накульгувати, шкандибати.

прицветник – прицвіток, прицвітень.

причинный – причинний.

причинять, причинить – учиняти, учинити; удіяти, заподіяти; (**причинить смерть**) – заподіяти смерть.

пришивание – пришивання, приточування, приточення.

пришивать, пришить – пришивати, пришити.

прищемлять, прищемить – прищипувати, прищипнути, ущикнути, защикнути.

прищуривание – примружування, примруження.

прищуривать, прищурить – примружувати, примружити; прижмурувати, прижмурити, прищупити.

приют – притулок, -лку; захист.

pro autore – для автора; pro die – доза на день, денна доза; pro dosi – на одну дозу, одна доза; pro paupero – для бідного.

проба (experimentum) (испытание) – спроба, проба, спробунок, пробунок; (образец) – зразок, -зк.

пробка – корок, -рка; затичка; (деревянная) – чіп (чоп); **затыкать пробкой** – закорковувати.

пробковый – корковий.

пробный – пробний, спробний, взірцевий (зроблений на зразок, на пробу).

прободение – протин, проткнення.

прободенный (perforatus) – протятий, проколотий, прострочений.

проболеть – прохворіти, прослабувати.

проведение – проведено, переведення.

проветривание – провітрювання, провітрення.

проветривать, проветрить – провітрювати, провітрити.

провизия – харчі, провізія, живність, -ности.

провод (canalis) – провід, -воду; canales alveolares – дучкові проводи; (**провода**) – дріт (дроту).

проводимость – провідність, -ности.

проводник – 1) провідник, -ка; 2) проводір, -ря.

проводящий – провідний.

провода – дріт (дроту).

проглатывание – проковтування, ковтання, глтання.

проглатывать, проглотить – проковтувати, проковтнути; глгати, глгтнути; ковгати, ковгтнути.

прогноз (prognosis) – прогноза; передрікання.

prognosis anceps s. dubia s. incerta – непевна прогноза; prognosis bona – добра прогноза; prognosis infausta – несприятлива прогноза; prognosis letalis – передрікання смерті; prognosis mala – погана прогноза; prognosis pessima – дуже погана прогноза; prognosis quo ad functionem, somationem – прогноза що до рухів; що до видужання; prognosis quo ad restitutionem – прогноза що до повороту до минулого; prognosis quo ad validudinem completam – прогноза що до цілковитого видужання.

прогорклый – згірклий, їлкйй.

прогоркнуть – згіркнути, перегіркнути.

прогрессивный – поступовий, прогресивний; **паралич прогрессивный** (dementia paralytica) – недоумство паралізне, загальна поступова параліза (параліч).

прогрессировать – поступувати, прогресувати.

продевать, продеть (нитку в иголку) – усиляти, усилювати.

продолговатый (oblongus) – довгастий, подовгий, довгуватий; medula oblongata – довгастий мозок. Див. “мозок”.

продолжаться – продовжуватися, тривати.

продолжительный – довгий, довгочасний, довготривалий.

продольный (longitudinalis) – подовжний, повздовжний; **-ный разрез** – повздовжний розріз, розтин.

продувание – продув, продування.

продукт – здобуток, продукт; (провизия) – продукт, -ту.

продыравить – продірявити, продіркувати.

продыравленный (perforatus) – продіравлений.

прожорливость – ненажерливість, -вости.

прозопалгия [prosopalgia = tic douloureux (фр.)] – прозопалгія, нервйй трійчастого нерву; нервййй бйль лиця.

прозоплегия (prosoplegia) – прозоплегія, параліза обличчя.

прозоподиплегия (prosopodiplegia) – прозоподиплегія, обобічна параліза обличчя.

прозопоспазм (prosopospasmus) – сіпання корчі обличчя.

прозрачность – прозорість, -рости.

прозрачный (pellucidus) – прозорий, прозорчастий, просвітчастий.

производительность – творчість, продукційність, -ности.

производительный – творчий, продукційний.

производить, произвести (*родить*) – родити, породити; (*создавать*) – утворювати, утворити; (*вырабатывать*) – виробляти, виробити; (*п. следствие*) – чинити; вчинити слідство; (*влияние*) – справляти, справити, зробити (вплив).

производство – виробництво; **производство операции** – переведення (виконання) операції.

произвольный (spontaneus) – самовільний, самохітний.

произносить, произнести – вимовляти, вимовити; **п. бессмысленные звуки** – белькотати; **п. невнятно** – мугікати, момотати, мйморити.

произношение – 1) вимова; 2) промовляння.

происходит, произойти (*совершаться*) – творитися, діятися, робитися; зводитися; чинитися, зчинитися; відбуватися, відбуватися (*возникать*) – виникати; виникнути; повставати, повстати; (*о роде, происхождений*) – походити, піти.

происхождение (*начало*) – початок, -тку; (*род*) – походження.

прокаженный – прокажений.

проказа (lepra) – проказа; lepra maculosa – проказа плямиста; lepra tuberosa – проказа горбкувата.

прокаливать, прокалить – прожарювати, пропікати, прожарити, пропекти.

прокалывание – проколювання, протикання, проштрікування.

прокалывать, проколоть – проколювати, проколоти; протикати, проткнути.

прокипать, прокипеть – прокипати, прокипіти.

прокипятить – прокип'ятити, переварити.

прокисать, прокиснуть – прокисати, прокиснути, прокиссти.

прокислый – прокислий.

проклинания (proclination) – проклінація, схилення наперед.

проктит (proctitis) – проктит, кутніця, за-

палення кутні.

прокталгия (proctalgia s. proctagra) – прокталгія, біль у кутні нервовий.

проктодиния (proctodynia) – проктодинія, біль у кутні.

проктоцистотомия (proctocystotomia) – проктоцистотомія, розтин кутні й міхура.

проктэктомия (proctectomy) – проктектомія, вйтин частіни кутні.

проктоперинеоррафия (proctoperineorrhaphia) – проктоперинеорафія, зшивання переміжжя й кутні.

проктоплегия (proctoplegia) – проктоплегія, параліза кутні.

проктоптоз (proctoptyosis) – проктоптоза, випад[і]ння кутні.

прокторрагия (proctorrhagia) – прокторагія, кровотеча з кутні.

прокторрафия (proctorrhaphia) – прокторафія, зшивання кутні.

прокторрея (proctorrhoea) – прокторея, слізотеча з кутні.

проктосигмоидит (proctosigmoiditis) – проктосигмоїдит, запалення кутні й сигміватої кишки.

проктоспазм (proctospasmus) – проктоспзм, м'язові корчі кутні.

проктостеноз (proctostenosis) – проктостеноза, звузіння кутні.

проктотом (proctotom) – проктотом, ніж для розтину кутні.

прокол (punctio) – протик, -ку; проколення.

проксимальный – найближчий (до голови); проксимальний.

prolapsus (выпадение) – випадіння; випадання; prolapsus uteri – випадіння уразу.

проламывать, проломать – проламувати, проламати; проломлювати, проломити.

пролежень (decubitus) – пролежень, -жня; відлєжина.

проливной – заливний; тучний, ливний.

пролиферация (proliferatio) – проліферація, розплід, розмноження, розростання.

пролом – проломлення, пролом, -му; (*проломл. место*) – вйлом, -му.

промежностный (perinealis) – межниківий, межінний.

промежность (perineum) – переміжжя, проміжжя, межнік, -ка, межикроччя; raphe perinei – шво переможжя; musculi perinei – м'ясні переміжжя.

промежуток – переміжок, -жку; промєжка; (*времени*) – протяг.

промежуточный (interstitialis) – проміжний; **-ная ткань** (tela interstitialis) – проміжна тканина.

промокать, промокнуть – промокати, промóкнути.
промокший – змóклий.
promontorium (мыс) – пригірок, пагірок, передгір'я.
промывание – промивання; **-ние желудка** – промивання шлунку.
промывательный – промивальний.
промывать, промыть – промивати, промíти.
пронация (pronatio) – прона́ція, обертання долóні вниз.
проникание – проходіння, проймання.
проникать, проникнуть (*проходить*) – проходити, пройтí; (*постигать*) – збагну́ти; **-ться** – перейма́тися, пройма́тися, перейня́тися.
проницаемость – пропусkáльність, -ности; **-мый** – пропусkáльний.
проносное (purgans) – проносне.
прописывание (*лекарства*) – при́пис, -су; призначення.
прописывать, прописать (*лекарство*) – писати, написати (ліки).
пропитывание (infiltratio) – прося́кання, промóчування, інфі́льтрація.
пропитываться, пропитаться (*запахом*) – пропахáтися, напахáтися; (*сыростью*) – наби́ратися, набра́тися во́гкості.
прополаскивать, прополоскать – прополіскувати, прополоска́ти, перепо́ліскувати, переполоска́ти.
пропотевание (transsudatio) – просóчення, трансуда́ція.
пропотеть – спітні́ти, упрі́ти, пропоті́ти.
прорезиненный – (про)гу́мований.
прорезывание – прорі́зування.
прорезывать, прорезать – прорі́зувати, прорі́зати; **-ться** – прорі́зуватися, прорі́затися.
прорывать, прорвать – прорива́ти, прорва́ти.
просачиваться, просочиться – просóчуватися, просочі́тися.
просверливание – просве́рдлювання, просве́рдлення.
просверливать, просверлить – просве́рдлювати, просве́рдлі́ти; прові́рчувати, поверті́ти.
просвет – прозі́р, -зо́ру, про́світ, -ту; про́світок, -тку.
просветление – прояснення, просві́тлість, -лості.
просвечивание – просві́чування.
просвечивать, -ся – просві́чувати, -ся; сві́титися.
просветлять, просветлить – прояснювати,

проясні́ти; (*жидкость*) – очі́стити.
прослабить – пронéсти, прочі́стити, промкну́ти шлу́нок (Грінч.).
прослойка – про́шар, про́шарок.
проснуться – проки́нутися.
просовидный (miliaris) – просува́тий, мілія́рний; tuberculosis miliaris acuta – го́стра мілія́рна (просува́та) туберкульо́за (горбко́виця).
простата (prostata) – передміху́рова за́лоза, передсечні́к. Див. “**предстательная железа**”.
простатит (prostatitis) – простати́т, -ту; запáлення передсечни́кової за́лози (передсечни́ка), передсечни́ця.
prostatorrhoea – передсечни́котéча, виті́кання з передсечни́ка.
проституция (prostitutio) – проститу́ція, розпу́ста професі́йна.
простокваша – ряжанка, кі́сле молоко́.
пространство – о́бшир, -ру; про́стір, -то́ру; про́сторінь, -рони.
прострация (prostratio) – простра́ція, знемо́га, знесі́лення, занéпад сі́ли.
прострел – о́хват, уло́ми в крі́жах; [пр]осту́да, засту́да.
простреливать, прострелить – прострі́лювати, простре́[і]́лити.
простуда – засту́да, осту́да, просту́да, підві́й, -вію.
простудный – застудни́й, остудни́й.
простуживать, простудить, -ся – застуджува́ти, -ся; застуді́ти, -ся; захо́лоді́ти, -ся; охвата́ти, -ся.
простыня – простира́ло.
проталкивать, протолкнуть – пропиха́ти, пропхну́ти; проті́скувати, протисну́ти.
протанопия (protanopia s. protanopsia) – протано́пія, слі́потá на черво́ний ко́лір.
протеин (proteinum) – проте́їн, бі́лковина.
протеинотерапия (proteintherapia) – проте́їнтерапі́я, лі́кування бі́лковинне.
протеолизин (proteolysin) – протеолі́зин; речовина́, що розчиня́є бі́ло́к.
протез (prothesis) – протéза; штучна замі́на втра́ченої части́ни ті́ла.
противо – про́ти.
противовоспалительный – протизапа́льний.
противовытяжение – противитя́гування, противитя́гання.
противоглистный (antihelminthicus) – проти́гли́стий (проти́глисто́вий).
противогнильный (antisepticus) – проти́гни́лявий, проти́гни́льний, антисепти́чний.
противодействие – о́пір (опо́ру), проти́ді́яння.

противодействовать – óпiр чинити, проти-
діяти, на перешкоді (на заваді) стояти.
противоестественный (praeternaturalis) –
протиприродний, штучний, протинату-
ральний; anus praeternaturalis – відтулина
відходова протинатуральна.
противозавиток (anthelix) – протизакруток.
противолежащий – протилежний, супроти-
лежний.
противолихорадочный (antipyreticus) – про-
тигарячковий.
противопоказание – протипоказ, протипо-
казання.
противоположный – протилежний.
противоречие – суперечність, -ности.
противосудорожный (antispasmodicus) – про-
тикорчовий.
противоядие (antidotum) – протиотрута,
протиотруя.
протозоа (protozoa) – протозоа, найпростіші
істоти.
проток (ductus) – протік, -току; провід,
-воду; прохід, -ходу; ductus ejaculatorius –
прохід сiм'яного випорскувача; ductus lac-
tiferi – молочні проходи; ductus excre-
torius – екскреторний прохід; ductus lac-
rimalis – слізний провід; ductus lymphaticus –
лімфатичний (пасоковий) прохід; ductus thoracicus –
огрудний прохід (па-
соковий).
протоплазма (protoplasma) – протоплазма,
клітинна плазма.
прототип (prototypus) – прототип, -пу; пер-
вообраз.
протяжение – протяг, -гу.
профессиональный – професійний.
профессия – професія; фах, -ху.
профилактика – профілактика, поперед-
ження, запобіження, застеріження; **-кти-
ческий** – профілактичний, запобіжний.
профильтровать – профільтрувати, проці-
діти.
прохладный, прохладительный – прохо-
лодний.
проход (canalis) – див. “проток”, “канал”.
проходимость – прохідність, -ности.
проходимый – прохідний.
процеженный – проціджений, перепущений.
процеживание – проціджування.
процеживать, процедить – проціджувати,
пересіяти; перепускати, перепустити.
процесс (processus) – процес, -су; перéбіг
(хорóби).
processus – пáросток, -стка; processus sty-
loideus – шилуватий пáросток; processus
coracoideus – ворóнячий пáросток.

проявитель – виявник, -ка.
проявление – вияв, виявлення.
проявлять, -ся, проявиться – виявляти, -ся;
виявити, -ся; визначатися, визначитися.
прояснение – прояснення.
prurigo – свербіць; prurigo diathésique –
свербіць при діятéзі; prurigo gestationis –
свербіць вагітних.
прыщ (pústula) – прищ, прищик; **покрыться
прыщами** – заприщитися, заприщавити.
прыщеватый – прищуватий.
прямая кишка (rectum) – прóста кішка,
кутніця, кутня, кутнянка; proctitis – за-
пáлення кутніці (кутні), кутнічниця;
paraproctitis – ко́ло[при]кутнічниця.
прямо – прóсто, пря́мо; **прямой** – прóстий,
прямій.
прямокишечный – кутне́вий, кутнічний.
прямый – ко́рінний, го́стрый, пря́ний.
псевдоангина грудная (pseudoangina pec-
toris) – нерво́ва серце́ва анги́на.
псевдоартрит (pseudoarthritis) – псевдоар-
три́т, неспра́вжнє (позі́рне) запáлення су-
гло́ба.
псевдоартроз (pseudoarthrosis) – псевдоарт-
ро́за, неспра́вжній (позі́рний) сугло́б.
псевдогидрартроз (pseudohydrarthrosis) –
псевдогідрартро́за, неспра́вжня водя́нка
сугло́ба.
псевдогипертрофия мышц (pseudohyper-
trophia musculorum) – буйне розста́ння
м'язів неспра́вжнє, позі́рне.
псевдодеменция (pseudodementia) – псе-
вдодеме́нція, неспра́вжнє божеві́лля.
псевдодиспепсия (pseudodyspepsia) – псев-
додиспепсі́я, нерво́ва нестра́вність.
псевдокризис (pseudocrisis) – псевдокри́за,
неспра́вжній перело́м хорóби.
псевдокруп (pseudocroup) – псевдокру́п, не-
спра́вжній круп; горля́ниця до кру́пу по-
ди́бна, горля́ниця на круп схо́жа.
псевдолейкемия (pseudoleucaemia) – псев-
долевкемі́я = morbus Hodgkini – білокри́в'я
неспра́вжнє (позі́рне).
псевдомиопия (pseudomyopia) – псевдоміо-
пі́я, неспра́вжня (позі́рна) короткозо́рість.
псевдопаралич (pseudoparalysis) – псевдо-
паралі́за, неспра́вжня (позі́рна) паралі́за.
pseudotabes – стрижосухóти неспра́вжні
стрижосухóти позі́рні.
pseudovariola = varicella – неспра́вжня ві-
спа, позі́рна віспа, вітря́на віспа.
психиатрический – психіатри́чний; **-ская
больница** – божеві́лля.
психоз (psychosis) – психóза, божеві́лля, ду-
ше́вна хорóба.

психический (psychicus) – психічний, душевний.

психомоторный (psychomotorius) – психомоторний, психопорушний; **-ные центры** – психопорушні центри.

психопатия дегенеративная (psychopathia degenerativa) – психопатія дегенеративна, душевна хоробливість звиродніла (виродкова).

псоит (psoritis) – псоїт, запалення крижового м'язу; крижом'язовіця.

psoriasis vulgaris – лускатий (лускуватий) лишай, лускатець; psoriasis palmaris et plantaris syphilitica – лускатець долонний та підошовний сифілітичний (пранцовий).

pterygium – криляк, плівка криласта на очній спійні.

птиалин (ptyalinum) – птіялін, слінник.

птиализм (ptyalismus) – птіялізм, слинявість.

птиалолит (ptyalolith) – птіялоліт, слінний камінець.

птиалоррея (ptyalorrhoea) – птіялорея, слінотеча.

птомаин (ptomainum) – птомаїн, трупна отрута.

ptosis – повікоспад, -ду; повікоспадання, повікопускання, птоза.

пубіотомия (pubiotomia) – пубіотомія, лобикорозтин.

пудрить – пудрувати, пудрити.

пузырек (vesicula) (*посуда*) – пляшечка; (*волдырь*) – пухирець, -рця; міхурець; vesiculae seminales – сім'яні пухирці, сім'яники; **пузырек на воде** – бульба, бульбашка.

пузырчатый (bullosus) – пухирчастий.

пузырь (bulla, vesica) – пухір, міхур; **мочевой пузырь** (vesica urinaria) – сечовий міхур; **покрыться пузырями** – спузирітися. Див. “мочевой пузырь”.

пульверизатор – пульверизатор, розбризкувач.

пульпа (pulpa) – мезга, м'якушка, пульпа; pulpa dentis – зубна м'якушка; pulpitis – м'якушниця зубна, пульпіт, запалення мезги.

пульс (pulsus) – пульс, живчик; pulsus aequalis – пульс (живчик) рівномірний; pulsus arhythmicus – пульс (живчик) аритмічний, нерівномірний; p. celer – живчик швидкий; p. dicrotus – подвійний живчик; p. durus – твердий живчик; p. intermittens – переривчастий пульс; p. mollis – м'який живчик; p. plenus – повний живчик; p. rarus – повільний живчик; p. tardus – запізнений, забарений живчик; p. tre-

mulus – тремтлячий живчик; p. vibrans – вібруючий живчик.

пульсаторный – живчиковий, пульсаторний.

пульсация (pulsatio) – пульсація, пульсування, биття, токотіння; pulsatio epigastrica – пульсування (токотіння) надчеревне.

пульсировать – пульсувати.

пульсирующий – пульсуючий.

пункция (punctio) – пункція, протик.

пупковидный – пупкуватий.

пуповина (funiculus umbilicalis) – пуповина, пуповиння; omphalitis – запалення пупця; пуповинниця, омфаліт.

пупок (umbilicus) – пупок, -ка; пупець, -пця; (umbo) – піптик, сочка.

пупочный (umbilicalis) – пуповий, пупковий; vena umbilicalis – пупова вена.

пурпура (purpura) – пурпура, багрець, -ця; purpura variolosa – багрець вісп'яний.

пустеть – 1) пустіти, 2) безлюдіти.

пустой (vacuus) – порожній; (**напрасный**) – марний.

пустота (vacuum) – порожнеча, порожнява.

пустула (pustula) – пуста, гнояночка; pustula maligna, s. anthrax – телій -ія; сибірка.

путь – шлях; (*способ*) – спосіб, -собу.

пух, пушок (lanugo) – пух, пушок.

пухлый – спухлий, опухлий, пухлий.

пухнуть, распухнуть – пухнути, розпухнути; розпухати, розпухти.

пучеглазый (exophthalmus) – вирлоокий, банькятий, витрішкуватий.

пучок (fasciculus) – пучечок, пучок, жмутьок; fasciculus cerebrosplinalis lateralis – бічний спинномозковий пучечок (пірамідальний).

пучение (meteorysmus) – дмучка, обдимання.

пуэрперальный (puerperalis) – пологовий, пуерперальний.

пуэрперий (puerperium) – пологова доба.

пыль – порошок, -ху; пил; (*взбитая*) – курява, -вү; пилюка, пилюга, кіптяга.

пытливый – допитливий, цікавий.

пьяница (potator) – п'яниця, пияка, пияк.

пьянство – пияцтво, п'янство; **запойное пьянство** (dipsomania) – запійне пияцтво.

пясть (metacarpus) – п'ясток, -стка; середруччя.

пятка (calx) – п'ята, п'ятка, ступак.

пятнистый (maculatus) – плямистий, плямуватий.

пятно (macula) – пляма; macula lutea – жовта пляма; **посмертные пятна** (livores mortuales) – муравія, мертвякові сині плями.

покрыться пятнами – заплямітися.

Р

Rabies – див. *lyssa* – сказ, скаженість, шаленість, -ности.

работа – робота, праця.

рабочий (*суц.*) – робітник; (*прил.*) – робочий, робітничий.

работоспособность – працездатність, -ности.

равно – рівно; **равнобедренный** – рівнобедрий, рівнораменний.

равновесие – рівновага.

равновесие неустойчивое – рівновага хитка.

равновесие устойчивое – рівновага стійка, стала.

равновесие химическое – рівновага хемічна.

равнодействующий – рівнодійний, рівночінний.

равнодушие – байдуж[н]ість, -ости.

равнодушный – байдужий.

равномерность – рівномірність, -ности;

равномерный – рівномірний.

равномерное деление – рівномірний поділ.

равноплечий – рівнораменний.

радий – радій, -ію.

радиоактивность – радіоактивність, -ности.

радиоактивный – радіоактивний; **радиоактивное тело** – радіоактивне тіло.

радиодерматит (*radiodermatitis*) – радіодерматит; запалення шкіри від освітлювання променями.

радиометр (*radiometer*) – радіометр; вимірник чинності променів Roentgen'a.

радиоскопия (*radioscopia*) – радіоскопія, просвітлювання променями Roentgen'a.

радиотерапия (*radiotherapie*) – радіотерапія, лікування радієм (променями).

радиофор (*radiophor*) – радіофор, штучний радіоактивний засіб.

радужная оболочка (*iris*) – веселкова оболонка, веселка, райдуга; *margo pupillaris* – зіничний край; *mar. ciliaris* – війковий край; *annulus iridis* – веселкове кільце; *plicae iridis* – веселкові зморшки; *pupilla* – зіниця; *m. sphincter pupillae* – зтягач (стискач) зіничний; *stroma iridis* – веселкова строма; *m. dilatator pupillae* – м. зіничний розтягач; *lig. pectinatum iridis* – гребінцева веселкова зв'язка; *circulus arteriosus* – артерійне коло; *membrana pupillaris* – зінична оболонка; **радужной оболочки выпадение** (*prolapsus iridis*) – веселковийпад; *iridectomy* – веселковийтин; **радужной оболочки воспаление** (*iritis*) –

ірит, запалення веселкової оболонки (веселки), райдужниці. Див. “*iritis*”.

разбавленный – розріджений, розвідений; (*водою*) – розводнений.

разбавляют, разбавить – розбавляти, розводити, розпускати; розбавити, розвести, розпустити, розріджувати.

разбаливаться, разболеться – рознедужуватися, рознедужатися; розболітися, розхворітися.

разбередить, берeditь – ятріти, роз'ятрувати, вражати, розвереджувати, розворушити, розразити, розранити.

разборный – складаний.

разбросанный – розкиданий.

разбрызгивать, разбрызгать – розбризкувати, розбризкати; розляпувати, розляпати.

разбухание – розбухання, набрякання, бучавіння, бубнявіння.

разбухать, разбухнуть – розбухати, розбухнути; набрякати, набрякнути; бучавити, набучавити; бубнявити, набубнявити.

разбухлый – розбухший, розбухлий, набряклий, бучавий, набубнявільний.

разведение (*dilutio*) – розбавлення, розпущення, розведення; (*растений*) – розвід, -воду; (*животн.*) – розплід, -пліду.

разведенный – розріджений, розпущений; (*водою*) – розводнений.

разведывание – розвідка; розвідина, розвідування.

разведывать, разведать – розвідувати, розвідати; довідуватися, довідатися.

развес – розважування, важення.

развешивать, развесить – розважувати, розважити; (*белье*) – розвішувати, розвішати.

развесы – гірки, важкі, тягаркі.

разветвление – розгалуження, розгалузок.

разветвлять, разветвить – розгалужувати, розгалузити; **-ться** – розгалужуватися, розгалузитися.

развивать, развить – розвивати, розвинути; (*веревку*) – розкручувати, розкрутити.

развилистый – розлогий, розхилистий, розлогуватий.

развитие – розвиток, -тку; розвій, -вою; розвиття.

разводить, развести (*жидкость*) – розбавляти; (*животн.*) – розпліджувати, розплідити.

разводка (*cultura*) – розплідження, розвід, -воду.

разволноваться – розхвилюватися.

разворачивать, разворотить – розгортати, розгорнути.

развороченный, развернутый – розгóрнутий.

разврат – розпуста.

развратный – розпусний, розпутний, розбещений.

развращать, развратить – розбещувати, розбестити; непутити, псувати, зіпсувати.

развращение – псування, розбещування.

развязка – розв'язування, розв'язання.

развязывать, развязать – розв'язувати, розв'язати.

разгар – розпал, -лу; **в разгаре** – в розпалі.

разгиб – розгин, -ну; розхил, -лу.

разгибание (extensio) – розгинання.

разгибатель (extensor) – розгинач; m. extensor pollicis brevis – короткий п'ялюховий розгинач.

разгибать, разогнуть – розгинати, розігнути, розтуляти, розтулити (пальці).

разглаживать, разгладить – розгладжувати, розгладити; (утюгом) – прасувати, розпрасувати.

разгнаиваться, разгниться – розгніватися, розгнітися.

разгорячение – розпалювання, розпалення, розп'якання.

разграничение (demarcatio) – розмежовування, розмежування.

разграничивать, разграничить – розмежовувати, розмежувати.

раздавливать, раздавить – розд'юшувати, роздушити; роздавлувати, роздавити; чавіти, розчавіти.

раздавленный – розчавлений, розд'юшений.

раздавливание – розчавлення.

раздваивать, раздвоить – роздвоювати, роздвоїти; -ться – роздвоюватися, роздвоїтися.

раздвигать, раздвинуть – розсóувати, розсувати, розсунути.

раздвижной – розсувний.

раздевание – роздягання.

раздевать, раздеть – роздягати, роздягнути, роздягти.

раздвоение (dichothomia, bifurcatio) – роздвоєння, роздвій, -вою; розвильчування, розвильчування, розвильчина (на дереві).

раздвоенный (bifidus) – роздвоєний.

разделение – поділ, -лу; розділ, -лу.

разделять, разделить – розділяти, розділити; поділяти, поділити.

раздирать, разодрать – роздирати, розідрати, роздёрти.

раздражать, раздражить – роздратóувати, роздратувати; роздрóчувати, роздрóчити; (рану) – роз'ятрувати, роз'ятрити.

раздражающий (irritans) – роз'ятруючий, драгуючий.

раздражение – роздратóування; (раны) – ятрення, роз'ятрювання, роз'ятрення, драгування.

раздраженный – роздратóваний, роз'ятрений (рана).

раздражимость – дражливість, -вости; уразливість.

раздражитель – драгівник, -ка.

раздражительность – дражливість, -вости; гнівливість.

раздражительный (irritabilis) – уразливий, драгливий, гнівливий; (о скоте) – дрозливий.

раздразнивать, раздразнить – роздрóчувати, роздрóчити; роздрáжнювати, роздрáзнити.

раздробление – роздріблення; (кости) – розтрóщення.

раздроблять, раздробить – роздробляти, роздробіти, розтрóщувати, розтрóщити.

раздувать, раздуть – роздувати, роздути, роздмóхувати, роздмóхати.

раздутость – одутість, -лости; опухлисть.

раздутый – роздутий, одутий, опухлий.

разжевывать, разжевать – розжóувати, розжувати.

разжижать, разжидить – розріджувати, розрідити, розводити, розвести.

разжижение – розріджування, розрідження.

разжимать, разжать – розтуляти, розтулити.

разлагать, разложить – розкладати, розкласти; -ться – розкладатися, розкластися.

разламывать, разломать – розламувати, розламати; розлómлювати, розлómити.

разламывание – розламування, розлómлювання.

разливаться, разлиться – розливатися, розлітисся, розіллятисся.

разлитие – розлиття.

разлитой (diffusus) – розілляний, розпливний, розлівчастий, розплівчастий; hepatitis parenchymatosa diffusa – гепатит (печінковіця) м'якушний (паренхіматозний) розплівчастий, розлівчастий.

различать, различить – розрізняти, розрізнити; розпізнавати, розпізнати.

различие – ріжнїця, різнїця.

разлогий – розлógий, розлójистий.

разложение – розклад, -ду; розпад, -ду; гниття.

разлагающийся – розпадóвий.

размагничивание – відмагнетизування.

разматывать, размотать – розмóтувати, розмотати.

размачивать, размочить – розмочувати, розмочіти.
размачивание – розмочування.
размельчать, размельчить – роздробляти; розробіти; кришити, покришити.
размельченный – роздрібнений.
размер – розмір, -ру; міра.
разминать, размять – розминати; розімяти.
размножать, размножить – розмножувати, розмножити; розпліджувати, розплідити; **-ться** – розмножуватися, розпліджуватися, розплідитися.
размножение – розмножування, розмноження; розпліджування, розплідження.
размозжать, размозжить – мізчити, розмізчити; розтрощувати, розтрощити.
размозжение – розчавлення; (*костей*) – розтрощення.
размягчение – розм'якшування, розм'якшення.
размягчать, размягчить – м'якшити, розм'якшити; **-ться** – розм'якати, розм'якнути, м'якшати.
размягченный – розм'якшений.
размякший – розм'який.
разновидность – відміна; відмінок; різності, -ти.
разновидный – різновидий, ріжний, різний.
разнообразие – різноманітність, -ности.
разнообразный – різноманітний.
разнородный – різнорідний, ріжнорідний.
разноцветный – різнобарвний, ріжнобарвний; різно- (ріжно-) кольірний; різно- (ріжно-) кольоровий.
разобщать, разобщить – роз'єднувати, роз'єднати; розлучати, розлучити.
разобщение (*isolatio*) – роз'єднання; розлучення, відокремлення, ізоляція.
разобщитель – відокремник, ізолятор.
разогревание – розігрівання.
разорванный (*laceratus*) – розідраний; роздертий; (*на куски*) – пошматований.
разрастание, разращение (*proliferatio*) – розростання, різріст, -росту; розрощення, вибуялість.
разрастаться, разрастись – розростатися, розростіся.
разрастающийся – розріс[т]ний, вибуйний.
разрезать, разредить – розріджувати, розрідити; **-ться** – розріджуватися, розрідитися.
разрежение – розрідження, розріджування.
разреженный – розріджений, порідшаний.
разрез (*incisio*) – розріз, -зу; (*продольный*) – подовжній; (*поперечный*) – поперечний.

разрезание (*tomia*) – різтин, -ну; розрізування; країання.
разрезанный – розрізаний, розкраяний.
разрезной – розрізний.
разрезывать, разрезать – розрізувати, розрізати; країати, розкраювати, розкраяти.
разрешение (*от бремени*) – пологи; злогі; **разрешиться от бремени** – розродитися.
разрубать, рубить – розрубувати, розрубати.
разрушать, разрушить – руйнувати, розруйновувати, розруйнувати, зруйнувати.
разрушение – руйнування, зруйнування.
разрушенный – зруйнований.
разрыв (*ruptura*) – розрив, -ву; розірвання; *ruptura colli uteri* – розрив урзавої шийки.
разрывать, разорвать – розривати, розірвати.
разрывной – розривний.
разрыхление – підпушування, підпушення.
разрыхленный – розпушений.
разряжать, разрядить (*физ.*) – розряджати, розрядити.
разрыхлять, разрыхлить – підпушувати, підпушити.
разряжение (*физ.*) – розрядження.
разъедание – роз'їдання; (*раны*) – роз'ятрювання.
разъедающий – роз'їдливий, роз'ятрюючий, роз'ятрилиий.
разъедать, разъест – роз'їдати, роз'їсти; (*рану*) – роз'ятрувати, роз'ятрити.
разъединение – роз'єднування, роз'єднання.
разъединять, разъединить – роз'єднувати, роз'єднати.
рак (*carcinoma*) – пістріяк, -ка; *carcinoma intestini* – пістріяк кишківника (кишківий); *carcinoma laryngis* – пістріяк горлянковий; *carcinoma pancreatis* – пістріяк підшлункової залози; *carcinoma pleurae* – пістріяк плевровий; *carcinoma peritonaei* – пістріяк очеревини; *carcinoma pulmonis* – пістріяк легенеий (легенів); *carcinoma hepatis* – пістріяк печінковий; *carcinoma oesophagi* – пістріяк стравоходу (стравоходовий); *carcinoma uteri* – пістріяк урзу (урзавий); *carcinoma ventriculi* – пістріяк шлунковий.
раковидный – пістріякуватий.
раковый – пістріяковий.
раковина (*concha*) – скійка; *concha auriculae* – вушна скійка; **р. под краном** – змивальниця.
ракообразный – ракуватий; **ракообразное животное** – [ш]скаралупник.
рана (*vulnus*) – рана, урзка, поразка; (*от пореза*) – обріз, -зу; (*от укуса*) – гідзло.

раневой – ранняй, рановий.
 ранение – поранення.
 раненый – ранений, поранений.
 ранить, поранить – рани́ти, порани́ти, уража́ти, ура́зити; (*ногу копы́том*) – осі́кати, осі́кти.
 rānula – під’язичниця (під’язичняк).
 раскармливать, раскормить – розгодо́увати, розгодува́ти.
 раскашляться – розка́шлятися.
 раскисать, раскиснуть – розкиса́ти, розкисну́ти; (*о много́м*) – порозкиса́ти.
 раскисление – розкисле́ння, відкисле́ння.
 раскраснеться – розчервони́тися.
 раскрашенный – розкра́шений, розмальбо́ваний.
 раскрашивать, раскрасить – розкра́шувати, розкраси́ти; розмальбо́увати, розмалюва́ти, розфарбо́увати, розфарбува́ти.
 раскрывать, раскрыть – розкрива́ти, розкри́ти; (*глаза́*) – розплю́щувати, розплю́щити; (*рот*) – роззя́вити, розту́лити; (*две́ри*) – розчи́няти, розчи́нити.
 раскрытие – розчи́нення, відкриття́, розкриття́, розчи́нення.
 раскрытие век – розчи́нення повік.
 раскрытый – від[роз]чи́нений, відкритий.
 распад (detritus) – розпа́д, -ду.
 распадаться, распасться – розпада́тися, розпа́стися.
 распаивать, распаять – розлюто́увати, розлютува́ти.
 распаторий (raspatorium) – відшкря́бувач; распато́рій, ра́шпиль.
 распи́л – розпи́л, -лу.
 распиливание – розпи́лювання.
 распиливать, распилить – розпи́лювати, розпи́ляти.
 расписание – розпи́с, -су; розкла́д, -ду;
 расписание лекций – розкла́д ле́кцій.
 расплавление, расплавка – розто́плення, то́плення.
 расплавливать, расплавить – розто́плювати, розтопи́ти.
 расплавленный – розто́плений.
 распложать, расплодить – розпло́джува́ти, розплоди́ти; розво́дити, розвести́, пло́дити.
 распложение – розпло́джування, розпло́дження.
 распыляться, распыляться – розплива́тися, розпли́тися; розхо́дитися, розійти́ся.
 распылчатость – розпли́вчастість, -тости; плі́нність, -ности; розпли́в, -ву.
 распылчивый – розпли́вчастий; (*хим.*) – плі́нний.

распознавание (diagnosis) – розпізна́ння діагно́за.
 распознавать, распознать – розпізнава́ти, розпізна́ти; (*на вкус*) – смакува́ти, розсмакува́ти.
 расползаться, расползтись – розповза́тися, розповзти́ся, розла́зитися, розлі́зтися.
 располагаться, расположиться – розташо́уватися, розташува́тися.
 расположение (комнат) – розпо́ліг, -ло́гу (*духа́*) – на́стрій, -рою; (*к чему́*) – схи́льність, на́хил; (*к кому́*) – прихи́льність, -ности; (*войск, пятен на теле́*) – розташува́ння.
 расправление – розпра́влення, випро́стування.
 расправляют, расправить – розпра́вляти, розпра́вити, розпроста́ти.
 распределение – розпо́діл, розмі́щення.
 распределитель – розпо́дільник.
 распределять, распределить – розпо́діляти, розпо́ділити.
 распределяться, -литься – розпо́діля́тися, розпо́ділі́тися.
 распростира́ть, -ся – простяга́ти, -ся; розпо́рсто́рюватися, -ся.
 распространение – розпо́всю́джування, розпо́всю́дження; поши́рювання, поши́рення.
 распространенный – розпо́всю́джений, поши́рений.
 распространитель – розпо́всю́дник, шири́тель.
 распространя́ть, распространить – розпо́всю́джувати, розпо́всю́дити; ши́рити, поши́рити.
 распространяться – розпо́всю́джувати́ся; (*о сы́ти*) – розкида́тися.
 распрямление – випро́стування.
 распрямля́ть, распрямить – розпра́вляти, розпра́вити; розпрямля́ти, розпрямі́ти; розгина́ти, розігну́ти.
 распухание – розпуха́ння, пу́хнення.
 распухать, распухнуть – розпуха́ти, розпо́пухнути, здува́тися, зду́тися.
 распухлый – розпо́ухлий, опу́хлий.
 распыление – розпо́ро́шення, розпо́їлення.
 распыля́ть, распылить – розпо́ро́шувати, розпо́роші́ти.
 рассадник – розса́дник, -ка.
 рассасывать, рассосать – розсмо́ктувати, розсмокта́ти; -ться – розсмо́ктувати́ся, розсмокта́тися; розхо́дитися, розійти́ся.
 рассасывающий – розсмо́ктуючий.
 рассеивание, рассевание – розсі́в, -ву; розсі́вання.
 рассева́ть, рассея́ть – розсі́вати, розсі́яти.

рассекать, рассечь – розсікати, розсікти; розтинати, розтіяти; розрубувати; розрубати.
рассекающий (dissecans) – розсічний, розтиначий.

рассечение (sectio) – розтин, -ну; розтинання.

рассеянность – розкиданість; неуважність, розкидливість; розбіжність, -ности.

рассеянный – розсіяний, розкидливий, неуважний.

расслабление (atonia) – розслаблення, ослаба, квóлість, -лости; antonia ventriculi – квóлість шлункова (шлунку); квóлість перистальтики.

расслаблять, расслабить – розслабляти, розслабити.

расслабнуть – розслабнути, ослабти, підупасти на силах.

рассматривать, рассмотреть – розглядати, розглянути.

рассматривание – розгляд, -ду; розглядання.

рассол – росіл, -солу; (*сильный*) – ропá.

расспрашивание, расспрос (anamnesis) – розпитування, розпитки.

расспрашивать, расспросить – розпитувати, розпитати.

расстегивать, расстегнуть – розстібати, розстігнути.

расстояние – віддаль, -ли; віддалення; відстань, -ни; **на некотором расстоянии** – трóхи оддаля.

расстраивать, расстроить (*что*) – розстроювати, розстроїти, розладжувати, розладити; (*кого*) – бентежити, збентежити.

расстройство – розлад, -ду; нелáд, -ду; розладдя; (**р. желудка**) – несправність, -ности; (**р. нервное**) – нервовий розлад.

рассудок – розсúдок; глúзд, -ду; тýма; **лишиться рассудка** – з глúзду зсúнутись, обезглúздити, рóзум загубити.

раствор (solutio) – рóзчин, -ну.

растворение (dilutio) – розчíнення, розпущення, розвèдення.

растворитель – розчíнник, -ка.

растворимый – розчíнний.

растворимость – розчíнність, -ности.

растворенный – розчíнений, розпущений.

растворять, растворить (*отворять*) – розчиняти, розчинити; (*в жидкости*) – розпускати, розпустити; розчиняти, розчинити, розвóдити, розвесті; **-ться** – розчинятися, розчинітися; розпускатися, розпуститися.

растение – росліна, рostíна; (*огородное*) – горóдина; (*садовое*) – садовина; **растение лекарственное** – лікова росліна, зілля.

растерянность – розгúбленість, -ности; нестýмність, нестýма.

растерянный – розгúблений, нестýмний.

расти – рostí, зростати; (**растущий быстро**) – рostíчий, рostíчий, гінкий.

растительный – рослінний, рostíнний.

растительное масло – рослінна олія.

растлевать, растлить – розтлівати, розтліти.

растление (defloratio) – розтління, згвалтування.

растлитель – розтлітель, -ся.

растолстеть – поглáдати, потóвшати.

растолочь – розтовкти, потовкти.

растравливать, растравить – розверèджувати, розверèдити; роз'ятрювати, роз'ятрити.

растравление – роз'ятрення, розверèдження.

растревоживать, растревожить – турбувати, розтурбувати; (*о ране*) – роз'ятрювати, роз'ятрити.

растрескиваться, растрескаться – розтрíскуватися, розтрíскатися; рéпатися, по-рéпатися.

растрескивание – розтрíскування.

растягивать, растянуть – розтягати, рóзтягувати; розтягті, розтягнути.

растягивание – розтягування, розтягання.

растяжение (distorsio) – розтягнення, розтяглість, -лости.

растяжимость – розтяжність, -ности.

растяжимый – розтяжний, розтягливий.

растянутость – розтягненість, -ности.

растянутый – розтягнений.

расхвораться – розхворітися, рознедúжатися, рознемогтіся.

расходиться, разойтись – розхóдитися, розійтись.

расходящийся (divergens) – розбіжний; розхідний, розхíльчастий.

расхождение – розхóдження.

расцарапывать, расцарапать – роздрáпувати, роздрáпати; розчúхувати, розчúхати.

расчесы (ragades) – рóздряпи, рóзчухи.

расчесывать, расчесать – розчíсувати, розчесати; (*тело*) – розчúхувати, розчúхати; (*о многом*) – порозчúхувати.

расчищать, расчистить – розчищати, розчístити.

расчленение – розчáхнення, роз'èднання.

расчленять, расчленить – роз'èднувати, роз'èднати; розчáхувати, розчáхнути.

расширение (dilatio) – розшірювання (*не соверш.*); розшірення (*сов.*); пошірення, рóзтяг, рóзшир; dilatatio cordis – пошірення сёрця, рóзтяг сёрця, розшірення

с.; dilatatio ventriculi – поширення, розширення, розтяг шлунку (шлунковий). Див. “dilatatio”.

расширяемость – розширність, -ности; розширяльність, -ности.

расширяемый – розширяльний, розширливий, розтягливий.

расширять, расширить – розширяти, розширити.

расширяться, расшириться – ширшати, розширятися, розширитися.

расширитель – розширитель, -ся; розширювач, поширювач.

расщелина (fissura) – щілина, розколина, шпáра.

расщепление – розщип, -щепу; розщеплина; розкладання.

Рауберовский слой – Равбєрівський шар.

рафия (raphia) – зшивання, стóчення; рафія; perineographia – перинеорафія; зшивання переміжжя, переміжжозшивання.

рафинирование – рафінування, чіщення.

рахиодиния (rachiodynia) – біль у спині, рахіодинія.

рахиотомия (rachiotomia) – рахіотомія, розтин хребта.

рахит (rachitis) – рахіт, -ту; криву́ха (н.).

рахитичный – рахітичний, криву́шний.

рваный – дра́ний, рва́ний.

рвать, разрывать – рва́ти, де́рти; (*на час-ти*) – шматува́ти.

рвать (vomitare) – блюва́ти, рига́ти; **его рвет** – він блюе́, його блюва́чка на́пала.

рвота (vomitus) (*процесс*) – блюва́ння, рига́ння, блюва́чка; (*блевотина*) – блюво́тина, блюва́ки, риго́вина.

рвотный (emeticus) – блюво́тний; блювни́й; **рвотное** – блюво́тне, блювне́.

рвотные массы – блюво́тина, віміти.

реагировать – реагува́ти.

реактив – реакти́в, -ву; чинник.

реактивный – реакти́вний.

реакция – ре́акція; **первичная** – перві́нна; **вторичная** – вторі́нна, друго́рядова, друго́ступене́ва.

реакция разложения – ре́акція ро́зкладу, ро́зпаду.

реакция соединения – ре́акція спо́лучення.

ребенок – дити́на, дити́нка; (*грудной*) – немовля́, -ля́ти; немовля́тко, -ка; (*мертворожденный*) – гризу́н, -на́ (Грінч.).

реберный (costalis) – ребро́вий.

ребро (costa) – ребро́; costae verae – правди́ві ребра́; costae spuriae – неправди́ві; cartilago costalis – ребро́вий хрящ; capitulum costae – голі́вка ребра́; crista capituli –

гре́бінь голі́вки; tuberculum costae – ребро́вий горбо́к; collum costae – ши́я ребра́ (ребро́ва ши́я); angulus costae – ку́т ребра́ (ребро́вий ку́т); tuberculum scaleni (Lisfranci) – Лісфра́нків дра́бінчастий горбо́к; sulcus costae – ребро́вий рі́вчак.

ребрышко – ребе́рце, -рця.

ревакцинация – переще́плювання, ревакцина́ція.

ревень (Rheum) – ре́вінь, -веню.

ревматалгия (rheumatalgia) – ревматалгі́я, ломце́вий біль.

ревматизм (rheumatismus) – ревматі́зм, -му; ревматі́зма, -ми; ломе́ць, -мця; госте́ць; rheumatismus musculorum acutus – м’я́с-не́вий го́стрый ломе́ць (ревматі́зм); rheumatismus articularum acutus – го́стрый сугло́бовий ломе́ць (ревматі́зм); rheumatismus articularis chronicus (arthritis deformans) – хро́нічний (довго́трива́лий) ломе́ць (ревматі́зм) (сугло́бця ні́вечна); rheumatismus gonorrhoeicus – ломе́ць (ревматі́зм) гоноро́йний (збу́ровий).

ревматический (rheumaticus) – ревматі́чний, ломце́вий; arthritis rheumatica – сугло́бця ревматі́чна (ломце́ва).

регенерация (regeneratio) – регенера́ція, відродже́ння.

регистрация – реєструва́ння, ре́гиструва́ння.

регистрировать – реєструва́ти.

регресс – регре́с, -су; зане́пад, -ду; за́ник, -ку.

регрессивный – регресі́вний, заніко́вий.

регулирование – регулюва́ння.

регулировать – регулюва́ти.

регулы (menses) – мі́сячка, мі́сячне.

регулярный – регуля́рний, ула́днений.

регулятор – регуля́тор.

редкий – рі́дкий; (*редко встречаемый*) – рі́дкий, незвичай́ний.

redressement – випро́сто́вування (скри́влене́).

редковатый – рі́дкува́тий; о́брідний.

редково́лосый – рі́дково́лосий.

редукционное деление – редукці́йний по́діл.

резаний – рі́заний, порі́заний.

резать – рі́зати.

резекция (resectio) – ві́тин, резе́кція; **резекция ребра** (resectio costae) – резе́кція (ві́тин) ребра́ (ребро́вий), ви́різування ребра́.

резервуар – резервуа́р, -ру; (*для воды*) – водо́збі́р, -бо́ру; водо́йма; (*для рыбы*) – са́джал[в]ка.

резец, -зцы (dens incisivus) – рі́за́к, -ка; (*множ.*) – рі́закі́.

резина (gummi elasticum) – гума; **резин-ний** – гумовий.

резистенция – резистенція; опір, -пору.

резкий – різкий, гострий, прикий; (*голос*) – верескливий, пронизливий.

резонанс – резонанс, -нсу; відголос, -су; відгук, -ку.

резонатор – резонатор, -ра; голосник, -ка.

резорпция (resorptio) – резорпція, вбирання, втягування, всмоктування.

резорцин – резорцин, -ну.

результат – наслідок, -дку; результат, -ту.

реконвалесценция (reconvalescentia) – видужування, відужання.

ректификация (rectificatio) – ректифікація, чищення; **rectificatus** – очищений.

ректовагинальный (rectovaginalis) – кутнічно-піхв'яний (піхвовий).

ректококцигопексия (rectococcygopexia) – прикріплення (пришивання кутні до куприка); ректококцигопексія.

ректопексия (rectopexia posterior) – прикріплення задньої стінки кутні, ректопексія.

ректоперинеоррафия (rectoperineorrhaphia) – зшивання кутні й переміжжя; ректоперинеорафія.

ректопластика (rectoplastica) – ректопластика, оперативне звузіння кутні.

ректороманоскопия (rectoromanoscopia) – ректороманоскопія, освітлювання й огляд кутні й сигмувати кишки.

ректоскоп (rectoscop) – ректоскоп, прилад для освітлювання кутні.

ректоскопия (rectoscopia) – ректоскопія, освітлювання й огляд кутні.

ректотомия (rectotomia) – розтин кутні, ректотомія.

рельефный – рельєфний.

ремесло – ремесство; ремесло, ремесло.

ремонтрование – ремонтування.

ремонтровать – ремонтувати.

rep mobilis – мандрівна нирка; рухлива, блукуюча нирка.

рентгенизация (roentgenisatio) – рентгенування.

рентгеноскопия (roentgenoscopia) – рентгеноскопія, рентгеногляд, -ду.

репа (Brassica rapa) – ріпа.

репозиция (repositio) – репозиція; заправлення, впровадження.

ресница, **-ы** (cilium) – вія; -ї; (**с длинными ресницами**) – довговий.

ресничка мерцательная – мигучка.

ресничка (fimbria) – торочка; (fimbriae tubae) – трубкові торочки.

ресничный (ciliaris) – війковий, вийовий.

респиратор (respirator) – респіратор, прилад для вдихання.

restitutio ad integrum – поворот до первісного стану.

ретенционная киста (retentionis cysta) – ретенційна кіста.

ретинит (retinitis) – ретиніт, -ту; сітківниця; retinitis syphilitica – ретиніт сифілітичний (сітківниця пранцові).

реторта – реторта, хемічна банька.

ретробульбарный (retrobulbaris) – позабульбовий.

retroflexio uteri – загін уразу назад.

ретротонзиллярный абсцесс (abscessus retrotonsillaris) – абсцес (гноювик) позамигдаликовий.

retroversio uteri – нахил уразу назад.

рефлекс (reflex) – рефлекс, -су; відрух, -ху; **коленный рефлекс** – колінний рефлекс (відрух).

рефлекторный (reflectorius) – рефлекторний, відруховий.

рефлектор (reflector) – рефлексор, відбивач.

рефракция (refractio) – рефракція, заломлення, переломлення.

рецепт – рецепт, -ту; припис, -су.

рецидив – рецидив, -ву; поворот, -ту; наворот.

речь – мова; (*слово*) – промова.

решетчатый (cribrosus, cribriformis, ethmoidalis) – решітчастий, ситкуватий; (os ethmoidale) – решітчаста (губчаста) кістка; (lamina cribrosa) – ситкувата платівка.

ржавчина – [i]ржа, -жі.

ржаветь – ржавіти; **ржавый** – [i]ржавий.

ригидность (rigiditas) – ригідність, тяжкорухомість, стужавілість, заклікність, -лості.

ригидный (rigidus) – ригідний, закліклий, тяжкорухомий.

риналгия (rhinalgia) – риналгія, носовий біль.

ринейринтер (rhineurynter) – ринейрінтер; прилад для носової кровотечі.

ринит (rhinitis) – риніт, нежит[ь]; rhinitis acuta – гострий нежить; rhinitis pseudomembranacea – нежить носа позірноволокнястий; rhinitis chronica atrophica – атрофічний, хронічний (довготривалий) нежить носа; rhinitis chronica hypertrophica – гіпертрофічний (вибуялий, перерощений) хронічний нежить носа; rhinitis foetida, s. ozaena – нежить носа сморідний.

ринолит (rhinolithom) – риноліт, носовий камінець.

ринопластика (rhinoplastica) – ринопластика, штукування носа.
риноррагія (rhinorrhagia) – носова кровотеча, ринорагія.
риноррафія (rhinorrhaphia) – ринорафія, зшивання носа.
ринофарингіт (rhinopharyngitis) – носопроликовий катар; ринофрангіт.
риносклерома (rhinoscleroma) – риносклерома; (стверднення носу).
риноскопія (rhinoscopia) – риноскопія, огляд носу.
ринофима (rhinophyma) – ринофіма (шишкуватий ніс, вкритий злучнотканінними розрощеннями та розширеними лойовими залозами).
рис (Oryza) – риж, -жу; **рисовий** – ріжовий.
ритм – рітм, -му; розмір, -ру.
ритмический – ритмічний.
ровный – рівний; (*движение*) – рівний, плавкий.
рог – ріг, рогу.
роговица (cornea) – рогівка; vertex corneae – рогівковий завій; limbus corneae – рогівковий пруг; epithelium corneae – рогівковий епітелій.
роговой – роговий; **роговое вещество** – рогівник, кератин, -ну.
род – рід (роду).
родильница – породілля, роділля, поліжниця.
родильный (puerperalis) – породільний, полігівий, породівий; febris puerperalis – породіва гарячка.
родильный дом – породільний будинок; поліжничий заклад, будинок поліжничий.
родимчик (eclampsia puerilis) – дитинець.
родничок – тім'ячко; кринічка.
родовой – родовий; **родовые боли** – дитинський біль; **родовые схватки** – перейми.
родовспомогательный – родивопомічний, поліжничий.
родовспомогательный приют – поліжничий притулок.
родственность – спорідненість, -ности.
родственный – споріднений, рідний; **родственное явление** – споріднене явище.
родство – споріднення; (*кровное*) – кривність, -ности.
роды (partus) – поліги, родиво; **перед родами** – на поступі; **послеродовой период** – післяпологовий період.
Röntgen'овские лучи – Рентгенове проміння.
рожа (erysipelas) – бешіха; **рожистый** – бе-

шіховий; erysipelas puerperalis – бешіха породіва.
рожать, родить – родіти, породіти, вродіти; **-ся** – родітися, вродітися, народітися.
рожающая – поліжниця.
рождаемость – народимість.
рождение – народження.
роженица – роділля, породілля.
розеола (roseola) – розеола, червона плямка; roseola syphilitica – розеола (червона плямка) сифілітична (пранцьова).
розовый – рожевий; **розовое масло** – рожана олія.
ромашка – ромен, -ну; романець, -нця; **ромашковый** – роменовий.
Romberg'a симптом – Ромбергів симптом, (ознака).
рослый – ріслий; (*о растен.*) – буйний, гінкий.
рост – зріст (зросту), ріст (росту); **ростом** – на зріст.
росток – кілець, колець; парост, -росту; **пускать ростки** – кільчитися, покільчитися.
рот – рот (рота); уста; **ротик** – роток.
ротовая полость (cavum oris) – ротова яміна.
ртутный – живосрібловий, живосрібний; **ртутная мазь** (unguent. hydrarg.) – політань, -ни.
ртуть (hydrargum, mercurius) – живе срібло; ртуть, -ти.
ртути окись – одноокис живого срібла; живосрібловий окис.
ртути закись – живосріблістий окис; півокис живого срібла.
рубец (cicatrix) – шрам; блізна, пруг; **покрытый рубцами** – близнуватий; **рубцы от оспы** – ряботіння.
рубить – рубати.
рубленный – рубаний, порубаний.
рубцеватый – шрамуватий.
рубцевание – ушрамування, заблізнення.
рубчик (cicaticula) – шрамчик.
рубцовый – шрамовий.
рудиментарный (rudimentarius) – рудиментарний, недорозвинений, зародковий.
рука (manus) – рука; (*правая*) – правіця; (*левая*) – лівіця; (*недоразвитая и остаток отрезанной*) – кікить; **под рукой** – на похваті; **под руку** – під плечі.
рукоблудие, рукоблудство – солодування, солодійство.
рукоятка (manubrium) – держално, держак; (manubrium sterni) – груднінне держално.

ruptura colli uteri – розрив (уверёд) уразової шийки.

рыбий – риб'ячий; **рыбий жир** – риб'ячий жир; трін (трону); трин.

рыльце (orificium) – вічко; (orificium uteri) – уразове вічко.

рыхлеть – ставати, крихким, сипким.

рыхлость – пухкість, -кости; крихкість.

рыхлый – пухкий, крихкий.

рычаг – підойма, важниця.

рябить – рябіти.

рябой – рябий.

рядом – поруч, побіч.

С

S. = signa, signetur – зазнач.

сабельный – шабельний.

сабур (aloe) – алій, сабур.

саднить, ссаднить – саднити, зсаднити; натирати, натерти; здирати, зідрати.

салазки – саночки, санчата.

салат (Lactuca sativa) – салат.

салициловая кислота (acidum salicylicum) – салицилова кислота, салициловий kwas.

салициловой кислоты соль – салицилан, -ну; салицилат, -ту.

салицин – салицин, -ну.

сало (axungia, adeps) – сало; (*баранье*) – лій (люю); (*внутрен.*) – здір (здору); (*свиное топленое*) – смалець, -льцю.

салфетка – серветка; **салфеточный** – серветовий.

сальник (omentum, epiploon) – чепець, -пця; omentum minus – малий чепець; omentum majus – великий чеп.; bursa omentalis – чепцева кишень; recessus superior omentalis – верхній (горішній) чепцевий закуток; recessus inferior omentalis – нижній (долішній) чепцевий закуток; foramen epiploicum (Winslowi) – чепцевий отвір (Вінслоуів).

сальника воспаление (epiploitis) – чепцевиця, запалення чепця.

сальниковый (omentalis) – чепцевий.

сальный (sebaceus) – сальний; (*о свече*) – лойовий; **сальные железы** – сальні залози.

сальпингит (salpingitis) – запалення Фалопієвої труби; сальпінгіт, трубниця; haematosalpinx – гематосальпінкс, крововілив в уразову трубу; hydrosalpinx – гідросальпінкс, водянка уразової труби; pyosalpinx – гнойовілив в ураз. трубу.

сальпингоофорит (salpingoophoritis) – сальпінгоофорит, -ту; запалення (Фалоп.)

труби й яєчника (трубояєчниківця).

salpingoophorectomia – витин яєчника й труби; сальпінгоофоректомія.

salpingorrhaphia – зшивання труби (уразової), сальпінгорафія.

сальпингоэктомия (salpingoectomy) – трубовитин, -ну; витин труби (Фалопієвої).

самец – самець, -мця.

самка – саміця, самка.

самоанализ – самоаналіза.

самовнушение – самонавіювання, самонавіяння.

самодвижущийся – саморушний.

самодельствующий – самодійний.

самодетельность – самодійльність, -ности;

самодетельный – самодійльний.

самозарождение – самозародження.

самоистребление – самознищення.

самоистязание – самокатування, самомордування.

самолюбие – самолюбство.

самооплодотворение – самозпліднення.

самоотравление – самоотруїння.

самопоедание – самоїдство.

самопроизвольный (spontaneus) – самовільний.

саморазвитие – раморозвиток, -тку.

саморазложение – раморозклад, -ду.

самосветящийся (*суц.*) – самосвіт, -ту.

самосохранение – самоохорона, самозаховання, самоощадність.

самоубийство – самогубство, самовбивство. Див. "suicidium".

самоубийством покончить – смерть собі заповідати.

самоубийца – самогубець, -бця; самовбивець.

самоуничтожение – самознищування, самознищення.

самочувствие – самочуття, самопочуття.

санатория – санаторія; **санаторный** – санаторний.

сангвинический (sanguineus) – сангвінічний, кровистий, гарячекровний.

санитария – санітарія; **санитарный** – санітарний.

сап (malleus) – сап, -пу; носатізна.

сапрофиты (saprophytae) – сапрофіти, нешкідливі гниляві (гниттьові) бактерії.

сардонический (sardonicus) – сардонічний, злісноглумливий.

сарколемма (sarcolemma) – сарколёма, ом'язя.

саркома (sarcoma) – саркома, м'ясак; sarcoma uteri – саркома уразу (уразова); sarcoma mediastini – саркома межистіння.

сахар (saccharum) – цукор, -кру; са́хар, -ру;
с. виногра́дний – виноградний цукор;
с. тростнико́вий – тростинний, тростино́вий цукор; **с. молочний** – молочний цукор, лакто́за; **с. свинцо́вий** – олив'яний цукор; **с. крахма́льний** – крохма́льний цукор.
сахарний – цукро́вий; **сахарна́я болезнь** – (diabetes mellitus) – цукросе́ччя, цукрі́вниця спра́вжня; цукро́вий диабе́т.
сахарин (saccharinum) – сахарі́н.
сахаристый – цукрува́тий, цукрови́тий.
сахарное мочеизнурение – див. “диабет”.
сахариметр – сахариме́тр, цукроме́тр.
сберегать, сберечь – оща́дж[ув]ати, оща́дити; збері́гати, зберегти́; (*здоровье*) – шанува́ти здоро́вля (здорóв'я).
сбивчивость – плу́таність, -ности; плута́ніна, безла́дність, заміша́ння.
сближать, сблизить – зближа́ти, зблі́зити.
сближение – зблі́ження, набли́ження.
сбривать, сбрить – зго́лювати, зго́літи.
свалка (*свалочное место*) – смі́тник, -ка.
сварливый – сварли́вий, сварки́й, чварува́тий.
сведение (contractura) – контра́ктура, стя́гнення, зве́дення, (сколі́чення).
свежий – свіжий.
свежень – свіжі́шати, свіжі́ти.
свекла (Beta vulgaris) – бу́ряк; **свекловичный** – бу́ряко́вий.
свербеть – свербі́ти.
сверление – сверді́ння, верті́ння.
сверлить – сверді́ти.
свернувшийся – зсі́лий; (*о крови*) – ски́пий.
сверток – за́густок (*крови*); (*вещей*) – клу́нок, -нка; (*материи*) – суві́й, -во́ю.
свертывание (coagulatio) – зсіда́ння, зці́плення, тужа́вння.
свертываться, свернуться (*о молоке*) – зсіда́тися, зсі́стися; (*о крови*) – тужа́вити;
створаживаться – ву́рдитися.
сверхестественный – надприро́дни[і]й.
сверхштатный – позашта́тний.
свет – сві́тло, -ла; сві́т, -ту; (*электрический*) – електрі́чне сві́тло; (*солнечный*) – со́нячне сві́тло.
светильный газ – світі́льний газ.
светить, -ся – сві́тити, -ся.
светловолосый – ясново́лосий.
светлоглазый – ясноо́кий.
светлоричневый – рудува́тий, ясноцина́моновий.
светлый – я́сний.
светляк (lampiris) – сві́тляк, -ка́; блища́к, -ка́.

светобоязнь – сві́тложа́х, о́страх до сві́тла.
светолечение – сві́тлолі́кува́ння.
светоощущение – сві́тлочуття́.
светочувствительность – сві́тлочутли́вість, -вості; сві́тлочуття́.
светочувствительный – сві́тлочутли́вий, сві́тлочу́лий.
светящийся – ся́йний, блиску́чий.
свеча, свечка – сві́ча, сві́чка.
свечение – сві́тіння.
сवेशиваться, свеситься – звиса́ти, зві́снути.
свивание – сповива́ння.
свивать, свить – звива́ти, зві́ти; **пеленать** – сповива́ти, спові́ти.
свидетель – сві́док, -дка; **свидетельница** – сві́дка, -ки.
свидетельство – посві́дчення, свідо́цтво.
свидетельствование – сві́дчення, сві́дкува́ння.
свидетельствовать – сві́дчити, сві́дкува́ти, посві́дчити.
свинец (plumbum) – о́ливо.
свинка (parotitis epidemica) – сви́нка, ко́лову́шниця, приву́шниця; periparotitis – оприву́шниця; **свинка морская** – морша́к; па́ця морське́.
свинца окись – одноо́кис о́лива, о́кис о́лива.
свинцовый – олив'я́ний; **с. белила** – оли́в'я́ний бі́ль; бле́йвас; **с. сахар** – оли́в'я́ний цукор; **с. мыло** (пластырь) – оли́в'я́не мило́.
сви́репствовать – лю́тува́ти.
свислый – зві́слий, висю́чий.
свих – ві́вих, -ху.
свихивать, свихнуть – звиха́ти, звихну́ти; ві́вихнути.
свищ (fistula) – но́риця, фі́стула; fistula ani – но́риця відхі́днико́ва, відхо́дова; н. відхі́дни́ка; fistula dentis – н. зубова́; f. intercostalis – н. міжребе́рна; f. perinei – н. пере́міжжя; f. recti – н. кутні́ці, н. кутні́чна; f. recto-vaginalis – н. кутні́чно-пі́хвова́; f. sacci lacrimalis – н. слі́зного міху́рця; f. utero-intestinalis – н. у́разово-кишкóва; f. uteri – н. у́разова́; f. vesico-recto-utero-vaginalis – н. се́чничко-ку́тнічно-у́разово-пі́хвова́.
свищевой – но́рице́вий; **больной фистулой** – но́ричува́тий (Грінч.).
свободный – ві́льний; **с. кислота** – ві́льна кислота́.
свод (arcus, fornix) – ду́га; скле́піння; fornix vaginae – скле́піння пі́хв'я́не (пі́хво́ве); arcus pubis – со́ромі́тна ду́га.
сводит, свести – зво́дити, зве́сти; (*руки, ноги*) – судо́мити; ко́рчити.

сводообразный – склепістий, дужний.
сводчатый – дужний.
своевременный – вчасний; **своевременность** – вчасність, -ности.
своеобразный – своєрідний.
свойственный – властивий.
свойство – властивість, -вості.
связка (ligamentum) – зв'язка, в'язло; **голосовые с.** (ligamenta vocalia) – голосові зв'язки, голосники.
связочный – зв'язковий, в'язковий.
связывание – зв'язування, в'язання.
связывать, связать – зв'язувати, зв'язати.
сгарание – палення, горіння.
сгарать, сгореть – горіти, згорати, згоріти.
сгиб (flexura, plica) – залім, -лому; закрут, загінка, зморшка; flexura duodeni – закрут дванадцятипалої кишки; plicae semilunares coli – півмісячні зморшки ободової кишки.
сгибание – згинання.
сгибатель (flexor) – згинач, -ча; m. flexor pollicis brevis – короткий пальховий згинач.
сгибать, согнуть – згинати, зігнути.
сглазить – наврочити, зурочити.
сгорание – див. “сгарание”.
сгорбить – згорбити; **сгорбиться** – згорбитися.
сгорбленный – згорблений.
сгустившийся – згустий, загустий.
сгусток – загусток.
сгущаемость – з[а]густивість, -вості.
сгущать, сгустить – згущати, згустити; **-ться** – загущати, загустити.
сгущение – згущення, згущування.
сгущенный (condensatus) – загустий, згустий.
сдавление (compressio) – стиск, стискання, стіски, зчавлення; **(стеснение в груди)** – стіски в грудях.
сдавливание – стіскування, стискання, здавлювання.
сдавливать, сдавить – стіскувати, стискати; стиснути.
сдвиг, сдвигание – зрушення, зсування.
сдвигать, сдвинуть – зсувати, зсунути; (*с места*) – зрушувати, зрушити; **-ться** – зсуватися, зсунутися; зрушуватися, зрушитися.
сдвижной – зсувний.
сдвинутый – зсунутий.
сдирать, содрать – здирати, здерти, зідрати; (*кожуру*) – злущувати, злущити; (*шкуру*) – лупити, злупити; **содранный** – здертий, злуплений.
себоррея (seborrhea) – себорея, лоетеча.

себорройный – себоройний, лоетечний.
сегмент – сегмент, -ту; відлуга (Дубров.).
седалищный (ischadicus) – сідничний; nervus ischiadicus – сідничний нерв.
седеть – сівіти.
седина – сивізна, сивина.
седло (sella) – сідло; sella turcica – турецьке сідло.
седлообразный – сідластий.
седой – сивий.
Secale cornutum – ріжжій.
секвестр (sequestrus) – секвєстр, змертвіла частина (кістки).
секвестрация (sequestratio) – секвєстрація, відділювання відмерлих частин тканини.
секвестральный – секвєстральний; секвєстрівий.
секрет (secretum) – секрет, -ту; виділення.
секреторный (secretorius) – секреторний, видільний.
секреция (secretio) – секрєція, виділювання.
селезенка (lien, splen) – коса, -сі; селезінка, сележінь, (селед'янка); hilus lienis – ворота косі; tunica serosa – сироваткова оболонка (опона); capsula lienis – капшук (капсула) косі; trabecula lienis – перечки косі; pulpa lienis – пульпа (мезга) косі; penicilli – щіточкі; noduli lymphatici lienales (Malpighii) – лімфатичні вузлики косі (Мальпігієві).
селезенки воспаление (splenitis) – спленіт; селезінковий, запалення селезінки, запалення косі.
селезеночный (splenicus) – селезінковий, сележнєвий, сележіньовий.
селитра (kalium nitricum) – салітра; **калиева с.** – потасова (калійна) салітра; **натронная** или **чилийская с.** – чилійська або содова салітра.
семенной (seminalis) – насінний, насіннєвий, насінньовий.
семя (semen) – сім'я, насіння.
семя (sperma) – сім'я, -мя; ріження, сперма.
семяистечение – винасінення, вплив насіння.
семяной – сім'яний.
семявыносящий проток (vas deferens) – сім'яовідний прохід.
сера (sulfur) – сірка; **ушная сера** (cerumen) – вушна сірка; заличка вушна (з сірки); **выкуривание серой** – висіркоування.
сердечный (cardiacus) – серцевий.
сердце (cor) – серце; basis cordis – основа серця; apex cordis – вершок серця (серцевий); sulcus longitudinalis anterior et posterior – передній та задній поздовжній

ривчак; sulcus coronarius – вінцевий ривчак; pericardium – перикардій, осердя, надвірня серцевá оболóна; liquor pericardii – рідина (плин) осердя (осердна); epicardium – епікардій, надсердя; myocardium – міокардій, м'ясне́ва серцева оболóна; endocardium – внутрішня (середóва) серцева оболóна, ендокардій; ventriculus cordis – шлуночок серцевий; atrium cordis – передсердя; auricula c. – вушко серцеве; ostium arteriosum – артерійне гірло; trabeculae corneae – м'ясне́ві перéчки; vortex cordis – завій серцевий; chordae tendineae – сухожылковí (тягловí) стру́ни; mm. papillares – пипковí мýскули; trigona fibrosa – фібро́зні трику́тники; annuli fibrosi – фібро́зні каблучкі.

сердцебиение (palpitatio cordis) – серцебиття; за́колот, то́кіт се́рця.

сердцевидный – серцюва́тий.

серебро (argentum) – сріблó; **окись серебра** – сріблóвий óкис; півóкис срібла.

сернистый – сірча́стий, сірчі́стий; **кислота с-ая** – сірчі́ста кислотá; сірчі́стий квас.

сернокислая соль, калий серн. – сірча́н потáсу (потáсовий) сульфáт кáлія (ка́лійний); **натрий с.** – сірча́н со́ди (со́довий), сульфáт нáтрія (натрі́йний).

сероводород – сірковóдень; сірча́к во́дня.

серный (sulfuricus) – сірча́ний; **серная кислота** (acidum sulfuricum) – сірча́на кислотá; сірча́ний квас.

серные воды – сірча́ні во́ди.

серозный (serosus) – сирóватний; tunica serosa – сирóватна оболóна (опóна).

сероглазый – сирóкий.

серповидный (falciformis) – серпува́тий.

сесамовидный (sesamoideus) – сочеві́чний; ossa sesamoidea – сочеві́чні кісткі.

сетчатка (retina) – сіткі́вка (реті́на); pars optica retinae – зоровá (опті́чна) часті́на сіткі́вки; ora serrata – зубча́стий край; pars ciliaris retinae – війко́ва часті́на сіткі́вки; papilla n. optici – пі́пка зоровóго (опті́чного) нерву; excavatio papillae n. optici – загли́бина пі́пки зоровóго нерву; macula lutea – жо́вта пля́ма; fovea centralis – центрáльна я́мка; vasa sanguinea retinae – кров'яні жи́ли сіткі́вки; circulus vasculosus n. optici (Halleri) – жи́льне ко́ло зоровóго (опті́чного) нерву (Га́ллерове); arteriolae et venulae retinae – арте́рійки та ве́нки сіткі́вки.

сетчатки воспаление (retinitis) – див. “**ретинит**”.

сетчатый (reticularis) – сітчаний.

сеткообразный (retiformis) – сіткува́тий.

сеть (rete, reticulum) – сіть, -ти; сі́тка; (*больничная, водопроводная*) – мере́жа.

сечение (sectio) – ро́зтин, -ну; ро́зрі́з, -зу; ро́зтинáння.

сжатие – стиск, -ску; сті́снення, сту́лення.

сжатость – сті́слість, -лості.

сжатый – сті́снений, сту́лений, зда́влений; сці́плений (*зубы*). Див. “**сжимать**”.

сжечь – спалі́ти.

сжигание – спáлювання, спáлення.

сжигать, сжечь – спáлювати, спалі́ти; (*о мног.*) – попалі́ти.

сжимаемость – стиска́льність, -ности.

сжимаемый – стиска́льний, сті́скуваний.

сжимание – сті́скування, стиска́ння, сті́снення.

сжимать, сжать – стиска́ти, стисну́ти; зда́лювати, зда́вити; (*зубы, кулак*) – сту́лювати, стулі́ти; (*зубы*) – зці́плювати, зці́пити, заці́пити.

сжиматель – стиска́ч, -ча́.

сжиматься, сжаться – стиска́тися, стуля́тися; стисну́тися, стулі́тися, зці́питися.

сибирская язва (pustula maligna) – телі́й, -і́я; сибі́рка.

сивушное масло – спиртові́й недогін, -го́ну.

сигара – сигáра.

sigmoiditis – сигмої́дит, -ту; запáлення сигмува́тої ки́шки (ободо́вої).

сигнатура (signatura) – сигнату́ра, о́значення.

сиделка – догляда́чка, сиді́лка.

сидение (*место*) – сиді́ння; (*действие*) – сиді́ння, сідже́ння; (*продолжит*) – сидня́;

в сидячем положении – навсі́дячки, сідя́чи.

siderosis pulmonum – запо́рошення легéнів залі́зним поро́хом; сидерóза; легéниця залі́зопорошлі́ва.

сидячий – сидя́чий; **ванны сидячие** – сидя́чі ва́нни (купéлі).

сикоз (sycosis) – сикóза, запáлення волося́них міше́чків, волосе́ць; sycosis parasitaria = mentagra – сикóза паразі́тна (паразі́това), сикóза від грибка́ trichophyton tonsurans, волосе́ць паразі́товий; sycosis vulgaris – сикóза зви́чайна, волосе́ць зви́чайний.

сила (vis) – сі́ла; мі́ць (мо́ци); змо́га, снага́;

через силу – над сі́лу; **терять, потерять силу** – безсі́літи, ві́снажитися, стра́тити сі́лу.

симбиоз (symbiosis) – симбі́оза, спі́вжиття́.

симблефарон (symblepharon) – симблефа́рон, зроще́ння пові́к з óком; зроще́ння сполучні́ пові́к з óчно́ю сполучне́ю.

симметрический (symmetricus) – симетричний.

симметрия (symmetria) – симетрія.

симпатический (sympathicus) – симпатичний; співчуйний; systema nervorum sympathicum – симпатична нервова система.

симптом (symptomus) – симптом, -му; ознака.

симулянт – симулянт, -та; **симулянтка** – симулянтка; прикидько (людина, що вдає хворого).

симуляция (simulatio) – симуляція, прикидування, удавання.

симфизис (symphysis) – симфіза, зрощення; symphysis ossium pubis – зрощення соротмітних кісток.

синартроз (synarthrosis) – синартроза, нерухливе сполучення кісток.

синдесмоз (syndesmosis) – синдесмоза, злучно-тканинне сполучення.

синеватость – синюватість, -тости.

синеватый – синюватий, синявий.

синерод (cyanum) – ціян, -ну; синець, -нця.

синеть, посинеть – синіти, посиніти.

синехия (synechia) – синехія (зліплення), зрощення.

синий (cyaneus) – сіній; **синий камень** – сіній камінь, синяк.

синильная кислота (acidum cyanicum) – сіня кислота; сіній квас, ціянова кислота.

синкопе (syncope) – сінкопе; глибока непритомність, -ности; раптова смерть від серцевої паралізи; syncope puerperalis – сінкопе породове.

синовия (synovia) – синовія (суглобове мастиво).

синовит (synovitis) – синовіт, запалення синовіальної оболони; суглобця омасна, омас[т]ниця; synovitis chronica – синовіт хронічний (довготривалий); омасниця хронічна (довготривала), суглобця омасна хронічна (довготривала); synovitis gonorrhoica – синовіт гоноройний (збуровий), омасниця збурова; synovitis rheumatica – синовіт ломцєвий, омасниця ломцєва; synovitis syphilitica – синовіт пранцьовий (сифілітичний), омасниця пранцьова; synovitis tuberculosa – синовіт горбковичний (туберкульозний), омасниця горбковична, суглобця омасна горбковична.

синовияльный (synovialis) – синовіальний; stratum synoviale – синовіальний шар.

синус (sinus) – див. “пазуха”.

синусит (sinusitis) – синузїт, запалення за-токи.

синхондроз (synchondrosis) – синхондроза, хрящова злўка.

синхрония (synchronia) – синхронія, одночасовість, -вости.

синька – сїнька.

синюха (cyanosis) – сїнява.

синяк – синяк, -ка; синець, -нця.

сиплость – хриплисть, -лости; хрипливість.

сиплый – хриплий, хрипливий.

siriasis – сиріяза, оголошнення сонячне, оголошнення теплове.

сирингомиелия (syringomyelia) – сирингомієлія, утворення щілін (дуплінок) у хребтовому мозку.

сироп (syropus) – сироп, -пу.

система – система, уклад, -ду.

систематизировать – систематизувати; **систематизация** – систематизація, упорядкування.

системный – системний; **систематический** – систематичний.

систола (systola) – сїстола, стискання, стягання.

систолический – систолічний.

сифилидология (syphilidologia) – вчєння про пранці; сифілідологія.

сифилиды (syphilides) – сифіліди, пранцьові висипки (шкіряні).

сифилис (syphilis=lues) – сїфіліс, -су; пранці, -ців; **с. первичный** – первісний сїфіліс (пранці); **с. вторичный** – вторінний, секундарний; **с. третичный** – третєвий сїфіліс; **с. печени** (hepatitis syphilitica) – печінковіця сифілітична (пранцьова); **с. гортани** (syphilis laryngis) – сїфіліс (пранці) горлянки (горлянковий); lues congenitus – сїфіліс (пранці) уроджений; syphilis neonatorum – сїфіліс (пранці) народжєнців; lues cerebro-spinalis – сїфіліс (пранці) спинно-мозковий.

syphilis d’emblée – пранці без первісного боляка (без первісної виразки).

syphilis insontium – пранці неполові.

syphilis postconceptionalis – зараження пранцями після запліднення.

сифилитик – сифілітик, -ка; пранцьоватий; **сифилитичка** – сифілітичка; пранцьовата, -тої.

сифилитический (syphiliticus) – сифілітичний, пранцьовий.

scabies – див. “чесотка”.

скалистый – скелїстий, скелястий.

скапелъ – скалпель, -ля; різець, -зця.

скапулярный (scapularis) – див. “лопаточный”.

скапулоэктомия (scapuloectomy) – вітин

лопáтки, скапулоектомія.
скарификатор (scarificator) – скарифікатор, ніж для насікання.
скарификация (scarificatio) – скарифікація, насікання, карбування.
скарлатина (scarlatina) – шкарлятіна.
скарлатинозный (scarlatinosis) – шкарлятинний; febris scarlatinosa – гарячка шкарлятинна.
скарлатиноид (scarlatinoid) – шкарлятиноїд, так звана “четверта хвороба”, Dukes’ова хвороба.
скашивать, скосить (*траву*) – скошувати, скосяти; (*глаза, рот*) – кривити, скривити.
скважина – щілина, щілінка, шпáра, скалúбина, дírка.
скважистость – шпарувáтисть, -тости; дírкувáтисть.
скважистый – шпарувáтий, дírкувáтий, дírчáстий.
сквозной (penetrans) – [с]крíзній, наскрізний.
сквозник – прóтяг, -гу; брúя, -ї.
скелет – кістáк, -ка; шкелéт, -та.
скипидар (oleum terebinthinae) – шпигинáр, -ру; терпентін, -ну; терпентіна; **скипидарный** – шпигинáровий.
скисать, скиснуть – скисáти, скіснути; (*створожиться*) – зсідáтися, зсістися, звúрдитися.
скисший – скіслий.
складка (plica) – зморшка, брі́жа, зго́ртка, збірка; plicae transversales recti – поперéчні зморшки кутні́ці.
складчатый – збо́ристий, брижувáтий.
склеивание (agglutination) – склеювання, зліплювання, зціплювання.
склеивать, -ся, склеиться – склеюватися, скле́їтися; зліплюватися, злі́пїтися.
склера (sclera) – білчáнка, склэра.
склерема (sclerema) – склерэма, задубі́ість шкіри, здебéлення шкіря́не; sclerema neonatorum – склерэма народжéнців, задубі́ість підшкúр’я ма́йже всьогó тіла (з одночасним пригні́ченням фúнкцій жівлення й виміни матэ́рій).
склерит (scleritis) – склері́т, білчанко́віця, білчані́ця.
склеродермия (sclerodermia) – склеродермі́я, шкуроздебéлення, здебéлення шкúри, задубі́ння шкіря́не.
склероз (sclerosis) – склерóза, здебéлення, ува́пнення.
sclerosis multiplex, sive disseminata (sclérose en plaques disseminées) (*фр.*) – склерóза числénна, склерóза розки́дана, скле-

ро́за блящáта.
sclerosis amyotrophica lateralis – склерóза аміотрофі́чна бі́чна.
sclerosis membranae tympani – склерóза (здебéлення) бараба́нної (бубéнної) перéтинки.
склерозироваться – склерозувáтися.
склонность – на́хил, -лу; схі́льність, -ности; по́тяг, -гу; охóта.
склянка – шклýнка, склýнка, слóїк, -ка; пля́шечка.
скобление – скромáдіння, скромáдження.
скоблить, выскоблить – скромáдити, віс-кромáдити; скреб́ті, віскреб́ти.
скованность – скúтість; закúтість, -тости.
сколиоз (scoliosis) – сколіóза, збо́чення хребта́; скрívлення хребта́ вбі́к.
сколиолордоз (scoliolordosis) – сколіо-лордо́за, с[ві́]крívлення хребта́ вбі́к і вперéд.
скользящий (lubricus) – слизький, сковзький, ковзький.
скопец (castratus) – кастра́т; валáх, халаш-та́н.
скопить – валашáти, вихоло́щувати.
скопия (scoria) – скопі́я, óгляд, -ду.
скопление – скúпчування; (*сов.*) – скúп-чення.
скопятся, скопиться – скúпчуватися, скúпчитися; збирáтися, зіб́ратися.
скопчество – скопéцтво.
скорбут (scorbutus) – цинга́, с[ш]ко́рбут, -ту; гни́лець, -льця́.
скорбутный (scorbuticus) – с[ш]ко́рбутний, гни́льце́вий.
скорлупа – лушпíна, лушпа́йка; (*твердая*) – шка́ралúпа, шка́ралúща.
скорняжный – кушні́рський, гарба́рський, чинба́рський.
скоропостижный – на́глий, рапто́вий; **скоропостижная смерть** – на́гла смерть.
скоропреходящий – скороми́нучий, недов-гоча́сний, недовготривáлий.
скорость (celeritas) – швидкі́сть, -кости; ско́рість, -рости; хúткість.
скоротечный (floridus, fugans) – бистроплíн-ний, невпíнний; **скоротечная чахотка** – (phtisis florida) – невпíнні сухóти.
скот – худóба, скот, -ту; това́р, -ру; бідло.
скота падеж – па́діж това́ру, худóби, помі-рок.
скотома (scotoma) – ското́ма, те́мна пля́ма в полі́ зору, невід́ячка в півні́й часті́ні поля́ зору.
скрежетание, скрежет – скрегота́ння, скре́-гіт, -готу.

скрежеть – скреготати.
скрещивание – парування.
скрещивать, скрестить (*случать*) – спаровувати, парувати, спарувати.
скрофулез (scrophulosis) – скрофульоза, золотуха.
скрофулодерма (scrophuloderma) – золотушні вузлясті набрякання під шкірою.
скрученный – скручений, закручений, зсуканий.
скручивание (torsio) – закручування, зсукання, скручування.
скручивать, скрутить – скручувати, скрутити.
скрытность – скритість, -тости; потайність, потайливість.
скрытый (latens) – захований, прихований.
скудоумие – недоумство.
скула (zygoma) – вилиця; **выступающие скулы** – пащі.
скуловой (zygomaticus) – виличний.
скуловая кость (os zygomaticum) – вилична кістка, вилиця; facies malaris – щічна поверхня; f. temporalis – вискова п.; f. orbitalis – орбітальна п.; processus temporalis – висковий паросток; foramen zygomatico-orbitale – вилично-орбітальний отвір.
скученность – скупченість, -ности; скупчення.
слабеть, ослабеть – слабіти, слабшати, слабшати, ослабнути, знесилитися.
слабительное (purgans) – проносне.
слабительная соль – гірка сіль; епсоніт, -ту.
слабить – проносити, прочищати.
слабогрудый – слабогрудий, квологрудий.
слабонервный (neurasthenicus) – неврастенічний; (нервознеміжний, нерворозслаблений).
слабосилие – малосілля, кволість, -лости.
слабосильный – малосілий, кволій.
слабость – слабість, -бости; недужність, кволість, недолужність.
слабоумие (dementia) – недоумство.
слабоумный – недоумкуватий; недбумок, -мка; недбум, -ма.
слабый – слабій, кволій, недужий, недолужний.
сладкий – солідкий.
сладковатый – солодкуватий.
сладострастие (libido, satyriasis) – похоть, -хоти; похитливість; хтивість, сласто́та.
сладострастный – похотливий, похитний, ярливий.
сладость – солідкість, -кости; (*мн.*) – солодощі.
сламывать, сломать, сломить – зламлюва-

ти, зламати; зломлювати, зломити; (*преодолевать*) – перемагати, перемогти.
сланец – лупак, -ка; **сланцеватый** – лупакуватий; **слядяной сланец** – лищаківий лупак.
слечь – лягти (в ліжку).
следить – слідкувати, стежити, доглядати, пильнувати.
следователь – слідчий, -чого.
следствие (*судебное*) – слідство; (*результат*) – наслідок, результат, -ту.
слеза (lacrima) – сльоза, -зі.
слезливый – плаксивий; **слезливость** – плаксивість, -вости.
слезный (lacrimalis) – слізний; apparatus lacrimalis – слізний апарат; glandula lacrimalis – слізна залоза; ductuli excretorii (gl. lacrimalis) – екскреторні проводи (слізної залози); rivas lacr. – слізний жолобок; lacus lacr. – слізне озеро; puncta lacrimalia – слізні крапки; ductus lacr. – слізні проводи; papillae lacr. – слізні пипки; ampula ductus lacr. – ампула слізного проводу; saccus lacr. – слізний мішок; fornix sacculi lacr. – склепіння слізного мішка; ductus nasolacrimalis – носовослізний провід; plica lacrim. (Hasneri) – слізна зморшка (Гаснерова).
слезотечение (lacrimatio) – сльозотеча, сльозотік, -оку.
слепень (tabanus bovinus) – сліпінень, -пня; сліпий овід; oestrus bovis – гедз, -дза.
слепнуть, ослепнуть – сліпнути, осліпнути, отемніти.
слеповатый – підсліпуватий, сліпінський.
слепая кишка (intestinum coecum) – сліпа кишка; **червеобразный отросток слепой кишки** (processus vermiformis) – хробаківий паросток.
слепой – сліпий, сліпоокий, незрячий, невидючий.
слепота – сліпота; **куриная слепота** (hemeralopia) – куряча сліпота, луня; **одержимый куриной слепотой** – лунавий.
сливание – зливання.
сливающийся, сливной – зливний, спливний.
сливки (*молока*) – вершкі, -ків; сметанка.
слизистый (mucosus) – слизовий; слизуватий; tunica mucosa – слизова оболонка (опона); **слизистое брожение** – слизове шумування; **слизистые выделения женских половых органов** – слизоти; **железы слизистые** – слизові залози.
слизняк (moluscum) – слиз[н]як, -ка; **улитка** – слимак; Althea officinalis – калачики, проскурки.

слизь (mucus) – слиз, -зу, слизь, -зи; слизота; **выделять слизь** – сліззити; **покрыться слизью** – ослізнити.
слипание (adhaesio) – зліплювання, зліплення.
слипаться, слипнуться – злипатися, зліпнутися.
слипчивый (adhaesivus) – зліпливий, зліпний.
слитие – злиття.
слияние – сплив, -ву; зливання; (*соверш.*) – злиття; сполучення.
сложение (constitutio) – склад, -ду; будова; **сложение крепкое** – міцна будова, кремезна будова; **слабо сложенный** – крихкотілий.
сложный (compositus) – складний.
слоистость – верствуватість.
слоистый – верствуватий, шаруватий.
слой (stratum) – шар, -ру; верства, -ви; stratum corneum – роговий шар; **верхний слой** – верхняк, -ка.
сломать – див. “сламывать”.
служитель – служник, -ка; слуга, -гі.
слух (auditus) – слух, -ху; **потерять слух, оглохнуть** – занечуяти; **повышенный слух** (auditus hyperacusis) – підвищене почуття слуху; **плохо слышать** – недочувати.
слуховой (acusticus) – слуховий; nervus acusticus – слуховий нерв; **слуховая труба** – слухавка, говірна труба.
случай (casus) – випадок, -дку; (*неблагоприятный*) – пригода; (*удобный*) – нагода.
случать, случить – парувати, спарувати.
случка – парування, припуск, -ску; спуск, -ку.
слушать – слухати.
слущивание (desquamatio) – злущування, злущення, лущення.
слущить – злущити; **слущиться** – злущитися.
слышать, услыхать – чути, почути, учути.
слышно – чути, чутно.
слюда – лища́к, -ка; лосня́к, -ка́; блисня́к, -ка́.
слюна (saliva) – сли́на; salivatus – сли́нявий, пі́нявий, слина́вий; ptyalinum – сли́нник, птіялі́н.
слюнный (salivalis) – сли́нний; **железа** – сли́нна залоза.
слюногонный – сли́ногі́нний.
слюноотечение (salivatio) – слино́те́ча, слино́ті́к, -то́ку.
смазка (*вещество*) – масти́во, ома́ста, ома́стка.

смазывание – ма́щення, ма́зання, нама́зування.
смазывать, смазать – ма́зати, зма́зати; мас-тіти, пома́стити; шма́рува́ти, пошма́рува́ти.
смачивать, смочить – змо́чувати, змочи́ти.
smegma (praerutii) – сме́гма, ома́стка, масть (переднєшкурко́ва).
смежность – сумі́жність, -ности.
смежный – сумі́жний; **смежно** – сумі́жно.
смена – змі́на, замі́на.
смертельный (letalis) – смерте́льний, смерте́нний; **с. исход** (exitus letalis) – скі́н (скóну); скона́ння.
смертность (mortalitas) – сме́ртність, -ности; смерте́льність, -ности.
смертный – сме́ртний, смерте́льний.
смертоносный – смерте́льний, смерто́вий, смертя́ний.
смерть (mors) – смерть, -ти; **мнимая смерть** – за́вмерт́я; **скоропостижная смерть** – на́гла смерть; **при смерти** – на вмерті́.
смертоубийство – душогу́бство, вбі́вство.
смесь – су́мішка, міша́нина.
смех (risus) – смі́х, -ху; (*сильный смех*) – ре́гіт, -готу.
смешение – зміша́ння, змі́шка; (*смесь*) – міша́нина.
смешивать, смешать – змі́шувати, зміша́ти.
смещать, сместить – зміща́ти, змісти́ти.
смещение (dislocatio) – змі́щення; пору́ха; **сдвиг**; dislocatio uteri – зди́в з місця ура́зу, змі́щення ура́зу.
смирительный – ускрóмний, втихоми́рчий.
смола – смола́; (*белая*) – живи́ця.
сморкание – сяка́ння.
сморкаться, сморкнуться – сяка́тися, ви́сяка́тися; шма́рка́тися, ви́шма́рка́тися.
сморщенный – мо́рхлий, змо́рхлий; **сморщенная почка** – [з]мо́рхла ні́рка.
сморщивание – змо́рщування, мо́рхлість, -лости.
сморщиваться, сморщиться – змо́рщувати́ся, змо́рщити́ся; брі́жити́ся, побрі́жити́ся.
смотритель – догля́дач, -ча.
сморд – сморі́д, -роду; **смордный** (foetidus) – сморі́дний, смердю́чий, смердя́чий, смородлі́вий.
смуглый – сма́глий, смугля́вий.
смушение (*состояние*) – збенте́ження, замі́шання.
смыкать, сомкнуть – змика́ти, зі́мкнути; стуля́ти, стулі́ти; злуча́ти, злучи́ти; (*глаза*) – заплі́щувати, заплі́щити; сплю́щувати, сплю́щити.

смысл (*способность*) – рóзум, -му; т́яма; глүзд; (*значение*) – рóзуміння, знáчення.
смягчать, смягчить – м'якшіти, зм'якшіти, пом'якшіти.
смягчающий, смягчительный – пом'якшуючий, пом'якшливий, м'якшúчий.
смягчение – зм'якшення, пом'якшення.
снабжать, снабдить – постачáти, постачіти (*кому що*).
снабжение – постачáння (*кому чого*).
снадобье (*лекар.*) – зілля, ліки.
снаружи – зóкола, знадвóру, звéрху.
снаряжать, снарядить – наряжáти, знаяд́ти, споряжáти, спорядіти; лаштувáти, налаштувáти; лáгодити, налáгодити.
снаряжение – лаштувáння, спорядження.
снизу – знізу; спідспóду; зіспóду, від дóлу; з дна.
сновидение – сон (сну, сна); сновідд́я, сóн-ні мáри.
сновидящий – сновідний.
снотворный – снотвóрний, снодійний; **снотворные средства** (*narcotica*) – снодійні осерéдники, (середникі́й).
соблазнитель – спокúсник, -ка.
соблюдать, соблюсти – додérжувати, додérжáти; (*приказ*) – викóнувати, віконати.
соблюдение (*порядка*) – додérжування, додérжáння; (*приказа*) – викóнування, віконання.
собственный – влáсний.
совершенный – досконáлий, досконáльний, довершений; пóвний, цілкові́тий.
совет, наставление – порáда, рáда.
советовать, посоветовать – рáдити, порáдити; рáяти, порáяти.
совокупление (*coitus*) – злягáння, сполу[ó]вáння; (*у животных*) – парувáння; (*у рыб*) – нéресть, -ти.
совокупляться, совокупиться – злягáтися, злягт́ися; (*о животных*) – парувáтися, спарувáтися; (*о собаках*) – кліщитися; (*о рыбах*) – тёртис́я.
согбенный (*declinatus*) – зігну́тий, похі́лий, згóрблений.
согласование (*coordinatio*) – погóдження, згóджування, координáція.
согласовывать, согласовать – погóджувати, погóдити.
согнивать, согнуть – згнивáти, згні́ти.
согревание (*calefactio*) – о[на]грівáння, загрівáння.
согревать, согреть – зігрівáти, зігрі́ти; грі́ти, о[на]грі́ти; -т́ся – зігрівáтися, зігрі́тися.
согревающий, согревательный – огрівáльний, огрі́йливий, загрівні́й; **с. компресс** –

прі́грівка, огрівáльний компрéс.
сода (*natrium bicarbonicum*) – сóда; **содовая вода** – сóдова водá.
содействие – пóмич, -мочи; підмóга, допомóга; (*благоприятствование*) – спрі́яння.
содержание (*статьи, книги*) – зміст, -ту; (*жалованье*) – утрі́мання; (*иждивение*) – кошт, -ту.
содержимое – вміст, місті́во.
содержать (*заключать в себе*) – місті́ти (в собі); мáти (в собі); (*на своем иждивении*) – утрі́мувати.
содрогание – здригáння, тремті́ння.
содрогаться, содрогнуться – здригáтися, здригн́утися.
соединение (*commissura*) – сполу́ка, злу́ка; з'édнування, з'еднáння; сполуче[á]ння; *commissura palpebraum lateralis* – бічна пові́кова злу́ка.
соединения жирного ряда – сполу́ки товщéвого рáду.
соединительно-тканый – злучноткані́ний, злучноткáний.
соединительный (*conjunctivus*) – сполуч́ний, злу́чний, сполучáючий; **соединительная ткань** (*tela conjunctiva*) – злучноткані́на.
соединять, соединить – сполучáти, сполучі́ти; з'édнувати, з'еднáти, злучáти, злучі́ти.
сожжение, сожигание – спáлення, пáлення.
созвучие – созвúчність, -ности; сýголос, -су.
сознавать, сознать – усвідóмлювати, усвідóмити; визнавáти, візнати.
сознание (*sensorium*) (*психич.*) – притóмність, -ности, свідóмість.
сознательность (*conscientia*) – свідóмість, -мости.
созревание (*maturatio*) – достигáння, доспівáння, дозрівáння.
созревать, созреть – достигáти, дості́гнути; доспівáти, доспі́ти; визрівáти, візрі́ти.
созрелый (*maturus*) – дості́глий, доспі́лий; спі́лий, сті́глий; *praematurus* – передчáсно дості́глий.
сок (*succus*) – сік (сóку); **желудочный сок** (*succus gastricus*) – шлункóвий сік.
сократимость – скорóтність, -ности; **сократимый** – скорóтний.
сократитель – скорóчувач, -ча.
сокращать, сократить – скорóчувати, скороті́ти, змéншувати, зменші́ти; -т́ся – скорóчуватися, скороті́тися.
сокращение (*contractura*) – скорóчування, скорóчення, стя́гнення, змéшення.
сокращенный – скорóчений.

соление – соління.

солитер (taenia) – солітер, -ра; ціп'як, -ка.

солнечный (solaris) – сонячний; **солнечная сторона** – осоння, відсоння осонь.

солод – со́лод, -ду.

солодовый – со́лодовый; **с. сахар** (malto-sa) – со́лодовый цу́кор, мальто́за.

солонина – солоні́на; (из баранины) – пас-тра́ма.

соль (sal) – сі́ль (со́ли); (поваренная) – ку-хе[б]нна сі́ль.

соляной – соляний, сі́льний; **соляная кис-лота** (acidum hydrochloricum) – соля́на кислота́; сі́льний квас.

соматический (somaticus) – соматі́чний, тіле́сний, нале́жний до ті́ла.

сомкнуть – див. “смыкать”.

сомнамбулист (somnambula s. somnambu-lus) – снові́да, сомна́мбула.

сомнительный – сумні́вий, непев́ний.

сон (sompus) – сон (сну, сна); **глубочайший с.** (coma) – ко́ма, знемо́ра, непам'ятство, нестя́ма; somnium – сон, сні́ще, ма́рище.

сонливость – сонлі́вість, -вості; сонно́та.

сонливый (somnolentus) – сонлі́вий.

сонный – со́нний; **сонная немочь** – спля́чка.

сонорный (sonorus) – соно́рний, дзві́нкий, гучні́й.

соображать, сообразить – міркува́ти, змір-кува́ти; розважа́ти, розва́жити.

соображение – міркува́ння; (рассудок) – тя́ма, глудз; **без соображения** – нероз-ва́жно.

сообразительность – кметлі́вість, -вості; спрі́тність, второ́пність; **сообразитель-ный** – кметлі́вий, спрі́тний, второ́пний, тямкі́й.

сообщаться (о путях сообщения) – сполу-ча́тися; (передаваться) – передава́тися, переда́тися.

сообщающийся (communicans) – сполу́ч-ний, сполу́чений.

сообщение (извещение) – спові́щення, спо-ві́щення, повідомле́ння; (передавание) – на́давання, на́дання; (сношение) – знó-сини; (связь) – злу́чення, сполу́чення.

soor – див. “молочница”.

соотношение – співвідно́шення, взає́мини.

соответственный – відпові́дний.

сопливость – соплі́вість, -вості; **сопли-вый** – соплі́вий, шмарка́тий.

сопор (sopor) – со́пор, -ру; змо́ра, безтя́ма.

сопоставление – зіста́вляння, зіста́влення, порі́вняння, рівноста́влення.

сопевать, сопредеть – прі́ти; запрі́вати, за-прі́ти.

соприкасание, соприкосновение – стикá-ня, зіткне́ння, приляга́ння (до чо́го).

соприкасаться, соприкоснуться – стика́-тися, зіткну́тися, приляга́ти, прилягті́.

сопроводительный – супрові́дний.

сопротивление – о́пір (опóру); **сила сопро-тивления** – відпо́рна сі́ла.

сопротивляться (действие) – опи́ра́тися (кому); проти́витися (кому); опóром ста-ва́ти, ста́ти (проти́ кого); (словами) – спе-реча́тися, змага́тися.

сопутствовать – супровóдити, товаришу-ва́ти (і́ти за кі́м).

сор – смі́ття.

соразмерность – помі́рність, -ности; **сораз-мерный** – помі́рний, відпові́дний.

соринка – пороші́нка; **с., попавшая в глаз** – за́порóха.

сорить – смі́тити; (глаз) – пороші́ти; **со-риться** – смі́титися; (в глаза) – поро-ші́тися.

сорный – засмі́чений; **сорное место** – смі-тник, -ка.

сосальщики (trematodes) – ссунці́.

сосание – смокта́ння, сса́ння.

сосать – сса́ти, смокта́ти.

соседний – сусі́дній, сумі́жний.

соска – мізю́к, -ка.

соскабливание – вискриба́ння, зішкрабу-вання.

соскабливать, соскоблить – зішкрабува́ти, зішкраба́ти; вискриба́ти, віскребти́; (о мног.) – повискриба́ти.

соскальзывание – зіско́взування, спо́рс-нення.

соскальзывать, соскользнуть – зіско́взува-тися, зісковзну́тися; спо́рсати, спо́рсну́ти, [i]зслиза́ти, [i]зслизну́ти.

сосковатый – пипкува́тий

сосок (papilla) – пі́пка; (у коровы) – ді́йка; papilla mammae – грудна́ пі́пка; papillae linguales – язико́ві пипкі́. Див. “язык”.

сосредоточение, сосредоточенность (con-centratio) – зосере́дження; **-нный** – зо-сере́джений.

сосредоточивать, сосредоточить – зосере́-джувати, зосере́дити; **-ся** – зосере́джува-тися, зосере́дитися.

состав – скла́д, -ду.

составление – скла́дання.

составлять, составить – скла́дати, скла́сти; **с. лекарство** – скла́дати лі́ки.

составной (compositus) – складо́вий.

состариться – [i]зста́ріти(ся); поста́ріти; **состарившийся** – [i]зста́рілий.

состояние – стан, -ну; стано́вище.

сострадание – жалісливість, -вості; жаль; -лію.

сосуд (*кровеносный*) (*vas*) – жила; судина; *vas collaterale* – бічна жила; *vas anastomoticum* – зжілення, анастомотична ж.; *vas capillare* – капіляр, волоснік, пажила; *vas lymphaticum* – лімфатична жила.

сосуд (*посуда*) – посуд, начиння; (*одна штука*) – посудина.

сосудистый – жильний, судінний, жільовий; **сосудистая оболочка** – ожилля.

сосцевидный (*mastoideus*) – пипкуватий, смочкуватий; **сосцевидный отросток** (*processus mastoideus*) – піпковий паросток; *incisura mastoidea* – пипкова вірізка; *foramen mastoideum* – пипковий отвір.

сосцевидного отростка воспаление (*mastoiditis*) – мастоїдит, смочковіця, запалення смочкуватого паростка.

сосчитывание – лічба; **сосчитывать, сосчитать** – лічити, полічити, облічити; рахувати, порахувати, зрахувати.

сотрясать, сотрясти – стрясати, стрясти, струсити; **-ся** – здвигатися, здвигнутися.

сотрясение (*commotio*) – струс, -су; струшення, здвигіння.

соцветие – сукуття, цвітостан.

сохнуть – сохнути, сохти, схнути; (*о теле, растении*) – марніти, чахнути; (*о губах*) – смагнути.

сохранение – схов, -ву; ховання, заховання.

сохранять, сохранить – зберігати, зберегти; заховувати, заховати; (*здоровье*) – шанувати.

сочленение (*articulatio*) – суглоб, -ба; сугтав, -ву; зчленовання; *articulatio simplex* – простий суглоб; *artic. spherioidea* – сферіодний суглоб; *art. cochlearis* – шрубуватий суглоб; *art. elipsoidea* – еліпсуватий с.; *art. trochoidea* – коловоротний; *art. sellaris* – сидлуватий суглоб.

сочленовный – суглобовий.

сочный (*succosus*) – соковитий, січний.

сочувственный (*sympathicus*) – спочутливий, спочуйний, спочуйливий.

спадание, спадение – спад, -ду; спадання, опадання; зменшення, поніження.

спадать, спасть – спадати, спасти; (*об опухоли*) – слухати, стухнути; (*о температуре*) – пересідатися, пересістися; (*с тела*) – марніти, змарніти; худнути, схуднути; (*о волосах*) – вилазити, вилізти.

спазм, -ы; спазм, корчі, стіски, судома; с. в животе – завійна, завійниця; *spasmus facialis, s. tic convulsif* – мішки, спіання обличчя; **спазм сердца** – спазм, завійна

серця; *angiospasmus* – жілоскорч, стіски жил.

спазматический (*spasmaticus*) – спазматичний, спазмовий, [с]корчовий.

спаивать, спаять (*металл*) – злютовувати, злютувати; приварювати, приварити.

спайка (*commissura*) – злука; (*металлов*) – злютовування, злютування; *commissura anterior cerebri* – передня мозкова злука.

спалзывать, сползти – сповзати, сповзти; зсбуватися, зсунутися.

спаржа (*Asparagus ofic.*) – шпарага; **с. дикая** – заячий холодок.

спаривание (*coitus*) – парування, сполу[о]вання.

спасание – рятунок, -нку; порятунок, -нку; рятування; (*освобождение*) – визволення.

спасать, спасти – рятувати, врятувати, відволати; (*освободить*) – визволяти, визволити.

спастический – див. “судорожный”.

спеленать – сповіти.

спереди – спереду.

сперма – див. “семя”.

сперматозоид – сперматозоїд, заплідник, насінник.

сперматоррея (*spermatorrhoea*) – сперматорея, насінньотеча, насінньовитікання.

сперматоцеле (*spermatocele*) – насінникова кила, міхурчак яєчковий.

сперматоцистит (*spermatocystitis*) – сперматоцистит, запалення насінньового міхурця, міхурний насінньова.

сперматоцистэктомия (*spermatocystectomy*) – витин насінникової килі, сперматоцистектомія.

спертость (*о воздухе*) – задüşливість, -вості; (*в груди*) – стіснення, тяжкість, -кости.

специальный – спеціальний, фаховий, особливий.

спиливать, спилить – спілювати, спилити.

спина (*dorsum*) – спіна.

spina bifida – щіліна в хребцях; щіліна хребтова.

спинной (*spinalis, dorsalis*) – спинний, дорзальний; *sulcus nervi spinalis* – рівчак спинного нерву; *facies dorsalis* – дорзальна поверхня.

спинномозговой (*cerebrospinalis*) – спинномозковий; *meningitis cerebrospinalis epidemica* – менінгіт спинномозковий епідемічний (пошесний).

спиральный – спіральний, шрубуватий, гвинтуватий.

спирилла (*spirillum*) – спіріла, гвинтівка, свёрдличка.

спирохета (spirochaeta) – спірохета, свёр-
дличка закручена.
spirochaeta Duttoni – кліщова спірохета;
 spirochaeta Obermeieri – спірохета пово-
 ротного тифу; spirochaeta pallida – бліда,
 пранцьова спірохета; spirochaeta Vincen-
 ti – спірохета Vincent'ова (при ангіні); спі-
 рохета Theileri – спірохета сонної хороби.
спирт (spiritus) – спирт, -ту; алкоголь, -лю;
спиртний – спиртовий.
спиртометр – спиртометр, -ру; спиртомір,
 -ру.
сплав – стоп, -пу; стоплення.
сплевывать, сплюнуть – спльовувати, сплю-
 нути.
спленемия (splenaemia) – спленемія, бі-
 локрів'я селезінкове.
спленит (splenitis) – спленіт, селезінковіця –
 див. “селезенки воспаление”.
спленоцеле (splenocele) – селезінка в килі,
 кила селезінки (косій).
спленомалиция (splenomalacia) – розм'я-
 кшення селезінки (косій), спленомалація.
спленомегалия (splenomegalia) – збіль-
 шення косій (селезінки).
спленопексия (splenopexia) – пришивання
 косій (селезінки); спленопексія.
спленоптоз (splenoptosis) – зсування, опу-
 щення селезінки (косій), спленоптоза.
спленоррагия (splenorragia) – кровотеча
 селезінкова, спленорагія.
сплетение (plexus) – плетиво, заплітка; (*дей-*
ствие) – плетіння; (plexus pudentalis) – со-
 ромітне плетиво.
сплин – сплін, -ну; нудьга, осоруга.
сплошной – суцільний.
сплюснутый, сплющенный – сплюснений.
сплющенность – сплюсненість, -ности.
сплющивание – сплюснення, сплющення.
сплющивать, сплющить – сплющувати,
 сплющити.
спокойный – спокійний.
спондилит (spondylitis) – спондиліт, хреб-
 цевіця; запалення хребця; spondylitis tuber-
 culosa – спондиліт туберкульозний (горб-
 ковічний).
спора (spora) – зародень.
спорадический (sporadicus) – спорадичний,
 поодинокий.
спорангий (sporangium) – спорангій, бросня.
споруляция (sporulation) – споруляція, утво-
 рення спор.
спорынья (Secale cornutum) – ріжки, -ків.
способ (modus) – спосіб, -обу; чин, -ну.
способность – здатність, -ности; здібність,
 дотепність; хист, -ту.

способствовать – сприяти; (*помогать*) – до-
 помагати.
спотыкание – спотикання; **спотыкаться** –
 спотикатися, спіткнутися.
справка – довідка.
спринцование – [в]пórскування.
спринцовка – прискавка, сикавка.
сплячка (sopor, coma) – сплячка, кома,
 знемора; coma puerperale – кома породова,
 знемора породова.
спутанность – поплутаність, -ности; плу-
 таніна.
срастаться, срастись – зростатися, зростіся.
сращение – зрощення, зрощування.
среда (*о веществе*) – осередок, середовище;
 (*общество*) – оточення.
средний (medius) – середній; medialis – се-
 редінний; medianus – присередній; inter-
 medius – міжсередній; (*матем.*) – пересіч-
 ний; (*в среднем*) – пересічно; (*умерен.*) –
 помірний.
средостение (mediastinum) – межистіння;
 mediastinitis – межистінниця, запалення
 межистіння.
средостенный (mediastinalis) – межистін-
 ний; septum mediastinale – межистінна
 перетинка; cavum mediastinale – меж-
 истінна дупліна; pleura mediastinale – ме-
 жистінна плівра.
средство (remedium) – лік, засіб; **с. анти-**
септическое (antisepticum) – відзаразник;
с. жаропонижающее (antipyreticum) –
 засіб протигарячний; **с. кровоостанав-**
ливающее (haemostaticum) – кровотаму-
 ючий засіб, кровоспінний; **с. купирую-**
щее (abortivum) – засіб (засобу) уривний;
с. молочногогонное – молочновидільний
 засіб; **с. отвлекающее** (derivantium) –
 відворотний засіб; **с. плодогогонное** – пло-
 дозгінний; **с. прижигающее** (causticum) –
 припікаюче; **с. рассасывающее** – розі-
 смоктуючий засіб; **с. снотворное** (som-
 niferum) – снодійний засіб.
срез (*действие*) – зрізування, зрізання; (*ме-*
сто) – зріз, -зу; стин, -ну.
срезывать, срезать – зрізувати, зрізати;
 стинати, стяти.
сродство – споріднення.
сростаться, сростись – див. “срастаться”.
ссадина (excoriatio) – ексоріяція; пошморг,
 садно, -на; уразка, шмуга; **сделать ссади-**
ну – ошмугляти, пошмугляти.
стаж – стаж, -жу; **стажировать** – стажувати;
стажист – стажіст.
стадия (stadium) – стадій, стан, доба.
stadium akmes – найвищий ступінь хороби;

- stadium algidum cholerae – закліякість (при холері); stadium amphibolicum – переходовий стан; stadium decrementi – полékшання хорóби; stadium desquamationis – добá лúщення; stadium eruptionis – добá висипáння; stadium fastigii – стан найвищої гарячки; stadium floritionis – рóзквіт вíсипки; stadium incrementi – добá рóзвитку хорóби; stadium incubationis – схóваний, потайний стан хорóби; stadium kriseos – добá пересíлення хорóби; stadium prodromorum – добá передвísників хорóби; stadium reconvalescentiae – добá видúжування.
- стаз** (stasis) – стаз, -зу; спин, -ну; застíй, -то́ю.
- сталь** (acies) – сталь, -ли, кріця; **стальной** – сталéвий, крицéвий, криця́ний, стальво́ий.
- старообразный** (senilis) – старкува́тий, при-старкува́тий.
- старость** (senectus) – ста́рість, -рости; ста́рощі; **глубокая ст.** – похілий вік; **преждевременно состарившийся** – заста́рений, передча́сно постари́лий.
- старческий** – старéчий.
- стафилококк** (staphylococcus) – стафілоко́к, гронові́к, грониста ку́лька.
- стафилома** (staphyloma) – ви́пин, випи́нання очної стінки, стафіло́ма; staphyloma corneae – стафіло́ма рогівки, ви́пин (випи́нання) рогівки, рогівковий́пин; staphyloma congenita – стафіло́ма урóджена, ви́пинання урóджене; staphyloma sclerae – стафіло́ма білча́нки (скле́ри), білчанко-вий́пин, ви́пин (випи́нання) білча́нки.
- ствол** (truncus) – сто́вбур, -ра.
- створаживаться, створожиться** (coagulare) – зсідáтися, зсі́стися; (*о молоке*) – вур́дитися, провур́дитися, звур́дитися.
- створка** – сту́лка, хлі́павка.
- створчатый** – стульча́[с]тий; хли́павча́тий.
- стеарин** – стеа́рін, -ну.
- стеаторрея** (steatorrhoea) – лостéча, стеато-ре́я.
- стебель** (pedunculus) – стеблó, стеблі́на; **стебелек** – стебéльце, стеблі́ночка.
- стебельчатый** – стеблувáтий.
- стекло** (vitrum) – скло, -ла́; (*ум.*) – скéльце; (*око́нное*) – ши́бка; **покрывное стекло** – накривне́ скéльце.
- стекловидный** (vitreus) – склі́стий, склу-ва́тий; **стекловидное тело** (corpus vitreum) – склі́сте ті́ло; **стекловидная перепонка** (membrana hyaloidea) – оболóнка склі́стого ті́ла; lamina vitrea – склі́ста платі́вка.
- стеклышко** – скéльце, шкéльце.
- стеклянка** (vitrum) – див. “скля́нка”.
- стенание** – стогна́ння, зойк, -ку; зóйкання, скі́глі́ння.
- стенка** – сті́нка; сті́на; (*каменная*) – му́р.
- стеноз** (stenosis) – стено́за, звузі́ння; stenosis aortae – стено́за (звузі́ння) а́орти; stenosis valvulae bicuspidalis – стено́за (звузі́ння) дві́йча́стої за́слі́нки; stenosis oesophagi – стено́за (звузі́ння) стравохо́ду (стравохо́дова); stenosis pylori – звузі́ння ви́хідника́ шлу́нкового.
- стенокардия** (stenocardia) – грудна́ да́ва, грудна́ жа́ба, стенокарді́я.
- стержень** (*в нарыве*) – стрі́жень, -жня; (*в дереве*) – се́рце, -рця́.
- стерилизатор** – стериліза́тор, -ра; відзарáзник, -ка; знеплі́джува́ч.
- стерилизация** (sterilisatio) – стериліза́ція, відзарáзнення, знеплі́днення.
- стерилизовать** – стерилізува́ти, відзарáзнюва́ти.
- стерилизованный** – стерилізо́ваний, відза-разне́ний, знеплі́днений.
- стерильность** (sterilitas) – стері́льність, -ности; відзарáзність, -ности; неплі́дність.
- стерильный** (sterilis) – стері́льний, відза-разне́ний, неплі́дний.
- стеркороальный** (stercoralis) – стерко́раль-ний; ка́ловий.
- стеснение** – стискáння, сті́снення; (*в гру-ди*) – сті́ски, -ів.
- стетоскоп** (stethoscop) – стетоско́п, -па; об-слухóва тру́бка.
- стигма** – сті́гма, озна́ка.
- стимул** – сті́мул, -лу; спону́ка, побуд́ник.
- stiptica** – стяжні́ середники́ (стя́гуючі за-со́би).
- стирать** (*белье*) – пра́ти, попрáти; (*стереть*) – сти́рати, сте́рти.
- стирка** – прання́.
- стискивать, стиснуть** – сті́скувати, стис-ка́ти, стисну́ти; (*зубы*) – зці́плюва́ти, зці-пити́.
- стойкость** – тве́рдість, -дости; непохі́тність.
- стойкий** – тве́рдий, непохі́тний, витривá-лий, сті́йкий; **система ст.** – сті́йка систе́ма.
- сток** – спад, -ду; відлі́в, -ву.
- столб** (columna) – стовп, -па; слуп, -па; **позвоночный столб** (columna vertebralis) – хребéт, -ба́; стовп хребтові́й.
- столбенеть** – стовпі́ти.
- столбняк** (tetanus) – правéць, -вця́; пряме́ць, -мця́; остовпі́ння; **привести в столбняк** – правце́м поста́вити; **на него нашел столбняк** – він остовпі́в.

столование – харчування.

столовать – харчувати; **столоваться** – харчуватися.

столовка – їдальня.

стомакаце (stomakace) – стомакаце, виразкове запалення слизової оболони рота, ротовиця виразкова (ранчаста).

стоматит (stomatitis) – стоматит; запалення слизової оболони рота, ротовиця; stomatitis aphthosa – ротовиця афтова, виспівка ротові; stomatitis catarrhalis – ротовиця катаральна (слизнівчаста); stomatitis scorbutica – ротовиця гнильцева (скорбутова); stomatitis ulcerosa. Див. “стомакаце”.

stomatomycosis = **soor** – пліснявка.

стоматоррагия (stomatorrhagia) – кровотеча ротові (з *rota*), стоматорагія.

стоматоскопия (stomatoscopia) – огляд рота, стоматоскопія.

сто́н – стогін, -гону.

стонать – стогнати.

стопа (pes) – ступня, -ні; pes equino-varus – ступня клишаво-коняча; р. equinus – ступня коняча; pes planus – ст. плоска, пласка; pes valgus – ступня клишава; pes varus – клишава, викривлена (до середини) ступня.

сторона – сторона, бік (боку); **солнечная ст.** – відсоння; **правая ст.** – праворуччя; **левая ст.** – ліворуччя; **в сторону** – убік; **со стороны** – з боку; **по правую сторону** – праворуч.

сточная труба – рінва.

страдальческий – страдальницький, страдницький.

страдание – страждання, страждування, мука.

страбизм (strabismus) – страбизм; зизоокість; косоокість; кривоокість, -кости.

страдать – страждати, страждувати, мучитись; (*чем*) – слабувати.

странгуляция (strangulatio) – странгуляція, зашморг; здушення, защемлення.

странгуляционный – странгуляційний, зашморговий.

странность – чуднота, дивність, -ности; химера, химерність.

страстный – пристрасний, жагучий; **страстный мужчина, с. женщина** – яркий чоловік, ярка жінка.

страсть – пристрасність, -сти; жага, -ги; (*любовная*) – любовиці, -щів; (*к чему*) – унада.

стреловидный (sagittalis) – стрілковатий, стрільчастий, сагітальний; sutura sagittalis – сагітальне (стрілкувате) шво.

стрельный яд (curare) – стрільне трійло, кура́ре.

стремительность – навальність, -ности; раптовість; прожог, -гу.

стремительный (rapidus) – навальний, валкий, бістрый.

стремление – потяг, -гу; поривання (*до чего*); змагання (*до чего*); **половое стр.** – пожадливість.

стрема – стреміно, -на; (*ум.*) – стремінце.

стремянный (stapedius) – стремінний; musculus stapedius – стремінний м'ясець.

стрептококк (streptococcus) – стрептокок, ланцюжник, ланцюжкова ку́лька.

streptococcaemia – стрептококкрів'я; розпліднення в крові стрептокока (ланцюжника) й відповідне отруїння організму; streptococcaemia puerperalis – стрептококкрів'я породове.

streptomycosis – стрептомікоза, пліснявиця стрептококова.

стригущий лишай (herpes tonsurans) – стрижець, стригучий лишай; **грибок** (trichophyton tonsurans) – волосомор.

стричь – стрігти.

стриктура (strictura) – стриктура, звуження, звуження; strictura callosa – стриктура (звуження) мозоляста; strictura spastica – стриктура спастична (скорчова); strictura urethrae – стриктура (звуження) сечівника; strictura vaginae – звуження піхви; звуження прісінку уразового.

striae gravidarum – смуги вагітних.

строение (*вещества, тела*) – будова; устрій, -рою; (*действие*) – будовання; (*постройка*) – будівля, будова.

строма (stroma) – строма, снасть, -сти; stroma ovarii – яєчникова строма.

struma – во́ло; struma Basedowiana – во́ло при хоробі Basedow'a; struma retropharyngea – во́ло позапроликове.

strumitis – запалення во́ла, во́лиця, струміт.

струмэктомия (strumectomy) – витин во́ла, струмектомія.

строфант (Strophantus) – строфант.

струп (crusta) – струп, -па; (*мн.*) – стру́пи, шолуді; **струпья на голове** – порплиця, -ці; **покрыться -пьями** – застру́питься; **покрытый струпьями** – шолудівий, стру́пливий.

струпеть, острупеть – застру́плюватися, застру́питься, стру́піти.

струповидный – стру́пуватий.

стряхивать, стряхнуть – стру́шувати, стру́сити.

студенистый – драгли́стий.

студень (gelatina) – дра́гли, -лів; холоде́ць, -дця.

ступка – сту́пка, мушцір.

ступор (stupor) – остовпіння, сту́пор, -ру.

стыд – со́ром, -му; **стыдливость** – соромли́вість, -вости.

стягивание – стя́гування, зату́гування; стя́гання, зату́гання.

стягивать, стянуть (*что чем*) – стя́гувати, стягну́ти; стяга́ти, стягті́.

суб (sub) – під; glandulae sublinguales – під'язикові залози.

subaciditas – недокі́слення; недокі́слість, -лості.

субъективный – суб'єктивний.

субинволюция матки (subinvolutio uteri) – субінволю́ція ура́зу, квóле скорóчування ура́зу (після поло́гів).

subluxatio – непóвний звих, неповнозві́хнення.

субстрат (substratum) – субстра́т, -ту; тло (тла).

судебный – судовий; **медицина с.** – судовá медицина.

судорога (spasmus) – судóма, судорга; корч, -чу; (*мн.*) – ко́рчі, перелóги, -гів; **сводит** **судорогою** – судóмити, ко́рчити.

судорожный (spasmaticus) – конвульсійний, корчóвий, спазматичний.

суеверие – забобóн, -ну; суеві́р'я, суеві́рство.

suicidium – самогубство; suicidium per accceptionem veneni – самогубство отру́їнням; самогубство вжива́нням отру́ти; s. per accceptionem substantiaescorrosivae – с. вживши їдо́чої мате́рії, їдо́чими реча́ми; s. per lapsum de altitudine – с. кину́вшись з височини́, зви́сока стри́гнувши; s. per contusionem – с. розду́шенням, с. розча́вленням; s. per inspirationem gazi toxici – с. отру́йним га́зом; s. per instrumento pyrobulo – с. з самопа́льної збро́ї, с. застрéленням; s. per instrumento incisivo et puncto – с. рі́жучим та колю́чим струме́нтом; s. per strangulationem – с. самопо́вішенням; s. per submersionem – само́вто́плення.

сужение (stenosis, strictura) – зву́зіння, зву́знення, стено́за, стрикту́ра, пову́жчання.

суживать, сузить – зву́жувати, зву́зити; -т́ся – зву́жуватися, зву́зитися.

сукровица – сукрови́ця; (*из мертвого*) – мураві́ця.

сукровичный – сукрові́тий.

сулема (hydrargyrum chloratum) – сулема́, субліма́т, -ту.

сульфат – сірчан, -ну; сульфáт, -ту.

сульфонал – сульфона́ль, -лю.

сумасшедший (insanus) – божеві́льний, збожево́лілий; **с. дом** – божеві́льня.

сумасшествие (psychosis) – божеві́лля.

сумасшествовать – божево́літи.

сумеречное состояние – па́морочний стан, па́морочність, -но́сти; отума́нення.

сумка (capsula) – торби́нка, ка́псула, капшук, -ка; capsula glomeruli – ка́псула клу́бчкова (нірки) нирко́ва; **сумка сердечная** (pericardium) – перика́рдій, осе́рдя.

сумочный – капшукóвий.

суп – суп, -пу; ю́шка; (*рыбный*) – щерба́.

supplittium – ка́ра на ті́ло; ка́ра на сме́рть (Гал.).

suppositorium – супозито́рій, сві́чка.

суппурация (suppuratio) – супура́ція, нагно́снення, нагни́вання.

супружество – подру́жжя.

сурьма (antimonium, stibium) – антимо́н, -ну; сурма́.

суспензорий (suspensorium) – підтри́мувач, підві́шувач, суспензо́рій.

сустав (articulatio) – сугло́б, -ба; **артродий** (arthrodia) – артро́дія, куля́стий сугло́б;

блоковидный (gynglymus) – циліндри́чний або ко́ліщатий с.; **плоский** (amphiarthrosis) – амфіартро́за, плеска́тий сугло́б (малорухо́мий); **седлообразный** (sellatus) – сидлува́тий, сидла́стий; **яйцевидный** (ovoideum) – яйцюва́тий; cavum articulare – сугло́бова дуплі́на; cartilago articularis – сугло́бовий хря́щ; capsula art. – сугло́б. ка́псула; synovia – сино́вія (сугло́бове масти́во); **суставы** – (articulationes) – див.

“сочленения”; articulatio atlanto-occipitalis – атла́нто-поті́личний сугло́б; art. atlanto-epistrophica – атланта́-вертуно́вий сугло́б; art. costo-vertebrales – ребро́во-хребце́ві сугло́би; art. costo-transversariae – ребро́во-попере́чні с.; art. sterno-costales – грудні́нно-ребро́ві с.; art. mandibularis – щеле́повий с.; art. acromioclavicularis – ба́рково-дужко́вий с.; art. sterno clavicularis – грудні́нно-дужко́вий с.; art. humeri – плече́вий с.; art. cubiti – лікте́вий с.; art. radio-ulnaris distalis – диста́льний проміне́во-локте́вий с.; art. manus – ручні́й (кі́тичний) с.; art. ossis pisiformis – сугло́б горошкува́тої кі́стки; art. carpo-metacarpeae – зап'я́стко-п'я́сткові сугло́би; artic. carpo-metacarpeae pollicis – зап'я́стко-п'я́стковий с. ручно́го па́люха; art. intermetacarpeae – міжп'я́сткові сугло́би; art. metacarpo-phalangeae – п'я́стково-масла́чкові с.; art. digitorum manus – сугло́би

ручних пальців; art. sacroiliaca – крижово-клубовий с.; symphysis ossis pubis – зрощення соромітних кісток; art. coxae – кульшевий с.; art. genu – колінний с.; art. tibio-fibularis – міжгомільковий с.; syndesmosis tibio-fibularis – синдесмоза (злучнотканінне сполучення) міжгомількова; articulatio pedis – суглоби ступні (ступові); art. talo-cruralis – надступаківно-гомільковий с.; art. intertarsae – міжзаплевнові с.; art. talo-calcaneo-navicularis – надступаківно-човенцевно-ступаківний с.; art. talo-calcaneo – ступаківно-надступаківний с.; art. tarsi transversa (Chopart) – поперечний заплевновий с. (Шопартів); art. talo-navicularis – надступаківно-човенцевий с.; art. calcaneo-cuboidea – ступаківно-гранівковий с.; art. caneo-navicularis – кликуваточовенцевий с.; art. tarso-metatarsae – плевновозаплевнові с.; art. intermetatarsae – міжплевнові; art. metatarso-phalangeae – плевновомаслякові с.; art. digitorum pedis – суглоби ножаних пальців.

суставной (articularis) – суглобовий, суглавної; **суставной ревматизм** (rheumatismus articularis) – ревматизм (ломіть) суглобовий.

сутуловатий – згорблений, сутулий.

сухожиліе (tendo) – сухожилок, -лка; тягло; (збірн.) – сухожилля; tendo calcaneus (Achillis) – ступаківний (п'ятковий) сухожилок (Ахіллів).

сухожильний (tendineus) – сухожильний, тягловий; arcus tendineus – сухожильна (тяглова) дуга.

сухость (siccitas) – сұхість, -хости; **сухость губ** – смара.

сухотка (tabes) – сухоти, -хот.

сухоядение – сухоїжа, суха їжа.

сушильня – сушарня.

существо (substantio) – істота, створіння; (суть) – суть, -ти.

существование – існування.

существовать – існувати.

сущность – суть, -ти; суття; існість, -ности.

сфера (шар) – сфера; (действия) – обсяг, -гу; (среда, общество) – оточення, сфера.

сферический – сферичний.

сфинктер (sphincter) – зати́гач; стиска́ч; musculus sphincter ani – відхідниковий зати́гач (стиска́ч).

схватки родовые – перейми.

схематический – схематичний.

сходящиеся лучи – збіжні промені.

сцарапать, сцарапнуть – здряпати, здряпнути.

сцезивать, сседить – зціджувати, зцідити.

счесывать, счесать – зчісувати, зчесати.

сшивание – зшивання.

сшивать, сшить – зшивати, зшити.

сыворотка – сироватка; **кровяная с.** – кров'яна сироватка.

сывороточный (serosus) – сироватковий; tunica serosa – сироваткова оболонка (опона).

сыпной (exanthematicus) – висипний; плямистий; **с. тиф** (t. exanthematicus) – висипний тиф.

сыпь – вісип, -пу; вісипка; **сильная на-кожная сыпь** – блінда, -ді.

сыроватый – вогкуватий; (о хлебе) – глевкуватий.

сырой (материал) – сировий; (влажный) – вогкий; (о хлебе) – глевкий; (несварен.) – сирій.

сырость – вогкість, -кости; вільгість; вольга.

сухотка спинная (tabes dorsalis) – див. “**tabes dorsalis**”.

syphilis – див. “сифилис”.

Т

Табак (Nicotiana tabacum) – тютюн, -нұ; **нюхательный** – таба́ка, -ки.

табес (tabes dorsalis) – табес, -су; сухоти спинного мозку, сухоти стріжу; tabes Friedrich'a – спадкова дискоординація рухів; tabes lactea – віснаження в наслідок молокоотечі (галактореї); tabes mesenterica – горбковіця залоз оточини.

табетик – табетик, -ка; стри́жосухотний.

таблица, табличка – таблиця, табличка.

taenia echinococcus – ехінокок, ціп'як пухирчастий; taenia echinococcus cerebri – ціп'як пухирчастий мозковий, пухирчак мозковий; taenia echinococcus hepatis – ціп'як пухирчастий печінковий, пухирчак печінковий; taenia echinococcus pulmonum – ціп'як пухирчастий легене́вий, пухирчак легене́вий.

taenia mediocanellata – ціп'як воло́вий, глиста́ воло́ва.

taenia solium – ціп'як. Див. “глисты”.

таз (pelvis) – миска; arcus pubis – соромітна дуга; pelvis minor – малá миска; linea terminalis – ме́жова лі́нія; pars sacralis – крижова части́на; pars iliaca – клубова части́на; pars pubica – соромітна части́на; apertura pelvis (minoris) inferior – нижня (до́лішня) відту́лина (мало́ї) мі́ски; apertura pelvis (minoris) superior – ве́рхня (го́рішня) відту́лина (мало́ї) мі́ски; axis

pelvis – мискова вісь (р. осі); conjugata – кон'югата (передньозадній промір); diameter transversa – поперечний діаметр (промір); diameter obliqua – косий діаметр (промір); inclinatio pelvis – нахил миски.

тазик – полумисок, -ска.

тазобедренний – кульшостегновий, кульшевий; **т. сустав** (articulatio coxae) – кульшевий суглоб.

тазовой (pelvicus) – мисковий.

тазомер – мискомір.

taxis – 1) вправлення, заправлення, вбгання; 2) тропізм.

такт (tactus) – такт, -ту; розмір; лад.

талалгія (talalgia) – талалгія, біль у п'яті.

thalamus (opticus) – палац, -цу.

тальк (talcum) – тальк, -ку; talcum pulveratum – порошкуватий тальк.

тампон (tampon) – тампón, -ну; затичка; шпунок, -ка.

тампонація (tamponatio) – тампонація, тампонування; затикання; зашпунтовування, зашпунтування.

тампонировать, затампонировать – тампонувати, затампонувати; затикати, заткнути, зашпунтувати.

таннин (acidum tannicum) – танін, -ну; гарбнікова кислота.

таракан (blata orientalis) – тарган, таракан.

таранная кость (talus) – надступак, -ка; trochlea tali – коліщатко надступака (надступаків); facies malleolaris medialis – середінна коліщаткова поверхня; processus posterior tali – задній надступаківий паросток.

тарантул (tarantula) – тарантул, мизгір, -ря; волоський павук, тарантля, -лі.

тарсалгія (tarsalgia) – тарсалгія; нервовий біль заплесні; нервовий біль заплесневий.

tarsitis syphilitica – сифілітичне (пранцове) запалення повікового хряща.

тахикардия (tachycardia) – тахікардія; надмірне й часте биття серця; прискорена діяльність серця.

таяние – топлення, танення.

таять, растаять – танути, розтанути; топітись, розтоплюватись, розтопітись (*про віск*).

твердеть, отвердеть – тверднути, затверднути; твердішати, затвердіти; (*про рідке*) – тужавіти, затужавіти.

твердоватость – твердуватість, -гости; потвердість.

твердоватый – твердуватий, потвердий.

твердость – твердість, -дости; твердота.

твердый – 1) твердий, міцний; 2) (*о па-*

м'яти) – добрий; 3) (*непоколеб.*) – непохитний, незмінний.

творог – сир, -ру.

творожистый (caseosus) – зсілий, сируватий; **творожистое перерождение** (degeneratio caseosa) – зсіле переродження; заурднення; **творожистый распад** – зсілий розпад.

творожиться, створожиться – вурдитися; зсідатися, зсістися.

теин – теїн, -ну.

текучесть – текучість, -чости; плінність.

текучий – текучий, плінний.

teleangiectasia – телеангієктазія, жілопоширення; поширення синьожіл (вен).

телесный – тілесний.

тело (corpus) – тіло; corpus glandulare – залозове тіло; corpus vitreum – склісте тіло; **тело Вольфово** – тіло Вольфове, первісна нирка.

телодвижение – рухи тіла.

телосложение (habitus) – будова тіла; статура.

тельце (corpusculum) – тільце, тілечко; **тельца кровяные** – тільця кров'яні.

темнеть – темніти, темнішати.

темноволосый – темноволосий.

темный – темний.

темперамент (temperamentum) – темперамент, -ту; вдача.

температура – температура, теплина; **т. кипения** – температура кипіння; **средняя t.** – пересічна температура.

темя (vertex) – тім'я.

темянная кость (os parietale) – тім'яна кістка; foramen parietale – тім'яний отвір; tuber parietale – тім'яний горб; sulcus sagittalis – стрілкуватий рівчак.

темянной (parietalis) – тім'яний.

tendo – сухожилок, -лка; тягло, -ла; (*зб.*) – сухожилля; tendoplastica – штукування (пластика) тужнів (сухожилля); tendorraphia – зшивання сухожилка (тужня); tendotomia – розтин сухожилка (тужня), тендотомія.

tendovaginitis – сухожилопихвіця, тужнепихвіця; тендовагініт, запалення сухожилкової (тужневої) піхви.

tenesmus – тенезм, кишкові болі (скорчові); потяг на низ.

тенонит (tenonitis) – теноніт, запалення Тенонівної капсули (на оці); запалення Тенонівного капшукі, капшуківця Тенонів.

тенонитагра (tenontagra) – тужневий (сухожилковий) біль, тенонітагра.

тенопластика = tendoplastica.

тенорафія – див. “*tendorrhaphia*”.
тенотомія – див. “*tendotomia*”.
tensio – напру́га, напру́ження.
tensor – напина́ч, -ча; *musculus tensor veli palatini* – м’я́скул напина́ч м’яко́го підне́біння.
теобромін (*theobrominum*) – теобромі́н, -ну.
теплокровний – теплокровни́й.
теплоемкость – тепломі́сткість, -кості; теплое́мкість.
тепловатий – по́теплий, тепле́нький.
тепло, -та (*calor*) – тепло́, -ла́; (*наrech.*) – те́пло.
теплообмен – теплообмі́н, -ну; тепломі́на; теплоза́міна.
теплообразование – тепло[у]тво́рення.
теплоотдача – теплові́дданн́я.
теплоотделение – теплові́дділення.
теплородный – теплотво́рний.
тепловой удар (*insolatio*) – со́нячне ого́ло́мшення.
теплый (*callidus*) – те́плий; **теплая вода** (*напр., для ванны*) – літе́пло, літе́плечко.
терапевт – терапе́вт, -та.
терапевтический – терапевти́чний; **терапевтическая клиника** – терапевти́чна клі́ніка.
терапия – терапі́я; лікува́ння.
тератоид (*teratoid*) – терато́їд; вродже́ний мі́шаний новотві́р, -ору.
тератокардія (*teratocardia*) – тератокарді́я, вродже́ний недорозви́ток се́рця.
тератома (*teratoma*) – терато́ма; (вродже́ний новотві́р з недорозви́нених орга́нів).
тереть – те́рти; (*об обуви*) – му́ляти.
термин – те́рмін, -ну; ви́раз, на́зва.
термический – термі́чний.
термокаутер (*thermocauter*) – термока́втер, припіка́ч.
термометр – термоме́тр, -ру; тепломі́р; **термометрический** – термометри́чний, тепломі́рний.
термоплегія (*thermoplegia*) – термопле́гія, паралі́за мозко́ва (або се́рцева́) від ве́лікого тепла́.
терморегуляція (*thermoregulatio*) – термо́регуля́ція; регулюва́ння тепла́ (в тілі).
терморегулятор (*thermoregulator*) – термо́регуля́тор, при́лад для регулюва́ння тепла́.
термотерапія (*thermotherapia*) – термоте́рапія, лікува́ння теплом.
термотонометр (*thermotonometr*) – термо́тономе́тр, вимі́рювач змін то́нуса м’я́зів під впли́вом тепла́.
термофор (*thermophor*) – термофо́р, огрі́вач.

термостат (*thermostat*) – термоста́т; при́лад, що дає пості́йне тепло́.
термохимический – термохе́мічний.
термохимия – термохе́мія.
терпентин – терпенти́на, -ни; **терпентинное масло** (*oleum terebenthinae*) – терпенти́нова олі́я.
терпен – терпе́н, -ну.
терпкий – те́рпкий.
терпкость – те́рпкість, -кості.
терпнуть, отерпнуть – те́рпнути, поте́рпнути; дере́в’яні́ти, задерев’яні́ти.
тестит (*testitis*) – тесті́т, запале́ння яйця́, яє́чкові́ця, яйко́ві́ця.
тесто – ті́сто; **тестообразный** – ті́стувати́й.
testudo – по́в’язка (в ко́трій один заві́й пок-рива́є дру́гий поді́бно до черепа́хи).
tetragenus – чві́ркі (мі́кроко́ки, що скла-да́ються по чо́тири).
тетанія (*tetania*) – тетані́я, ско́рчі (кін-ці́вок).
tetanus (столбня́к) – праве́ць, -вця́; пряме́ць, -мця́; остовпі́ння; *tetanus hydrophobicus* – праве́ць (остовпі́ння) гідрофобі́чний (від водожа́ху); *tetanus neonatorum* – праве́ць наро́дженців. Див. “*столбняк*”.
тетраплегія (*tetraplegia*) – тетрапле́гія, па-ралі́за всіх чо́тирьох кінці́вок.
течение (*болезни*) (*cursus*) – пере́біг, -гу; про́тяг, -гу; (*реки*) – те́чія, бі́г рі́кі.
течка (*о животных*) – ті́чка.
течь – текти́, бі́гти; (*тонкой струей*) – дзю-рі́ти; (*о крови*) – ю́шити, текти́.
тигель – ті́гель, -гля.
tic douloureux (*фр.*) = *neuralgia nervi trigemini* – нерво́вий бі́ль трі́йча́стого нер́ва, нер-ві́й (нерве́ць) трі́йча́стого нер́ва, сі́пання облі́ччя.
тимпанит (*tympanitis*) – тимпані́т; запале́ння пере́тинки бубонце́вої, бараба́нної; *tympanicus* – тимпані́чний; бубонце́вий (бараба́нний).
thymus – підгруди́нна (підгруди́нна) за́лоза.
тимит (*thymitis*) – тимі́т, запале́ння підгру-ди́нної (підгруди́нної) за́лози.
тимэктомія (*thymectomy*) – тимекто́мія, ві́тин підгруди́нної за́лози.
тинктура (*tinctura*) – тинкту́ра, насто́янка.
тип – тип, -пу; **типический** – типі́чний.
тиранить – тира́нити, мордува́ти, катува́ти.
тиреоидизм (*thyreoidismus*) – тиреої́дизм; збі́льшена дія́льність борлако́вої за́лози.
тиреоидин (*thyreoidin*) – тиреої́дін, екстра́кт борлако́вої за́лози.
тиреоидит (*thyreoiditis*) – тиреої́дит, запале́ння борлако́вої за́лози.

тиреопения (thyreopenia) – тиреопенія, змєншена діяльність борлакової залози.

тиски – лєщата, -щат; кліщі.

титрование – титрування.

титровать – титрувати.

тиф (typhus) – тиф, -фу; t. abdominalis – черевний тиф; t. exanthematicus – висипний, плямістий тиф; t. recurrens – зворотний, поворотний тиф.

тифлит (typhilitis) – тифліт, запалення сліпої кишки, сліпокишковіця.

тифлотомия (typhlotomia) – тифлотомія, розтин сліпої кишки.

тифоид (typhoid) – тифоїд; захворювання, подібне до тифу.

тифозный (typhosus) – тифозний; status typhosus) – тифозний стан.

тихий – тіхий.

тканевой – тканинний; **тканевая жидкость** – тканинна рідина.

ткань (tela) – тканина; tela submucosa – підслизова тканина; **грануляционная т.** – грануляційна тканина; м'язозерняста; **железистая т.** – залозувата тканина.

тление – тління; (о дереве) – порохнявіння; (горение без пламени) – жевріння.

тлеть, истлеть – тліти, зітліти; (о кости, дереве) – тріхнути, порохнявіти; потріхнути, спорохніти.

ток (воздуха) – течія, плив; струмінь, -меня; (электрич.) – струм, -му; ток, -ку.

токсин (toxinum) – токсин; отрута, трійло; **токсический** – токсичний, отруйний.

токсикемия (toxikaemia) – токсикемія, отруїння крові, кровоотруїння.

толстая кишка (intestinum crassum) – товста кишка; colon – ободова кишка; colon ascendens – догіння ободова кишка; colon transversum – поперечна ободова кишка; colon descendens – додільна ободова кишка; colon sigmoideum – сигмувата ободова кишка; intestinum caecum – сліпа кишка.

толстеть, потолстеть – товстіти, потовстіти; товщати, потовщати; глэдшати, погладшати.

толстый – товстий; (о человеке) – гладкий, опасистий.

толчок – товчок, -чка; постук, поштовх; **сердечный толчок** – товчок серцевий; удар серцевий (серца); постук серцевий.

толчение – товчіння.

толща (massa) – товща, грубін.

толщина – товщина.

тон – тон, -ну; лад, -ду.

тонический (tonicus) – тонічний, стягаючий.

тонкий – тонкий; **тонкокожий** – тонкошкүрий.

тонкоклетчатый – тонкоклітинний; болонкуватий.

тонкость – тонкість, -кости; (мн.) – тонкощі.

tonsillitis – тонзиліт; запалення мигдаликів, мигдали[кові]ця.

тонус (tonus) – тонус, -су; пружність, -ности; напруг, -гу.

tophi urici – сечокислі вузлі (гудзі) суглобові.

топливо – паливо.

топырить, растопырить (руки) – розставляти, розставити; (ноги) – розчепірювати, розчепірити; (глаза) – витріщати, витріщити.

thorax – огруддя.

торакобронхотомия (thoracobronchotomia) – розтин дішки через груди, торакобронхотомія.

торакодинамометр (thoracodynamometer) – вимірювач сили вдиху, торакодинамометр.

торакодиния (thoracodynia) – біль у грудях, торакодинія.

торакопластика (thoracoplastica) – штукування (пластика) грудей, торакопластика.

торакотомия (thoracotomia) – розтин огруддя, торакотомія.

торакотом (thoracotom) – ніж для розтину огруддя, торакотом.

торакоцентез (thoracocentesis) – протик грудей, торакоцентеза.

тормоз – гальмо, -ма; гальма, -ми; **тормозящий** – гальмуючий.

торпидный (torpidus) – торпідний; зціпенілий, негійний, міршавий.

торс – тулуб, -ба.

torsio – скручування, закручування, пере-кручування.

torticollis – кривов'яз, кривошія; torticollis congenita – кривошія вроджена.

торф – торф, -фу; **торфяной** – торфовий, торфяний.

тоска (angor) – туга, нудьга, сум, -му, журба, тоска.

тосковать, затосковать – тужити, затужити; сумувати, засумувати; нудьгувати, занудьгувати.

точка – 1) точка, 2) крапка; **т. кипения** – точка кипіння; **т. плавления** – точка топлення; **т. замерзания** – точка замерзання.

точность – точність, -ности; докладність, достотність.

тошнить, стошнить – нудіти, занудіти; млоїти; **тошнит** – нудить, нудя пориває.

тошно – нудно, млосно, вадко; **тошнота** (nausea) – нуд, -ду; нудота, млость, -сти.
тошнотворный – нудотний.
тошнотное – нудкувате, вадкувате.
тошный – нудний, нудкий, вадливий.
тощать, отощать (*ослабевать*) – охлявати, охлянути; (*худеть*) – худнути, схуднути; з тіла спадати, спасти.
тощий 1) (*желудок*) – порожній; 2) (*лицо*) – худий, схудлий.
трабекула (trabecula) – поперечка, брусок, -ска.
трава (herba) – трава; (*ум.*) травіця, травичка; (*лекарств., целебная*) – зілля.
травить – труїти, отруїти.
травма (trauma) – травма; забій, -бою, ушкодження.
травматизм (traumatismus) – травматизм, забиття.
травматический (traumaticus) – травматичний, забійний; neurosis traumatica – невроза травматична (забійна).
травник (herbarium) – 1) гербарій, зілля, -ка; 2) (*настойка*) – трав'янка.
травоядный – травоядний; **травоядное** (*сущ.*) – травояд, -да.
тракт (tractus) – тракт, -ту; шлях, -ху; tractus opticus – зоровий (оптичний) шлях (тракт).
трансплантация (transplantatio) – трансплантація; пересадження; пересадження.
транспирация (transspiration) – транспірація, продихання; шкірне дихання.
транссудат (transsudatum) – транссудат, -ту; просочина; **транссудация** (transsudatio) – транссудация, просочення, просякання.
трансформация (transformatio) – трансформація, перетворення, змінливість, -вості; переміна.
transfusio – трансфузія; переливання, перелів, -ву; autotransfusio – автотрансфузія, самоперелів, -ву; самопереливання.
трапецевидный (trapezius) – трапецоїдальний; musculus trapezius – трапецоїдальний м'якуш.
трахея (trachea) – трахея, дихавка; дішник; cartilagineae tracheales – трахейні хрящі; lig. annularia (trachealia) – каблучкові зв'язки (трахейні); gland. tracheales – трахейні залози.
трахеит (tracheitis) – трахеїт; запалення дихавки (дішника); дихавковіця, дишниковіця.
трахеобронхит (tracheobronchitis) – трахеобронхіт, запалення дихавки (дішника) й дішок; дихавко-дишковіця.

трахеобронхоскопия (tracheobronchoscopy) – трахеобронхоскопія, огляд дихавки (дішника) й дишок.
трахеоларинготомия (tracheolaryngotomy) – трахеоларинготомія, розтин дихавки (дішника) й гортани (горлянки).
трахеоррагия (tracheorrhagia) – кровотеча з дихавки (дішника); трахеорагія.
трахеоскопия (tracheoscopy) – огляд дихавки (дішника) особливим приладом; трахеоскопія.
трахеоспазм (tracheospasmus) – дихавко-скорч, дішникоскорч; судоба дишниковіця, трахеоспазм.
трахеостеноз (tracheostenosis) – звуження (повужчання) дишниковіця; дихавкозвуження; трахеостеноза.
трахеотом (tracheotomy) – трахеотом; ніж для розтину дихавки (дішника).
трахеотомия (tracheotomy) – трахеотомія, дишникорозтин.
трахома (trachoma) – трахома; сухий волос.
трехглавый (triceps) – триголовий; musculus triceps brachii – триголовий плечевий м'якуш.
tremor – тремтіння, дрижачка; tremor senilis – тремтіння старече.
трение (tritus) – тертя; **внутреннее тр.** – внутрішнє тертя; **шум трения плевры** – шарудіння пліври.
тренирование – тренування, муштрування.
треножник – триніжок, -жка; таганок.
трепан (trepan) – трепан, коловий свердлик для черепа.
трепанация (trepanatio) – трепанация; свердління черепа, черепосвердління.
трепанировать – трепанувати, довбати.
треск (crepitation) – тріск, -ку; хруск, луск, хряск; (*при переломе костей*) – хруск.
трескаться, истрескаться – тріскатися, розтріскатися; репатися, порепатися.
трескучий – тріскучий.
треснувший, расколотый – тріснутий.
треска (*рыба*) (gadus morhua) – тріска, каблун, дорш.
третичный (tertianus) – третнівий, третинний.
треугольник (trigonum) – трикутник, -ка.
трехатомный – триатомовий, тривалентний.
трехгранный – тригранний, трибічний.
трехмесячный – трьохмісячний, тримісячний.
трехстворчатый (tricuspidalis) – трійчастий, трилістовий; valvula tricuspidalis cordis – трійчаста (трилістова) серцева заслінка.
трещать, треснуть – тріщати, тріснути;

- хряскати, хряснути; (*на части*) – лускати, луснути; репати, репнути.
- трещина** (fissura, rima) – щіліна, розколина, поріпина (*на ногах*); fissura orbitalis superior – верхня (горішня) орбітальна щіліна; rima glottidis – горлянкова щіліна; **тр. в костях** – розколина; **тр. на ногах, на подошвах** – поріпання; писклята (Грінч.); **покрыться трещинами** – порисуватися (Грінч.).
- тризм** (trismus) – тризм, -му; корчі, судома жувальних м'язів; trismus neanatorum – тризм народжених.
- трипер** (gonorrhoea) – трипер, -ру; гонорея, збурія; gonorrhoea urethrae = urethritis gonorrhoeica – збурія, трипер, сечівниковиця збурова. Див. “**гоноррея**”.
- триперный** (gonorrhoeicus) – гоноройний, збуровий; conjunctivitis gonorrhoeica – кон'юнктивіт гоноройний (збуровий); **триперное отделяемое** – збур, -ру; rheumatismus gonorrhoeica – ревматизм (ломець) гоноройний (збуровий).
- триплегия** (triplegia) – триплегія, параліза одної горішньої й двох долішніх кінцівок.
- трихиаз** (trichiasis) – трихіяза, вкрут вій, волосорізачка вієвкрутна.
- трихина** (trichina spiralis) – трихіна; волосічка, гвинтовічка; trichinosis – трихіноза, волосінниця, гвинтець.
- трихиноз** (trichinosis) – трихіноза, трихінна хвороба.
- трихомикоз** (trichomycosis) – трихомікоза, волосяна пліснявиця.
- трихофития** (trichophytia) – трихофітія; грибочаста хвороба шкіряна.
- тройни** – трійнята, -нят; трійня, -ні; троєшки, -шок.
- тройничный** (trigeminus) – трійчастий; nervus trigeminus – трійчастий нерв.
- тромб** (thrombus) – тромб, (затичка кров'яна).
- тромбоз** (thrombosis) – тромбоза; заснітнення; зятнення, затулення; **т. сосудов** – жилосаснітнення, тромбоза жил; trombo-phlebitis – кровозаснітена синьожилиця; tromboarteritis – кровозаснітена червоножилиця; запалення й тромбоза артерій.
- thrombosis vasorum cerebri** – тромбоза (жилосаснітнення) жил мозкових.
- thrombosis vasorum retinae** – тромбоза (жилосаснітнення) жил сітківки.
- тростниковый** – тростінний, тростовий; **тр. сахар** – тростінний цукор, сахароза.
- трофический** – трофічний, споживний, живий.
- трофоневроз** (trophoneurosis) – трофоневроза, нервовий розлад (розладдя) в живленні тканин.
- trypanosomiasis** – трипанозоміяза, сонна хвороба.
- trypsin** – трипсін; речовина, що розщиплює білок.
- труба, трубка** (tuba) – труба, трубка, рурка, цівка; tuba auditiva Eustachii – слухова труба (Євстахієва); **трубочка** (tubulus) – трубочка, рурочка, цівочка.
- трубный** (tubarius) – трубовай, трубний, рурковий; **трубная беременность** (gravitas tubaria) – вагітність руркова; вагітність трубова.
- трубчатый** (tubulosus) – трубуватий, руркуватий, цівкуватий; **трубчатая кость** – гольонка (Грінч.).
- труп** (cadaver) – труп, -пу; (*животных*) – падло, -ла.
- трупный** (cadaverosus) – трупний, труповий; **трупное отделение, трупная** – трупарня; **трупные пятна** – муравія сіня, мерлякові плями; **трупное окоченение** – див. “**окоченение**”.
- тряпичный** – ганчірковий.
- туалет** – туалёт, -ту; спорядження.
- туберкулез** (tuberculosis) – туберкульоза, горбковіця, сухоти; tuberculosis peritoneae – туберкульоза (горбковіця) очеревини; tuberculosis laryngis – туберкульоза горлянки; tuberculosis pulmonis s. phthisis – туберкульоза легенєва, сухоти.
- туберкулезный** (tuberculosis) – туберкульозний, горбковичний; bronchitis tuberculosa – бронхіт туберкульозний, дишиця горбковична; arthritis tuberculosa – суглобиця горбковична, артрит туберкульозний.
- туберкулиды** (tuberculides) – туберкуліди, горбковикі.
- туберкулин** (tuberculinum) – туберкулін, -ну; горбковична отрута.
- тугой** – тугий; (*крепкий*) – цупкий; **тугой, туговатый** (*на ухо*) – приглухуватий, такий, що недочуває.
- тугоплавкость** – тяжкотопність, -ности; туготопність; **тугоплавкий** – туготопний, тяжкотопний, тяжкотопкий.
- тугоподвижность** (rigiditas) – заклікність, -лости; **тугоподвижный** – закліклий.
- туловище** (truncus) – тулуб, -ба; стовбур, -ра; (*ум.*) – тулубець, -бця.
- туловищный** – тулубовий.
- туманность** – туманність, -ности.
- tumor** – опух; новотвір, -твору; tumor albus – білий опух суглобовий; tumor benignus –

новотві́р незлослі́вий, новотві́р нелихíй;
 tumor malignus – новотві́р злослі́вий,
 новотві́р лихíй; tumor ovarii – óпух (но-
 вотві́р) яéчника; tumor uteri – новотві́р
 (óпух) ура́зовий; tumor vaginae – óпух
 (новотві́р) пі́хвовий; tumor vulvae – óпух
 (новотві́р) соромі́тні. Див. “**опухоль**”.

tupelo – розши́рювач ура́зової шийки (з ко-
 ріння де́рева Nyssa).

туповатий – тупува́тий; (*о человеке*) –
 тупа́к, -ка́; безтя́мний.

тупой – тупи́й; (*нож*) – затупі́лий, тупи́й.

тупость – ту́пість, -пости; **т. сердца** – ту́-
 пість сердева́ (се́рця).

тупоконечный – тупокі́нча́тий.

тупоумие – туподу́мство.

тур (tour) – тур, -ра; о́біг, -гу; зворóт, -ту.

тургесценция (turgescencia) – тургесце́нція,
 набря́клість, напру́ження.

тургор (turgor) – ту́ргор, -ру; напру́ження.

турунда (turunda) – туру́нда, за́тинка, заво́-
 лічка.

тусклость – тьма́ність, -ности; **тусклый** –
 тьма́ний, нея́сний, те́мний.

тускнуть, потускннуть, тускнеть – ме́рхну-
 ти, поме́рхнути; те́міти, поте́міти.

тухлость – ту́хлість, -лости.

тухлый – ту́хлий, при́тхлий.

тучнеть – гла́дшати.

тучность (obesitas) – гла́дкість, -кости; о́па-
 систі́сть.

тучный (obesus) – гладкі́й, о́пасистий.

тыл (tergum) – тил, -лу; зад, -ду; **т. кисти**
руки (dorsum manus) – спі́нка (тил) ру́к
 (кі́тиці).

тыльный – ти́льний, за́дній.

тычинка – пи́ляк, -ка́.

тяга – тя́га, про́тяг, -гу.

тяготение – тя́жіння, тяготи́ння.

тяготить, отяготить – обтя́жати, обтя́жува-
 ти, обтя́жити; **тяготиться** – тяжі́тися.

тягучесть – тягу́чість, -чости.

тяж ткани нефрогенный – нефроге́нне
 (ниркотво́рче) па́смо тка́ніни.

тягучий – тягу́чий.

тяжелеть, отяжелеть – тяжча́ти, потя́жчати;
 ва́жчати, пова́жчати.

тяжелый – тяжкі́й, важкі́й.

тяжесть – вага́, -гі́; тяга́р, -ра́.

У

Убавлять, убавить – відбавля́ти, відба́вити,
 зме́ншувати, зменши́ти.

убавочный – уе́мний, зме́ншуючий, убут-

ко́вий.

убежище – приту́лок, -лку; пристано́вище.

убивать, убить (*лишить жизни*) – убива́ти,
 уби́ти.

убийственный – убі́йчий.

убийство – убі́вство, душогу́бство.

убийца – вби́вця, душогу́б, уби́йник.

убирать, убрать – убира́ти, прибира́ти, уба́-
 ти; прибра́ти; опоря́жати, опоря́дити.

ублюдок (hybridus) – по́круч, -ча; ли́шанець,
 -нця.

убой – уби́й, -бо́ю; заби́й, -бо́ю; убива́ння,
 за́різ, -зу.

убойный – уби́йний.

уборная – убиральня́; **клозет** – відхо́док,
 -дку; клозе́т, -ту.

увеит (uveitis) – уве́їт, запале́ння пігме́нто-
 вого ша́ру жилово́ї (жи́льної) оболонки
 о́ка, пігментоша́ріця.

увеличение, увеличивание – збі́льшення,
 побі́льшення, збі́льшування, побі́льшу-
 вання.

увеличивать, увеличить – збі́льшувати,
 збі́льшити; побі́льшувати, побі́льшити;
 -ться – збі́льшуватися, збі́льшитися, по-
 бі́льшати.

увеличительный – збі́льшувальний, по-
 бі́льшуючий.

увериться – упе́внитися, пересві́дчитися.

увечивать, изувечить – калі́чити, скалі́чити.

увечный – калі́ка, покалі́чений.

увечье (mutilatio) – калі́цтво.

увлажнение – відволо́жування, зво́гчування,
 відволо́ження.

увлажнять, увлажнить – зво́ложувати, зво-
 лóжити; відволо́жувати, відволо́жити; зво́г-
 чувати, зво́гчити.

увулит (uvulitis) – увулі́т, запале́ння язичка́,
 язичко́виця (підне́бінна).

увулоптоз (uvuloptosis) – увулопто́за, пара-
 лі́за язичко́ва (язичка́).

увулотомия (uvulotomia) – ві́тин язичка́,
 увуло́томія.

увядание – в’я́нення.

увядать, увянуть – в’я́нути, зів’я́нути; (*о*
человеке) – марні́ти, змарні́ти, помарні́ти.

увядший – зів’я́лий, помарні́лий.

угар – ча́д, -ду; **угар издавать** – ча́діти.

уга[о]рать, угореть – ча́діти, уча́діти.

угарный – ча́дний; **угарно** – ча́дно.

угасание – згаса́ння, погаса́ння.

угасать, угаснуть – гасну́ти, зга́сти; пога-
 са́ти, пога́сти; згаса́ти, згасну́ти; (*о челове-*
ке) – ча́хнути, зача́хнути; ко́нати, ско́нати.

угасший – зга́слий, пога́слий.

углевод – вуглеводо́н, -ну.

углеводород – вуглеводень, -дня.
углекислая соль – вугля́н, -ну; карбона́т, -ту.
углекислота – (acidum carbonicum) – вуглекислотá.
углекислый (carbonicus) – вуглекі́слий.
углекислый источник – вуглекі́сле дже́релó.
углекислый кальций (calcium carbonicum) – вугля́н ва́пня (ва́пу), вугля́н вапне́вий (ва́повий); карбона́т кальці́я (кальці́йний).
углекислый магний (magnium carbonicum) – вугля́н (карбона́т) ма́гнія (магні́йний).
углекислый натрий (natrium carbonicum) – вугля́н со́ду (со́довый); карбона́т на́трія (на́трі́йний).
углерод – вугле́ць; **углеродный** – вуглеце́вий.
угловой (во внутреннем углу) – ку́тний; (снаружи) – рого́вий; (краеугольный) – нарі́жний.
угломер – кутомі́р, -ра.
углубление (действие) – погли́блювання, погли́блення; загли́блювання, загли́блення; fossa (впадина) – улогóвина; загли́бина; fossa trochanterica (femoris) – óворотня загли́бина (стегна́).
углублять, углубить – погли́блювати, погли́бити; загли́блювати, загли́бити.
угнетатель (depressor) – гно́битель, -ля; стяга́ч, -ча́; musculus depressor septi nasi – му́скул стяга́ч носово́ї пере́тинки.
угнетать, угнесть – пригні́чувати, пригні́тити; гно́бити, пригно́бити.
угнетение (depressio) – пригні́чення, пригно́блення.
угнетенность – пригно́бленість, -ности; пригні́ченість.
угнетенный – пригні́чений, пригно́блений;
угнетенное состояние – стан пригно́блення, пригні́чення.
угол (внутренний) – кут, -та; куто́к, -тка́; (наружный) – рі́г, ро́гу.
уголовный – ка́рний, криміна́льний.
уголь (carbo) – ву́гіль, -ля; (соб.) – ву́гілля, -лля; ву́гля.
угольный – вугля́ний.
угорать, угореть – див. “угарать”.
угорелый – учаді́лий.
угорь (comedo) – ву́гор, -гра́; при́щик, -ка; comedones = acne punctata – [в]угрі́.
угреватый – вугрува́тий, прищувáтий.
угрожать – загро́жувати, погро́жувати.
угрожающий – загро́зливий.
угроза – загро́за, погро́за, гри́зба́.
угрюмость – похму́рість, -рости; пону́рість.
угрюмый – похму́рий, пону́рий.

удавленник – віша́льник, -ка; **удавленница** – віша́льниця.
удавливать, удавить – душі́ти, задуші́ти.
удаление (ablatio) – відда́ляння, відда́лення; (части тела) – ві́тнення, витя́гтá, ві́тин; (зубов) – ви́ривáння.
удалять, удалить – відда́ляти, відда́ляти; (зуб.) – ви́ривáти, ві́рвати; (вырезать) – ви́тинáти, ві́тяти, ві́дтяти.
удар – уда́р, -ру; (удар кулаком) – сту́са́н, -на́; (удар по лицу) – ля́щ, -ща́; (апоплекс.) – уда́р, -ру; гре́ць.
ударять, ударить – бі́ти, уда́рити; **-ться** – бі́тисся, вда́ритися, за́бітисся.
удачный – уда́лий, уда́тний.
удваивать, удвоить – подво́ювати, подво́їти; **-ться** – подво́юватися, подво́їтися.
удвоение (duplicatura) – подво́єння.
удельный (partialis) – пито́мий; **удельный вес** – пито́ма ва́га.
удерживать, удержать – заде́ржувати, заде́ржати; затрі́мувати, затрі́мати; (кровь) – затамо́вувати, затамува́ти.
удлинение – подóвження.
удлинять, удлинить – подóвжувати, подóвжити; здо́вжувати, здо́вжити; **-ться** – до́вшати, подóвшати.
удобоваримый – легко́тра́вний, тра́вний;
удобоваримость – легко́тра́вність, -ности.
удручать, удручить – пригні́чувати, пригні́тити; гно́бити, пригно́бити.
удрученность – пригні́ченість, -ности; пригно́бленість.
удрученный – пригні́чений; **удрученное состояние** – пригні́чення.
удушение – заду́шення.
удушливый – заду́шливий.
удушьё (asthma) – а́стма, заду́ха, яду́ха; asthma cardiacum – а́стма серцева́; **страдающий удушьем** – яду́шливий, яду́шний. Див. “астма”.
ужас – жах, -ху; страх, -ху; **ужас, как больно** – страх як бо́літь; страше́нно бо́ляче́.
узаконение (действие) – узакóнення; за́ко́н, -ну; пра́во, -ва.
узаконенный – узакóнений.
узаконять, узаконить – узакóняти, узакóнити.
узда (frenulum) – гнуздéчка, вуздéчка; frenulum preputii – гнуздéчка передньо́ї прутнево́ї шкі́рки.
узел (nodus, ganglion) – ву́зол, -зла́; гудз; га́нгли́й; ganglion semilunare (Gasser) n. trigemini – півмі́сячний (молоді́ковий) га́нгли́й (ву́зол) (Га́серів) трі́йча́стого не́рву.

узелок (nodulus) – ву́злик, -ка; nodulus Arantii – Ара́нціїв ву́злик.
узкий – вузький, тісний.
узколобий – вузьколобий, низьколобий, вузькочолий.
узловатый (nodosus) – вузлува́тий, гудзува́тий.
usura – шму́га, натертя́, вижоло́бина.
указатель (index) – пока́жчик, -ка; **указательный палец** (index) – вказі́вник, -ка; вказний па́лець.
укалывать, уколоть – уко́лювати, уколо́ти.
уклон – схил, -лу; по́хил, -лу; (*в действиях*) – у́хил.
уклонение (declinatio) – відхил, -лу; ухиля́ння, відхиле́ння, збо́чення.
укорочение (abbreviatio) – укороче́ння, скороче́ння, покоротша́ння.
укорачивать, укоротить – вкороче́увати, вкороти́ти; **-ться** – вкороче́уватися, коротша́ти, вкороті́тися, покоротша́ти.
укол (punctura) – уко́л, -лу.
укрепительный – змі́цнюючий, підси́льний.
укрепление (fixatio) – закрі́плювання, скрі́плювання; закрі́плення, скрі́плення; змі́цнення.
укрепляют, укрепить – скрі́плювати, скрі́пити; змі́цнювати, змі́цнити; підси́лювати, підси́лити; **-ться** – змі́цнюватися, змі́цні́тися.
укрощать, укротить – прибо́ркувати, прибо́ркати; усми́ряти, усми́рити.
уксус (acetum) – о́цет (о́цту); **уксус древесный** – дере́вний о́цет.
уксусный (aceticus) – оцето́вий, о́цтовий; **уксусная кислота** (acidum aceticum) – о́цтова (о́цтова) кислота́.
уксусно-кислая соль – о́цта́н, -ну; а́цетат, -ту.
укус, укушение (morsus) – у́кус, -су; **у. бешеной собаки** – у́кус скаже́ного соба́ки.
укусывать, укусить – куса́ти, укуси́ти.
укутытаты, укутаты – уку́тувати, уку́тати.
ulcus ventriculi – див. “язва”.
улетучивание (volatilisatio) – ви́пар, -ру; ви́паро́вування; виві́трювання.
улетучиваться, улетучиться – виві́трюва́тися, виві́тритися; ви́парюва́тися, ви́парі́тися, ви́паро́вуватися.
улика – до́каз, -зу; ви́каз, -зу.
улитка (ухо) (cochlea) – слима́к, -ка; cupulae (cochleae) – ба́ня (слимако́ва); scala vestibuli – присі́нкові сходи; scala tympani – бубонце́ві сходи.
улитковый (cochlearis) – слимако́вий; ductus cochlearis – слимако́вий про́від.

улиткообразный – слимакува́тий.
улучшать, улучшить – полі́шувати, полі́шити; **-ться** – кра́щати, покраща́ти; лі́пшати, полі́пшати.
улучшение – полі́пшування; (*сов.*) – полі́пшення.
ум (mens, ratio) – ро́зум, -му; глúзд, -ду; **лишаться ума** – з ро́зumu спа́сти; **сойти с ума** – збожево́лити, обезглу́діти; **не в своем уме** – не сповна́ ро́зumu.
умалишенный – божеві́льний, безро́зумний.
уменьшать, уменьшить – зме́ншувати, зме́нші́ти; вбавля́ти, вбави́ти; **-ься** – зме́ншуватися, зме́нші́тися, поме́ншати; (*об опухоли*) – спада́ти, спа́сти.
уменьшение – зме́ншування, зме́ншення (*сов.*).
умеренность – помі́рність, -ности; помі́ркованість.
умеренный – помі́рний, умі́ркований, помі́ркований; **умеренный образ жизни** – умі́рковане життя́.
умереть – див. “умирать”.
умерший – уме́рлий, поме́рлий, поме́рший.
умерщвление – умертві́ння.
умерщвляют, умертвить – умертвля́ти, умертви́ти; убива́ти, уби́ти; (*страсть*) – угамо́увати, угамува́ти.
умирание – уми́рання.
умирать, умереть – уми́рати, уме́рти; **умереть от чего** – уме́рти з чо́го.
умирающий (morbundus) – уми́рущий, ко́наючий.
умоизступление (mania) – несамові́тість, -тости; шале́нство.
умопомешательство (absentia) – божеві́лля, збожево́ління.
умопомрачение – па́морока.
умственный – розумо́вий.
умывальник – умива́льний, -ка; умива́льниця.
унаследование – діста́ння в спа́дщину, унаслі́дування.
унаследовать – діста́ти в спа́дщину, оди́дчити; унаслі́дувати.
унимать, унять – угамо́увати, угамува́ти; (*кровь*) – тамува́ти, затамува́ти, затамо́увати.
уничтожать, уничтожить (*разрушать*) – зні́щувати, ни́щити, зні́щити; руйнува́ти, зруйнува́ти; (*отменять*) – касува́ти, скасува́ти.
уничтожение (abolitio) – ни́щення, зні́щування; (*оконч.*) – зні́щення; (*отмена*) – касува́ння, скасува́ння.
унция – у́нція.

унятие, унимание – угамовування, -ння; угамування; **у. крови** – затамовування, затамування.

упадок – занéпад, -ду; підупáд, -ду.

упитанный – годóваний, вгодóваний.

уплотнение – ущільнення, здебéління, згúщення.

упор – 1) підпóра, супóра; 2) úпир.

употребление (usus) – ужýток, -тку; уживáння; **для домашнього употреблення** – для домашнього (хáтнього) вжýтку.

употребляемый, употребительный – ужýваний, уживáльний.

употреблять, употребить (*средства*) – уживáти, ужýти чогó; (*в пищу*) – споживáти, спожýти; **-ться** – уживáтися.

упражнение (exercitio) – впрáва.

упражнять (тренировать) – муштрувáти; вправляти; **-ться** – вправлятися.

упругий (elasticus) – пружнýй, пружýстий, напружýй; membrana elastica – пружнá оболóнка.

упругость – прýжність, -ности; пружýстість.

уравнивать, уравниать – рівнýяти, вирівнювати; вірівняти, зрівняти.

уравнитель (regulator) – регуля́тор; вирівнювач, -ча.

уравновешенность – урівно́важність, -ности.

уравновешивание – урівно́важування; (*оконч.*) – урівно́важення.

уравновешивать, уравновесить – урівно́важувати, урівно́важити.

urachus – сечовýй мішо́к.

ураты – сечáни, сечні со́лі.

урегулирование – урегулюва́ння.

урегулировать – урегулювáти.

урезывать, урезать – урізувати, урізати; відрізувати, відрізати.

уремия (uraemia) – уре́мія, сечоотру́їння, сечокрiв'я.

уреометр (ureometer) – уреóметр, сечо-виномiр.

uresis (uresis) – мо́чення, уре́за.

уретер (ureter) – сечовiд, -вóду; сечопрóвід, -воду.

уретералгия (ureteralgia) – бiль (р. бо́лю) сечовóду, уретерал́гія.

уретерит (ureteritis) – уретерiт, запáлення сечовóду (сечопрóводу).

уретероцистопиелит (ureterocystopyelitis) – уретероцистопiелiт, запáлення сечовóду, сечника́ й нирковi мiски.

уретеролит (ureterolith) – камiнець сечовóду, уретеролiт.

уретеролитиаз (ureterolithiasis) – уретеролiтiяз, хорувáння на камiнцi сечовóду.

уретеролитотомия (ureterolithotomia) – уре-теролiтотомiя, вiтин камiнцiв сечовóду (сечовóдових).

уретеротомия (ureterotomia) – уретеротомiя, рóзтин сечовóду.

уретероэктомия (ureteroectomia) – урете-роектомiя, вiтин сечовóду.

уретра (urethra) – сечiвник, -ка́; частiни чо-ловiчого сечiвника́: pars prostatica urethrae – передсечникóва частiна сечiвника́; pars membranacea – оболóнкова частiна; pars cavernosa – печérна частiна; colliculus seminalis ur. – сiм'яний горбóчок; fossa navicularis urethrae (Morgagnii) – човенцéва за-гли́бинка сечiвникóва (Моргáнiєва); orificium urethrae externum – надвiрне (зóвнi-шне) вiчко сечiвникóве; lacunae ur. (Morgagnii) – сечiвникóвi лакýни (Моргáнiєвi); crista urethrae – сечiвникóвий грéбiнь; urethra muliebris (жiнóчий сечiвник): orificium ur. externum – надвiрне сечiвникóве вiчко; corpus spongiosum urethrae – губчáсте сечiв-никóве тiло; crista urethralis – сечiвникóвий грéбiнь.

уретрит (urethritis) – сечопровiднiця, уре-трiт, -ту; urethritis gonorrhoeica – трiпер; збури́ця, сечопровiднiця збу́ровá; urethri- tis anterior – уретрiт, (сечопровiднiця) переднiй.

уретрогеморрагия (urethrohaemorrhagia) – уретрогемора́гія, кровотéча сечiвникó-ва.

уретродиния (urethrodynia) – уретродинiя, нервóвий бiль сечiвника́ (сечiвникóвий).

уретрометр (urethrometer) – уретрометр, вiмiрник широчiни́ (ширини́) сечiвника́ (сечiвникóвоi).

уретроррагия – див. “уретрогеморрагия”.

уретроррафия (urethrorrhaphia) – уетро-рафiя, зшивáння сечiвника́.

уретроррея (urethrorrhoea) – уретрорéя, слизотéча сечiвникóва (з сечiвника́).

уретроскоп (urethroscope) – уретроско́п, прилад для óгляду сечiвника́.

уретроскопия (urethroscopia) – уретроско-пiя, óгляд сечiвника́.

уретроспазм (urethrospasmus) – сечiвни-коско́рч, судóма сечiвникóва.

уретростеноз (urethrostenosis) – зву́зiння сечiвникóве, уретростенóза.

уробилин (urobilinum) – уробiлiн, -ну; се-чожóвчень.

уровень – ріве́нь, -вня.

урод, уродина (monstrum) – вiродок, -дка; почвáра, потвóра.

уродливость – потвóрність, -ности.

уродовать, изуродовать – калічити, скалічити; спотворювати, спотворити.

уродливый – потворний.

уродство (monstra) – див. “уродливость”.

урожденный – урòджений, урождéний.

уролит (urolith) – уроліт, сечовий камінь.

уролитиаз (urolithiasis) – уролітіяза, хорування на сечові камінці, сечокамінниця сечокаміння.

уролог (urolog) – урòлог, лікар сечових хорòб.

урология (urologia) – урологія, наука про сечові хорòби (недóги).

урометр (urometer) – урòметр, вимірник питóмої ваги сéчи.

уроскопия (uroscopia) – уроскопія, досліджування сéчи.

urticaria – кропівниця, красúха, кропів’янка; кропів’яна пропáсниця.

урчание – бурчáння.

урчать – бурчáти.

ус – вус, -са; (мн.) – вúса.

усваивать, усвоить – засвóювати, засвóїти.

усвоение (assimilatio) – асиміляція, засвóювання, засвóїння.

усекать, усечь – утинáти, утáти; відтинáти, відтáти; усікáти, усіктí.

усеченный – утáтий, стáтий, зрізаний.

усиление – змíцнювання; (оконч.) – змíцнення.

усиленный – змíцнений, збíльшений; (о работе) – напружений.

усиливать, усилить – змíцняти, змíцнювати, змíцнítи; підсíлювати, підсíлити; збíльшувати, збíльшити; **-ться** – змíцнятися, змíцнítися, змíцнítи.

усилие – зусíлля, -лля.

ускорение (acceleratio) – прискóрювання; (соверш.) – прискóрення.

ускорять, ускорить – прискорáти, прискóрювати, прискóрити; **-ться** – прискорáтися, прискóрюватися, прискóритися.

условие (conditio) – умóва.

усложнение – усклáднення.

усложнять, усложнить – ускладнáти, ускладнítи.

усмирать, усмирить – втихомíрювати, втихомíрити.

усмотрение – рóзгляд, -ду; пóгляд, -ду; рóзсуд, -ду.

усовершенствование – удосконáлювання.

усовершенствованный – удосконáлений.

усовершенствовать – удосконáлювати, удосконáлити.

усопший (mortuus) – покíйник, -ка; небíжчик, -ка.

успокаивать, успокоить – заспокóювати,

заспокóїти; **-ться** – заспокóюватися, заспокóїтися; (после гнева) – відхóдити, відíйти.

успокоение – заспокóєння; спóкій, -кóю; угамувáння.

успокоительный – заспокóюючий, заспокíливий.

уста – устá (уст); **уста закрылись** – устá склепíлися.

уставать, устать – змóрюватися, зморíтися; втóмлюватися, втомíтися.

усталость (defatigatio) – втóма, знемóга.

усталый – втóмлений, стóмлений, змóрений.

установка – устанóвлення, устáвлення; **у. титра** – устáвлення тíтру.

устаревший – застарíлий, задáвнений.

устойчивость (stabilitas) – стáлість, -лости; стíйкість.

устойчивый (stabilis) – стíйкий, стáлий, тривáлий; **устойчивое равновесие** – стíйка рівновáга.

устранение – усувáння, усúнення.

устрица (ostrea) – úстриця; **устрица речная** – скóйка.

устройство (вещества) – будóва; (оборудование) – устаткувáння, влаштувáння.

устье (orificium, ostium) – úстя, вічко, відтúлінка; orificium urethrae externum – надвíрне сечівниковé вічко; ostium tympanicum tubae auditivae; бубонцéва (барабáнна) відтúлина слуховóї трубí.

усыпать, уснуть – засипáти, засну́ти.

усыпительный (narcoticus) – усыплáючий, усыплíвий.

усыпление – усыплáння, присиплáння, приспáння.

усыпляют, усыпить – усыплáти, присиплáти; приспáти; замóрювати, заморíти.

усыхать, усохнуть – всихáти, всóхнути; (о много.) – повсихáти.

утероскопия (uteroscopia) – óгляд урáзу, утероскопія.

uterus – урáз, мáтиця, мáтка; uterus arcuatus – дугувáтий (дугáстий, лукувáтий) урáз; uterus biangularis s. bicornis – дворóгий урáз; uterus bicornis unicollis – дворóгий одношíйний урáз; uterus disseptus s. septus – передíлений, перегороджений урáз; uterus duplex – подвíйний урáз; uterus duplex unicollis – подвíйний урáз з одною шíйкою; uterus infantilis – дитячий урáз; uterus septus unicollis – передíлений урáз з одною шíйкою (одношíйний); uterus subseptus – часткóво передíлений урáз; uterus unicornis – однорóгий урáз. Див. “мáтка”.

утихать, утихнуть – стихáти, стíхнути.

утолщаться, утолститься – товщати, потовщати.

утолщение – потовщення, товщення.

утомление (fatigatio) – вто́ма, змо́ра.

утомленный – вто́млений, сто́млений, змо́рений.

утомляемость – вто́мленість, -ности; змо́рення.

утомляться, утомиться – вто́млюватися, вто́миться.

утончать, утончить – тончи́ти, утончи́ти; ви́тончува́ти, ви́тончи́ти; **-ться** – то́ншати, пото́ншати.

утончение – сто́нчення, уто́нчення; заго́стрення, ви́тончення.

утопление (submersio) – вто́плення; submersio accidentalis – вто́плення випадко́ве – (ненавми́сне); submersio voluntaria – само-вто́плення.

утопленник (submersus) – уто́плений, уто́пленик, -ка; **утопленница** – уто́плена, уто́плениця.

утрачивать, утратить – утрача́ти, утра́тити; губи́ти, згуби́ти.

утробный – утробний, черевний.

уха – ю́шка, ще́рба.

ухо (auris) – ву́хо; cartilago auriculae – вуш-ний хрящ; helix – за́витка; anthelix – про-тиза́витка; concha auriculae – вушна́ ско́йка; tragus – козе́л; antitragus – проти́козе́л; lobulus auriculae – вушна́ час́точка; sca-pha – чо́вен; incisura anterior (auris) – пе́редня вушна́ ви́різка; sulcus auriculae posterior – за́дній вушний ри́вча́к; eminentia conchae – ско́йкове згі́р'я; muscoli helices major et minor – за́витко́ві му́скули (м'я́сні) – бі́льший і ме́нший; auris interna – вну́трішнє (середо́ве) ву́хо; labyrinthus membranaceus – оболонча́стий лабі́ринт; ductus cochlearis – слимако́вий про́від; organon spirale (Corti) – спіра́льний о́рган (Ко́ртиїв); labyrinthus osseus – кістя́ний лабі́ринт; vestibulum labyr. – присі́нок; cochlea – слима́к; meatus acusticus internus – вну́трішній (середо́вий) вушний хі́д; cavum tympani – бубонце́ва (бараба́нна) дуплі́на; membrana tympani – бубонце́ва оболонка; ossicula auditus – слухо́ві кісточки́; tuba auditiva (Eustachii) – слухо́ва тру́ба (Євста́хієва); meatus acusticus externus – надві́рний (зовні́шний) слу-ховий хі́д.

уход (за больным) – до́гляд, -ду; пі́клува́н-ня.

ухудшать, ухудшить – погі́ршувати, по-гі́ршити; **-ться** – гі́ршати, погі́ршати.

ухудшение – погі́ршення.

учащаться, участиться – часті́шати; ста-ва́ти, ста́ти часті́шим.

ушиб (contusio) – уда́р, -ру; конту́зія; **ушибл. место** – за́бите місце.

ушко (auricula) – ву́шко, -ка.

ушной (auricularis) – вушний; ligamentum auriculare anterius – пе́редня вушна́ зв'язка; **ушная сера** (cerumen) – вушна́ сі́рка.

ущемление (incarceratio) – заще́мління, заще́млення, прити́ск, -ку; **заще́мленный** (incarceratus) – заще́млений; **ущемленная грыжа** – (hernia incarcerata) – заще́млена кі́ла (гилá).

ущемлять, ущемить – ущи́кну́ти, защи́кну́ти, прищи́кну́ти.

уязвление – ура́за, ура́зка.

уязвленный – ура́жений.

уязвлять, уязвить – уража́ти, ура́зити.

Ф

Favus – па́рхи, шо́луді.

фаголиз (phagolysis) – фаголі́за, незда́тність білокрі́вців зни́щувати мікро́би.

фаготерапия (phagothetapia) – фаготе́рапія, лікува́ння відгодо́вуванням.

фагоцитарный (phagocytaris) – фагоцито́з-ний, клі́тинно-па́жерливий.

фагоцитоз (phagocytosis) – фагоцито́за, па́жерливість клі́тинна.

фагоциты (phagocytes) – фагоци́ти; клі́ти-ни, що пої́дають бакте́рії.

фактор (factor) – фа́ктор, -ра; чинник, -ка.

фаланга (phalanx) – фала́нга, маслачо́к; phalanges digitorum pedis – маслачкі́ но-жані́х па́льців; phalanx prima – пе́рший маслачо́к; basis phalangis – маслачко́ва підста́ва; trochlea phalangis – маслачко́ве ко́ліща́тко.

фалангит (phalangitis) – фалангі́т, запале́ння маслачка́, маслачкови́ця.

фаллокарцинома (phallocarcinoma) – піс-тря́к прутне́вий (пру́тня), фалокарцино́ма.

фаллопластика (phalloplastica) – штукува́н-ня прут́ня, фалопла́стика.

фальсификация (falsificatio) – фальсифіка́-ція, підроблюва́ння, фальшува́ння.

фальсифицировать – фальсифікува́ти; фаль-сифициро́ванный – фальсифіко́ваний.

фантазия – фанта́зія, мрія́, химера́.

фантом (phantoma) – фанто́м, моде́лі рі́ж-них о́рганів.

фарадизация (faradisatio) – фарадиза́ція, електризува́ння перері́вчастим стру́мом.

фарадотерапия (faradotherapia) – фарадо-терапія, лікування фарадичним струмом.

фарингит (pharyngitis) – фарингіт, запалення гортла, горловія; pharyngitis syphilitica – фарингіт (горловія) пранцовий, сифілітичний; pharyngitis tuberculosa – фарингіт (горловія) горбковичний (туберкульозний).

фарингориноскопия (pharyngorhinoscopia) – огляд носопроліку й гортла, фарингориноскопія.

фарингоскопия (pharyngoscopia) – огляд гортла, фарингоскопія.

фарингоспазм (pharyngospasmus) – горло-скорч, судома горловя.

фарингостеноз (pharyngostenosis) – горло-звуження, фарингостеноза.

фаринготомия (pharyngotomy) – фаринготомія, горлорозтин, розтин гортла.

pharynx – гортло. Див. “гортло”.

фармакология (pharmacologia) – фармакологія; наука про ліки.

фармакопея (pharmacopoea) – фармакопéя, державний реєстр ліків і способів їх готування.

фармацевт – фармацевт, -та.

фасция (fascia) – фасція, стяга; fascia temporalis – вискова фасція; fascia pectinea – гребінна фасція; fascia cribrosa – решітчаста фасція.

faux lupina – вовча паща, вовчий пісок.

faeces – виміт, -ту; (мн.) – виміти.

febris – пропасниця, лихоманка; (сознобом) – трясавиця, трясця; (при остро заразных болезнях) – палючка, гарячка; (перемежающаяся лихорадка) – пропасниця перемінна, перемінчаста, переривчаста; (изнурительная) – гнітючка, гнітюха. Див. “лихорадка”, “горячка”.

фекальный (faecalis) – фекальний, вимітовий.

фельдшер – фельдшер, -ра; **фельдшерица** – фельдшерка; **фельдшерский** – фельдшерський.

fenestra – віконце, вікно.

фенол – фенол, -лу.

феномен (phenomen) – феномен; явище; з’ява.

фермент (fermentum) – фермент, -ту; бродило, шумило.

ферментативный – ферментаційний, шумильний; дріжджівий.

ферментация (fermentatio) – ферментація, шумування.

foetor ex ore – сопух з рота; на́дха.

фибрилла (fibrilla) – волоконце, фібрила;

фибриллярный – волоконцевий, фібрилярний.

фибрин (fibrinum) – волокно, фібрін, -ну; волокни́на.

фибринозный (fibrinosus) – фібриновий, волокняний, волокнястий; bronchitis fibrinosa – бронхіт фібриновий; дишіця волокня́на; дишіця волокняста.

фибробласты (fibroblastes) – фібробла́сти; пе́рвісні злучнотка́нні кліти́ни.

фиброзный (fibrosus) – волокнува́тий; stratum fibrosum – волокнува́тий шар.

фиброма (fibroma) – фібро́ма; волокня́к, -ка.

фибролипома (fibrolipoma) – волоконжиря́к, фіброліпо́ма.

фибромиома (fibromyoma) – фіброміо́ма, волокном’яза́к.

фибромиксома (fibromyxoma) – фіброміксо́ма, волоконслизні́вча́к.

фибропапиллома (fibropapilloma) – фібропапіло́ма, волоконбородавча́к.

фибросаркома (fibrosarcoma) – фібросарко́ма, волокном’яса́к.

физиатр (physiatr) – фізія́тр; лікар, що лікує силами природи.

физиатрия (physiatria) – фізія́трія, лікува́ння силами природи.

физиотерапия (physiotherapia) – фізіоте́рапія, лікува́ння силами природи.

физиологический – фізіологі́чний; **физиологический раствор** – фізіологі́чний розчи́н.

физиология (physiologia) – фізіоло́гія, наука про норма́льні життєві про́яви органі́змів.

физический – фізі́чний.

фиксация (fixatio) – фікса́ція, закрі́плення.

фиксирование – фіксува́ння.

фиксировать – фіксува́ти, закрі́плю́ти.

фиксированный – фіксо́ваний.

филей – поля́двизя, крижі́вка.

фильтр – фі́льтр, -ра; ціди́лок, ціди́льце.

фильтрат – фі́льтра́т, -ту; про́цід, -ду.

фильтрование, фильтрация – фі́льтрува́ння, фі́льтра́ція, проці́джування.

фильтровать – фі́льтрува́ти, проці́джувати; (оконч.) – проці́дити.

фимбрия (fimbria) – торо́чка; fimbria ovarica – яє́чникова торочі́нка; fimbriae tubae (uterinae) – трубові торочкі́ (ура́зові).

фимоз (phimosis) – фімо́за, звуження прутне́вої пе́редньої шку́рки.

фины (cysticercus) – решети́на, фі́ни.

fissura – щі́лина, трі́щина; fissura palati congenita – щі́лина підне́біння уро́джена.

фистула (fistula) – норі́ця, фісту́ла; fistula ani – норі́ця відхі́дника́, норі́ця відхі́дни-

- кова, н. відхідова; *fistula colli congenita* – норіця шийна уріджена; *fistula dentis* – норіця зубова; *fistula ducti Stenonii* – норіця Стенонового проводу; *fistula intercostalis* – норіця міжреберна, міжреброва н.; *fistula mammae puerperalis* – норіця грудна (цицькова) породова; *fistula perinei* – норіця переміжжя; *fistula rectovaginalis* – норіця кутнічно-піхв'яна (піхвова); *fistula sacci lacrimalis* – норіця слізного міхурця; *fistula utero-intestinalis* – норіця уразово-кишкова; *fistula uteri* – норіця уразова; *fistula vesico-recto-utero-vaginalis* – сечниково-кутнічно-уразово-піхвова норіця.
- флебит** (*phlebitis*) – флебіт, -ту; запалення синьожили, синьожилиця; *phlebectasia* – флектазія; поширення (пошир) синьожил.
- флебометрит** (*phlebometritis*) – флебометрит, запалення синьожил уразу, синьожилиця уразова.
- флеборрагія** (*phleborrhagia*) – кровотеча з синьожил, флєборагія.
- флебосклероз** (*phlebosclerosis*) – стверднення синьожил, флєбосклероза.
- флебостаз** (*phlebostasis*) – кровоспін синьожильний, флєбостаза.
- флеботромбоз** (*phlebothrombosis*) – флеботромбоза, синьожилиця кровозаснітена.
- флеботомія** (*phlebotomia*) – різтин синьожил, флєботомія.
- флєбэктомія** (*phlebectomy*) – вітин синьожил, флєбектомія.
- флегма** (*phlegma*) – харкотіння, хряки (хряк); флєгма.
- phlegmasia** – бешанія; *ph. alba dolens* – бешанія породільниць, бєховий болючий білий опух стегна у породіль; флєгмазія.
- флегмона** (*phlegmone*) – флєгмона; (ніздрія), нагній підткання; бєх, -ха (н.).
- флегмонозний** (*phlegmonosus*) – флєгмонозний, бєховий.
- flexura** – закрут, -ту; закрутка, заворот, -ти; *flexura coli* – ободовий закрут, ободова закрутка; *flexura duodeno jejunalis* – дванадцятипало-порожньо-кишковий закрут; *flexura sacralis* – крижовий закрут.
- fluor albus (бели)** – білотеччя; білі; білячка; уплави; білий цвіт.
- флюктуация** (*fluctuatio*) – флюктуація, коливання, бовтанія.
- флюктуировать** (*fluctuare*) – флюктувати, коливатися, бовтатися.
- флюоресценция** – флюоресценція, блискотіння.
- флюс** (*parulis*) – флюс; гнойовик зубовий.
- фокус** – фокус, -су; оґнісько.
- фолликул** (*folliculus*) – фолікул, -ла; ворочок, -чка; торбінка, мішечок, -чка; *folliculi oophori primarii* – первісні яєчникові мішечки; *folliculi oophori vesiculosi* (Graafii) – пухирчасті яєчникові мішечки (Граафіві).
- фолликулит** (*folliculitis*) – фолікуліт; *f. simplex* – фолікуліт звичайний.
- foramen** – дірка; отвір, -вору; *foramen mentale* – підборідний отвір; *foramen caecum* – сліпий отвір; *foramen obturatorium* – затульний отвір; *foramen opticum* – оптичний (зоровий) отвір.
- форма** – форма, зразок, -зка; **формирование** – формування.
- фосфор** – фосфор, -ру; **фосфор желтый** – жовтий фосфор.
- фосфорная кислота** – фосфорова кислота.
- фосфорнокислая соль** – фосфоран, -ну; фосфат, -ту; (напр.) **ф. с. натрия** – фосфоран соду (содовий); фосфат натрія (натрійний).
- фотометр** – фотометр, -тру; світомір, -ра.
- фотофобия** (*photophobia*) – фотофобія, світлоляк, -ку; ляк світла.
- фрагментация** (*fragmentatio*) – фрагментація, ламання; *fragmentum* – зламок, -мку.
- fractura** – злам, -му; полім, перелім, -ому; *fractura cranii* – злам черепа; *fractura costae* – перелім ребра; *fractura completa* – цілковитий злам.
- fremitus** – муркіт, -коту; брєніння, фрємітус.
- фрукты** – садовина, -ні.
- фтизис** (*phthisis*) – сухоти, легенева горбковіця; *phthisis bronchialis* – сухоти бронхіальних залоз; *phthisis carculosa* – горбковіця зі зв'япненням; *phthisis florida s. gallopicans* – прискорені сухоти, швидкі сухоти.
- фтизиология** (*phthisiologia*) – фтизіологія, вчєння про сухоти.
- фтизиофобия** (*phthisiophobia*) – фтизіофобія, страх перєд сухотами.
- фуксин** – фуксін, -ну; хлорак (хлорід) розаніліну.
- фунгозный** (*fungosus*) – фунгозний, грибчастий; *arthritus fungosa* – суглобичя грибчаста.
- fungus articuli** = *tumor albus* – гриб суглобовий; білий опух суглобовий (суглобовиця горбковична).
- фуникулит** (*funiculitis*) – фунікуліт, -ту; мотузіниця насінньова; *funiculitis gonorrhoeica* – мотузіниця збутова (гоноройна).
- функционировать** – функціонувати, працювати, робіти.

функция (functio) – фúnкція; чінність, -ности.

фунт – фунт, -та.

фурункул (furunculus) – чиря́к, -ка́; **фурункулёз** (furunculosis) – фурункульо́за, чиряків'я, зачирявилість, очирявилість, чирякува́тість, -тости.

furfur – вісівки, шолудіння; *furfuraceus* – висівкува́тий; *dermatomycosis furfuracea* – дерматоміко́за висівкува́та; шкіурогрибча́стість висівкува́та.

Х

Халазион (chalazion) – халац[з]іо́н, -ну; ячміне́ць, -нця́.

халикоз легких (chalicosis pulmonum) – халіко́за леге́нів (-е́ва); леге́нниця вапня́на (кремні́яста); леге́нниця від вапня́ної або кремні́ястої поро́хняві, поро́ху (ку́ряви).

характер – хара́ктер, -ру; вда́ча, -чі; на́ту́ра, -ри.

характерний – хара́ктерний.

харканье – харка́ння, -ння; хря́кання.

харкать, харкнуть – харка́ти; харкну́ти; хря́кати.

харкота – харка́нина, харки, харко́тина.

charta – папі́р, -пе́ру; аркуш папе́ру.

хейлит (cheilitis) – хейлі́т, запале́ння губи́.

хейлоколобома (cheilocoloboma) – хейлоколобо́ма, за́яча губа́.

хейлопластика (cheiloplastica) – хейлопла́стика, губошткува́ння.

хемотропизм (chemotropismus s. chemotaxis) – хемотропі́зм, притя́гування чи відштовхува́ння клі́тин хе́мічними реа́гентами.

chylus (хилус) – хі́лус, -су; мо́лочина.

chyluria (хилурия) – хі́лу́рія, -ї́; мо́лочосе́ччя.

хилость – кво́лість, -лости; хі́рність.

хилый – кво́лий, хі́рний, слабові́тий, недо́лугий.

химик – хе́мик, -ка.

химический (chemicus) – хе́мічний; **химическое действие** – хе́мічне ді́яння, хе́мічний впли́в.

химия (chemia) – хе́мія, -ї́; **х. аналитическая** – аналі́тична хе́мія; **х. органическая** – органі́чна хе́мія; **х. физиологическая** – фізіологі́чна хе́мія; **х. медицинская** – меді́чна хе́мія.

chymus (химус) – хі́мус, -су; чи́р, -ру; стра́вна ка́шка.

хинин (chininum) – хіні́н, -ну.

хинон – хіно́н, -ну.

хирагра (chiragra) – хіра́гра; сечоква́сся ру́к(и́).

хиреть – хирі́ти.

хирургия – хірургі́я, -ї́; **хирургический** – хірургі́чний.

chloasma – хлоа́зма, печінкува́та пля́ма на шкі́рі, печінкува́та роді́нка; осту́ди; *chloasma cachecticozum* – хлоа́зма (печінкува́ті пля́ми) від кахексі́ї (ві́снаження); *chloasma gravidarum* – хлоа́зма (печінкува́ті пля́ми) у вагі́тних; *chloasma solare* – хлоа́зма (печінкув. пля́ми) від со́нячного промі́ння (со́нячна); *chloasma traumaticum* – хлоа́зма травма́тична (від тра́вми); *chloasma toxicum* – хлоа́зма токсі́чна (пі́сля шпа́нської му́шки, горчі́чника).

хлопчатобумажный – бавовня́ний.

хлопчатый – клоччя́ний; **хлопчатый осадок** – клоччя́ний фус.

хлопья – кло́ччя, -ччя; пла́стівці, -ів; пла́стивні; **хлопьевидный** – клоччува́тий.

хлор – хлор, -ру; **хлорный** – хло́ровий, хло́рний; **хлорная вода** – хло́рна вода́.

хлористая соль – хлора́к, -ка́; хлори́д, -ду; (*напр.*) **хлористый амоний** – хлора́к (хлори́д) амоні́я (амоні́йний); **хлористый натрий** – хлора́к со́ду (со́довий); хлори́д на́трія (на́трійний).

хлористая ртуть (каломель) (hydrargyrum chloratum) – ка́ломель, живо́сріблі́стий хлора́к (хлори́д).

хлороводород – хлоро́водень, -дня.

хлороз (chlorosis) – хлоро́за, блі́дниця, блі́да́чка, бі́ла не́мі́ч.

хлорофил (chlorophylus) – хлорофі́л, -лу; ба́рвник зеле́ний.

хлороформ (chloroformium) – хлорофо́рм, -му.

хлороформирование – хлорофо́рмува́ння.

хлороформированный – хлорофо́рмований.

хлороформировать, захлороформировать – хлорофо́рмува́ти, захлорофо́рмува́ти.

хлынуть – рі́нути, хля́нути.

хлыстовик (trichocerphalus dispar) – воло́со-го́ловець, рі́жного́ловець, -вця́.

хмель – хмі́ль, хме́лю.

хоаны (choanae) – хоа́ни (за́дні носові отво́ри).

ход (meatus) – хі́д (хо́ду); шля́х; *meatus nasi superior* – ве́рхній (горі́шній) носови́й хі́д; *meatus nasopharyngeus* – носово-горло́вий хі́д.

холангит (cholangitis) – хола́нгіт, -ту; запале́ння жовче́вих про́водів.

холелитиаз (cholelithiasis) – холелі́тіаза, жо́вчо-камі́нна хвороба́.

холемия (cholemia) – холемія, жовчокрів'я, жовчeve отруїння.

холера (cholera) – холéра; cholera asiatica – холéра азійська, х. справжня; cholera infantum – холéра дитяча, бігунка дитяча епідемічна; cholera nostras = cholerina – холеріна, холéра свійська.

холецистит (cholecystitis) – холецистїт, -ту; запáлення жовчéвого міхурá, жовчоміхурїця.

холиурия (choliuria) – холиурія, жовчосéччя.

холод – хóлод, -ду; **холодный** (frigidus) – холóдний, зїмний; abscessus frigidus – гнойовїк холóдний.

холодеть, охолодеть – холóдити, похолóдити; холóнути, прохолóнути.

холодильник – холóдник, -ка.

холостить – див. “кастрировать”.

хондрин (chondrinum) – хондрїн, -ну; хрящовїй клéй.

хондрит (chondritis) – хондрїт, хрящніця, хряснїця, запáлення хрящá (хрящовé); ch. syphilitica – хрящніця пранцьовá (сифїлітічна).

хондрома (chondroma) – хондрóма, хрястовїк, хрящáк, хряс[т]нїк.

хондромалация (chondromalacia) – хондромалáція, розм'якшення хрящá.

хондросаркома (chondrosarcoma) – хондросаркóма, хрящом'ясáк.

хондротомия (chondrotomia) – хондротомія, рóзтин хрящá (хрястки).

хондрофиброма (chondrofibroma) – хондрофїбрóма, хрящоволокнїк.

хордит (chorditis) – хордїт, -ту; запáлення голосовїх зв'язок, запáлення голосників, голосникóвиця.

хорея (chorea) – хорéя, танóк, -ка; chorea electrica – хорéя електрїчна, блискавїчна; chorea Hentingtoni = chorea hereditaria chronica – хорéя Гентїнгтóнова, х. спадковá хронїчна; chorea senilis = chorea chronica hereditaria – хорéя старéча, хорéя спадковá хронїчна, х. Гентїнгтóнова; chorea minor = chor. st. Vitti – хорéя малá, танóк малїй, танóк Бїттїв; chorea st. Vitti – хорéя Бїттова, танóк Бїттїв, сїпання Бїттове.

хорионидит (chorioiditis) – хорїоїдїт, -ту; запáлення жїлової оболóнки óчної (жильні, жилівки); жїльниця; ch. tuberculosa – хорїоїдїт горбковїчний (туберкульóзний).

chorion – хóріон, -ну; торочкувáта оболóнка.

хорионэпителиома (chorionepithelioma = deciduoma malignum) – хорїонепїтелїóма, децидуóма лихá (злослїва), злослївий новотвїр відпаднóї (децидуáльної) оболóни.

хориоретинит (chorioretinitis) – хорїоретинїт, -ту; запáлення жильні та сїтківки; жїльниця й сїтківниця, жїльно-сїтківниця.

хоронить, похоронить – ховáти, поховáти.

хрипение – хрипїння.

хрипеть – хрипїти.

хриплость – хрїплїсть, -лости.

хриплый – хрипкїй.

хрипнуть – хрїпнути.

хрипота – хриплївїсть, -вости, хрїпавка, хрїпка.

хрипы – хрїпи, шéлести.

хромание – кульгáння, накульгування, шкандибáння, шкутильгáння.

хромазия (chromasia) – хромазія, розсіювання барв.

хроматизм (chromatismus) – хроматїзм, відчувáння барв.

хроматометаблепия (chromatometablepsia) – хроматометаблепсія, слїпотá на барви.

хроматофобия (chromatophobia) – хроматофобія, страх перед барвами.

хромать – кульгáти, накульгувати, шкандибáти, шкутильгáти, шкутильгáти.

хромовая кислота (acidum chromicum) – хрóмова кислотá.

хромой (claudus) – кривїй, кульгáвий; (суц.) – кульгá, -гї; **стать хромым** – закривїти.

хромоген (chromogenum) – хромогén, -ну; барвник; **хромогенный** – хромогéновий, барвникóвий.

хронический (chronicus) – хронїчний, довготривáлий; arthritis chronica – суглобиця хронїчна (довготривáла).

хрупкий – крихкїй; (х. человек) – крихкотїлий, тендїтний.

хрупкость (fragilitas) – крїхкїсть, -кости.

хруст, хрустение (crepitatio) – хрум, хрúс-кїт; хрускотїння, хрумтїння.

хрусталик (lens crystallina) – криштáлик, сóчка; nucleus lentis – сóчкове ядрó; fibrae lentis – волóкна с.; polus lentis – пóлюс с.; axis lentis – сóчкова вісь; aequator l. – еквáтор сóчковїй.

хрустеть, хруснуть – хрустїти, хрúснути; хрускотїти, хрупотїти.

хрящ (cartilago) (chondros) – хрящ, -щá; хрястка; chondritis – хрящніця, хряснїця, запáлення хрящá (-овé); perichondritis – охрящниця, охряснїця; perichondrium – охрястя. Див. “chondritis”.

хрящевой – хрящовїй; **хрящевидный, хрящеватый** – хрящувáтий.

худеть, похудеть – хúднути, схúднути; марнїти; змарнїти.

худой (тощий) – худїй, худорлявий.

худосочіе – віснага, віснаження, хирля-вість.

худосочный – хирлявий, хірявий, хірий.

Ц

Царапать, царапнуть – дряпати, дряпнути, удряпнути; шкрябати, шкрябнути.

царапанье – шкрябання, дряпання.

царапина – уразка, роздряп, дряпак, -ка; вдряпнуте, подряпане місце.

цвель – цвіль (цвіли).

цвести – цвісти, квітувати.

цвет (color) – цвіт, -ту; (*краска*) – колір, -льору; барва; **синеватый цвет** – синюватий (синявий) колір; **терять цвет** – линяти; **цвет лица** – цера, -ри (Грінч.).

цветистый – квітчастий, барвістий.

цветной – барвістий, кольоровий, барвний;

цветная капуста – кучерява капуста.

цветок (flos) – квітка; (*ум.*) – квіточка.

цветоложе – осадень квітки.

цветоносный – квітаний, цвітаний.

цветоощущение – кольорове відчужання.

цедить, процедить – цідити, процідити.

целебный (sonabilis) – цілющий, цілючий;

целебное средство – гойниця.

целесообразный – доцільний.

целлюлярный (cellularis) – целюлярний, клітинний.

целить, исцелить – зціляти, зцілити; **-ться** – зцілятися, зцілитися.

цель – мета, -ті; ціль, -ли.

цельное молоко – незбіране молоко.

цемент зубной (Zahnzement) – цемент зубний.

цементировать, зацементировать – цементувати, зацементувати.

центр (centrum) – центр, -ру; осередок, -дка (у).

центральный – центральний, осередковий, осередний; **центральные вены (venae centrales)** – центральні вени.

центробежный – відосередковий, відбіжний.

центростремительный – доосередковий, центротяжний, прибіжний.

цепенеть, оцепенеть – ціпнути, заціпнути; (*от холода*) – кліякнути, закліякнути; дубіти, задубіти.

цепкий – чіпкий.

цепень (taenia) – ціп'як, -ка; глистюк біндовий.

цепной – ланцюговий.

цепочка – ланцюжок, -жка.

цепь – ланцюг, -га.

цервикальный (cervicalis) – цервікальний,

шийний; **цервикальный канал (canalis cervicalis)** – цервікальний (шийний) канал (провід); pars cervicalis medullae spinalis – шийна частина спинного мозку.

церебральный (cerebralis) – церебральний, мозковий.

цереброспинальный (cerebrospinalis) – спинномозковий, стрижовий; fasciculus cerebrospinalis anterior – передній спинномозковий пучечок.

цефалгия (cephalgia) – цефалгія, біль голови (нервовий).

цефалит (cephalitis) – цефаліт, -ту; запалення головного мозку.

цефалоцеле (cephalocele) – цефалоцеле; кила мозкова; cephalocele congenita – кила мозкова уроджена.

serumen – див. “сера ушная”.

циан (cyanum) – ціян, -ну; **циановая кислота (acidum cyanicum)** – ціянова кислота (квас).

цианистая соль – ціянак, -ку; ціянід, -ду;

цианистый калий (kalium cyanicum) – ціянак потасу (потасовий); ціянід калія (калійний).

цианоз (cyanosis) – ціяноза; посинілість, -лості; сінява, синюха; cyanosis adultorum – ціяноза дорослих; синюха, посинілість дорослих; cyanosis neonatorum – ціяноза (синюха) народжених.

циклит (cyclitis) – цикліт, -ту; запалення війкового тіла; війковотілиця.

цилиндр (cylindrum) – циліндр, -ру.

цилиндрический – циліндричний.

цинк (zincum) – цинк, -ку; цінок, -нку; **окись цинка (zincum oxydatum)** – окис цінку (цинковий).

цинковый – цинковий.

циркуль – ціркуль, -ля.

циркулярный (circularis) – циркулярний, обіжний.

циркуляция (circulatio) – циркуляція, кругообіг; **циркуляция крови** – кровообіг.

circumcisio – обріз, обтіг (пруття); обрізування.

цирроз (cirrhosis) – цироза; мотліця; cirrhosis atrophica s. Laenneci – цироза атрофічна (заникова); cirrhosis ovarii – цироза яєчника (яєчникова); cirrhosis pulmonum = pneumonia interstitialis – цироза легенів; пневмонія проміжна, легенниця проміжна; cirrhosis renum = nephritis interstitialis – цироза ниркова, нирковийця проміжна.

циротический – циротичний, мотлицевий.

цистаденома (cystadenoma) – цистаденома, міхуровий жовнік (залозняк).

цисталгія (cystalgia) – біль міхуровий, цисталгія.

цистерна (cysterna) – цистерна, водійма.

cysticercus corporis vitreae – пухирчастий глист склістого тіла (прозорки).

цистикоэктомия (cysticoectomy) – цистикоектомія, витин жовчового проводу.

цистикоэнтеростомия (cysticoenterostomia) – цистикоектеростомія, зв'язування жовчового проводу з кишкою.

cystis vulvae – кіста, міховиця, торбинчак соромітні.

цистит (cystitis) – цистит, -ту; запалення міхура; міхурниці, сечниці; cystitis gonorrhoeica – цистит гоноройний; міхурниці, (сечниці) збурова.

цистолит (cystolith s. cystolithon) – міхуровий камінець, цистоліт.

цистолитиаз (cystolithiasis) – камінці міхурові, міхуро-камінниці, цистолітіаза.

цистопексия (cystopexia) – пришивання міхура до передньої черевної стінки, цистопексія.

цистопластика (cystoplastica) – штукування міхура, пластика міхурова.

цистоплегия (cystoplegia) – цистоплегія, сечнико-параліза.

цистоптоз (cystoptosis) – цистоптоза, зниження сечника.

цисторрагия (cystorrhagia) – кровотеча міхурова (з міхура), цисторагія.

цисторрафия (cystorrhaphia) – зшивання міхура, цисторафія.

cystorrhexis – розрив міхура.

цистоскопия (cystoscopy) – цистоскопія, сечникоогляд, огляд сечника.

цистоспазм (cystospasmus) – цистоспазм, -му; сечникоскорч; сечникостіски.

цистоцеле (cystocele) – кіла міхурова, цистоцеле.

цынга (scorbutus) – цинга, -гі; [с]шкорбут, -ту; гнилець, -льця.

цынготный – ш[с]корбу́тний, гнильцевий.

цытварное семя (*Artemisia sercheona stegm.*) – гліс[т]ник, -ка; цитварне сім'я, хробачник.

Ч

Чай – чай, -ю.

час (hora) – година; **каждый час** – щогодини; **через 2 часа** – через дві години.

часть – частити, учащати, (*мелко ступать*) – дріботити.

частица – частінка, частка; часточка.

частота – частість, -тости; **частый** – частий; (*густой*) – густий, рясний.

часть (pars) – частина, -и; частина; верхня частина (pars superior) – верхня (горішня) частина; нижня (inferior) – нижня (долішня); правая (dextra) – права; левая (sinistra) – ліва; глубокая (profunda) – глибока; поверхностная (superficialis) – поверхова, зверхня; восходящая (ascendens) – догіння; нисходящая (descendens) – додільня; средняя (media) – середня; срединная (medialis) – серединна; медиальная (medianus) – присередня; передняя (anterior) – передня; задняя (posterior) – задня; наружная (externa) – зовнішня; внутренняя (interna) – внутрішня (середова); вертикальная (verticalis) – вертикальна (сторчова); части тела: горизонтальная ч. (horizontalis) – горизонтальна, позема; боковая (lateralis) – бічна; поперечная (transversalis) – поперечна; продольная (longitudinalis) – поздовжня; интермедиальная (intermedialis) – межисередня; проксимальная (proximalis) – проксимальна (найближча); дистальная (distalis) – дистальна (дальша); лучевая (radialis) – промінєва; локтевая (ulnaris) – ліктьова.

чахлый – змарнілий, помарнілий, міршавий.

чахнуть – чахнути, сохнути, марніти.

чахотка (phthisis) – сухоти (сухо[і]т); phthisis florida – невпінні сухоти.

чахоточный (phthisicus) – сухотний, сухітний; сухітник, -ка.

чашечный – чашковий.

чашка, чашечка – чашка, чашечка; миска, мисочка; **весовая** – шаль, шалькі; **коленная** (patella) – наколіннок, -нка; **для лабораторных работ** – мисочка, мищінка.

чашкообразный – чашкуватий.

человек (homo) – людина; чоловік.

человеческий (humanus) – людський.

человекообразный – людиноподібний.

челюстной (maxillaris, mandibularis) – щелеповий; maxillaris – верхньощелеповий; mandibularis – нижньощелеповий.

челюсть верхняя (maxilla) – щелепа; sinus maxillaris – щелепова затіка; canalis infraorbitalis – підорбітальний канал (прівід); fossa canina – собача заглибина; tuber maxillare – щелеповий горб; foramina alveolaria – дучкові отвори; canalis nasolacrimalis – слізно-носовий канал (прівід); alveoli dentales – зубні дучки; hiatus maxillaris – щелеповий розтір.

челюсть нижняя (mandibula) – нижня (долішня) щелепа (mandibula); protuberantia mentalis – підборідний віпін; juga alveolaris – дучкові віпини; angulus mandi-

bularis – нійжній щелеповий кут; tuberositas masseterica – жувальна горбкуватість.

червеобразный (vermicularis, s. vermiformis) – хробакуватий, хробаківий; processus vermiformis – хробаківий паросток.

червеобразного отростка воспаление (appendicitis) – апендицит, -ту; хробаківія; запалення хробаківового паростка.

чепец – очіпок, -пка; чепець, -пця; (*сорочка, в которой иногда рождается ребенок или животное*) – чепчик, -ка.

червиветь, очервиветь – червівіти, зчервівіти.

червивый – червівий.

червь, червяк (vermix) – хробак, -ка; червак, -ка; черва, -ві.

чердак – горіще, піддашшя.

через – через; (*сквозь*) – крізь; **через месяц** – за місяць, через місяць.

черенок (*ножа*) – колодочка, окладка.

череп (cranium) – череп, -па; calvaria – склепіння черепа; diploe – межипластя; vertex – тім'я; frons – чоло, лоб (лоба); occiput – потилиця; basis cranii – підстава черепа (черепова); jugacerebralia – мозкові випини; cavum nasi – носова дупліна; orbita – орбіта; meatus nasi – носовий хід; choanae – хоани (задні носові отвори); **кости черепа** (ossa cranii): os basilare – основна кістка; os occipitale – потилична кістка; os sphenoidale – кликувата к.; ala os. sphen. – крила кликуватої кістки; processus pterygoideus – крилуватий паросток; sella turcica – турецьке сидло; os temporale – вискова кістка; pars mastoidea ossis temporalis – пипкова (смочкувата) частина вискової кістки; pars petrosa (pyramidis) – кам'яніста частина (піраміди); pars tympanica – бубонцева ч. вискової кістки; os parietale – тім'яна кістка; os frontale – чолова (лобова) к.; os ethmoidale – решітчаста (губчаста) к.; concha nasalis inferior – нійжня (долішня) носова скійка; os lacrimale – слізна к.; os nasale – носова к.; vomer – леміш, -ша; maxilla – верхня (горішня) щелепа; os palatinum – піднебінна кістка; os zygomaticum – вилична к.; mandibula – нійжня щелепа; os hyoideum – під'язикова к., язүлька.

черепной (cranialis) – череповий, черепний; **черепные кости** (ossa cranii) – черепні кістки; **черепные швы** – див. “швы”.

черепные синхондрозы (synchondroses cranii) – черепні синхондрози (зхрящування).

черепномозговой (cerebralis) – черепно-мозковий.

чернеть, почернеть – чорніти, почорніти; чорнішати, почорнішати.

черника (Vaccinium myrtillus) – чорниця, боровіця.

черноватый – чорнявий, чорнуватий.

черноволосый (брюнет) – чорноволосий, темноволосий, чорнявий.

черноглазый – чорноокий, темноокий.

черпаловидный (arytaenoideus) – черпаківий; **черпаловидный хрящ** (cartilago arytaenoideus) – черпаківий хрящ.

черпаловидно-надгортанный (aryepiglotticus) – черпаківово-надгорляниковий.

черствый – черствий.

черта – ріса; (*пограничн.*) – смуга; **черта характера** – ріса вдачі (характеру).

чесание – чесання; **чесать** (*тело*) – чухати; (*волосы*) – чесати; **чесаться** – чухатися, чесатися.

чесаться (свербеть) – свербіти.

чеснок (Allium sativum) – часнік, -ка; **чесночный** – часниковий.

чесотка (scabies) – короста, чухачка; **заразиться, заболеть чесоткой** – закоростявити, покоростявити.

чесоточный (scabiosus) – коростявий.

четверохолмие (corpora quadrigemina) – чотирогорбкові тіла; colliculus superior corpor. quadrigem. – верхній (горішній) горбок; brachium quadrigeminum – чотирогорбкова ручка.

четверть – чверть, -ти.

четковидный, четкообразный – чоткуватий.

четырёхглавый (quadriceps) – чотироголовий; musculus quadriceps femoris – чотироголовий стегновий мускул.

четырёхмесячный – чотиримісячний.

четырёхсторонний – чотирибічний, чотирогранястий.

четырёхугольник – чотирокутник, -ка; **четырёхугольный** – чотирокутній.

чечевица – сочка, сочевіця; lens crystallina – кришталик, сочка.

чечевицеобразный (lenticularis) – сочкуватий, сочевичкуватий.

чесется – свербіть.

чешуйчатый, чешуеобразный (squamosus) – лускуватий.

чешуйчатый шов (sutura squamosa) – лускувате шво.

чешуйчатая болезнь (ichthyosis) – іхтіоза; риб'яча луска (*на шкірі*); лускатість шкіри.

чешуя (squama) – луска, -кі.

чилибуха (pux vomica) – блювотний горіх.

чилийская селитра – чилійська салітра; содова салітра.
чирей (furunculus) – чиря́к, -ка; кустре́ць, -реця́.
чирьеватость (furunculosis) – фурункульо́за; чиряків'я; чирякува́тість, -тости.
чирьеватый (furunculosis) – чирякува́тий.
чистоплотность – оха́йність, -ности; че́пурність; **чистоплотный** – оха́йний, оха́йливий; чепурний.
чистота (munditia) (*мела*) – оха́йність, -ности; чистотá, -ті́; чісті́сть, -сти.
чистый (*негрязный*) – чі́стий; (*опрятный*) – чепурний.
чихание – чха́ння, чі́хання; **чихать** – чха́ти, чі́хати; **чихнуть** – чхну́ти.
член (membrum) – член, -на; **половой член** (penis) – пру́тень, -тня.
членовредительство – скалі́чення.
чревосечение (laparotomia) – ляпаротомі́я, че́реворозти́н, -ну.
чрезмерный – надмі́рний; **чрезмерно** – надмі́ру; надмі́рно.
чресла – крі́жі, -ів.
чувственность (*плотоугодие*) – похі́тлі-ві́сть; по́хить, -хоти.
чувственный (*вообще*) – чутт́евий; (*пред. плотским наслажд.*) – похі́тлі́вий.
чувствительность (sensibilitas) – чу́лість, почутли́вість, уразли́вість, -вости; дотк-ли́вість; (*о холоде*) – дошкúльність; **повышенная чувствительность** (hyperaesthesia) – підви́щена чу́лість (чутли́вість, ураз-ли́вість); пере́чу́лення; **пониженная ч.** (hypoesthesia) – зме́ншена чутли́вість.
чувствительный (sensibilis) – чу́лий, чутли́-вий; (*о боли*) – уразли́вий, дошкúльний.
чувствительный прибор – чу́ле прила́ддя.
чувство (sensus) – чуття́, почуття́; **лишиться чувств** – знеприто́мніти, зомлі́ти; **привести в чувство** – одвола́ти, очу́тити; **прийти в чувство** – оприто́мніти, отя́митися; **чувствуется не по себе** – почувá-ється ні́яково; **чувство зрения, слуха, обоняния, осязания, вкуса** – чуття́ (по-чуття́) зору, слу́ху, ню́ху, до́тику, смаку́; **чувство меры** – чуття́ мі́ри.
чувствовать, почувствовать – почувáти, почу́ти; відчувáти, відчу́ти; **чувствовать себя** – ма́тися, ма́ти себе́, почувáти себе́; **чувствуется нехорошо** – не добри́ться (*кому*); **чувствовать себя** – почувáти себе́.
чудесный – чудес́ний, чудо́вий, дивний.
чудодейственный – чудоді́йний.
чужеядный (parasiticus) – чужо́їдний; па-разі́т.

чумный – чумний, джумний, моровій; **чум-ная зараза** – морові́ця.
чума (pestis) – чума́, джума́, -мі́; pestis bovina – чума́ (джума́) на худóбу; **легочная чума** – легенéва джума́; **бубонная ч.** – бу-бонна; **кожная чума** – нашко́рна ч.
чуткий – чутли́вий, чу́йний.

Ш

Шалфей (Salvia officinalis) – шавлі́я, -ії; шальві́я.
шалфейный – шавлі́євий, шальві́євий.
шампиньон (Agaricus campestris) – пече-ри́ця, печери́чка.
шанкерный – ша́нкерний.
шанкр (ulcus venericus) – ша́нкер, -кра; венери́чна ура́зка; ulcus durum – твердя́к, -ка́; ulcus molle – м'я́кий ша́нкер, м'яке́ць, -кця́.
шар (globus) – ку́ля; (*из стекла*) – ба́нька, -ки; (*земной*) – ку́ля (земна́).
шарик – ку́лька; **кровяные ш.** – кров'яні ку́льки; **белые кровяные ш.** – білокрі́вці; **красные кровяные ш.** – червонокрі́вці.
шарканье (*ногами*) – чо́вгання.
Шарко-Лейдена кристаллы – восьми-ку́тні кришта́лі Шарко́-Лейдена (при бронхіа́льний а́стмі).
шаровидный, шарообразный – куля́стий, кулюва́тий, опу́клиий, кругля́стий.
шатание – хита́ння, колива́ння.
шатать, шатнуть – хита́ти, хитну́ти; колиха́-ти, колихну́ти; **-ться** – хита́тися, хитну́ти-ся; то́читися, пото́читися.
шатающаяся походка – хитка́ хода́, хибка́ хода́.
шаткий – хиткі́й, хисткі́й; неста́лий, непев-ний.
шаткость – хі́ткість, хі́сткість, -кости; не-ста́лість.
шафран (Crocus sativus) – шафра́н, -ну; **ди-кий шафран** – кро́кіс, -су; кро́кус, -су.
шафрановый – шафра́новий.
шевеление – ворущі́ння.
шевелить, шевельнуть – вору́шити, ворух-ну́ти, поворохну́ти; **-ться** – вору́шитися, поворохну́тися, поворохну́тися.
шейка (cervix) – шійка; **маточная шейка** (cervix uteri) – ура́зова шійка; portio vaginalis cervicis – пі́хвяна части́на шійки; portio supravaginalis cervicis – надпі́хвяна части́на шійки.
шейный (cervicalis) – шійний; arteria cervicalis ascendens) – арте́рія догі́рня шійна.

шейная область (regio colli) – шійна ділянка.
шелест – шелестіння, шéлест, -сту.
шелестеть – шелестіти.
шелк – шовк, -ку; **шелковый** – шовковий.
шелуха – лушпíна, лушпáйка, лушпíння; (*рыбы*) – луска́, -кí.
шелуховатый – лушпайкува́тий, лускáтий.
шелушение – лу́щення.
шелушить – лу́щити; **шелушиться** – лу́щитися.
шепелявить – шепеля́ти, шепеля́вити.
шепелявость – шепеля́вість, -вості.
шепелявый – шепеля́вий.
шепот – шéпіт, -поту; шепоті́ння; **шепотом** – по́шепки, по́шептом.
шептать – шепта́ти, шепоті́ти.
шереховатость – шерсткість, -кості; шарша́вість, коструба́тість.
шереховатый – шерсткі́й, шарша́вий, коструба́тий.
шестигранный – шостигранча́стий, шостисті́нний.
шестимесячный – шостимі́сячний.
шестипалый – шостипа́лий.
шестиугольник – шостикóтник, -ка.
шея (collum) – шія́, -йі́; (*жм.*) – шійка; **затылочная часть шеи** – в’язи, ка́рк.
шиловидный, шилообразный (styloideus) – шилува́тий, швайкува́тий; processus styloideus ossis temporalis – шилува́тий па́росток висковóї кістки.
шина – ші́на; **положить в шину** – вшинува́ти.
шип (spina) – остю́к, -ка́; spina iliaca anterior superior – перéдній ве́рхній (горі́шній) клубові́й остю́к.
шиловидный (spinosus) – остюко́вий, остюкува́тий; processus spinosus vertebrae – остюко́вий па́росток хребця́.
шипение – шипі́ння; (*о гусях, змеях*) – сича́ння; (*о сале*) – шкварча́ння.
шипеть – шипі́ти; (*о змеях*) – сича́ти.
шипучесть – шумлі́вість, пі́нявість, -вості.
шипучий – шумлі́вий, пі́нявий; **шипучий напиток** – шумлі́вий на́питок.
ширина – шири́на; широчі́нь, -чіні́; широчина́; **шириною** – завші́ршки.
ширить, расширить – ши́рити, поші́рити; **-ться** – ши́ршати, поші́ршати.
ширма – засло́на; паравáн, -ну́; (*маленькая*) – хистóк, -сткá.
широкий (latus) – ширóкий; fascia lata – ширóка фáсція.
широкогрудый – широкогруді́й.

ширококостный – ширококо́стий, маслакува́тий.
широколицый – широкови́дий.
шить, сшить – ши́ти, зши́ти; поші́ти.
шитье – шиття́, пошиття́, шитвó.
шишка – гу́ля, гу́ля, моргу́ля; (*бот.*) – ши́шка, буру́лька.
шишковидный – г[г]уля́стий.
шишковидное тело (corpus s. glandula pineale) – шишковé ті́ло (ши́шка мозковá).
шкала – шка́ла, -ли.
шкаф – ша́фа, ша́хва; **шкаф сушильный** – суша́рня, -ні́; **шкаф вытяжной** – витяжна́ ша́фа.
шлем (galea) – шоло́м, -ма; шело́м; galea aponeurotica – апоневроті́чний шоло́м.
шнурование – шнурува́ння; **шнуровать** – шнурува́ти.
шов (sutura) – шво (шва); шва, -ви; двухэта́жный – дво́рядне шво; кисетний ш. – капшукóве шво; костный ш. – кіс[т]не́ шво (сто́чина); круговой шов – ко́ловé шво; матра́чный ш. – матра́чне шво; обвивной шов (sutura circumvallata) – оповивне́ шво; осьмовидный – вісі́мча́те ш., восьмува́те ш.; скорня́жный – кушні́рське, чимба́рське шво; узловатый – вузлува́те шво; швы черепа (suturae cranii): – ве́нечний шов (sutura coronalis) – вінце́ве шво; sutura sagittalis – стрі́лкува́те (сагіта́льне) шво; sutura lambdoidea – ла́мбдудва́те шво; sutura frontalis – чо́ловé (ло́бове́) шво; sutura squamosa – лускува́те шво; sutura occipitomastoidea – поті́лично-пипко́ве шво.
шок (shock) – шок, -ку; оголо́мшення.
шопот – див. “шепот”.
шпанская муха (lytta vesicatoria) – ма́йка; ясе́нева му́ха.
шпинат – шпина́т, -ту.
шприц – шпри́ц, -ца́; по́рскавка, прі́скавка, брі́зкавка.
шрам (cicatrix) – шрам, -му; рубе́ць, -бця́; блі́зна.
штатив – штаті́в, -ву; козе́лець.
штатный – штáтний.
шум – шум, -му; га́мір, -мору; брeні́ння, шаруді́ння; **шум трения плевры** – шаруді́ння плéври (олего́чні).
шуметь (*о деревьях*) – шумі́ти; (*о людях*) – гомо́нити.
шумный – гучні́й, бучні́й.
шумящий – шумкі́й; **шумящая гангрена** – шумка́ ганг্রে́на.
шуршание – шаруді́ння.
шуршать – шаруді́ти.

Щ

Щавелево-кислая соль – щаван, -ну; оксалат, -ту; **щавелево-кислый кальций** (calcium oxalicum) – щаван вапу (ваповий), оксалат кальція.

щавелевый (oxalicus) – щавелєвий, щавельний; **щавелевая кислота** (acidum oxalicum) – щавелєва кислотá (щáвова кислотá).

щавель (Rumex acetosa) – щáвель, -влю; щавій, -вію; щáвá.

щадить, пощадить (*беречь*) – берегти́; шáнувати; (*экономить*) – ошáджáти.

щека (bucca) – щокá, -кí; corpus adiposum buccae – товщєве (жировé) тіло щокí.

щекотание – лóскіт, -коту; лоскотáння.

щекотать – лоскотáти.

щелок (alkali) – луг, -гу; золá, -лі.

щелочение – лужіння, лúження, зоління.

щелочить – лúжити, золіти.

щелочность – лугувáтисть, -тости.

щелочный (alcalicus) – лугувáтий, лúжний;

щ. раствор – лугувáтий (лúжний) рóзчин.

щель (rima) – щіліна; шпáра; rima glottidis – горлянькова щіліна (голосовá щіліна); rima pudenda – половá (соромітна) щіліна, порóги (*нар.*); **щели** (**жаберные**) **глоточные** – щіліни (зýброві) горлові; **щель глазная зародышевая** – щіліна óчна зáродкова.

щелочь (alcalium) – лугóвина, -луг.

щемить – щеміти.

щемление – щемлі́ння.

щепотка, щепоть – щіпка, щіпочка, пúчка.

щербина – щербі́на; (*на теле*) – віспина; (*на дереве*) – розкóлина.

щетка, щеточка – щітка, щіточка.

щечный (buccalis) – щічний; glandulae buccales – щічні зáлози; **щечная область** (regio buccalis) – щічна діля́нка.

щиколотка – щі́колоток, -тка; чі́колоток.

щипать – щипáти; (*волосы*) – скубті́; (*жечь*) – щипáти, пекті́.

щипок – ўщіп, -пу; ўщі́пок, -пку; щі́пка.

щипцы – щі́пці, -ці́в; клі́щі, -і́в; (*для раздавливания чего-либо*) – давíльце; (*для вытаскивания гвоздей*) – обцє́ньки; **щипцы акушерские** – щі́пці акуше́рські; **наложить щ.** – наклáсти щі́пці, заклі́щити.

щитовидный (thyreoideus) – борлаковий, щитовий; eminentia thyreoidea – борлák, -ка́; **щитовидная железа** (glandula thyreoidea) – щитовá (борлаковá) зáлоза; isthmus gl. thyreoideae – вузинá щитово́ї

(борлаково́ї) зáлози; stromagl. thyreoideae – стрóма щитово́ї зáлози; lobuli gl. thyr. – часточкі борлаково́ї з.; thyreoiditis – борлакови́ця (запáлення борлаково́ї зáлози); thyreoidectomy – борлакові́тин, ві́тин борлаково́ї зáлози; thyreoidismus – див. “**тиреоидизм**”; **щитовидный хрящ** (cartilago thyreoidea) – борлаковий (щитовий) хрящ.

щупальце – по́лапок, -пка; по́мацок; до́тика́льце.

щупание – ма́цання, ла́пання.

щупать, ощупать – ма́цати, обма́цати; ла́пати, обла́пати; **на ощупь** – на по́лап.

щурить, прищуривать глаза – щу́лити, жму́рити óчі, мру́жити.

Ю

Юг – південь; **южный** – півде́нний.

юность – мо́лодість, -дості; мо́лодощі.

юноша – юна́к, -ка́; мо́лоді́к, -ка́.

юношеский – юна́цький, мо́лоде́чий.

юный – ю́ний, мо́лоді́й.

юродивость – юроді́вість, -вості; **юродивый** – юроді́вий, благе́нький.

юродство – юро́дство, нерóзум.

ютиться – ту́литися, мості́тися.

Я

Яблоко глазное (bulbus oculi) – óчне я́блуко; óчна ба́нька.

яблоко Адамово (prominentia laryngea) – ві́ступ горляньковий; борлák, -ка́; каді́к, -ка́.

яблочный – я́блукóвий, я́блучний; **яблочная кислота** – я́блукóва кислотá; я́блучна кислотá.

явление – я́вище, -ща; з’я́вище.

являться, явиться – з’явля́тися, з’яв́итися; показува́тися, показáтися; об’явля́тися, об’яв́итися.

явный – я́вний, виді́мий, очеви́дний.

ягода – я́года, я́гідка; **винная ягода** – инджі́р, -ру.

ягодицы (nates) – сі́дні, -і́в; (*одна*) – сидня́.

ягодичный (glutaeus) – сі́дні́чний; musculus glutaeus major – вели́кий сі́дні́чний му́скул (м’ясе́нь); musculus glutaeus minor – ма́лий сі́дні́чний му́скул.

ядерный (nucleatus) – я́дерний, ядро́вий, зерня́стий; **ядерная субстанция** – я́дерна, ядро́ва субста́нція.

яд – отру́та, отру́я, -ї́; труті́зна, -ни; ї́дь; трі́йло.

ядовитость – отруйність, -ности; отрутість.
ядовитый – отруйний, отрутний, труйний, трутний; **ядовитое растение** – [о]труй-зілля.

ядро (nucleus) – ядро, -ра; зерно, -на; зернина; **ядро желточное** – ядро жовткове; **ядро костное** – ядро (кістяне) кісткове.

ядрышко – ядере, зернятко, зеренце.

язва (ulcus) – виразка, рана, ранка, болячка, боляк; *ulcus corneae* – виразка рогівки (виразка рогівчана); *ulcus scuris* – виразка гомілки (гомілчана); *ulcus cutaneum* – виразка (ранка) шкіурова (на шкірі); *ulcus duodenale* (duodeni) – виразка дванадцятки (дванадцятипалої кишки); *ulcus durum* – твердець, твердий шанкер; первак (пранцьовий); Гунтерів шанкер; *ulcus intestinum* – виразка (ранка) кишкова, виразка в кишках; *ulcus molle* – м'якець, м'який шанкер; *ulcus oesophagi* – виразка (ранка) стравоходу (стравоходова); *ulcus palati molle* – виразка (ранка) на піднебінні м'якому; *ulcus penis* – виразка прутнева, виразка (ранка) на прутні; *ulcus uteri* – виразка (ранка) уразова (уразу); *ulcus ventriculi rotundum* – кругла шлункова виразка; **язва сибирская** (anthrax, s. pustula maligna) – сибірка, телій, -ія; **язва моровая (мор)** – моровиця.

язвенный – уразковий, виразковий.

язык (lingua) – язик, -ка; *dorsum linguae* – язикова спинка (спіна); *radix linguae* – язиковий корінь; *corpus l.* – язикове тіло; *plica fimbriata* – торочкувата зморшка; *frenulum linguae* – язикова гнущечка; *papillae filiformes* – пипки ниткуваті; *papillae conicae* – пипки конічні; *papillae fungiformes* – пипки грибкуваті; *papillae lenticulares* – сочкуваті пипки; *papillae vallatae* – пипки обваловані; *papillae foliatae* – листуваті пипки; *foramen caecum linguae* (Morgagnii) – сліпа язикова ямка (Морганієва); *ductus thyroglossus* – провід щитово-язиковий; *tonsilla lingualis* – мигдалик язиковий.

языка воспаление (glossitis) – запалення язика, язиковиця.

языкоглоточный (glosso-pharyngeus) – язиковопротиковий, язиковогорловий; *musculus glossopharyngeus* – язиково-горловий м'якуш (м'ясець).

языкообразный – язиковуватий.

язычка воспаление (uvulitis) – запалення язичка, язичковиця.

язычно-небная дуга (arcus glosso-palatinus) – язиково-піднебінна дуга.

язычный (lingualis) – язиковий; *folliculi linguales* – торбинки язикові; *papillae linguales* – язикові пипки; **язычные железы** (glandulae linguales) – язикові залози; **язычная передняя железа** (glandula lingualis anterior (Blandini, Nuhni) – передня язикова залоза (Бландінова, Нунова).

язычок (uvula) – язичок, -чка; *uvula palatina* – піднебінний язичок.

яйцевидный (ovalis), **яйцеобразный** – яйцюватий, яйчастий.

яйцовой – яйцевий; **яйцевая клетка** – яйцева клітина.

яйцепровод (Фаллопиева труба) (tuba uterina Fallopii) – яйцепровід, -воду; уразова труба (Фаллопиева); **воспаление яйцепровода** (salpingitis) – яйцепровідниця, s. запалення яйцепроводу, сальпінгіт, -ту; *haematosalpinx* – крововилив в уразову трубу, гематосальпінкс; *pyosalpinx* – загніснення яйцепроводу; *hydrosalpinx* – водянка яйцепроводу, гідросальпінкс.

яйцо (ovulum) – яйце, -ця; **яйцо испорченное** – бовтун, -на; **яйцо всмятку** – яйце на м'яко, мнякенько зварене; **яйцо вкрутую** – яйце круте; **яйца abortивные** – яйця абортівні, недорозвинені.

яичко (testis) – яєчко, ядро, шулятко; (мн.) – шулята; *tunica albuginea* – білувата (біляста) оболонка (опона); *septula testis* – перетиночки яєчкові (шуляткові); *lobuli testis* – часточки яєчкові; *tubuli seminiferi contorti* – покручені сім'яні трубочки (пурочки); *tunica propria* – властива оболонка; *rete testis* (Halleri) – плетиво яєчкове (Галлерове); *ductuli efferentes testis* – вивідні яєчкові проходи; *sperma* (semen) – сім'я; *epididymis* – додаток яєчковий; *paradidymis* – прияєчко; *ductus deferens* – одвідний прохід; *ductus ejaculatorius* – прохід сім'яного випорскувача.

яичковый (testicularis) – яєчковий, шулятковий; **яичковая брюшина** (mesorchium) – яєчкова оточина.

яичник (ovarium) – яєчник, -ка; *hilus ovarii* – яєчникові ворота; *stroma ovarii* – яєчникова стріма; *folliculi oophori primarii* – первісні яєчникові мішечки; *folliculi oophori vesiculosi* (Graafi) – пухирчасті яєчникові мішечки (Граафові); *margo liber* – вільний край; *extremitas uterina* – уразовий кінець; *stratum granulosum* – зернястий шар; *ligamentum ovarii proprium* – власна яєчникова зв'язка; **воспаление яичника** (oophoritis) – запалення яєчника, яєчниковиця, оофорит.

яичниковый (ovarialis) – яєчниковий, яйниковий; **яичниковая брюшина** (mesovarium) – яєчникова, яйникова оточина.

Якобсонов сошниковоносовой орган [organon vomeronasalis (Jacobsoni)] – лемішево-носовий орган (Якобсонів).

яма (fossa, fovea) – яма, заглибина; fossa subscapularis – підлопаткова заглибина; fossa temporalis – вискова заглибина; fossa venae cavae – яма дуплавої вени; fovea triangularis – трикутна яма.

ямка, ямочка (fossula, foveola) – ямка, заглибинка; foveolae gastricae – шлункові ямки.

янтарный – бурштиновий; **янтарная кислота** – бурштинова кислота.

янтарь – бурштін, -ну.

яремный (jugularis) – яремний; vena jugularis interna – внутрішня (середова) яремна вена; vena jugularis externa – надвірна (зовнішня) яремна вена.

яркий – яскравий.

яростный – шалений, лютий, скажений.

ярость – лютість, -тости; шаленство, шал, -лу; **прийти в ярость** – розлютуватися, посатаніти.

ясли – ясла (ясел); **детские ясли** – дитячі ясла, захисток дитячий.

ясновидение – ясновидіння.

ясновидящий, ясновидец – ясновіда, ясновідець, -дця; ясновидючий.

ясность – ясність, -ности; виразність.

ясный – ясний, зрозумілий, виразний.

ячейка (alveola) – дучка, чарун[п]ка; alveoli dentales – зубні дучки.

ячеистый (alveolaris) – дучковий; pars areolaris mandibulae – дучкова частина нижньої (долішньої) щелепи.

ячменный – ячмінний, ячний.

ячмень – ячмінь, -мёню; hordeolum – ячмінь; chalazion – халяз[ц]іон, ячмінёць.

ящер (ящур) (болезнь у скота) – ящур, -ра; слинівка.

ящик – скріня, скрінька; **картонный ящик** – шабатурка.